

MUZÁRION.

HARMADIK KÖTET.

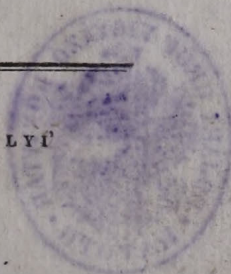
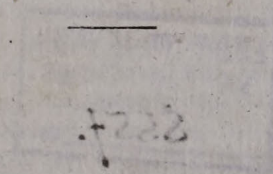
ÉLET ÉS LITERATÚRA.
RÉSZ XI—XIX.

1 8 2 9.

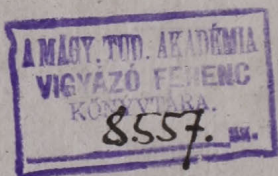

PESTEN.

TRATTNER' ÉS KÁROLYI'
BETŰJIVEL.

301847

MUZÁRION. HARMADIK KÖTET. ÉLET ÉS
LITERATÚRA. RÉSZ XI—XIX. 1829. PES-
TEN. TRATTNER' ÉS KÁROLYI' BETŰJIVEL.

PATRIARCHA EGRI ÉRSEK FELSŐ-ŐRI PYRKER
LÁSZLÓ ÚR' EXCELLENTZIÁJÁHOZ. KAZINCZY
FERENCZ. Lap. IX—X. VÁLASZ. Lap. XI—XII.

TIZENEGYEDIK RÉSZ.

DICSŐSÉG NEMZET ÉS HAZA.

I. II. III. Döbrentei Gábor. Lap 1—3. — IV. V.
Horváth János. Lap 3—6. — VI. VII. VIII. IX. X. XI.
XII. Májer József. Lap 6—18. — XIII. Lassu István. Lap
18. — XIV. Jankovics Miklós. Lap 18. — XV. K. J. Lap
19. — XVI. Báró Podmaniczky Károly. Lap 19—22.
— XVII. Gömbös Antal. Lap 22—23. — XVIII. Ved-
res István. Lap 23. — XIX. Döbrentei Gábor. Lap
23—24. — XX. Superint. Kis János. Lap 24—25. —
XXI. Döbrentei Gábor. Lap 25—26. — XXII. Horvát
István. Lap 26. — XXIII. Thaisz András. Lap 26. —
XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. Döbrentei Gá-
bor. Lap 26—31. — XXIX. T. S. Lap 31. — XXX.
T. J. Lap 31—32. — XXXI. XXXII. XXIII. Guzmics
Iszidor. Lap 32—34. — XXXIV. Thaisz András. Lap
34. XXXV. Gróf Teleki László. Lap 35. — XXXVI.
XXXVII. Horváth János. Lap 35—38. XXXVIII. Kende
Zsigmond. Lap 39—42. — XXXIX. XL. XLI. Májer
József. Lap 42—48.

TIZENKETTŐDIK RÉSZ.

ÍRÁSBELI ELŐADÁS.

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. Superintendentens Kis János. Lap 49—57. — IX. X. XI. XII. XIII. XIV. XV. Debreczeni Bárány Ágoston. Lap 57—60. — XVI. Kiss Károly. Lap 60. — XVII. Sípos József. Lap 60—62. — XVIII. Thewrewk József. Lap 62—63. — XIX. Horváth Endre. Lap 63—64. — XX. Döme Károl. Lap 64—66. — XXI. Füredi Vida. Lap 66. — XXII. Vitkovics Mihály. Lap 67.

TIZENHARMADIK RÉSZ.

USGE UND ZACCHI.

Lap 68—70.

TIZENNEGYEDIK RÉSZ.

VILMA.

I. BARÁTNÉMHOZ. Lap 71. — II. BOLDOGÍTÓIM. Lap 72. — III. FOHÁSZ. Lap 73. — IV. BÁJVIOLÁHOZ. Lap 74. — V. ERŐ ÉS SZENVEDÉS. Lap 75—76. — VI. RÓZIKA. Lap 76—97. — VII. A' FARKAS NEMZETSÉG. Lap 97—191. — VIII. TYÚKOM - BÚKOM. Lap 102—106. — ER. Lap 107. — AN EINE FREUNDIN. Lap 108.

TIZENÖTÖDIK RÉSZ.

UGOD SZÉPLAKON.

Vörösmarty Mihál. Lap 109—127.

TIZENHATODIK RÉSZ.

I. HUBA. Balla Károly. Lap 128—131. — II. RECENSIO. Cselkövi. Lap 131—134. — III. SÍRÓ-HEGY. Kiss Károly. Lap 135—155. — IV. ADOLF. P. M. Lap 156.—170.

TIZENHETEDIK RÉSZ.

I. TÜNDÉR ILONA. Lap 171—183. — II. A' BOSSZULÓ
KARD. Lap 183—199. — III. ERZSI A' FONÓ. Lap 199
—218. — IV. A' LEVÉL. Lap 219—233. Gróf Mailáth
János. I—IV.

TIZENNYOLCZADIK RÉSZ.

PÉLDA.

Lap 234—306.

TIZENKILENCZEDIK RÉSZ.

NYELVGÉNIUSZ.

Kazinczy. Lap 307—309. Ugyan az. Lap 309—311.
— Szentmiklóssy. Lap 311—312. — Kazinczy. Lap
312—314.

HUSZONHATODIK RÉSZ.

I. ZRÍNYI. Gróf. Zrínyi Miklós. Lap 282--284. — II. KEMÉNY. Gyöngyösi István. Lap 284—285. III. ÁRPÁD. Gróf Ráday Gedeon. Lap 285—287. IV. ZALÁN. Vörösmarty Mihál. Lap 287—288.

HUSZONHETEDIK RÉSZ.

A FAL KÖZZÉ ZÁRT.

Gróf Mailát János. Lap 289.

HUSZONNYOLCZADIK RÉSZ.

JAPÁNI TÖRTÉNET.

I. BEVEZETÉS. Kazinczy Ferencz. Lap 306. — II. AZ ÉN CSILLAGOM. Kovacsóczy Mihály. Lap 309. — III. UZGE ÉS ZACCHI. Kazinczy Ferencz. Lap 310. — IV. BALLÁD. Kovacsóczy Mihály. Lap 312. — V. UGYAN - AZ. Prózában. Lap 315. — VI. GIBÁRT ÉS IRMA. Kazinczy Ferencz. Lap 318.

HUSZONKILENCZEDIK RÉSZ.

A' KAJÁN MAGYAR SZÓRÓL A' TEREMTÉS KÖNYVÉBŐL. Értekezik Horvát István, a' Széchényi Országos Könyvtár Órzője, a' Magyar Nemzeti Museum mellett. Lap 327.

PATRIARCHA EGRI ÉRSEK
FELSŐ-ŐRI
PYRKER LÁSZLÓ ÚR
EXCELLENTZIÁJÁHOZ
KAZINCZY FERENCZ.

A' nép, mellynek Excellentziád születés, neveltetés, ajak, mint viselt méltóságait meghaladó érdemei által egyik legfényesbb ragyogású tagja, a Szent Hajdan' Gyöngyeit mind eddig csak idegen nyelven olvassa, 's irigyli másoknak szerencsáját, kiknek azt, a Tunisiás' és Rudolphiás' nagyobb Épó-szaival együtt, Magyar adá; irigyli az Olaszokét, kik a' Munkát könnyedén verselő nyelvökben egészen, latinban darabonként, már bírják. A' gondviselésnek tetszett Excellentziádat már első ifjuságában kivonni hazánk' hatá-

rain, és előbb Liliensfeldre állítani, tovább, igen rövid mulatása után Szepesben, Velenczének Patriarchai székére ültetni, hol idegen hangokhoz szokott, érzésiben mindig miénk. Ha korom 's éltemet összetépdelő gondjaim engedék vala, örömemet lelném e' szent Énekeket hexameterekben adni vissza nyelvünknek; így poetai prózába öntve tesszem a' mit erőm nem tilt. Tisztelettel nyújtom be a' felkent Költőnek legrövidebb Époszát, hogy javalást nyerve, adjam a' többit is, vagy intésére elhallgassak.

V Á L A S Z.

Eger, 1829. Februdrius 28d.

---

*Sámuelemet poetai prózába öntve magamnak felolvastatván, abban tulajdon érzeményeimet olly rhythmussal talá-
lám előadva, hogy szinte versekben vél-
tem fordítva lenni. Az ollyan, a' mil-
lyet hazánk Költőjinek egyik kedveltje
adhatott. Ugyan azért valamint e' re-
mek fordítás által erántam bebizonyí-
tott szíves indulatját köszönöm, úgy
nem titkolhatom el egyszersmind, melly*

*igen óhajtanám, hogy a' Szent Hajdan'
Gyöngyeinek több Énekei is minél előbb
kiadathatnának. . . . .*

TIZENEGYEDIK RÉSZ.

DICSŐSÉG, NEMZET ÉS HAZA.

I.

Dicsőség életünkben és sírainkon, vagy nem dicsőség; csekély dolog: zengjen nevünk, vagy ne; nem legfőbb szerencse. A' ki ismeri a' tettek' becsét, 's érdemesíteni tudja: fellyebb is ért lenni a' mulékony hír-név' 's csillogás' kapdosásán, mellyeket az emberi gyarlóság a' szerint emel és aláz változtatva, a' hogyan azok, mint máséji, ön szeretetét 's hasznát sértik, vagy kecsegtetik. Az idők' örök cseréjiben ugyan-azon igazságok némellykor nagy tűzzel üleltetnek, más-kor hallások is gyűlöletes; meglobbannak fényekben az emberek előtt, 's ismét elnyomatnak. Így hág és hull kigondolójik 's terjesztőjik eránt is a' tisztelet vagy megvettetés.

'S e' szállongó dicsőség legyen e bálvány? 's rugója a' szép tetteknek? A' ki fellyebb tudott verekedni, 's csendes magasságból néz: minden jónak meleg szeretetében lebeg keresztül az Egé-

szen; 's nem esengve fénylő pillogás után, nem rettegve a' kancsal gyalázástól, az ő belőle is álló Küztársaságnak használni kíván.

Boldog ország, mellynek tagjai kötelességeik' hív tellyesítésében keresik dicsőségeket!

II.

Öröm-szemmel nézem azon ifjút nevedetni, ki a' dicsőség felé hív indulattal 's mély érzéssel felleng. Annak mellyében e' mellett mindenkor sok szép, sok egyéb jó rejtelkedik ártatlan lepelben. A' melly nemes érzéseket később egyes személyek iránt is osztogatni fog, azok a' világ' pályáját futni kezdő nagylelkű ifjuban eleinte mind együtt égne egy Egésznek dicsőségéért, boldogságáért. Oh, hogy ezen szép láng hideg sovárgók által kínosan csendesedni, vagy épen kialunni ne kényteleníttessék! Sőt bár fejtőzhesenek ki illő mértékben azon nagy tettek' magvait melengető indulatok: majd az eléállt férfi fáradhatatlan lesz a' közjó' előmozdításában!

III.

Sokszor különös környülmények 's hajlandóságok, épen szokások is, készítik előre a' leendő Nagyot. Indulataink titkosan rendeltettek el; érzéseinknek almalmenetelei 's lépcsőji vannak: 's mind ezeken

keresztülhágva emelkedhetünk oda, hol embernek állani dicső.

Századokon is keresztül kitetsző 's példányúl leendő nagy férfiak milliónyi emberek közzül válnak ki.

Legyenek szerencsések az ifjak olly helyeken felnőni, hol a' léleknek és érzésnek minden erősbh vonásait is kimutatni szabad: a' Nagynak - született az elhúnyt Dicsők' fényéig fogja magát felvívni. *Döbrentei Gábor. I—III.*

IV.

Nem minden tetteknek adatik jutalomúl a' dicsőség.

Egyedül azon cselekedetek nevelik nagyá becsünket a' Bölcsnek és magunknak szemei előtt, mellyeknek véghez vitelében nagy nehézségekkel kellett küszködni, 's a' mellyek vagy az Emberi-nemnek vagy Hazánknak szerencsét szülni termettek.

Bár melly nagy elme tündököljön egy üldöklő-szer' kigondolásában; igazságos boszonkodást gerjesztenék mindazonáltal, ha mondanám: hogy ez' ember, vagy e' nemzet dicsőséget érdemlett feltalálásával. A' dicsőség, legalább gondolatom szerint, a' messze-terjedt tudományu elméket sem illeti. Légy bár Archimedes, érd el Homért, múld felül ékes szóllással Cicerót 's Demosthenest, 's a' történetírásban Thucididest

vagy Tacitust: meg fogom engedni néked, hogy jeles vagy; de nem a' dicsőséget. Még azon remekelméknek sincs arra jusok, mellyek a' Szép-Mesterségekben a' tökéletességnek legfőbb lépcsőjére emelkedtek. Elevenedjék meg bár vésőd alatt a' márvány, szálljanak ecseted után képeid, szíveket bájолjanak egyszerű 's édesen ömledező hangjaid: kedvességet, becsületet ugyan találsz; de nem dicsőséget.

A' dicsőség egekben a' fő Valóságot illeti. A' földön az erkölcsnek, a' nagy, a' jótevő, a' tündöklő, a' bajnoki erkölcsnek bére 's tulajdona; — annak a' kegyes Fejedelemnek, ki országlásának zivataros idejében is fáradhatatlanul munkálkodik alattvalóinak boldogításában; annak az állhatatos alattvalónak, a' ki életét is kész polgár társaiért feláldozni; annak a' népnek, melly készebb szabadon meghalni, mint rabszolgakép élni. Nem Cézárnak, nem Pompéjnak; hanem Regulusnak, Cátónak tulajdona.

V.

Az ember a' teremtésnek remekműve. Halhatatlanság mértéke az ő méltóságának; előképe az Istenség; köre a' világ. Behat a' Teremtőnek plánumába; az elmúlt idők' ezredeit magába foglalja az ő gondolatja, 's az ő cselekedetei a' jövőendőnek kezesei.

De csak akkoron tűnik fel egész dicsőségében, midőn benne az erők, mellyek kebelében letétet-

tek, kibontakozva a' test' bilincseiből, természetük szerint művelkedni képesek.

A' Haza az öszveszüvetkezett emberek' egybefoglalatja lévén, a' dicsőség' pontját csak akkor éri el, mikor az emberi méltóságra felhatott Erősek és Nagy-lelkek megszorodnak körében.

Nyilvánban kimondom :

Merész tettek; hosszas nehéz munkák melyeknek gyümölcsei a' jövő kornak hagyatnak; tisztesség a' régi üdők eránt, 's szíves gondolkodás a' következendükről; kevesebb, de nagy's gyakorlatos és mindenkor szem előtt forgó ideák; kevesebb szó, számosabb cselekedetek; férfiu lelkes hang a' beszédben; erő, nem erőlködés; áldozatok fitogtatás nélkül, indulatok alacsonyság nélkül; a' világi dolgok' kormányozásában meggyőződés a' halhatatlanságról, következésképen messze ható 's terjedt tekintetek; dicsőség a' haszonnak, bücsület a' nyereségnek elébe tételve; a' hadakban győzüdelem vagy halál; az erkölcsökben tisztaság, egyenesség, és tisztos szabadság; a' Philosophiában mélység homályosság nélkül, magasra emelkedett igaz és józan értelem; a' szép-művekben kőtetlen természetes módok, a' formákban méltóság; mindenekben nemes 's tiszteletre vonzó egyszerűség: illyek a' d i c s ő s é g e s századoknak 's országoknak bélyegvonásai.

A' történetek' bizonyítási szerént illyen férfiak csak azon népek közt tenyészték, melyek

szinte olly távol voltak az ál csinosodástól mint a' szilaj durvaságtól; olly népek közt, a' hol egyarányosságban fejlődén ki az egész ember, lelki ereji közzül egyik sem hatalmaskodik a' másikon; a' hol a' képzés, érzelem és a' természetnek kebelében való élet tágították 's termékenyítették az értelem' mezejét: de mindenütt a' nevelésnek erősb mint gyenge, keményebb mint lágy, szabadabb mint nyüzgő fenyítéke alatt.

Horváth János. IV—V.

VI.

Nem tagadhatni, hogy az indúlatok is lehetnek álmélkodásra méltó dolgoknak szülő - anyok; de ollyan tetteket, mellyek forrásokra nézve tiszták, természetükre nézve becsületesek, céljaikra nézve menyeiek, következésükre nézve jótevők, nehézségükre nézve váratlanok; ollyanokat, mellyek egyszersmind szeretetre is méltók lennének: nem munkálódnak.

VII.

Kiket csak a' test és vér mozgat, ha nagy eltökélésekre, nehéz kötelességekre, fontos áldozatokra szöklíttatnak, mellyek a' gyönyörűség helyett sanyargásba, nyugalom helyett munkába, dicsőség helyett gyalázatba, élet helyett halálba telhetnének: nem találunk magokban üsztönt, melly

őket gyarlóságokon fölül emelné, a' testnek és vérnek irtózási ellen megerősítené.

VIII.

Az emberi gyarlóság a' nagy és dicső érdemek' munkáján hamar megfogyatkozik, ha magára hagyatva az indulatoknál fölségesebb ihlelései nincsenek; és ha neveznek a' történetek nagy embe-
reket, kik tetteket vittek véghez, mellyek az emberiségnek tökéletes haladását megérdemlik: azokkal a' hegyeketmozdító Hitnek ujja volt; melly, a' hol uralkodó indulattá válik, az értelmet élesebbé, az érzést mélyebbé, az akaratot elszántabbá, az igyekezetet foganatosabbá teszi; és, bátorítván a' félelmet, biztatván a' hanyatlást, támogatván a' gyarlóságot, az erőket mintegy megszenteli, hogy hihetetleneket munkálódjanak.

IX.

Nem számlálhatjuk tökéletes igazsággal a' Dicsők közé az embert, ha egész élete egy nagy, egy szakadatlan érdemmé nem válik; azaz: ha lelkének egy fő czélja, igyekezetének egy változhatatlan eránya, cselekedeteinek egy mozdíthatatlan középpontja nincsen; az az: ha minden gondolatit azon egy igazság, minden szándékát azon egy eltökélés, minden erőlködését azon egy meggyőződés nem vezeti; azaz: ha tettei mint a'

láncszemek egybe nem függenek, és ha külső fontosságokra nézve különböznek is, belső becsükben megegyeznek: — a' mi pedig az élő eleven Hit' lelkesítése nélkül meg nem történhetik. Ama Hitet értem, melly az emberben ingadozatlan meggyőződésé, legszorongatóbb szükségé, legkívánatosabb ohajtássá válván, benne a' szeretet által a' legszebb gondolatokat, a' legmélyebb érzéseket, a' legszívesebb eltökéléseket munkálja; és a' jónak, nagynak, dicsőnek magva lévén, az emberi méltóságot gyümölcsözi.

Mert csak ez érezteti vele: hogy ő a' földi alkotmányoknak királya; gyémánt a' látható teremtés' gyűrűjében; remek az alkotó Isten' művei között. Ez érezteti vele: hogy csak teste rokon a' porral, nemesebb része tovább él az üdönél, és a' halál' álmából jobb élet' hajnalára virrad. Ez érezteti vele: hogy nem igázhatja őtet a' kénytelenség; sőt ő kormányozhatja az érzékenységeket, uralkodhatik az ösztöneken, parancsolhat az indulatoknak, meghűtheti a' gerjedelmeket, és a' lelki szabadság' szárnyain az egekig emelkedhetik. Ez érezteti vele: hogy szabadságának is vagynak törvényei, a' lélekisméretnek lecsigáthatatlan sugalmi, mellyek az Isten' szent akaratját tolmácsolják, a' jót a' gonosztól megkülönböztetik, gondolatin, érzésein, cselekedetein bírálkodnak. Ez érezteti vele: hogy vagynak tartósabb javak e' mulandóknál, édesebb örömek ez

állatiaknál, drágább kincsek e' veszendőknél; és hogy ezek lészenek zsoldja harczainak, bére szolgálatinak, jutalma áldozatának. Ez érezteti vele: hogy lelkén az Isten' képének hasonlatosságát viseli, tükélletességeihez közelíthet, boldogságában osztozhatik; és így ő nem csak gondolattal közelít hozzá, hanem szívvel tapogatja jelenlétét, és mintegy benne él, benne mozog. Mert *az Igaz a' Hitből él*, melly felköltvén benne emberi méltóságának érzését, az állatiság' alacsony mélységébe süllyedni nem engedi.

X.

Miképen a' bimbó a' hideg tél után hallgat, míg ezt a' tavasz langyos lehelletével meg nem indítja; nem különben a' Religio sem gerjedhet életre *Anyaszentegyház* nélkül; melly bennünket nem csak hogy ismételére vezet, hanem belőle sarjazó érzésekkel is boldogít szolgálatja által. Ezen értelemben mondom én: hogy az *Anyaszentegyház* a' dicsőbb emberiségnek nevelője küztünk.

Alig kezd nyilatkozni értelmünk, már melénk áll; és anyai gondossággal olly igazságokra tanít, mellyek e' kétséges létel és állhatatlan mulandóság felé megnyugtató világosságot sugároznak. Először is a' minden valóságok' láthatatlan attyával ismérkedtet meg bennünket. Rá mutat testünkön alkotónk' mindenható ujjá' vonására,

lelkiesméretünk' fenekén a' táblára, melyre szent keze megmásolhatatlan törvényeket írt; a' züldellő fák' virágiban, a' termő telkek' áldásában, az illatos mező' ékességében, a' reggeli harmat' gyöngyeiben, az alkonyodó nap' piros sugariban tükröt mutat, melyből Teremtőnk' szépsége, jósága, bölcsesége tündöklük; fel, a' magos egekre, vezeti pillantásunkat, ama ragyogó világok' táméntalan sokaságára, a' véghetetlenségnek legmesszebb mélységébe, honnét az örökkévalóságnak szellője lengedez felénk; és ezekben az ő hatalmának 's szeretetének csuda műveiben megsejditeti velünk Azt, kit gondolatba foglalhatni, névvel nevezhetni, a' legbuzgóbb Szeráf' leglángolóbb szeretetével felérhetni nem lehet.

Nincs még itt határa szorgalmatosságának; mert, felköltvén elménk' virradásának hajnalát, napot támaszt, mely szarándokságunk' homályos pályájára világoskodjék. Azaz, oktat: megkülömböztetni jobbik magunkat az agyagtól, mellyel fűdődzünk; hogy lélek lakja testünket, a' lelkek' attyának élő lehellete; — oktat: a' temető sírt az örökkévalóság' kapujának tekinteni, mellyen által e' vándoréletnek megyéjén túl, a' halhatatlanság' véghetetlenségébe jutunk; — oktat: hogy halálunk második születésünk; oktat: embertársainkat, akármelly távolad vesse sorsok tőlünk, illendő becsben tartani; hogy eredetükre, természetükre, rendeltetésükre nézve rokonink, nem

változó kényünk' tárgyai; — oktat: a' szempíllantásnak javait kölcsön-adomány gyanánt venni, mellyeknek szebb javak, jobb kincsek legyenek uzsoráji; hogy ezeket mint hív sáfárok a' majd számot kérő Úrnak szent akaratja szerént költjük; — oktat: a' viszontagságokat, mellyek mintegy játékot látszatnak űzni velünk, egy felsőbb hatalom' útjainak nézni, mellyeken bennünket szeretete vezet; 's hogy a' sorsot és történetet nem a' véletlenség szüli, hanem a' Gondviselésnek bölcsesége rendeli; — oktat: többre számítani kötelességinket az emberi törvények' parancsolatinál, hogy a' mennyi jó tőlünk telik, megmívelni tartozásunk.

Kitől is tanulhatna ember illy mennyei igazságokat?! A' természettől? —: szótalán jeleken beszél; ki lehet néma intéseinek csalhatatlan tolmácsa? A' lelkesmérettől? —: ellene zugolódnak kívánságink; és ha el nem altathatják furdálást, álnok magyarázattal sugalmít gáncsosítják. A' történetektől? —: mutat ugyan ez boldogtalan istenteleneket; de mutat inséggel tetéztet jámborokat is. Az emberi bölcseségtől? —: ez eme fölséges igazságok' tartományában mint egy idegen tévelyeg, és önnön magával czivódván, csak bizonytalanságokat szolgáltat. És, ha bár természetünkbe zárva lennének is ezen igazságoknak minden szikráji, nem kellene e azokat gerjeszteni, hogy lángra lobbanva értelmünk előtt fényesked-

jenek?! vagy, ha bár a' mennyei kinyilatkoztatásoknak könyvei tárva legyenek is előttünk, elegendő e a' tudomány, az okosság azoknak értelmét olly ingadoztatlan tanúságokba foglalni, melyeket amannak mestersége, emennek furcsasága meg ne rendíthetnének? Ah, a' test gerjedelmivel, a' világ hitegetésével, az ész csalfaságával, a' tudomány mesterségével szövetséget kötöttek ezen igazságok ellen, hogy felőlők, mivel megczáfolatlanok, kétséget támasszanak, és erejét vegyék foganatjoknak. Csak az Anyaszentegyház, a' melly Isten' nevében szól, és oktatását a' csallhatatlanság' tekintetével támogathatja, lehet ezen igazságok' üdvösséges oskolája. Nem csak a' serdülő ember, nem csak a' munka' terhe alatt elsenyvedett, az élet' szorgalmaztató gondjai között eloszlott lélek tápláltatik általa ezen igazságokkal; hanem a' műveltebb elme is vagy gyarapodik ezeknek isméréseiben, vagy erántok figyelmetességre ébresztetik. Mert ide való a' mit írva olvasunk: „*mért hisznek annak, a' kit nem hallottak?*” hogy' hallanak pedig predikáló nélkül?” (Róm. 10. 14.)

Azonban, mire mehetne nevendékjével az Anyaszentegyház, ha értelmünk mellett szívünk' érzéseit is dajkálása alá nem fogadná?! Mert tudjuk: hogy nem annyira a' megismért igazságok' világítása, mint érzéseinknek unszolási után járunk; tudjuk: hogy valamint nem tűz a' mi nem

tüzell, nem világosság a' mi nem világít, nem élet a' mi nem mozog; hasonlóképen nem ember az ember, a' ki nem érzi, hogy egy mennyei lehellet piheg benne, és ezen érzéssel atyafiságos cselekedetekre nem lelkesedik. Ezt a' tüzet éleszti, ezt a' világosságot gyújtogatja, ezt az életet gerszeszti bennünk az Anyaszentegyház.

Azon ünnepeken, melyeken az Isten' irgalmassága' és szeretete' remekinek, vagy a' megváltás' mélységes titkainak emlékeztétét űli, hány szívet édesget vissza felségesebb örömekre, mint e' világnak és mulandóságnak örömei, melyek bennünket csak kecsegtethetnek, de ki nem elégíthetnek; mulathatnak, de nem boldogíthatnak! Azokban a' templomokban, a' hová egy közönséges isteni szolgálatra híveinek sokaságát öszvegyűjti, hány elmét vezet tisztább képzelődésre, mint a' megsejtsített volt, mellyen előbb csak vétkez kívánságait táplálta! Azokban az imádságokban, zsoltárookban, melyek a' szentek' lelkének paradicsomában készültek, hány léleknek kölcsönöz szárnyakat, melyeken e' pornak hantjáról mennyekbe emelkedjék! Azokban a' szertartásokban, melyek a' Hitnek, Reménységnek, Szeretetnek megtestesült kinyilatkoztatásai, mennyi belső vigasztalásokat, jámbor illetődéseket, szent elragadtatásokat szolgált! Oh, ha megszámlálhatnók azon üdvösséges változásokat, melyek oltárja' zsámbolyánál történnek; a' keserűsége

geket mellyek enyhülésre, bánatokat mellyek vigasztalódásra, bosszúkat mellyek engesztelődésre, keménységeket mellyek irgalmasságra, hidegségeket mellyek könnyörületességre lágyulnak! valójában, nem kételkednénk megvallani: hogy az Anyaszentegyház' bölcsesége tanácsot tartott, öszveszüvetkezett a' mesterségek' elmésségével, és az embert kit a' külső érzékenységek elragadnak, hogy a' világ' tündérkedési között felejtse magát, érzékenységinél fogva téreli vissza magába, hogy élje a' léleknek igazi életét, és érezten érezze: hogy sokkal több az ember, mint a' madár az ég alatt, mint a' liliom a' rétnek virági között (Máte 6.); hogy láthatatlan részünk a' lelkek' országába tartozik, és annak hasonlatossága, kinek atyai szíve szeretetének minden ajándékában felénk dobog.

Nem szóllok arról, hogy a' szentségeknek lelki áldomásiban az Anyaszentegyház' szolgálatja által részesülünk; elhallgatom azt is, hogy születésünktől fogva egész temetünk' gyászáig, életünknek minden jelesebb czikkelyében gondja vagyon reánk, és szívünket ama mennyei keneteknek elfogadására készíti, mellyek legfontosabb lépésinket megszentelik; nem említem, hogy Jézus' Religiójának hathatóságával számtalan árvának atyát, özvegynek gyámolt, szűkölködőnek jótévőt, üldöztetettnek oltalmat, betegnek orvost támasztott; csak a' türelemmességnek székeit kérdezzük meg: a' hol oktatja a' tudatlanságot, szél-

leszti a' tévelygést, megnyugtatja a' kételkedést; a' hol eltördéli a' bűnnek igáját, a' megrögzött gonosz szokásnak és uralkodó indulatoknak rab-bilincseit szét-szakítja. Innét tér el a' lélek' nyomorékja magával megbékélve, furdalásától megmenekedve, gyarlóságától megerősödve, mocskaitól kitisztulva, szívében megigazodva. Micsodák a' szűkölködőknek nyújtott alamisnák, a' nyavalyásnak szerzett könnyebbítések, a' szorongattattnak küldött segedelemnek egy ilyen munka' érdeméhez képest, mellyel egy halhatatlan, de a' kárhozatnak útjára tántorodott lélek az üdvösség' ösvényére vezéreltetik?!

Még ez sem elég: elmennek az Anyaszentegyház' szolgálja az élet és halál között vonagló' ágyához, kik sokszor csak egy sötét kunyhóban — millyenek a' czégyeres latroknak tömlüczei — sínlődnek, és az érzékenységeket csak undorodással kínálják. Ott, magokat felejtve és a' természet' borzadásán győzedelmeskedve, a' segedelemnek és vigasztalásnak lesznek Angyalai. A' fájdalmakat a' békességes türésnek és szenvedésnek balzsamával enyhítik; az irtózásokat mennyei bátorításokkal oszlatják; a' félelmet Isten' irgalmassága' oltalma alá rejtegetik; félre vonván az örökkévalóságnak kárpitját, a' reménységet a' halhatatlanságnak hervadhatatlan virányira szállítják; szóval: a' haldoklót az Isten' atyai karjára fektetik, hogy halála' álmába édesden szenderedjék.

XI.

Ha vólnának, kik a' Hittől a' dicsőséget sokallanak, mutassanak hasonlót azokon, kik eredetüket nem az ég' magasságából, hanem a' testiség' alacsonyságából származtatják; kik az életet a' múltó örömek' vagy szenvedések' rövid pályájának, a' sír-árkokat reménységük' temetőjének, önnön magokat a' semmiség' örökségének lenni állítják; kik a' legtisztább erkölcs és a' legundokabb vétek között a' nevezeteken kívül más különséget, zabolátlan indulatikon kívül más törvényt, állhatatlan hajlandóságaikon kívül más ösztönt, féktelenségükön kívül más szabadságot, feslett kívánságaikon kívül más urat, az emberfélelmen kívül más zabolát, ön magokon kívül más Istent nem ismérnek; mutassanak, mondom, hasonlót azokon, kik az élő eleven Hittől elszakadva mozganak! Sőt ezek között találjuk, ha keressük, a' szófogadatlan magzatokat, a' hűség-telen barátokat, az irgalmatlan uraságokat, az engedetlen alattvalókat, az igazságtalan bírákat, a' veszedelmes tudósokat, a' pártos fegyvereseket, és az emberiségnek egyéb gyalázatos mocskáit; kik, mivel a' föld hordozza méhében minden várakozásokat, minden hajlandóságaikkal a' föld' porához hajulnak, és zálogban adván szívüket a' hűségtelen örömeknek, nyomorult gyönyörűségeknek, a' hiú árnyéknak, elenyésznek a' hiu-

ságok között, elvesztegetik olcsón magokat; mivel emberi méltóságoknak becsét nem érezhetik.

Munkálódznak ezek is, sokat munkálódznak, de a' sokat egybe-fűző gondolat nélkül; sokat kezdenek, de tökéletes végre-hajtás nélkül; sokat fáradnak, de érdem nélkül; sokat szorgalmatoskodnak, de áldás nélkül. Mert, mivel eloltották lelkükben a' csálhatatlan igazságnak valóságát, nem láthatják által: mi czélja hennök az öröknek, melly munka van szabva az életnek; mivel meghamisították a' mértéket, mellyen a' látható és láthatatlan dolgok' becsét fontolhatnák: fölcserélik a' jót a' kellemetessel, és ebből annyit szerezni a' mennyi tőlük telik, fő gondja igyekezetöknek; mivel egy véget tulajdonítanak embernek a' legelő barmokkal: a' jót tusakodásra, áldozatokra méltónak nem ítélik; mivel az élet' számadását és az örökmegfizetést nevetik: nincs tartalék, melly kívánságaikat ellenezze; mivel nem hordozzák szívükben: nem is átalják a' gonoszokkal mondani, *hogy nincs Isten*; és minekutánna lerontották magokban a' lelkiisméretnek ítélőszékét, hogy vétkes örömeiket ne keserítse: nem csak hadat üzennek az Anyaszentegyháznak, melly mint keresztelő János kívánságokra menydörgi „*hogy nem szabad*”; hanem a' Polgári Rendet is, mint zabolátlanságoknak igáját, feldőlni, sőt a' világot, hogy mértékletlen képzelődésüket ki nem elégítheti, átkozni halljuk őket.

XII.

Egy győzelemhez szokott egész Nemzetet a' villongó harcok' mezejéről a' békeesség' nyugodalmas pályájára téríteni; zsákmányozás helyett szorgalmatosságra szoktatni; szívét egy indulataival ellenkező Religiónak meghódítani; kényét a' törvények' korláti közé kényszeríteni; olly munka: melly a' közönséges erő' tehetségeit föltűmulja. Csüggedni, hanyatlani kellett volna itt az erőnek, ha a' nagy és dicső Munkás, Szent István Királyunk, a' Hit' oszlopára, a' Reménység' vasmacskájára, a' mennyei Szeretet' karjára nem támaszkodott volna. *Májér József. V—XII.*

XIII.

A' háladatos maradék előtt századok múlva is fenn élnek a' Hősek' nagy tettei; azok az emberiségre nézve nyomos következtetések, mellyeket, egyik vagy másik körben, valaha előállítottak. *Lassu István.*

XIV.

Az emberiség felélt magokat különböztető Világhőseknek sok és jeles tettei, bár melly ékeszöllással hírleltessenek, még is, bölcs megfontolás után, inkább csak a' tehetőségre nevezetesekek, hogy sem az igaz érdem' tekintetében dicsőségesekek. *Jankovics Miklós.*

XV.

Két nagy erő tartja fenn a' Nemzet' dicső lételét:

Kivül a' Vitézség, melly a' külső ellenséget erős karral hátra veri, és mint a' hazának védangyala, vasmellyét gyámfal gyanánt veti az idegen erőszak ellen;

Belől a' Törvénytevő és Végre-hajtó Hatalomnak bölcsen intézett szerkeztetése, mellynek joltevő ereje minden Egyes Tagoknak törvényes szabadságát őrzi, békességét's boldogságát fedezi és megtartja. *K. J.*

XVI.

Világosodás, Kereszténység és Haza!

Ez azon három nagy tárgy, mellynek mély értelmét megfogni, ahhoz vonzódást, szeretetet gerjeszteni — fő célunk.

Ki vélné, hogy a' Világosodás, ezen első forrása minden tudásnak, igazságnak, a' hajdan kortól egész mostanig, annyi üldözött találá, hogy most is még, a' józan ész's a' köz meggyőződés ellenére, sokaktól nem csak felesleg valónak, hanem károsnak is kiáltatik-ki? De tudjuk, milly emberek azok, kik ezt hirdetik. Ők vagy gyenge elméjűek, kik a' fényt nem bírják, és a' baglyok' neméhez tartozván, örömet setétben munkálkodnak; vagy önszeretők, kik a' Világosodást, mint szemfényvesztő lámpást, csak ön hasznokra fordítják.

Adjunk hálát a' Mindenhatónak, hogy mi olly Kormány alatt élünk, melly a' Világosodást igazolja; 's azt hazánkban is terjeszteni igyekszik.

A' másik, mellynek előttünk szentnek, sőt legszentebbnek kell lenni: a' Kereszténység. Én ezt az ész' felszenteltetésének tartom.

Ki a' múlt és jelen kort, ki a' világ' különféle népeit hályogtalanúl szemléli, látja, hogy valamint az elme és tudományok csak ott műveltetnek és virágoznak, hol a' Világosodás oltalmaztatik: úgy a' tiszta erkölcs is egyedül ott verhet mély gyökeret, hol az igazi Kereszténység fenn áll. De megvallom, én az igaz Kereszténységet abban találom, hogy mi a' Krisztus' istenségéről és az ő (a' Szent Írásban foglalt) tanításai' fontosságáról és idvezítéséről tellyesen meggyőződünk; és ezeket követni és terjesztetni iparkodunk. Melly szerencséseknek tarthatjuk mi magunkat, Evangelicus Keresztények, olly igazságos és minden jobb meggyőződést tisztelő Országlás alatt, melly a' Szent-Írás' Igazait szabadon megismérnünk és vallanunk, 's mint jó Protestansoknak mind az ellen, a' mi ezen szabadságunkkat, e' legfőbb javunkat, veszélybe dönthetné, protestálnunk engedelmet ad! Ti, az Ur' ígéjinek Magyarázóji, Predikátorok! ti vagytok legerősebb támaszai az Evangelica Tanítás' megismerésének 's követésének, nem külömben vallásunk' szabadságainak is; 's mint ollyanokat a' Végzet benneteket magasra

helyeztetett, és nagy hatalommal áldott meg. Ki nem ismeri közülünk, a' predikátori hathatóságnak csak egy részéről szólván, ki nem érzi közülünk a' jól gondolt 's keresztényi tüsszel és méltósággal mondott egyházi-beszéd' mindenhatóságát? 'S épen azért kell nekünk, Protestans Keresztényeknek iparkodnunk: hogy derék Predikátorok' és Lelkipásztorok' fenntebb mívelődésére mindent feláldozzunk. Ezeknek választásában pedig egyedül a' Község' szükségeit tekintsük, és az ajánlott Tagnak tehetségét.

A' harmadik, előttünk legfontosabb, édes Hazánk.

Ennek igazán élnünk, egy a' Végzésnek legnehezebb feladása; és ennek megfejtése nálunk sokkal nehezebb mint másutt. Mí, ugy hiszem, mindnyájan meg vagyunk győződve, hogy ön javunkra nézve testtel 's lélekkel Magyaroknak kell lennünk. De a' nemes szándék' teljesítése, kivált Feleinknél, hol annyi Nyelv uralkodik, hol némelly Község nem szükségből, hanem csak akaratosságból ez vagy amaz nyelvhez ragaszkodik, ezer gátot talál.... E' részben mennyivel boldogabbak Reformatus Társaink, kik egy Nyelvhez, a' hazaihoz ragaszkodnak!

Elöttem világos: hogy kivált nálunk az igazi Felvilágosodás, Kereszténység és tiszta Hazaszeretet leginkább a' Magyar Nyelv által sikerülhet. És azért jó ügyünk' ellenségének tekintem azt,

ki nyilván vagy alattomosan a' hazai nyelv' terjesztését, Szentegyházban vagy Iskolákban, akadályoztatja. — — — Azonban én ezzel nem kívánám a' Német Nyelvet, mellynek mí annyit köszönünk, kiirtani. Valamint a' fa csak akkor fogamzik, ha gyökere által az anyai földből szükséges élelmet nyer; nemes gyümölcsöt pedig csak akkor hoz, ha ágait és leveleit a' magasabb atmosphaera' befolyásai érdeklik: úgy szükséges nálunk is mind a' két Nyelv, hogy Hazánk' előfája nemes erőre és gyümölcsre tenyésszen. Ez értelemben ohajtom, hogy a' Német Nyelv is, melly eddigleni Literatúránk', magasabb művelődésünk' és a' Monarchia' fő Nyelve, szinte gyakoroltassék; sőt azon legyünk, hogy nemzeti Nyelvünket általa csinosítsuk.

A' midőn itt Hazánkat emlitem, szükségesnek tartom — kivált e' zavaros időkben, hol az önség magának hont örömet Fejedelem és Törvény nélkül alkotna — hogy méltán-magasztalt Uralkodónkra és drága ősi Constitutiónkra mély hálával emlékezzünk; 's Istent kérjük, hogy mindkettőt, tellyes épségben még soká tartsa fenn!
Báró Podmaniczky Károly.

XVII.

A' melly Polgári Társaságnak hozzája vonzó Uralkodója vagyon; törvényei pedig alaposak, rendíthetetlenek és ollyanok, mellyek minden egyes

polgárt személyre és vagyonra nézve védelem alá vesznek, lelki 's testi élményt szolgáltatnak, közczéllal megegyező szabadságot engednek, érdemeket jutalmaznak: ezen Társaság az igaz Nemzeti Méltóságnak székében ül; 's igazi Nemzetnek vallhatja magát. Mert minden főbb javaival él az életnek. Következésképen kötelessége 's forró ösztöne lehet minden egyes Tagnak, ezen Társaságot szeretnie. Szereti is. 'S ezen szeretet szüli a' Nemzeti-Lelket; ez pedig a' Nemzetiséget.

Gömbös Antal.

XVIII.

Sok nemzetek voltak, 's vannak még most is, kik századoktól, vagy talán alkottatásoktól fogva, Nemzeti-Lélek nélkül szűkölködnek. Gyermekek ezek; 's tőlük sem erőt nem várhatni, sem tanácsot.

Tyrannusok és Despoták meg szokták fojtani a' Nemzeti-Lelket: a' Constitutionalis Országlásban legszebben kifejtődhetik. *Vedres István.*

XIX.

A' Nemzetiség' tisztelete soha sem eshetett a' változó szokások' sorába. Ugy vala mindég, mint az Igazság. Jöve egy Tyrann; 's mint ezt, úgy elnyomta azt is. De nem leve áldott az erőszakoskodó' hamva; mert érzették az emberek, hogy olly indulatot szegett le, melly a' természettől

mindenikbe belé oltatott; mindeniknek szabadságát sértette meg. Félre rázatott a' Tyrann; vagy az idő könyörületességet hozott az emberiségre annak halálával; 's Nemzetiség és Igazság újra eléáltottak, 's elé fognak mindenkor. Sőt még a' Tyrann' életében is ezen indulat leve nemesen bátor, az elnyomatott Egész' védelmére kikelni. Mert ő Igazságot szeret; 's épen csak Azt oltalmazni, annak csendes méltóságára az ő heve szárnyakat fűz, 's győz. *Döbrentei Gábor.*

XX.

Ha valamelly köztársaságot erőslelkűség, maga megtagadás, és tiszta 's egyszerű erkölcsök nem őriznek, hamar el kell annak romlani és enyészni. Csak azon Nemzetek, mellyek szorgalmatosság és kereskedés által lettek vagyonosokká és hatalmasokká, remélhetik, hogy a' Munkálkodás palládiuma fog lenni az ő köztársaságoknak; az ilyenek magok' urai, mivel a' vak történetnek semmit sem, a' körülállásoknak keveset, csaknem mindent magoknak köszönhetnek. Mert az ember mindenütt maga és a' magában lakó erő által leszen mindenné. Nem a' föld, nem az éghajlat, nem a' gazdagság vagy szegénység volt annak oka, hogy némelly Nemzetek vadak maradtak, mások kimíveltettek, 's viszont a' kimívelt nemzetek a' durvaságba visszahanyatlottak; mert a' Spanyolok és Portugallok a' legtermékenyebb

földen is szegények voltak. Venétzia és Amsterdám gazdag városok vízen és hídlábokon épültek; 's a' hajdan virágzó Görögök most mély tudatlanságban vagynak eltemetve.

A' munka, ez a' minden lelki és testi tehetségek' kútfeje, egyedül az, mellyből, valamint fejenként minden embereknél, úgy a' Nemzeteknél is, a' gyarapodás és csinosodás, 's az ezekkel öszvekapcsolt Nemzeti-lélek származhatik. *Superint. Kés János.*

XXI.

Érzeni, hogy lelkes, tudományos, művésztségeket fényleltető, mesterségeket virágoztató, 's nemes tetteket véghez vivő Nemzethez tartozunk: ez a' Nemzetnek minden tagjait, felsőbbjeit és alsóbbjait, elevenítve erősíti. Itt a' gyávább is felemelkedettebb érzésre serkentetik: a' nemesebb-vágyásút pedig az előtte-éltek' dicső példájának emlékezete felvonja oda, hol a' hősi tettek' tüze ég; 's az abból rája eső szikra őtet is gyújtja. 'S melly ezerszeri felbuzdulással igyekszik itt a' talentum, legszebb pályájának futhatván elébe; mert itt nem ijedez vissza a' Koszorúsok' sorába nem érhetéstől. Mező nyílik, 's a' cél mosolyg neki.

Midőn körültekintünk, 's látjuk, hogy a' belőlünk kieredő jót Nemzetünk' többjei velünk együtt szíves törekedéssel munkálják: akkor újult erőt kapunk, utunkon haladni; mert többek'

érzésének a' mienkkel egybe-találkozása a' feltételben állhatatosabbakká teszen. Megrendíthetetlenek maradhatunk ugyan külön magunkra véve is; mivel ki tudna a' már egyszer megismert jótól elállani? —: de, mit használhatnak a' Nemzet' dicsőségét akarók csak néhányan? 's azok is csak olyanok, kiknek jó kívánságoknál egyebek nincs? A' Nemzeti-érzésnek az egész seregen keresztül kell folynia. *Döbrentei Gábor.*

XXII.

Minden, a' mi egy Nemzettel századok által történik, ugyan azon egésznek része; 's egy Polgári Életnek folyása. A' magát becsülő Nemzet figyelmez Eleinek példájira; 's azoknak követését dicsőségének tartja. *Horvát István.*

XXIII.

Valamelly Nemzet' tökéletességének legbizonyosabb mérője az: ha tulajdon nemzetiségét, és mind azt a' mi inagáé 's nem rossz, becsüli ugyan; de más nemzetnek is igaz becsét megismeri és vallja; 's ürvend azon, hogy ez is halad. *Thaisz András.*

XXIV.

Mint lehetne az, ki Hazájának javát valóságos tiszta érzéssel ohajtja, más Nemzet eránt igazságtalan?

Általölelve az egész Emberi-nemet, ide és oda szóll minden tartományok' külfömbféle-nyelvű lakójihoz; 's óhajtaná az emberi jusok' mindenütti megismerését; kész az emberiség' szent jelein gyengéded elérzékenyedésre. Örömmel mulatoz a' lefolyt idők' hajdanában, a' Hellen és Római tettek' világosságai között; de még ezen kedvelt-jeitől is visszavonúl, valahol azokat a' rosszúl értett hazafiság igazságtalanságra vetemítette. Lefutva ezektől az esztendő'k' folyamján, megszünyedve tekintí a' míveltségre haszontalanúl büszke Spanyoloknak a' felfedezett Új-Világ' lakosival való irtóztatós bánását; melly által a' Kereszténység' szelíd tanítása érzést megtapodó dühösségre aláztatott. Lehetetlen tartóztatni könnyeit, midőn a' tigrisi-prédáju Pizarrónak Tábori-Papjáról, Valverdéről, olvassa: hogy ez az aranyért szomjazó, rettegősködve vak buzgó ember, irtóztatós mészárlásokat segített elé a' Peruiakon azért, mivel pogányok voltak; 's ezen könnyek az emberiségért folynak. De, csendesedni érzi neheztelését, 's enyhül azon tudósításon: hogy Paraguaynak szinte az első természeti állapotban talált lakosaival a' közikbe küldött Jezsuiták emberiséggel bántak; 's olly szelídséggel tanították azokat, a' millyennel kellett volna az elébb oda érkezteknek is a' szegény Vadak között megjelenni. Újra gyönyörködik a' legújabb idő' munkáján, melly az Algieri ember-rablásnak véget vet. Kí-

vánja, hogy a' Nemzetek egymással kölcsönösen olly igazsággal 's becsülettel bánjanak, mint egyik felebarát a' másikával. Leborúl mély tisztelet' érzetében olly Fejedelem előtt, ki a' Nemzetet szabadnak hagyja; 's érette él. Embértársait látja és üleli ő lélekben mindenütt. Vidámsággal telik el, ha bár idegen Hazát tekinthet, melly boldog; 's a' Nemzet virágjában áll. Mindenütt elhallgat itt benne a' Nemzetiség; elfelejtetik a' különböző Nyelv, a' másféle Törvény. Nem fog, cselekedni-akarása előtt, a' Vallásról tudakozódni: emberlészen az emberrel; mert az emberiségnek minden tájakon ugyan-azon-egy, örökké-egy Nyelve 's Törvénye 's Vallása van.

XXV.

Keresztüljár az Utazó Europa' tartományain; 's minden Nemzetnél különbféle Szokásokat lel. E' mi világunk' más részei' lakójit a' mi Szokásainktól eltávozva találja; 's a' mieinkhez mérve azokéjit, minthogy szokatlanok, különöseknek 's nevetségeseknek érzi. Sokszor épen olly czerimoniájikat kaczagja, a' mellyekhez hasonlókat a' hozzánk jövő Vadnak-nevezett hasonlólag furcsáknak találhat a' mieink között.

Mind ezen külső Szokások, igenis, változnak; 's a' szerint félre is tétetnek, a' mint általátásunk nevededik, 's balgatag előítéleteken fellyebb leng. Az ész' világa keresztülsüt; 's a' ré-

vedező képzelés' álom-teremtéseit eloszlatja. De ugyan azon egy indulatból jövő egy Szokásnak találjuk a' Hazaszeretetet az egész föld' Nemzetei között. 'S ezt, nem hogy váll-vonításra méltónak venné az Útazó, sőt a' legvadabbaknál is, a' hol csak annak nyomát sejdíti, önkéntesen jövő érzés' kifakadását veszen észre mellyében; tiszteletet érez; 's e' tisztelet magosabbról jó, mint a' hol az önnönhaszon mutogatja nemtelen indulatját.

XXVI.

Hogy azon tájakhoz, mellyeken a' gyermek-kor' vidám napjait eljátszodoztuk, az idősbb korban is inkább vonattatunk; hogy az azokat elhagyott ifju, néhány esztendőök múlva, 's már férjfiúi oda tértében, különös egészen-kedvest vagy édesen-fájdalmast érezzen: ez a' hely' megszoktából jó. Ezer mosolygó képek virradnak fel ott njra emlékezetünkben; 's mintha kívánnánk a' világ' tapasztalásaiból gyűjtött bölcseséggel újra ott élni. Bajokat még akkor nem ismertünk; 's onnét, a' hajdanból, kecségtet bennünket az Élet' Arkadiája.

Ezen gyermeki Szokás azt a' hasznost hozta és hozza elé, hogy minden tartománynak, legyen az kedves- vagy sanyar-tájéku, találkozzanak lakói: hogy ezek egy helyben otthon érezhessék magokat; 's tulajdon elfoglalt telkeiken a' természet' adományai tenyésztessenek.

XXVII.

Kik után hullnak a' még soha nem ismert könnyek legelőszer is, a' gyenge tapadó-érzésű korban, életünk' arany reggelén? Azok után, kiknek karjain 's oldalaik mellett a' világ' szép és nem-szép felét ismerni kezdtük. Eleinte csak egy kicsiny körhöz vonzódnunk; ön szeretetünk' kielégítése vagy hozzájuk való szokásunk által e? mindegy; de vonattatunk: 's ezen érzést ki meri gyengeségnek, sőt hohóságnak nevezni? Utóbb, tágulni kezdvén személyjekhez való ismeretségünk: bővül azoknak szíves körülölelésében mellyünk, kik a' mi első Szeretetteinkkel egy Hazában lakva, egy nyelvet beszélnek.

Bizonyos hív, természeti érzés lekötelez bennünket mind azokhoz, kik anya-nyelvünkön beszélnek; 's a' vele-élés' megszokása mélyen gyökeret ver szülötte Hazánk iránt. Ennek történeteiben a' Nemzet' dicsősége' megértésekor önkéntes nyugalmat, örömet érzünk; szerencsétlenségeit pedig kedvetlenséggel vesszük.

XXVIII.

Ki tudja úgy, a' mint éreztetik, eléadni azon egyszeriben magunkon kívül ragadtatást, mellyet külföldön jártunkban tapasztalunk: midőn az idegen vidékeken anyai nyelvünk' hangjait véletlenül halljuk?

Mint repülünk azon szempillantatban emlékezetünk' nyílásain keresztül a' mindég inkább

maradozva elhagyott kedves Hazába; 's újra fel-
ébred kívánságunk, hogy az ott élő Kedve-
sek boldogok legyenek, 's az egész Országon
béke mosolyogjon! *Döbrentei Gábor.*
XXV — XXVIII.

XXIX.

A' Hazaszeretet világ-szerte feltalálható. A' Grön-
landi Szülött, komor ege alatt, minden boldogabb
sors' ízletétől meg van fosztva; 's íme, számki-
vetettnak érzi magát, ha jéghegymairól elvitetik.
Hogy ne volnának azon Nemzetek Hazájokhoz
lekötve, kik szelíd Országlás' jusain kívül a' föld'
legszebb virányiban élhetnek! Még is némelly
lakosok megvetik ezen isteni adományt, 's képzelt
boldogság' hiu ígéretére, kibujdosnak hazájokból,
tengeren által; — hol még azon szél vagy azon
felhő sem lebeg soha arczok felett, melly valaha
Atyáik' sírhalmain lebegett! *T. S.*

XXX.

Nemzet és Hazafiuság!

Olly felséges képezetek, hogy azokat a' ma-
gok lelkesítő tisztaságában csak a' kényesebb ér-
zésű szív és azok foghatják meg, kik honjok'
melegítő kebelében, hazafitársaik' élesztő társa-
ságában kószolván az élet' kellemeit és viszon-
tságait, nem csak a' hideg szokás' és hosszabb

lakás' könnyen tágúlható kötelei, hanem egy hat-
hatós, természeti, de megfejthetetlen belső von-
zódásnak, és a' szabadon gondolkozó elme' komoly
megfontolásának örökre-tartó lánczai által kap-
csoltatnak Hazájokhoz, Nemzetükhöz; mint a'
háladatos gyermek tisztelt attyához. *T. J.*

XXXI.

Pope a' Hazaszeretetet az Önszeretettel egynek
mondja; *Voltaire* csak Nagy-szív' tulajdonának
állítja lenni. A m a z szerént minden társaságban
élő ember Hazafi; mert magát ki ne szeresse? — :
e m e z szerént csak igen kevés lehet valódi
Patrióta.

XXXII.

Szeretni Polgártársainkat, a' Nemzetet, nem
annyit tesz, mint együtt nyájaskodni, ülelkezni
(mind ezek leginkább csak jelei vagy gyümölcsei
a' hajlandóságnak); hanem szeretni annyit tesz:
mint a' másikhöz egyenes természetes indulattal,
nyiltszívűséggel viseltetni, javáért munkálódni,
boldogságát tudta nélkül, sőt akarhatja ellen is,
előmozdítani, érette ha kívántatik magát egészen
feláldozni; 's mind ezt a' nélkül cselekedni, hogy
hálát vagy jutalmat várjunk tőle; sőt hálátlansá-
gával sem gondolván semmit is.

Igy szerette Jézus az emberi nemzetet; So-
krates a' valót és jót; Aristides az igazságot;

Kodrúsz, Leonídász, Cicero, Zrínyi, Hunyadi
a' Hazát, a' Nemzetet.

XXXIII.

Ki a' honi nyelvet, öltözetet, törvényeket, szokásokat szenvedelemmel szereti, és ezen szeretetből mindent a' mi idegen, még a' levegőt is, szívéből gyűlöli, 's a' hol lehet mocskolja, káromolja: ez ugyan magát különös nagy Hazafinak tartja, és pedig csak magát 's a' vele egy-érzésűeket minden másnak kizárásával (és ha e' mellett a' valódi Hazafinak kötelességeit ismerné 's teljesíteni minden erejéből iparkodnék, meg sem is lehetne tőle a' hazafiúi nevet tagadni; azt a' kis embertelenséget, mellyel minden idegent gyűlöl, sérteget, el lehetne nézni mint hazája eránt való nagy szeretetének határtalankodását): de, többnyire az ilyennek van az a' szerencsétlensége, hogy hazájáért semmit, vagy igen keveset cselekszik; minden hazafiúságát az öltözetben, üsi szokásokban helyhezvén, elég hazafinak tartja magát, ha hazájának levegőjét, termékenységet, gabonáját, borát, míveit, Constitutióját, szóval mindenét trombitálja, 's mint legjobbakat mindenek felett magasztalja; és talán épen azért hazája boldogságának előmozdításáról nem is gondolkozik; mert ez javítás által menne véghez; minek pedig ott javítás, hol minden legjobb? Megköszönhetjük neki, ha másoknak ebbeli iparkodásaikat csendesen elnézi,

és az Újítónak csúf nevével nem bélyegezi. Ezt a' Hazafiúság' Fanatismusának méltán nevezhetjük.

Azonban az is igaz ám, hogy a' mindennek a' mi honi, becsmérése 's talán megvetése is, a' hazafiúsággal nem csak meg nem állhat, sőt vele ellenkezik is. Rosz madár, melly maga fészkrét rutítja. Többnyire az ilyen becsmerlők is tehetetlenek; sokat is lármáznak a' sok hiba 's rendetlenség ellen: de annak javítására kis-ujokat sem emelik fel. Meg kell ugyan vallani a' hibákat, de kémélve; 's csak ott kell azokat emlegetni, hol a' szónak foganatját reméljük. *Guzmács Iszidor.* XXX—XXXII.

XXXIV.

Én az igaz Hazafitól azt kívánom,

Hogy érett és józan eszű legyen; hogy semmiféle indulat által el ne ragadtassék; hogy a' Nemzet' vagyis Haza', vagy még leginkább az Emberiség' igaz javát minden önhaszon keresés nélkül mozgítsa elő; 's abban se dicsérés vagy gyalázás, se jutalom vagy büntetés, se pártfogás vagy üldöztetés, se pedig akármiféle Nemzeti előszeretetek 's előítéletek által meg ne tántorítottassék.

Az olyan csendesesen, éretten munkálódik.

Thaisz András.

XXXV.

Király és Haza nem csak nem külön tárgyak, hanem igazán olly egyesült kötelességek' kutsejei, hogy a' ki ezeknek megoszlatásáról csak álmodoznék is, az minden isteni, emberi és polgári kötelességeket lábbal tapodna. *Gróf Teleki László.*

XXXVI.

A' Férfiú, ki Hazájának él, megkülömböztetett tisztelettel, kész engedelmességgel viseltetik Királyához, ugymint a' ki az Ország' hatalmának's méltóságának képe; 's Feje, Vézére, Fő Bírája a' Nemzetnek. Mint igazi nevendékje a' Törvényszerző Hatalomnak, annak munkáját fenn tartani, nemesbbíteni, tökéletessé tenni igyekszik. A' Nemzetnek boldogsága 's becsülete legfőbb kívánsatja 's célja: ismértei, ereji, erkölcei egyedül e' célra igazítvák. Megveti a' pórt, melly róla balul ítél, 's javát munkálódja. A' lábra kapott korcsosodásnak a' maga erkölcsi egyszerűségét, a' szemtelen latorságnak a' maga jámborságát, a' határon túl törekedő törvénytelen hatalomnak a' maga nagy szívét szegezi ellene. Mint a' jobb előidőnek omladéka, úgy áll a' nép' utálatos bálványinak közepette: csupa jelenléte által arra emlékeztetvén, millyenek voltak valaha az emberek. Így érez, így gondolkozik az a' jó

Hazafi, a' ki le akarja fizetni adóságát édes Hazájának. Oh Hazák, oh Országok! Mellyik lépcsőjén állanátok ti a' boldogságnak, ha minden fijaitok illy nemes érzelemtől, illy felséges gondolkozástól lelkesíttetnének! O, micsoda virágban szemlélnénk mí titeket, ha ők ezen áldozattól annyira nem irtóznának.

XXXVII.

A' jó Hazafi az,

A' ki Hazájának boldogulását tehetségéből munkálódja. Részt veszen annak kedves és kedvetlen állapotaiban. Örül a' Közjó' nevekedésén. Felemelkedik a' magának-valóság' alacsony porából a' nagylelkűségnek fényességére.

Ha valamelly munkához fog, nem kérdezősködik az eránt: mi leszén jutalmam? —; hanem a' legnagyobb haszonvételt a' Nemzet' javában való részesülésben helyezteti. Feláldozza kötelességének nyugodalmát, könnyebbségét és gyönyörűségét, 's ha úgy hozná magával a' szükség, még életét is.

A' Hívatalt olly meggyőződéssel veszi vállaira, hogy bír azon tökéletességekkel, mellyek annak viselésére szükségesek; eltökélve, hogy azt mindenkor kész más nálánál bölcsebbnek engedni. Innét Tiszti-társainak jó tanácsit szinte olly örömmel fogadja 's tellyesíti, mint önnön magáét; tekintet nélkül védője az igazságnak,

oltalmazója a' méltatlanúl nyomattatott ügynek; tekintet nélkül vádolója, kárhoztatója, büntetője a' törvénytelenségnek. Az igazság-szeretettől szünet nélkül sürgettetik, megadni mindenkinek a' magáét. Ez ötöt ott, hol a' Hatalom az emberiség' jusait kevélyen tapodja, hallgatni nem hagyja; sem haszonvágás, sem kegyelem-ajánlások meg nem ejthetik, 's részrehajlásra vagy bosszúállásra nem gerjeszthetik szívét. Ugy áll ő a' Törvény mellett, mint az erős kőszál, melly ámbár csapdosák 's dőlják a' habok, még is mozdíthatatlan; 's noha rabszolga légyen, a' kinek bajos a' dolga: ő benne igaz ügyének védőjére talál.

Ha értékkel bír, a' szorgalmat éleszti, és azt a' közhasznú szerzemények' gyámolítására fordítja.

Ha Atya, idején-korán, szívökbe csepegteti magzatainak a' Hazaszeretetet, a' Király a' Törvények és az Elöljárók eránt való tiszteletet 's engedelmességet. „*Ezer meg' ezer alkalmatosságokba jut ember, mellyekben engednie, engedelmeskednie kell, ha kötelességet sérteni nem akar. Vagy minden emberi társaságot kerülnie, annak minden hasznairól 's gyönyörűségeiről le kell mondania; vagy természeti szabadságainak egy részét, a' több részeivel való bátorságos 's csendes élésért fel kell áldoznia.*“ Ez az, a' mit mindeneknek előtte szívökbe csepegtet Magzatainak a' jó Hazafi; ez az, a' mivel szeretetteti Törvényeit, tanítja

becsülni a' Törvény' örzőjit. — „*Valamint mindnyájan részesülnek a' Társaság' tagjai az egyesületnek javaiban, a' bátorságos 's csendes élet' örömeiben: az igazság kívánja, hogy mindnyájan erejeből, tehetségökből, vagyonyokból annak fenn tartására áldozzanak; és az ellenkező szembetünö igazságtalanság.*“ Illy oktatással ragadja ki őket a' dologtalanságból; így önti már ifjonta szívükbe a' puha életnek gyűlölségét; így kedvelteti meg velök a' munkásságot. — „*A' kicsinyek 's nagyok, a' szegények 's gazdagok, mindnyájan egy Atyának fiai. Azoknak szintűgy szükséges igazságot szolgáltatni, mint ezeknek.*“ Ezek által erősíti szívüket, hogy azokat sem a' hatalomnak, sem a' tekintetnek, sem a' gazdaságnak csalárd fénye meg ne vakítsa; se alacsonyságra, se büszkeségre, se kegyetlenségre ne vezesse. — „*Minden bölcseségnek kezdete az Úr' félelme. Ezzel halhatatlanítjuk azon boldogságot, mellyet itt a' közhasznu 's feddhetetlen életből már költeni kezdünk. Ez az emberi társaságnak legszorosabb kapcsa.*“ Illy igazságoknak lelkükbe oltása által teszi szerelmetessé előttük a' Vallást; ezzel veti szívükbe azt a' drága magot, mellyből idővel a' polgári kötelességek' tellyesítésére a' leghathatósabb indító-okok 's ösztönök nevednek. *Horváth János.*

XXXVI—XXXVII.

XXXVIII.

Isten az embert szabadságra teremtette, de egy-szersmind társaságra is; 's a' társaságos élet Törvényt és Igazgatást kíván, és hoz magával. Szerencsés nép az, mellynél Törvény és Igazgatás a' társaságos életet úgy veszik korlátba, hogy még is a' szabadság' szent kincse fogyhatatlanúl megmaradjon, hogy szolgaság és járom az embe-riséget meg ne alacsonyítsák, 's a' lélek a' maga fenn repüléséből por és homály közé ne kényszerít-tessék! — — — Örök hála a' mi Őseinknek, kik saját vérük' hullásával nekünk nem csak lakföldet szereztenek, hanem még annyi szélveszek között is olly POLGÁRI ALKOTVÁNYT hagytak által, mellynek melegítő sugáritól a' szabadság' becses virága századokon keresztül el nem aggható ifju-ságban virulhatott! . . . Ezen ALKOTVÁNYBAN K ir á ly és N e m z e t kölcsönös bizodalommal függhetnek egymás' karjain: midőn Amaz Ezt hívja meg, hogy önmagának Törvényt szabjon; Ez pedig Amannak arczain vigyázza a' megelé-gedés' és helybenhagyás' vonásait. Igy Önkényes-Uralkodás és Féktelenség egyaránt eltávoztatván, sem az emberi lélek' szabad ereje hatalom által le nem nyomathatik, sem az emberi szív' szelíd érzései zabolátlanságban el nem vadulhatnak. Meg-becsülhetetlen jótéteménye a' mi Törvényeink-nek! — — Innen van, hogy ezen mi Törvényeink egy egész ezred oltá, mellynek folytatában annyi

Országok 's országos Alkotványok romlás és semmiség közé hullottak, rendületlen állanak fenn; 's az írigység' és kajánság' száz meg száz lesei közt is időnkig általszállván, bennünket a' magok jóltevő árnyékában nyugtatnak.

Vannak, kik vagy érteni nem akarják, vagy érezni nem tudják, minő meghálálhatatlan ajándék a' sorstól, ha valamelly Nemzet a' régiség által szentté lett Törvények' oltalmában szabadon él. Nem egyszer hallottam a' gondolatlan állítást: hogy Törvényeink 's egész Polgári Alkotványunk, a' régen múlt századok' körülállásai közt támadván, az újabb kor' megváltozott helyhez-tetéséhez többé nem illenek; 's azokat másokkal kellene felcserélnünk. De, vallyon lehet e idő, mikor az emberiségnek kevesebb szüksége legyen a' szabadságra, 's az abból folyó jótéteményekre, mint egykor volt? Miért a' mi szabadságunkat őrző Szent Alkotványt semmivé tenni? Hogy emberi Igazainkat elveszessük? Annyira elalacsonyult talán senki sem leszen, hogy e' természet ellen való óhajtás benne támadhasson. Vagy talán az újonnan kívánt Polgári Alkotványban újabb szabadságot keresnénk? Boldog az, ki a' jelenvaló jókkal megelégedve él, 's levegői képek után nem kapdoz. Boldog az, ki eléggé bölcs általlátni, hogy az emberiség' belső helyhez-tetése, indúlatai, szükségei minden egymástól bár melly messze fekvő időkben ugyan azok, 's ugyan azon módokon orvosolha-

tók!... A' külsőt a' belsőtől, a' változót az örökre-változhatatlantól, éles szemeknek, könnyű megismerni; 's az illy szemekkel bíró férfiú halát is némelly mellelegvalókban változtatni valót, jól tudja azt, minek kell örökre megmaradást kívánni; miért kell a' hazafiúság' minden buzgóságával küzdeni, hogy veszélyes kezek alá ne jusson.

Jól érzék ezt a' közelebb (1827ben) múlt Országgyűlés' Bölcei, 's ugyan azért a' mi régi alapos Törvényeink' fennmaradásokért újlag egy Törvénczikkelyt alkottak. E' Czikkelynek szavai, midőn a' nem régen lefolyt szomorú emlékezetű napokat hozzák eszünkbe, ugyan akkor sebeinkre balzamat kívánnak önteni; 's a' jövődre nézve Királyunk' kegyelmében 's ősi Alkotványunk' oltalmában mutatnak reménységet. Bízató kilátás, mellynek vígasztalásáért az Országgyűlésnek forró hálával tartozunk. Az a' láng, mellyel Országgyűlésünk' Nagyjai a' nemzeti törvényes Szabadelküiséget 's Méltóságot védelmezték; az a' gond, mellyet Nyelvünk' csinosodására 's tudományos előmenetelünkre fordítottak; az a' nyugtalanság, mellynek terhe alatt szinte két esztendei kimerítő fáradsággal küzdöttek, örök emlékezetünkben fognak maradni; 's Öregjeinkben örömet gerjeszt, Ifjainkban pedig a' vetekedés' buzdító tüzét ébreszti fel. Adja az Ég, hogy az így felébredett tűz hasznos következéseket vonjon maga után! Adja az Ég, hogy a' Hazafiúság'-lelke, Közjó'-szerelme, Ön-

haszon - megtagadás, tanulás és tapasztalás által nyert gazdag ismeretek legyenek az ujonnan felserdülő generációnak bélyegei. Így nyugalomban várhatnók a' jövőndőt, híven azt, hogy újabb meg' újabb oszlopokat nyerünk, mellyek Polgári Alkotványunkat felettünk, a' külső ellenségekre nézve, továbbra is rendületlenül fenn tartandják.

Kende Zsigmond.

XXXIX.

Boldog Haza, mellynek kebelében olyan Intézet munkálódik, melly az igazi Hazafiúságnak lelkét éleszti, eleveníti! Illyen tagadhatatlanul az *Anyaszentegyház*.

Ez a' Törvény' és Hatalom' sérthetetlenségét a' Religióznak isteni tekintetével támogatván, az alattvalókat az engedelmességre a' léleküsméret' nevében kötelezi; ez a' tisztek' és hivatalok' tartozásának szíves tellyesítését sürgeti; ez a' szeretetet, melly semmi áldozatoktól sem irtózik, szóval és példával gerjeszti. Miért történnek akár-melly Hazában is annyi nyughatatlanságok és törvényszegések? nemde, mivel az ember, a' szabadságnak érzése vele születvén, örömet függetlenné tenné magát; kedvetlen' veszi, hogy kénye idegen akaratnak rendelkezései által korlátoltatik, hogy parancsolat által kötelességekre szoríttatik, mellyek hajlandóságának tetszését erőltetik? Ezért

kénytelen sokszor a' Hatalom, hogy parancsolatinak fogamatját kemény büntetésekkel is eszközölje. De számtalan esetekben elégtelen hathatósága: mert bölcsességével előre nem láthat mindent, szemességével napfényre nem hozhat mindent, erejével nem gátolhat meg mindent, a' mit a' Törvény' sérelmével, a' Hatalom' truczolásával elkövet az engedetlenség.

Nem, soha sem fogja az engedetlenség szíves hajlandósággal viselni a' Törvény' igáját, míg belsőképen meg nem győződik: hogy az, felségesebb akaratnak kinyilatkoztatása az emberi akaraténál; és hogy a' Hatalom ama láthatatlan isteni hatalomnak képviselője, mellynek bosszúja elől még a' halál sem adhat menedéket.

Ezt a' meggyőződést micsoda iskolában tanulhatja, ha nem az Anyaszentegyház' iskolájában? Itt tanulja: hogy a' test' kényeinek kedvezni, a' gerjedelmek' lángjait táplálni, a' saját akarat' tetszésének hízelkedni nem szabadság, hanem embert alacsonyító féktelenség; itt tanulja meg a' mesterséget: mi képen a' vad ösztönök' erőszakán, a' kívánságok' tehetetlenségén, az önszeretet' ingerlésén — mellyek mind az engedetlenségnek csiráji — győzedelmeskedjék; itt tanulja meg: hogy valamint a' tündöklő napoknak és az ég' sarkain kerengő csillagoknak Isten szabott üsvényt, mellyen pályájokat fussák, azonképen a' halhatatlan lelkeknek is Isten írta a' tör-

vényt, mellyen akaratjokat jártassák; hogy a' Törvények csak ama' megváltozhatatlan belső igazságnak meghatározott magyarázati, mellyet természetünkbe oltva szívünkön hordozunk; hogy az ártatlannak védelmet, az erőtlennek oltalmat, a' nyomorgattottnak menedéket, a' jónak bátorságot, a' gonosznak félelmet munkálkodjanak; és hogy nélkülök csak úgy lehetnénk el: ha minden Fejedelem bölcs, minden Nép hajlékony, minden Elöljáró igazságos, minden Alattvaló engedelmes, minden Szülő kegyes, minden Magzat szófogadó, minden Gazdag könyörületes, minden Szegény sorsánál tűrhetőbb, szóval, minden szív az igazságnak felszentelt temploma volna. És így a' Törvényeket a' lelki esméretnek thrónusára emelvén az Anyaszentegyház, Isten' nevében hirdeti az engedelmisséget „*nem csak a' büntetésért, hanem a' lelki esméretért is.*“ (Rom. 13, 5. 6.). Millyen méltóságos tekintetbe helyhezteti ez által a' Hatalmat! Ez már nem maga kényét űzi, hanem az Isten' akaratját tellyesíti; nem saját dicsőségének nagyítására, hanem egyebek' javainak bátorságára fegyverkezik; látható Birája ama' láthatatlan Törvényszéknek, mellyet az Úr lelki esméretünk' belsejében állított „*Isten szolgája az ember' javára, bosszút állván büntetéssel azon, a' ki gonoszt cselekeszik*“ (Rom. 13, 3. 4.).

XL.

A' Haza olly test lévén, mellyben különféle tagok különféle szükségek' kielégítésére szolgálnak: nem lehet boldog, virágzó, hanem ha minden sorsnak, minden tisztségnek, minden hivatálnak kötelességei híven és örömetst tellyesítetnek. Így kellene. De, ne felejtjük, hogy a' legnemesebb Hazának fiai is csak emberek. Ah, a' kiknek sorsok jutott a' Hazában, melly a' legkeservesebb munkát is csak kevés haszonnal jutalmazza: mi kaján szemekkel nézik mások' szerencséesebb állapotját!; és a' kik a' tisztségekben, mellyeket viselnek, nem látnak egyebet, mint a' kenyér-keresetnek, élet-tengetésnek, jutalmasabb előmenetelnek kinyílt forrásait: mi béresi lélekkel viszik tisztük' kötelességeit!

Mindazonáltal, míg ama sorsa ellen zugolódnó nép híven csügg az Anyaszentegyház' oktató ajkáról, nem kételkedik: hogy a' sorsot az Isten osztogatja, a' ki valamint több tagokat szerkeztetett egy testbe, úgy különféle hivatásokat rendelt egy Hazában „külömbiségek vagy-
nak a' szolgálatban, de ugyan azon az Úr“ (I. Kor. 12. 8.); nem kételkedik: hogy nem csak magáért, hanem másért is fáradván, keresményéből az egészet is részeltetvén, Istennek szolgál, kinek akaratja „*hogy ne legyen hasonlóság a' testben, hanem egyaránt egymásért szorgalmatosok legyenek a' tagok*“ (I. Kor. 25.); nem

kételkedik: hogy valamint nem lehet egy testnek mindenik tag feje, azonképen nem lehet egy Hazának mindenik polgár fejedelme, mert „*ha mindnyájan egy tag volnának, hol a' test?*“ (U. o. 19.); nem mondhatja: hogy hivatala becs-telen mivel nem a' legdicsőségesebb, haszontalan mivel nem a' leghasználatosabb, kivethető mivel nem a' legszükségesebb; miképen „*nem mond-hatja a' szem a' kéznek, nem szűkölködöm nálad nélkül, vagy viszontag a' fő a' láboknak, nem vagytok nékem szükségesek.*“ (U. o. 21.)

XLI.

Egy egész Hazának boldogítására nem elegendők azon áldozatok, mellyeket a' Törvény parancsol-hat, a' Hatalom béhajthat. Lehetnek szükségek mellyeket kielégíteni, veszedelmek mellyeket el-hárítani, mind a' Törvény mind a' Hatalom tehe-tetlenek. Csak ama mennyekből javaltatott szere-tet, melly „*nem maga hasznát, hanem egye-bekét tekintő*“ (Filip. 2. 4.), terjeszthet annyi áldást maga körül: hogy az éhezőnek kenyere, a' szomjazónak itala, a' mezítelennek ruházatja találkozzék; csak ez a' szeretet teheti: hogy a' szegény a' gazdag mellett ne szűkölködjék, a' kesergő az örvendező mellett ne sírjon, a' gyarló az erős mellett ne rettegjen; csak ez a' szeretet, melly erős mint a' halál, adhat életet az életnek váltságáért. Mi nagyot, mi boldogítót várhatni

azon Hazafitól, ki magával 's önnön haszna' szomjazásával tele lévén, minden tehetségével, szolgálatjával, költségével csak magának uzsoráskodik; mivel nem szerethet semmit, mint a' mi ohajtásinak megfelel, 's fennyen-látásának temjént, vágyainak táplát nyujt? Ah, régen veszni kellett volna édes Hazánknek is, ha nemes fiai' szívében nemesebb érzések nem lobogtak volna, mint az önszeretetnek alacsony érzései; ha Nemzetük' javáért saját javokat, boldogságáért nyugodalmokat, megmaradásáért életüket kockáztatni nem örvendették volna.

Örömet megengedem én, hogy a' Magyarral eme nemeslelkűség — mellyben nemzeti tulajdonának bélyegét találják még a' külföldiek is — vele születik; és mint amaz ősi vérnek legszebb öröksége származásról származásra alá-hat: mindazonáltal ezen jobb léleknek hű dajkája köztünk is az Anyaszentegyház. Ez őrzi, ez gerjeszti szívünkben e' szent tüzet, hogy lángjait a' szeretetlenség' hideg szellelte el ne olthassa.

Volt e inség mellynek enyhítésére, szükség mellynek segedelmére, veszedelem mellynek eltávoztatására a' szeretet Evangeliumának hathatóságát nem fordította? Azok az emberszeretnek és igazi hazafiúságnak Hősei, kik nemzeti dicsőségünk' egén mint jótevő csillagzatok üdvösséges példa gyanánt tündöklenek, az Anyaszentegyház' emlőji alatt legeltek; az ő szívén, az ő

karjai között gyúladtak ama mennyei tűzre, melly, hogy másokat melegítsen, magát emésztette.

Nem mondhatni, hogy Hirdetésének példájával fontosságot nem szerzett. Mert volt üdö, mikor lelketlen kincseit az Isten' eleven kincseinek mentségéért örömet oda adta; sőt vérét sem kémélte, melly ama Bajnokoknak vérével, kik a' Királyért és Hazáért a' halállal vívni mentek, sokszor együtt áztatta a' harcz' mezejét. De mit szóllok? Szójárassá lett köztünk: *hogy a' ki Hazáját nem szereti, Istenét sem szereti; rossz Keresztény, a' ki rossz Hazafi.* Tagadhatatlan, hogy e' szójárás az Anyaszentegyház' ajkából csordúlt, melly a' közönséges felebaráti szeretetnek gyakorlására a' Haza' szeretetének pályáját mutatta ki. *Májér József.*
XXXIX—XLI.

TIZENKETTEDIK RÉSZ.

ÍRÁSBELI ELŐADÁS.

I.

Az Írás' mesterségének nagyobb nehézsége az Elrendelésben 's az Előadás' módjában áll. Sok különben elmés emberek is, rész szerint restségek, rész szerint nagy elevenségek, rész szerint csak kevés tárgyra terjedő elméjek miatt, alkalmatlanok ezen nehézségnek meggyőzésére.

Lehet valakinek gyors, és sok jó Gondolatokat szülő elméje, a' nélkül hogy mind ezen Gondolatokat egyszerre 's egy tekintettel végig tudná nézni; a' mi pedig elmúlhatatlanul szükséges, ha azon Gondolatokat illendőképen el akarjuk rendelni, 's belőlek rendes épületet akarunk alkotni. Az ilyen Elrendelés nem kevés munkába kerül; sokan pedig a' legelmésebb emberek közül is a' munkát igen kerülik, 's dolgozni igen restelnek.

A' lélek' nagy serénysége csaknem soha sem fér össze az egy tárgyra fordítandó huzamos figyelemmel. Ugyan azért az igen eleven elmék

többnyire nem okoskodnak, hanem egy tárgyról másra repdesnek; sokat gondolnak, de rend és egyben-függés nélkül.

Nem elég, hogy valamelly Értekezésben csak az Előadás' mestersége közelítsen a' tökélethez; szükség: hogy egyszersmind új és igaz Gondolatokkal is tellyes legyen. Az olyan munka, mellyben kevés édes Gondolatok és igazságok a' sok közepszerűeknek mintegy özönében elmerülve vannak, igen kevés becsű; és csak mindennapi. Ha az, a' mi az ilyen munkában is jó, a' többtől külön választatnék, 's Egyes-Gondolatokban adatnék elő: az Olvasó is több mulatságot lelne; az Író is nagyobb becsületet vallana.

II.

Melly nyereség volna azokra nézve, kik a' tudományokat szeretik, ha azon nagy emberek, kik valamelly elkezdett tudós munkába bele-haltak, a' nevezetesebb Gondolatokat, mellyeket ezen munkában előadni szándékoztak, 's kivált azokat, mellyekre mint annyi fundamentomokra az Egészket építeni akarták, papírosra tették és a' maradéknak ártaladták volna.

Sokszor az ilyen első, 's önként 's minden keresés nélkül származott Gondolatok, mellyek a' munkának elkezdésére alkalmatosságot szolgáltatnak, az egész munkának legjavát és velejét teszik.

III.

Általában, nem kellene e óhajtani: hogy mind azok, a' kik gondolkodni tudnak, egy jó Gondolatot se hagynának elveszni, melly benne az olvasás, elmélkedés és társalkodás közben támad — ? Azok, kik hosszú és mesterséges alkotásu munkákat akarnak készíteni, bőven gyűjthetnének ez által magoknak matériát; még pedig csaknem minden fáradság nélkül.

Sokszor csupa történetből olyan Gondolatok jutnak eszünkbe, mellyeket, mikor írni akarunk, gondos keresésünk után sem találunk meg. Vagyunk az életben olyan szerencsés pillantatok, mellyek soha sem térnek ismét vissza. A' szívetmelegítő társalkodásban másoktól hallott Gondolatok, néha olyan Gondolatokat szülnek bennünk, mellyeket tanuló-szobánkban fej-törés által sem tudunk előhozni.

IV.

Mi gyönyörködteni valamelly tudós munkában az értelmes Olvasót? Az, a' mi lelkét világosítja; 's gondolkodásra ad alkalmat. A' kitetsző fontos igazságok, az isméretes igazságnak új bizonyosságai, 's néha a' közönséges dolgoknak igen szerencsés kifejezései 's előadásai. Ezek vonják magokra a' könyvekben az okos ember' figyelmét; ezeket keresi és kívánja az értelmes Olvasó. De sokszor egész vastag könyvekben is effélett felette keveset talál.

Régi panasz: hogy a' könyveknek nincsen sem számok sem végek; de az is csaknem példabeszéddé vált: hogy nincs olly rossz könyv, mellyben valamelly jó nem volna. Ki ne ohajtáná tehát: hogy az ilyenekből az, a' mi fennmaradásra és megtartásra méltó, kivonattatnék; a' többi pedig feledékenységre süllyedne —? Ha valaki illyen czímű könyvet írna:

SENKITŐL

NEM OLVASTATOTT

KÖNYVEK'

V E L E J E.

igen hasznos dolgot tennie. De ki adja magát egy illy munkának készítésére? Azon kívül, hogy az igen fáradságos, hosszas, unalmas foglalatosságot okozna; fontos haszna is csak úgy lehetne: ha írója, nem mondom talentomokkal, de ollyan tulajdonságokkal bírna, mellyek csak nem olly ritkák, mint magok a' talentomok. Mind a' mellett is, kevés dicsőséget szerezne, ha bár a' magaméban tökéletes lenne is. A' jó Compilációk igen nagy ritkaságok.

V.

Vagynak olly termékeny és találó elmék, mellyekben egy kevés figyelem, 's ugy szólván, a' tárgynak első megtekintése elegendő Gondolatokat gerjeszt; 's mellyeknek csaknem minden dolgok a' megválasztásban áll. Az ilyenek sok Gondo-

latokat elnyomnak 's elvetnek, mellyeket feltalálni mások szerencséjeknek tartották volna. Ha, p. o., egy óráig kell arról, a' mit olvastak, beszélni, az fog nekik vesződséget okozni, hogyan szorítsák magokat a' készen lévő matériával a' kiszabott időnek keskeny határjai közé; hogyan mondjanak mindent illendő rövidséggel és csínossággal. Vagynak, igenis, illy szerencsés elmék; de sokkal többen találtnak olly terméketlen 's meddő elméjű, 's a' mellett még is jó eszű emberek: kik az egy órányi idő' mértékét nem tudnák betölteni a' nélkül, hogy sok közepszerű dolgokat is ne kevernének beszédekbe; vagy, a' mi semmivel sem jobb, a' nélkül, hogy Gondolatjaikat igen ki ne nyujtanák, 's az által ernyedtekké és erőtlenné ne tennék.

Azt lehetne mondani, hogy a' ki Egyes-Gondolatokat ír, az is eshetik ezen hibába; 's kevés számú jó és velős Gondolatok helyett számtalan roszakat adhat. Erre azt felelem, hogy az Egyes-Gondolatokból 's Rövid-Mondásokból álló munkák többnyire nagyobb szorgalommal dolgoztatnak ki, mint a' hosszabbak és mesterségesebb előadásúak. A' ki Egyes-Gondolatokat akar összegyűjteni, gyakran félben szakaszthatja a' munkát, 's kinyugodhatik; 's ha egyszer a' gyűjtemény kész, könnyű abból azt, a' mi nem tetszik, kihagyni. De az egyben-függő 's mesterségesebb alkotmányú munkának Írója sokszor kénytelen

ollyan hiányos helyeket is meghagyni, mellyeket minden igyekezete mellett sem tudott megjobbítani; 's mellyek a' többivel olly szorosan egybe-függenek, hogy lehetetlen kiszakasztani.

Az általmenések és egybe-foglalások felette gyakran teszik a' beszédet és írást lankadttá. Sok hosszú munkákat, a' nélkül, hogy a' bennek foglaltatott dolgok kárt vallanának, igen meg lehetne kurtítani, ha mind azt kihagynók, a' mit az Író csak azért tett beléjük, minthogy a' Gondolatokat össze akarta kapcsolni, 's a' munkának egy bizonyos formát akart adni.

Megtörténhetik, hogy az Egyes-Gondolatok' Írója sem elég kényes vagy elég sanyarú a' megválasztásban. Kevés ember tud sok jó művet csinálni. Egy sincs ollyan, a' ki néha rosztat, vagy középszerűt, ne csinálna. 'S nem mindenkor van együtt a' jó művet alkotni tudó elme az olly ízléssel, melly a' jót a' rosztól tökéletesen meg tudja különböztetni. A' mi több, még midőn munkáknak némelly hibáit észre-vesszük is, a' magunk szüleménye eránt olly szeretettel viseltünk, melly bennünket vagy megvakít, vagy felesleg kedvezőké tesz. De az Olvasó könnyen segíthet magán az efféle munkáknál; óntollának egy vonása kijelölheti azon helyeket, mellyek a' viszont-elolvasásra érdemesek.

VI.

Az Egyes-Gondolatokban 's Rövid-Mondásokban való írás nagy segítségére szolgál az emlékező tehetségnek. A' ki valamelly hosszas munkának javát meg akarja tartani, legkönnyebben eléri célját, ha azt több apró czikkelyekre, maximákra és szententziákra elszabdálja. Az elmés Gondolat, ha röviden, értelmesen és csínosan fejeztetik ki, csaknem olly könnyen megmarad emlékezetünkben, mint a' szép vers.

Más felől az egybe-függő Értekezéseket kellemesebb olvasni, mint az Egyes-Gondolatokat; kívált, ha ezek külömbféle dolgokat tárgyaznak.

A' lélek nem szeret egy tárggyal igen sokáig foglalatoskodni; de szint olly kevéssé szeret egy tárgyról másra, 's különösen egymással semmi függésben nem lévőkre, hirtelen általmenni.

A' jól elrendelt Értekezésben a' dolgok' folyamata mintegy magával elvisz bennünket; kívánjuk kimeneteleket látni, mint a' Románokét: hol a' történetek egy felől megelégitik más felől függőben tartják figyelmünket.

Az ollyan könyvet, melly Egyes-Gondolatokat foglal magában, mindenkor letehetjük kezünk-ből, valamikor akarjuk; és ismét felvehetjük a' nélkül, hogy figyelmünk' fonalát kedvetlenül el kellene szakasztani. 'S ez nagy könnyebbség. De, más felől az olvasást nem folytathatjuk olly sokáig,

mint kívánnók: mert nem csak nem bájol magához; hanem hamar is elfáraszt.

VII.

Az olly írások, mellyekben a' *sok helyeken elszórt igazságokat egy helyre összeszorítók* (DICSŐSÉG, NEMZET ÉS HAZA. I—XLI. Szemere által), lehetetlen, hogy kedvet ne találának az olly értelmes emberek előtt, kik a' rövid Előadást szeretik, 's örülnek, ha több igazságokat egyszerre, úgy-szóllván egy tekintettel, láthatnak.

VIII.

Az esmeretesebb tudós munkákat, mellyekben egyes vagy megszaggatott Gondolatok vagynak előadva, három rendbeliekre lehet osztani. Az első rendbeliek csupa rövid Szententziákat és Maximákat foglalnak magokban; ilyenek *Roche-foucauld'* Maximái. A' második rendbeliek hol hosszabb, hol rövidebb és nagyobb külömbféleséggel kifejezett Gondolatokból 's elmélkedésekből állanak; ilyenek *de la Bruyere'* Characterei. A' harmadik rendbeliek rész szerint apró Értekezések', rész szerint elmés jegyzések', rész szerint tudományos anekdotok' gyűjteményei; ilyenek *Pascal'* Gondolatjai, és a' *Ménagiana*, *Huetiana* 's egyéb *Ana* című munkák, mellyek, minthogy igen külömbféle

dolgokat tárgyznak, nagy mértékben gyönyör-
ködtetők szoktak lenni. Superintendens
Kis János. I—VIII.

IX.

A' nemzetiséget, mint más egyebet is, lankasztja ugyan az inség' 's szükség' sorvasztó keze; de nem írthatja ki egészen a' Nemes' szívéből. Innen, ha az Irót az élet' terhei nyomják, ha szívét bánat emésztí, 's feje gondokkal küzd, hibázhatik az írás' mesterségének nagyobb nehézsége, t. i. az Elrendelés' 's Előadás' módja ellen. Közösen kedvelt Fáynk ír nem régen Meséji' Első Darabjában: *A' kényes szép mesterségek a' szegénység' inségei között, mint a' virágok a' kopár sziklákon, nem verhetnek gyökeret*. Talán nincs itt körön kívül mondva.

X.

Lehet valamelly Értekezésben új és igaz a' Gondolat, melly által az Előadás' mestersége a' tökélethez közelít, de megkívánnék én e' felett még egy harmadik tulajdönt, ha nem mindenkor a' Gondolat' nemességét is, legalább annak sz e-
r é n y s é g é t. Hosszas gyakorlás 's munka által juthatunk az írás' mesterségében tökélethez. Vannak szavak, vannak előadások, mellyeket prózában sem szenvednék; holott ellenben örömmel valloim meg: hogy maga helyén minden jól van mondva.

A' mondottakból önként foly: hogy az Értekezésben megkivánt *új, igaz és szerény* Gondolathoz a' szép *Nyelv* is szükséges negyedik tulajdon.

XI.

Ösmérek sokakat, kik első Gondolatjokon vagy épen nem, vagy nagy ügygel - bajjal 's keveset tudának jobbitani. Ennek gyakran az első tekinteti felette nagy elevenség, melly a' lelket egy pillantattal egyszerre kimeríti, gyakrabban pedig a' csupán az első Gondolat tárgyon való húzamos függés 's a' léleknek azon való kénytelen veszteglése, melly a' képzeletet odább röpülni nem hagyja, lehet oka.

XII.

Az emberi életben ritkán lehet módunk jó eleve hosszasan megfontolni azt, a' mit írni akarunk. Többsnyire minden hirtelen 's véletlen üt rajtunk. Kivül van ezen eseten a' Tudományos Író majd nem mindenkor. Jól cselekszik tehát az ilyen, ha addig asztalához nem ül, míg idéájit össze nem szedi, 's azokat képzeletében el nem helyezteti. Nagy diadalt vettünk lelkünkön, legalább némellyikünk, ha törteni is megtanúlhatánk.

XIII.

Az Olvasót gyönyörködteti ugyan az, a' mi lelkét felvilágosítja, 's gondolkodásra ad alkalmat; csak

hogy ez' utóbbi a' kétséges kifejezések által unalmat 's zavart ne szüljön. Van egy bizonyos mód: világos kifejezésekkel írni, 's még is adhatni elmélkedésre alkalmat. Vannak dolgok, melyekre bélyeget nem üthetünk, 's vannak körülállások, melyekben a' különben szép képben nem fedezhetjük fel a' hijányt; 's erre czélza a' széplelkű Kazinczy hozzám írt egyik levelében e' szavakkal: „*el kell azt mellőzni, a' mit szép képben láttatni nem szabad.*“

XIV.

A' rendes és szép Előadásból kizárom a' csömört okozó egyformaságot. Elbájol látása egy olly kertnek, mellyben a' rend mellett a' mértékletes változás 's a' virágok' 's fák' külömbféle válogatott nemei gyönyörítnek. A' kopár, rengeteg 's vadon, elszórva csupa homokkal 's végtelen csupa mohlepte egynemű fákkal, elkomorít 's megborzaszt. Így az Előadás is, ha nincs benne a' változás' gyönyörűje. De ellenben, ha a' kitételek keresve keresettek, elfárasztják a' képzelő tehetőséget. A' játékos fordulásokat a' magas Gondolat is megszenvedí; 's ez ád elevenséget a' különben komoly tárgynak. Kazinczy a' többek közt így szól hozzám: „*Seneca nem az erőt kereste dicsőlyosan, hanem a' magast is játékos fordulással szerette adni.*“ Továbbá így: „*Fesslernek beszéde nem hasonlatlan a' Sene-*

cdéhez, 's erről is el lehet mondani: *a bundat dulcibus vitiis.*"

XV.

Csak illy 's hasonló rendszabásokat híven követve közeledhetünk a' Classicitáshoz. „*Én mindenek felett, így ír hozzám Kazinczy; az ilyenek' (Classicusok) számát szeretném szaporodva látni Hazánkban; mert azt hiszem, 's tellyes meggyőződésből: hogy nulla salus extra Classicam Literaturam; 's ezt talán több igazsággal hiszem, mint az Omarok' Muftijai, a' kik az Alcoránt nézik az egyetlen egy jó könyvnek.*" *Debreczeni Bárany Ágoston. IX—XV.*

XVI.

A' maradék nem fogja hinni, hogy volt idő, mellyben azt állítottuk: hogy a' tiszta, helyes, követést érdemlő *Magyar Előadás* a' köznép' ajakából meríttethetik; 's dicsekedtünk, hogy a' Literatúrával bíró élő Nyelveket haladja a' mienk — mivel ebben a' Beszéd' és Könyv' Előadásai egyformák és egyenlők. *Kiss Károly.*

XVII.

Az Ó és Új Magyar, magam ítélete szerint is, elején - érett, nem tökéletes - ízű gyümölcs;

de igazán még senki sem bírálta. A' fő pont abban nem az újított Szókra való tekintet, hanem az idegen Szóllások' 's Formák' minden megválasztás nélkül való Követésének, 's a' Nyelvbujálkodásnak megjegyzése: melyek közül az elsőbb a' Nyelvet tövestül-gyökerestül kiforgatja; a' másik az Írást híjában-valóvá, nevetségessé teszi.

Hogy a' Nyelv-mivelés' dolga nem minden embernek való, azt eléggé megmondám az Értekezésben: és vajha csak olyanok fognának abba, kik azt tehetik, 's tenni igyekeznek is; és a' mennyire lehet, fognának egymással barátságosan kezdet; 's megvitatván előre, bosszú-tétel nélkül egymás' értelmét, követnék a' helyben-hagyhatóbbat; és ne mennének majd nem mindnyájan más-más úton! De tudom én, hogy e' részben sok közöttünk az akadály: a' Vallás, ifjúi állapot, tanulás-mód, tájéki beszéd, tudományos 's erkölcsi kipalléroztatás — 's több ilyenek' külömbözése.

Ha minden Nyelvet eggyé nem akarunk csinálni, hanem azokat, mostani megkülömböztetett állásokban hagyva akarjuk bővíteni 's csinosítani: olyan módon kellene vele bännünk, mint az eddig természeti állapotjában állott, de már most művelés alá veendő kerttel: a' mi benne természet szerént jó, illő, helyén is van, maradjon; a' mi nem helyén áll, de egyéberánt jó, tétessék illőbb helyre; a' mi nem jó ugyan magában, de

tisztítás 's metszés 's oltás... által javítható, cselekedjük vele azt; a' mi épen nem jó, vágassék ki 's tétessék helyette jó; a' mik épen nincsenek, szereztessenek a' legillendőbb módon 's ültetessenek, 's bujtás vagy döntés 's több effélék által terjesztessenek; az illő szép formába vétel pedig mindenütt gyakoroltassék. *Sípos József.*

XVIII.

Mig Nyelvünk 's Literatúránk azoknak igyekezeteik által, a' kik mernek, szembetűnőleg gyarapodik, 's magára azt az örvendetes színt veszi, melyet annak fél század előtt reménységünk' legelhevültebb pillantataiban nem ígérhetünk, más felől azt kell látnunk, hogy igyekezeteinkben nem csak a' sokaság, hanem némelly Íróink is, romlásnál és pusztulásnál egyebet nem találnak. Elmerülve philológiai álmodozásainkba, az idegen példányok által, melyeket mi rabszolgákként követünk, elcsábítva, felejtjük, úgy mondják, melly tiszteletet kíván a' nyelv' legfőbb bírása, törvényszabója, sőt Ura, a' Szokás, 's annyi szabadsággal teremtetjük az új szókat, annyival támogatjuk fel sírjaikból melyeket régen eltemettünk, annyival igazítgatjuk a' miken hibás vagy csak nem-eléggé szép alakot látunk, hogy ez a' mi merészségünk, ez a' teremtetés és feltámogatás, ez a' tisztítgatás és szépítgetés közel jár a'

vakmerőséghez. Félnek, hogy ha valamely jó Istenség nem kél segédünkre, 's a' bennünket fenyegető veszélyt rólunk hatalmas kezével el nem fordítja, kevés idő alatt oda juthatunk, hogy a' Magyar meg nem fogja érteni a' Magyart; 's lelkek' jámborságában azon gyanú által engedik magokat megkörnyékeztetni, hogy velünk azt, a' mit cselekszünk, talán ellenségi biztatások tétetik. Hogy miveletlenség, hogy gondatlanság a' Nyelvben ejtettek 's hagytak szennyet, azt ők is érzik, 's készek megvallani; vallják azt is, hogy a' Nyelvnek még sokra vagyon szüksége; megengedik hogy merjünk, de ne sokat; óhajtják hogy a' jóltevő változás megtörténjék, de észre vehetetlenül.

Intések, ha úgy tetszik, helyes, igazságos, bölcs: de csak félig az; 's önmagok előtt is gyanússá válhatnék, ha meggondolnák, hogy a' ki e' vádakkal kél ellenünk, ezeket annál inkább szokta kiáltozni, minél lelketlenebb 's tanúlatlanabb, 's annál kevésbbé, minél alkalmasabb elérteni, legalább megsejteni okainkat, 's merészségünknek joltevő következéseit. *The w r e w k J ó z s e f.*

XIX.

Némelly Stylistáinknál az authoritás (talán a' magokét kivéven?—), 's a' Nyelvnek belseje, és a' közönséges ítéletnek egybe-hangzása nem próbakövek, hanem az Ész. Igen is, Ész kell

hozzá, hogy valaki írhasson. De ki az, a' ki magát esztelennek vallja? Hány fél-eszüiek írnak, és még is olly fenn hordozzák nyakokat, mintha Apolló ő általok szóllott volna! Észből fejlik ki az okoskodás, és hány felé téved az ember okoskodásával! Nem csak a' különkülön-vett Individuumok ellenkeznek egymással, de ugyan-azon egy Író önnön maga ellen meghasonlik.

Ha az Észben kívül nincs más Kritérion, úgy jókká kell hagynunk a' legnagyobb képtelenségeket, mellyeket valaha ember kigondolt, mert az is, ki ezekkel előáll, Észben fundálja magát. Tehát egymás ellen vívók között csak az lesz Püre-vestett, a' ki maga felől megvallja, hogy esze nem volt; erre pedig még nincs példánk.

Horváth Endre.

XX.

Levelezőmnnek ezen szavain: „Az Úr' érdeme az, hogy felette folyóan írja distichonjait, az enyém talán, hogy igen is szövedékesen“ nem tud eligazodni gyarlóságom. Mert, ha igen is szövedékesen írni distichonokat, érdem, felette folyóan írni, talán nem lehet az? Látom ugyan, hogy illyen külömböző hajlandóság külömbözteti egymástól a' deák Classicusokat is; de mivel ők ezen külömbözés mellett is jelesek, együtt azt is látom, hogy magában akár a' Folyóságban akár a' Szövedékességben nem áll a' versnek jelessége, a'

Poetának érdeme, hanem más Valamiben, 's ennek a' más-valaminek akar a' Folyóság akar a' Szövedékesség csak némi-némü olyan karaktere, mellynek egyike sem szüli magát a' Poeta' érdemét, jelességét. A' Felettevalóság pedig, valamint mindenben másban, úgy itt is hiba inkább mint érdem.

E' szerint hát csak az lenne már a' kérdés: hogy hol? 's miben tűrhetőbb a' Felettevalóság' hibája? a' *folyóságban*e, vagy a' szövedékességben?

Ha feltesszük példában, hogy azon egy magas és szép gondolatot ketten ejtnek 's fejtnek ki egy vagy több versben; de az egyik *felette folyóan* és érthetőleg, a' másik *igen is szövedékesen*, és úgy beburkolva, hogy fejtegető jegyzés, világosító magyarázás nélkül épen nem, vagy csak felette nehezen, tapogatva 's találgatva lehetne jutni a' szövedékesen-mélységes Poeta' értelmére: én részemről azt vallom, hogy mindenkor inkább akarnék az elsőnek hibájába esni, mint a' másodiknak, ha egyikét sem kerülhetném el.

Egyébképen is, homályosan és szövevényesen írni verseket, Epigrammácskákat, nem kerül sokba. A' Történetek' nagy tengerének végetlen-sokaságú cseppjeiből úgy hullathatok én oda egyet-kettőt valamelly setét rá-czélzással, hogy még a' mindent felkutatott 's általölelt Tudós sem veszi, mindenkor mingyárt észre, vagy épen nem is tudhatja, mit akarok? hova czélzok? ha csak meg nem fejttem neki.

Röviden kimondva:

Az én egyszerűségem inkább szereti a' világos Szépet, mint az érthetetlen Mélyet.
Döme Károl.

XXI.

A' homályosság soha nem volt az írásnak ékességére. Mit ér az nekem, ha szememet 's szájamat össze kell ránczoznom, hogy, nem mondom az egésznek, hanem csak egy-két §nek értelmét kilessem?

Ez ellen panaszkodott Seneca:

Quidam prae fractam et asperam (compositionem) probant, disturbant de industria si quid placidius effluxit, nolunt sine salebra esse juncturam. Virilem putant, et fortem, quae inaequalitate aurem percutiat.

Az én vélekedésem az, hogy az Író, még az olly matériát is, melly, természeti mivolta miatt az érzésnek és tapasztalásnak körén kívül lévén, nehezebb megfogásu, tartozik, a' mennyire csak lehet, világossá, azaz érthetővé tenni, és a' kétes-értelmű ejtéseket vigyázva elkerülni: mert, akár oktatni akarunk, akár gyönyörködtetni, az ideákat tisztán kell festenünk. Hanyadik az, ki az elbujtatott értelemnek kikeresgetésében szívesen fáradjon? E' mellett attól! is méltán tarthat, hogy a' való értelmet eszének jártatása után sem találja el. *Füredi Vida.*

XXII.

Panaszkodunk, hogy a' jó Irókkal rosszak is támadtak közöttünk; pedig ez így volt másutt is. 'S átaljuk e megvallani, hogy a' 'rosszak' száma, a' természet' örök törvénye szerint, itt is nagyobb mint a' jóké? Nem kellene semmit nagyobbán óhajtanunk mint illik; nem semmit kárhoztatnunk azért, mert visszaélések a' legszentebbel is esnek. 'S mi ártalmas vagy on abban, ha tekintet nélkül való társunk ír hibásan, vagy éppen rosszúl? Sokszor Nyelvnyaggtatóinknak bakfittyök is használ a' nagy czélra. *Vitkovics Mihály.*

TIZENHARMADIK RÉSZ.

USGE UND ZACCHI.

EINE JAPANISCHE GESCHICHTE.

In Japan, wo viel edle Seelen und holde Mädchen sind, war, wie die Schiffer uns erzählen, ein armes Hirtenkind. Verborgen, wie die Mayenrose im dunkeln Busche glüht, war Zacchi's Jugend in dem Schoose der Unschuld aufgeblüht. Sie lebte sie bey ihrer Mutter, von Harm und Liebe frey, für nichts besorgt, als für das Futter der kleinen Schäferey. Einst band sie auf beblümter Erde sich einen Veilchenstrauss; da kam ein junger Mann zu Pferde den nahen Wald heraus. Der Cubo wars. Mit Speer und Keule-bekriegt er auf der Jagd im armen Wild die lange Weile, die seine Seele plagt. Er sieht das Mädchen: ihre Blicke entzündend seine Lust, und füllenplötzlich jede Lücke in seiner öden Brust. Schön war der Cubo, gross und bieder war Usge's rauher Muth; er setzt zu ihr ins Gras sich nieder, und mahlt ihr seine Gluth. Sie staunt. Die Rosen ihrer Wangen entflammen zu Karmin. Er küsst sie, reicht ihr seine Spangen vom Helm. Sie will entfliehn. Itzt nennt er sich; sie zagt, sie bebet, und stürzt auf seinen Schoos. Entzückt

umschlingt er sie, und hebet sie kosend auf sein Ross. Sie folgt ihm (eines Cubo Blicken gehorcht selbst die Natur) verstummt, wie auf des Würgers Rücken das Lamm, durch Hayn und Flur. Schon deckt ihn mit der schönen Beute der Hoffburg stolzes Dach, und Amor giebt ihm das Geleite ins goldne Brautgemach. Der Tag erwacht: Die holde Dirne umwallt ein Fürstenkleid, und Usge schmückt ihr Arm und Stirne mit blitzendem Geschmeid. Doch ungetäuscht von Pracht und Fülle bleibt sie noch Schäferin, und oft schwingt sich in ernster Stille ihr Geist zur Mutter hin. Sie wählt von ihrem Brautgeschmeide das schönste Kleinod aus; und schickt mit eines Engels Freude es insgeheim nach Haus. Doch kaum ist unter Kuss und Spiele der zehnte Tag vorbey, so fängt ihr Herz schon an zu fühlen; dass sie nur Sklavin sey. Einst sah sie traurig nach dem Berge, der ihre Flur versteckt, und ward von ihrem stummen Zwerge aus ihrem Traum erweckt. Sie schauert auf, er giebt der Schönen ein Briefchen ihr allein. Sie liest, sie netzet es mit Thränen, und Usge tritt herein. Missgünstig wie die hohen Seelen ist sie mit ihrem Schmerz: des Briefchens Inhalt zu verhehlen, versteckt sies auf ihr Herz. Er sieht's. Wie Gottes Donnerkeile den Sünder, der ihm flucht, so treffen plötzlich ihn die Pfeile der blassen Eifersucht. Er will, sie soll das Blatt ihm weisen; sie schweigt. Er dringt darauf; sie fleht. Er will es ihr entreissen; sie hält die Hand ihm auf. Er ringt mit ihr; sie weint. Er fasset den Brief; sie haschet ihn, verschlingt ihn, schluchzt und sinkt erblasset zu seinen Füßen hin. Man ruft den Arzt. Er lockt die Seele umsonst ins schöne Haus; er öffnet ihr die weisse Kehle, und zieht den Brief heraus. Da lies: „Von Krankheit

abgezehret, dankt deine Mutter dir für dein Geschenk;
Tien, der mich höret, belohne dich dafür.“ Schnell
fasst die knirschende Harpye, Verzweiflung, Usgens
Herz; er küsst der Heldin starre Knie, und heult
vor Wuth und Schmerz. Wie kann er noch auf Erden
weilen? Ja mehr als Orosman thut er; lässt Zucchis
Mutter heilen, und nimmt als So'n sie an. In eine
marmorne Kapelle schliesst er den Leichnam ein. Amida,
der Schutzgott der guten Seelen, hütet auf der Schwelle
das heilige Gebein.

TIZENNEGYEDIK RÉSZ.

V I L M A.

I.

BARÁTNÉMHOZ.

Kedves Ninám, keveset kérj,

Igy nyersz eleget, sokat.

Ezen jó útról ki ne térj,

Ez vezet boldogokat.

Ki többet mer ohajtani,

Mint a' mennyit elérhet,

Nem szün szíve sohajtani,

'S keblében meg nem férhet.

II.

B O L D O G Í T Ó I M.

Boldog voltam éltem' vir-korába,
Veszteség nem érte szívemet;
De a' Sors eldúlta csendemet,
Gyász-bolt zárja jó Atyám' magába.

A' halál elhívta azt honába,
Kin építém vég reményemet.
Bár az Ég megszánna engemet,
'S eljuttatna a' boldog' karjába!

De talán van enyhülés sebemre?
Nyílani látszik éltem' hajnala,
Nem borúl több felleg szép egemre.

Él Palim, szívemnek angyala.
Könnyeim' ha hív keblébe ejtem,
Veszteségemet könnyen felejtem.

III.

F O H Á S Z.

Nem reszket a' jövődtől,
Isten, ki tégedet fél;
Az minden bal-sors' trucczára
Nyugodt víg életet él.
Annak a' pusztá is Éden,
Kit nehéz vád nem terhel,
Annak minden időszakasz
Bőv örömekeket érlel.

Te nyomorult, kinek szívét
Özön bánat szorítja,
Borulj Isten előtt porba,
'S ő lelked' felvidíti.
Kövessd példáját azoknak,
Kik ekképen nyertek bért;
Való boldog nem volt 's nem lesz,
Ki e' jó útról eltért.

IV.

A' B Á J V I O L Á H O Z.

Miért epedsz te, kised Viola?
Homály alól emeld ki gyöngé fényed';
Hidd, nem sokára visszatér reményed,
Közel dereng jövődöd' távola.

Fel bánatodból, melly meggátola.
Ártatlanúl éldelni tiszta kényed'!
Tekintsd, öleld bennem bájtűneményed'
'S szép Ídeáloed', melly elpártola.

O, hála! látom, belsőd érdelem.
Virul levelkéd, melly indúlt hervadni,
'S örömkönyűkkel ím mosolygsz felém.

Itt keblem, itt, a' kedvest elfogadni!
Te bírd örökre leghűbb szívemet,
Melly értted ég, míg hantom nem temet.

V.

ERŐ ÉS SZENVEDÉS.

Ha magát az életet semmivé tehetni, miért nem annak némelly környülményeit, mellyekhez erőnk vagy tűrésünk többé nincsen? De lehet erő, de van sokáig; 's pedig tovább, mint vélnők. Az önnelhitetés itt is legtöbbet nyom. Ki testi erővel sokakat felül halad, nem azért fél sötétben egyedül, mintha oka volna reá; hanem azért, mert elfelejtkezett erejéről, 's bizodalmát maga eránt félre tette, 's a' valóságot babona rontotta el fejében.

Lelkünk belé-tapad, belé-makacsúl abba, a' mi fentebb világokban, 's talán ott is nehezen található; 's a' mi itt e' földön kínálkozik clónkbe, attól távozzunk; 's végtére is

„későn hullnak könnyeink“.

Nem. A' legkisebb ember' erejét sem szorította Isten egyetlen egy pont alá;

's miért hagyná azt elromlani, a' mit a' bölcs atya olly gondosan alkotott? Lenni kell erőnek, hol szenvedés vagyon; 's a' hol többé nincs erő elhordozni a' terhet, van, és csalhatatlanúl van erő, levetni azt. Nem a' legédesebb vígasztalás; de míg még ennyivel bírhatunk, nincs helye a' kétségbeesésnek.

 VI.

R Ó Z I K A.

Hol volt, hol nem volt...

Volt messze-távol Tartományban egy özvegy Juhásznénak egyetlen egy igen szép leánya. Ez őrzi vala a' juhokat, míg öreg anyja a' ház körül dolgoztatott. Csendes, boldog életet élt a' kis Rózika, nem ismervén egyebet juhocskájínál; 's velek mulatta magát. Sokszor a' sűrűben legeltetett, hogy báránycáji a' nap' melegétől megfrissüljenek.

Egy ünnep-napon kis szalma kalapját 's jobbik foszlányát magára öltvén,

kiballaga báránycájival az erdőbe, hogy zöld gallyakkal jól tartsa őket. Leheveredvén ott a' puha pázsitra, olly álom ereszkedék szemeire, mellyből magát fel nem bátoríthatta. — Hol vagyok? úgy mond. Egy, a' hónál is fejejobb, báránycá állott meg előttem; 's azt mondotta: ha őt felkeresem, ollyan boldoggá fog tenni engemet, hogy az egész országban bámulnak majd szép aranyos ruháimon. — A' kis Rózi álmában is megörült a' ragyogó ruhának; 's kérdezte a' báránycát: hol találhatni fel őtet? — Enyhüs erdőben, hol arany makk terem, lakom én, felele a' báránycá; sok fáradságába kerül annak, ki engem fel akar találni: ám de jutalmát is fogja venni. — Végre nagy későn felébredett a' szép Rózika; 's az álmában látott fehér báránycát ki nem vetheté elméjéből; mindég előtte csilámlott a' szép aranyos ruha. 'S azt is gondolta, hogy ha majd gazdag lesz, nem kell többé öreg anyjának dolgozni, 's egész holtáig taplálni fogja. Haza hajtotta tehát juhocskáját; 's megbeszélte álmát édes

anyjának. Az öreg anyus nagyon elcsundálkozék; 's azt felelte, hogy a' szép bárányka bizonyosan Tündér volt; 's maga is bízatta gyermekét, hogy keresse fel, bár az egész világot bejárja is. Majd sütök én az útra jó vajjas pogácsákat: csak mindenütt az erdőben keresd, 's az arany makkra vigyázz.

Más nap a' kis Rózi útnak indúlt. Ment, mendegélt; mindenütt a' szép erdőben: csak délkor pihent, míg pogácsájából jól lakott. Estve felé olyan sűrűségbe került, hogy alig tudott a' sok bokroktól tovább lépni. De nem veszté el hátorságát. Eszébe jutott a' szép bárányka' mondása: hogy sokat kell fáradnia, ha őt fel akarja találni.

Tehát csak ballagott tovább, tovább; 's nem sokára ki is ért a' bokros helyből szép tiszta erdőre; 's meglátott egy szép kisedet patakot, mellyben arany színű gyönyörű vizecske folydogált. Közelebb menvén a' vízhez, merített abból kezeivel, hogy szomjúságát lecsillapíthassa. De alig ivott; a' midőn egy igen szép

fejér szarvas oda jött, 's megtámadá: Hogy-hogy' mer inni az ő vizéből? — Megengedj, édes szarvaskám! nagyon elfáradtam, 's a' szomjuság majd elepeszt. — Jó szerencséd, felel a' szarvas; hogy engedelmet kértél, mert másképp itt vesztél volna; de látom engedelmes vagy, 's eltévedtél. Jöjj velem. Én jó szállást adok. — A' kis Rózi félelmesen ment a' szarvas után, ki őt egy tágas barlangba vezette. — Jer, pihenj meg nálunk, így szólítá meg a' szarvas: Míg gazdám haza jön, meg is frissítheted magad' egy kevés tejjel 's vajjal; majd hozok vizet is patakomból. — Szépen megköszöné Rózika a' vendéglést; 's a' szegletben lévő puha szénára heveredék, míg amaz' vízre sietett. Még vissza sem tért a' szarvas, már oda érkezék a' barlang' gazdája. — A' leányka megvonult a' szénában; de mihelyt meglátta, hogy az egy igen szép ifjú, elmúlt minden félelme: az ifjú is elbámult, hogy egy igen szép leánykát látott barlangjában.

Ki vagy te, gyönyörű alak? így szól-
lítá meg az ifjú. — Én a' szerencsét
keresem, mellyet a' fehér báránka pa-
rancsolt nekem; de még eddig reá nem
akadtam. Elkéstem ezen erdőben; 's egy
szarvas vezetett barlangodba. — A' sze-
rencse én vagyok, mellyet a' báránka
jövendölt, így szólt a' szép ifjú; Jer
velem, leányka: én neked mindent meg-
adok, a' mit szemed, szád kíván. — A'
kis Rózi könnyen hitt, mivel nagyon
megszerette a' szép ifjút. Másnap reggel
útnak eredtek a' szarvaskával együtt.
Alig mentek egy két óráig, mingyárt egy
gyönyörű kertbe értek. Meglátott Rózika
ottan egy aranyos palotát, melly úgy
annyira tündöklött, hogy szeme' fényét
is elvette. — Ez lesz a' te lakhelyed,
édes leánykám; 's nem kívánok egyebet,
csak hogy engem szeress, 's szarvaskám-
nak kedvezz. Én Tündér-Király vagyok,
's neked mindent megadhatok a' mit
ohajtasz; de soha kívülem másra sze-
meidet ne vessd, mert akkor nagyon meg-
büntetnélek. Ekként beszélt a' szép Tün-

dér-Király; 's bévezeté Rózikáját aranyos fészkebe; 's felczifrázá drágakövekkel; 's ada mellé rabszolgákat.

Néhány napig éldegélt Rózika ez édes elragadtatásban. Szerette a' szép Királyt. De, kevés idő múlva kezdette érzeni, hogy ő is csak rabszolgáló; 's csendesen, 's titkon sirdogált hajdani szabadsága, 's édes öreg anyja után, kit most nagy nyomorúságban gondolt, nem lévén, ki rajta segítene. Így tünődött a' jó Rózika; 's azt gondolá, hogy legalább segedelmet küld majd öreg anyjának. 'S öszveszedte drágaságiból a' legszebbeket; 's elküldötte egyik rabszolgája által. Megparancsolá pedig, hogy neki levelet hozzon tőle: hadd tudhassa, mint van szeretett édes anyja. — Más nap lement a' kertbe, hogy unalmát elűzhesse, mivel a' Király vadászatra ment; 's egy szép rózsafa alá feküvén, végre el is szunnyadott.

Álmában ismét megjelent neki a' szép fejér báránka; de nem olly vidám tekintettel, mint előszer. — Nem fogadtad tanácsomat, 's fel nem kerestél: magad-

nak köszönd, hogy nem vagy teljesen megelégedve. Én nem ilyen szerencsét ajánlottam. Ha engem felkeresél, Királyfihoz fogtalak volna én is vezetni, szebbhez és jobbhoz, ki meg nem fosztott volna szabadságodtól, mert nem szerelemfáltó. Ez sem gonosz ugyan, 's szabadságodon kívül minden gyönyörűséggel élhetsz az életnek; de mi kedves az embernek, ha szabadsága nincsen? Ez büntetésed könnyen hívóségedért. Már engem nehezen találhatsz fel többé. Türed békével sorsodat.

E' szavakra eltűnt a' báránka; 's szegény Rózika bu-bánatok közt ébredt fel. Boldogságát most már egyedül édes anyja' levelében helyhezette, melyet minden órán várt.

Néhány nap után meg is érkezék a' rabszolga. Örömmel kapott Rózika az ohajtott levélhez; de szemei könybe borúltak olvasásán. Köszönöm, édes gyermekem, az ajándékot; beteg anyádat éhen halástól szabadítottad meg: áldjon meg Isten érette! — Búsan olvasgatá

Rózika újra meg' újra e' sorokat. — Visszaemlékezett szegény de szabad és boldog életére; 's nagyon síráncozott bánatjában. —

Történt pedig, hogy hirtelen kebelébe rejtene a' levelkét, minthogy a' Tündér-Király haza érkezett; nem akarván tudatni, hogy anyjának ajándékot küldött. De a' Király már sejtődött, 's bosszúságra gerjedt; azt vélvén, hogy valamelly szerelmi titok: azért erővel ki akarta tőle csikarni. A' szegény megszorúlt leányka hirtelen elnyelé a' levelkét; ... 's oh! — ki várta volna ezt? — megfúladt benne.

Közönséges riadás lett Rózika' elhalásán. Kivált a' szerelemföltő Tündér-Király, lélekesmérete' vádjaitól is kinezatva, öszvehivatá minden orvosait; 's jajgatva kéré kedves leánykája' szabadítását. — Minden próba megtétetett. A' szerencsétlen levelkét is kivevék; de Rózika halva maradt; 's a' gonosz Tündér-Király, olvasván annak ártatlan foglalatját, kétségbesve temetési pompát rendelt halálra gyötrött kedvesének,

hogy hibáját ezzel pótolhassa ki némi-nemüképen.

Rózika' anyja, kit leányának szíves ajándéka betegségéből is kisegített, látni kívánta jó magzatját királyi méltóságában; 's elindult őtet felkeresni: 's jaj! épen a' legkínosabb foglalatosságban lelé az orvosokat leánya körül. Átkokat szórva gonosz veje ellen, borúlt kedves gyermeke' holt testére. De Rózikát az anyai könnyek sem támaszthatták fel: míg, végre, a' Tündérek' legfőbb Királynéja, megszáván a' szerencsétlent, leszálla tündér dicsőségében, hogy anyai szívének fájdalmait valamennyire enyhíthesse.

Megérinté pedig arany vesszejével az elmerevedett leányt; ki, azonnal éledvén, felült gyémántos koporsójában. Mostan a' Tündér-Királyné ezen szavakkal illeté a' körülte álló bűnösöket: Légy ismét nyomorulttá 's szegénnyé, te gondatlan leány, ki az én ajándékimmal, mellyeket a' fejer báránka által neked ajánlottam, élni nem tudál; 's bujdoss számtalan veszedelmek és kísértetek között

mindaddig, míg megtérésed 's állhatatosságod által további kegyelmemre méltóvá léssz. Te pedig gonosztévő, kinek vétke tízszeresen nagy, elszédítván az ártatlanságot; 's ki őt szeretet helyett féltésed által gyötrötted, 's végre meg is öled vala segítségem' hatalma nélkül, — legyen büntetésed az, a' mivel vétkeztél: ne bírj soha egy asszonyt is, de szivedet mindég a' legkinosabb szerelem - féltés töltse, 's Szeretőid csak árnyékok legyenek, kiket mindég keresendesz, de megtalálni módod soha sem leend. 'S te szerencsétlen anya! maradj mind addig oltalmam alatt, míg leányod megérdemelheti bírásodat. — E' nagy büntetések' kimondása után karjai közé fogván Rózikának anyját, ezzel együtt rettentő menydörgések alatt eltünt.

A' Tündér-Király megmaradt ugyan fényes palotájiban; de árnyék szerelme, 's a' féltés' gyötrelmei furiák gyanánt szaggatták keblét.

Lássuk Rózikát is, hová veté az igazságos Királyné' hatalma. — Hú! félelmet

gerjesztő hely! Baglyok és denevérek repdestek körüle egy kőszikla üregében, hol egyszerre lelé magát. Lebukott térdre, forró imádságokkal békéltetni boldogtalan sorsát; 's csak ez által reménylette elüzhetni szörnyü félelmét. Éjjeli setétség vette körül; de nem mert helyéből megmozdúlni: míg, végre éhség és szomjúság kiszték a' kimenetelre. Szívdobogva bujt ki üregéből, 's így bódorgott ide 's tova; de gyökereknél egyebet nem talált, a' mi táplálta volna. Mikor már éhségét valamennyire lecsilapította, vizecskét is indúlt keresni; de hijába kereste: mert a' nap is lement, még sem talált egy forráskát is. A' szomjúságtól gyötretve 's minden reménység nélkül, hogy barlangját a' setétség és bágyadás miatt elérhesse, lerogyott egy tölgy alá a' nagy fáradtságtól.

Alig kezdte pihenni, a' mint nagy zugás támadt; 's egy rettentő nagy Óriás termett előtte, kezében égő fáklyával. — Engem a' Tündérek' legfőbb Királynéja küld, megszánván nyomorúságodat, hogy

elvezesselek a' néked szánt Kedvesedhez, a' fejér báránka' Királyához. — Rózika' szíven öröm terjedt el a' beszédre, 's felállott hívóját követni: de hirtelen eszébe ötlött, ha ismét megcsalatlának; 's félelemmel tekintte a' magas vitézre.

Mit kétségeskedel? így szólt az Oriás; hogy' tudnám én, kivagy, ha felsőségtől nem küldettem volna hozzád? — Mindég hallottam édes anyámtól, hogy a' Tündérek csudákat tudnak tenni. Én csak azt kívánom tőled: változzál a' fejér báránka' képére, hogy néked hihessek. — Kivánj minden mást; de ezt nem tehetem: így felel az Óriás. — Én pedig csak ez egy csudának hihetek; másként nem követhetlek. — Tűz borítá el az Óriást mérgében; 's úgy sujtá fáklyáját a' földhöz, hogy az tűz ölnyire süllyedt el. Szegény Rózika ijedtében arczra bukott; 's midőn szemeit ismét felemelte, sötétség 's csend uralkodott körül. Mily helyt világosodott, felkele, hogy barlangját felkeresse; 's ím alig lépett egy-kettőt, hát egy gyönyörű forrás csörgedezett előt-

te. Rózsák és liliomok övedzették ennek széleit, 's szinte készítették ivásra az elemenőt. Lankadtan hajolt le Rózsika, 's szájával hörpölgeté a' vizecskét: azonban alig nyelé el, már halálos bágyadást érzett; szemei elhomályosodtak; 's szegényke elfásúlva mozdulatlan fekvék.

Jó ideig maradt vólt ez állapotban. Végre megtért életereje; 's szemét felnyítá. De melly nagyon bámula el, a' mint magát egy szép üveg palotában hósín fejr ágyon lelé; 's körüle tizenkét leányka rózsával felkoszorúzva. —

Hol vagyok én? kérdezé Rózsika; 's kihozott engem ide? — A' Halak' Királyánál, a' fejr báránka' Uránál, így felelének a' leánykák hizelkedve; Te itten királyné vagy, 's kívánságid azonnal teljesülhetnek. Jer velünk. Parancsolatunk van Urunktól, hogy téged addig mulattassunk, míg ő maga megérkezik. —

Felkele tehát Rózsika; 's követte őket. Bévezettetéek pedig egy szép kertbe, hol mindenféle színű üveg gyümölcsök találattanak. Gyönyörű sétányok nyíltak ele-

jébe ; de fülánkja szerencsétlenségének ,
mellyet csak imént szenvedett , nem
hagyott lelkének valodi részvételt ; 's
csak hideg tekintettel vizsgálta a' sok
különféleségeket ; 's báránkjája lebegett
szüntelen elméjében.

Nem sokára egy mesterséges üveg
mulatóhoz értek , melly egészen keresztül
csillogott , 's a' benne lévő tárgyakat
láthatókká tette. Feltekint Rózika ; 's ím
a' legkellemetesebb ifjú , ki sokkal szebb
volt mint előbbeni imádója , nyúlt végig
egy nyugvó-ágyon. Megrettent Rózika e'
látványra ; 's féltette szívét a' lágyulástól.
Oh báránka ! ha valaha , most légy segé-
demre : így sohajtozott , ismervén hajlé-
kony természetét. Felállott a' Királyfi
— mert az volt a' pihenő — mihelyt a'
lyánkát megsejté ; 's elébe sietett. — Üdvez
légy nálam , szép alak ! ekként szólt az
ifjú Király. Régen várlak én téged ; 's
csak erővel tehettelek magamévá. Te-
kintsd már most mindenemet sajátodnak ;
's légy boldog karjaim között. — Igen is
szembe-tünt a' gyönyörű Király ; 's már

dobogni kezdett a' lyánka' szíve; de egy gondolat mult kinjaira magához hozta. — Felséges Király! felele Rózika; szép ajánlás ez valóban szívemnek: de tiéd csak akkor lehetek, ha kedves báránycámat birtokomba adod. Ez légyen záloga szeretetemnek. Különben eressz utána. Mert báránycám nélkül élni nem tudok. — Karjaim közt vagy, szép leány, 's tőlem 's birtokomból senki sem szabadíthat meg. Tedd félre a' vonakodást. Hat napi gondolkozás-időt rendelek néked; addig magadra maradhatsz. — Így szólt a' Tündér-Király villámló szemekkel; Rózika pedig bánatosan tért vissza szobájiba; 's a' lágy érzés, melly szívét az ifjú eránt elfoglalta, egészen eloszlott. Nagyon aggódott szegényke, mitevő légyen: de semmi módot sem látott szabadulásra. Már öt nap múlt el a' rendelt időből. Minden oldalról vizsgáltatá lakhelyét: de kijárást belőle sehol sem talált. Szegény Rózika! Mennyit nem szenvedél, a' mint már csak egy napod maradt a' szabaduláshoz!

Ötödik nap éjjel álmában megjelent volt báránkája; 's így szólította meg: Látom, álhatatos vagy; 's bánatod öszvezúzott. Megszántalak nyomorúságodban. Imhol a' füvecske. Dörzsöld meg azzal arcodat; 's olly rúttá válsz, hogy büszke Királyod, ki csak a' szépet szereti benned, önmaga üz el szemei elől. 'S akkor kiszabadulhatsz; mert mihelyt ő megútál, mingyárt azon helyen találod magad', honnan elrablott vala.

Alig ébredt fel Rózika, mingyárt csudálatos álmáról kezde gondolkozni. 'S milly bámulásba esett, kezei közt látván a' füvecskét. Szegény Rózika! Ismét egy kísértés; 's talán a' legnagyobb mindenek felett! Egy leánynak szépségét elvesztenie: halálnál is nagyobb fájdalom. Tusakodott a' szegény leány; de a' jobb remény meggyőzte végre kétségeit. Hirtelen bedörgölé arczat 's kezeit; 's elmeredt, a' mint magát a' tükörben megpillantá. Tűzszínü haja, folyó szemei, 's öszvetepedt képe borzadásra gerjeszték; 's képzeltették véle, milly érzést támasz-

tand majd Királya' szívében; 's csak az vigasztalta, hogy báránkjája javát kívánta tenni.

Hatodik nap' elfolytával a' Tündér-Király meglátogatta Rózikát: hogy szándékát megtudhassa. Undorodással néz reá. — Hol az én Szépem? így tudakolá a' rémült... — Én volnék, kit magadnak választál; felel a' leányka. — Borzasztó vagy te leány; szívem téged nem szerethet. Fuss, fuss tekintetem elől. — Ekkor megérinté tündér vesszejével Rózikát; 's az tüstént régi helyére lőn varázsolva.

Bátran jött ki a' szirtüregből Rózika. Nem lakott már szívében több félelem; 's olly könnyeden érzette magát, mintha minden súly legördült volna életéről. Köszönöm, kedves báránkjám, oh köszönöm szabadulásomat! ezt rebegé. Hadd keresselek, 's találjalak fel, ha szintén az egész világot kell is bejárnom. Nincs már semmi, a' mi tőled elszédíthetne.

Elindúlt tehát a' mi leánykánk teli örömhajtásokkal, 's jó reménnyel. A'

sors, melly eddig üldözé, szíve' megtisztulása' jutalmául minden borzasztó tárgytól megszabadítá. Útja gyönyörű volt. A' táj, melly előtte felnyilt, paradicsommal vetekedék. Örült Rózika: mert éhségét a' legízletesb gyümölcsök, szomját friss források bőven kielégítették; 's szíve egyedül báránycája' feltalálhatásáért dobogott.

Oh te boldog Rózika! Mi jutalom várja a' hűséget!

Így mendegélt a' mi kis vándorunk, szép tájakról szebbekre; 's mind inkább sietvén, vágyva vágyott kis báránycájához.

Egy szép reggel, fáknak árnyékába heveredett pihenés végett, hogy annál sebesebben folytathassa útját; 's kellemetes gondolatokba merült jövő életéről: míg, végre, koppanás ébreszté fel. 'S oh öröm! elébe gördült egy szép kis arany makk. Rózika feltekint; 's imé minden fán csillámlott a' fénylő arany gyümölcs. Felszökött; szívében sejtven báránycája' közel létét. Sietett, sietett; 's kevés idő'

elforgása alatt, egy völgyecskét ért, mellyhez hasonló szépségút útjában nem talált vala.

Még bámúlt Rózika szerte szét a' bájos vidék' gyönyörűségeitől eltelve, a' mint távolabb, egy csuda szépségű barlang-hajlék tünt szemeibe. Kettőztette sietségét feléje; sejtven, hogy boldog céljához közel van. Inkább repült, mint sem ment a' mi kicsinyünk; 's nem soká oda lebbent a' hajlék' ajtajához. —

Alig pihegett Rózika, úgy elfáradt a' futásban; de kedves báránycáját látni annyira buzgott, hogy szinte már a' barlang' nyílásába akart lépni, midőn az elébe jöve ki, 's így köszönté meg: Légy üdvöz nékem, szeretett Rózikám 's Királyném! Jójj; 's vedd jutalmát állhatatos türeledmednek. Légy birtokában a' legjobb, legszebb 's leggazdagabb Tündér-Királynak: mert őt választá tenéked a' hatalmas Tündér-Királyné. 'S ez ajándékon kívül halhatatlanságot is küld halandó tagjaidba, hogy vég nélkül élhess boldogságoddal.

Ekkor megfogá az örömtől meglepett leánykát, 's barlangjába vivé, hol mindenféle fűszeres étkek és italok állottak készen számára. Megfrissülve, 's örömetelve indúlt Rózika kedves báránkjával királyi Jegyeséhez. Kiléptek a' barlangból; 's már készen várta őket egy drágakövekkel kirakott hintó hat fejér pávával befogva, mellyet ékes ruhában öltözött sok szolgák vettek körül. Rózika felemelték a' hintóba báránkjával együtt; 's a' páva paripák inkább levegőben mint földön repültenek. Melly gyorsan repül a' gondolat, ugyan azonként szállott a' hintó édes terhével; 's hihetetlen sebességgel ért el a' boldog célhoz.

Oh szem-nem-látott szépség, 's fül-nem-hallott boldogság; jutalma a' virtusnak! Rózika szinte elalélt érzeményei alatt. Hát még a' látott szépségeknél százszorta szebb Vőlegény, a' ki drága brilliantokkal himzett palotájából kilépett, hogy régen várt hölgyét elfogadhassa. Örömmel szorítá karjai közé Rózikáját, nem gondolván semmit is éktelen képével

(mellyet a' fő Királyné bölcs okoknál fogva hagyott rajta) mert kedvesében nem a' külszépet, hanem kegyességét, 's állhatatos szívét imádta. Bévezette a' Király kedves menyasszonyát palotájába, kertjébe; megmutogatván neki minden drágaságait, szépségeit. Rózika örömtől elragadtatva lépdelt kedvese' karjain; 's báránkját sehol sem hagyta el. A' menyekzót harmad napra határozták, hogy a' Fő Királynét annál nagyobb pompával fogadhassák.

Végre elérkezett a' boldog nap. Rózika kedves vőlegényével együtt jelent meg a' számokra készített nagy ékességű palotában. Kevés vártatva lerepült felhő hintójában a' fő Királyné kedveltjeihez, magával hozván Rózika' anyját is. Örömsikoltással borúlt a' gyermek az anyai karokba. Közönséges lett a' vidámság. — Édes gyermekeim! így szólalt meg a' fő Királyné: legyetek boldogok egymásnak birtokában. Én soha meg nem zavarható nyugalmat, kifogyhatatlan kincset 's örök szeretetet egymás eránt ajándékozok

lakadalmi pompátokra; 's hogy szerencsétek semmi csorbát ne szenvedjen, nyerd vissza, leányom! sokszorozva hajdani szépséged', hogy férjedet annál jobban gyönyörködtessd. — Te pedig, jó anya! el ne hagyd soha gyermekedet, 's éld velek a' soha ki nem fogyható örömeket. —

Ezen szavak után eltűnt a' jóltevő Királyné, áldva háladatos gyermekeitől. Az én mesém pedig már tovább nem terjedhet: vége tehát. Most is élnek, ha meg nem holtak.

VII.

A' FARKAS NEMZETSÉG.

Hol volt, hol nem volt...

Volt egyszer egy Tojás. Addig-addig gömbörgött szegényke, míg végtére belé unna a' gömbörgésbe. Mi jut eszébe? Útra készül vala, hogy tyukot vegyen, melly őt kiköltse.

A' megleégedetlen több társakra szokott találni; így történt akkor is. Utitárs lön az Ökör, más Gazdát vásárlani;

minthogy a' régi csak szalmával tartotta, 's ő szénára vágyott. Velek ment a' Rák is új vizért; mert a' mellyben született, néki már keserű volt: úgy szintén a' Kakas is, kinek feleségei megvénültek 's rájuk únt, fiatal tyukocskákért; nem gondolván meg, hogy ő is kivénül a' fiatalok mellől. A' Ló és Kacsa és Var-rótő hozzájuk szegődtenek; 's mindnyáján együtt utazának vala a' Vásárra.

Lón pedig, hogy érnének egy erdőszélhez, erdőszélnél egy udvarhoz, udvarban egy házikóhoz; a' házikóban pedig vala pitvar és szoba. Az ajtó be volt rekeszelve; de az Ökör erős szarvával belökte. És mivel reájok setétedék, elgondolák vala, miképen a' hosszas utazásban elfáradtanak légyen; és igen áhítának meghálni. Szerencsésejekre úgy történt, hogy a' ház üres volna. Azért is nagy szépen beszállának; és kiki megtekinté, hol fogna helyet magának. Helyet fogának osztán illy renddel:

Tojás ment kandallóhoz,
Rák vizes dézsába,

Varrótó kendőbe,
Ló az ajtó megé,
Ökör a' pitvarba,
Kacsa a' gócs alá,
Kakas a' tálasra.

A' ház pedig volt a' Farkas Nemzet-sége. Mert abban az időben a' Fogasiak házban lakoztanak; 's hasadó hajnalkor el-kiszaguldoztak az erdőbe, és napollónapestig zsákmányt lesnek vala: mikor osztán bésetétedék, haza ballagának nyugodni.

Igyes-így történt mostani estén is. Mert hogy immár a' Vendégek nyugodnának, magok a' Gazdák is haza kullogának vala. Legeslegelőbb is megállapodának az udvarajtónál, hogy összesereglenének. Az ifju Farkasok már várakozának, és semmi gonoszt nem gondolának. El végre megérkezik az Öreg is; és hangosan szuszog vala, mondván: Pih, pih! — Fiuk, idegen búztérzek. Meg szólalal pedig egy Kölyök: Éjh, majd meglátom én, hanyadán vagyunk! és nagy hányivetiséggel topp topp topp az udvarba, udvarból a' pitvarba,

pitvarból a' szobába ; vala pedig setét igen nagyon, és semmit észre nem veszen vala. Gondolá azért, hogy világot gyújtana.

Megyen a' tálashoz, 's a' gyertyatartót le akarja venni ; de a' Kakas jót vág rajta ; viszi gyertyáját a' kandallóhoz : de a' Tojás sem rest ; egyet pattan, 's tele tölti szemét ; rikoltozva siet a' dézsához, hogy szemét kimossa : de a' Rák, ollója közé csippenté ; kapkod a' törülközőkendőbe : de a' Varrótó megdöfi ; vonúl az ajtóhoz : de a' ló megrúgja ; szalad a' pitvarnak : de ott az Ökör meg ökleli. Jajgat az udvaron ; és ijedtében nem is tudá vala kigondolni, mi légyen ? midőn a' Kacsát a' gócs mellől, Kakast a' tálasról kiabálni hallá vala.

A' Farkas Nemzetség pedig látá vala, miképen a' Kölyök, csúszva és mászva, nagy sok rettegések között, az udvarajtón visszaványszorog vala ; és kérdezték, mi lött légyen a' baj ? Fussunk, fussunk ! Atyafiak ! Kisértet jár ott benn ! Mondá azután az öreg Ordas, hogy szóllana ; szólla pedig illy renddel :

Megyek kandallóhoz ,
Puskás ló szemembe.
Mosódom dézsában ,
Szabó vág óllóval.
Kapkodok kendőhez ,
Banya szúr tőjével.
Vonulok ajtóhoz ,
Kilöknek lapáttal.
Szaladok pitvarba ,
Vesznek vasvillára.
Egy ordít : Hap , hap , hap !
Pedig jaj volt nekem.
Más kiált : Add fellyebb !
Pedig nagyot esém.

Midőn ezeket a' Farkas nemzetség hallaná vala, nagyon megfélemlék, és a' Kölykök elkezdének vala futni. Az Öreg Farkas hijában kéré vala, hogy maradnának és visszatérnének : azok sem meg nem maradának, sem vissza nem térének, hanem örökkön-való-örökre az erdőbe el-ki-bujdostanak. A' mi Vásári-Utasaink pedig csendes álomba merültek; 's még most is szunnyadnak, ha fel nem ébredtek.

VIII.

TYÚKOM-BÚKOM.

Hol volt, hol nem volt...

Volt egyszer egy Tyúk. Ez a' ház előtt sokáig kapart magocskákat, hogy éhségét elűzhesse. Egyszer, midőn legjobb ízűen ennék, a' háztetőről egy kis kövecske legördült vala; 's fejét jól megkoppantá. A' szegény félelmes Tyúkocska nagyot ijedt; 's elfutott.

Futtában előtalálja a' Kakast. Hová sietsz, Tyúk Koma? Jaj, rebegé a' Tyúk; égszakadás, földindulás!... Honnan tudod? — Fejemen történt.

Jót ijedt erre a' Szakálas Vitéz is; 's most már ketten futának; futának pedig heted-hét ország ellen. A' nagy sietésben szemben jön velek egy Nyúl: Hová, hová; Kakas Koma? kérde ez. Égszakadás, földindulás... Kitől tudod? Tyúk Komától... Hát Tyúk Koma honnan tudja? Fején történt.

A' Nyúl még ezeknél is ijedtebb lévén, együtt szaladt velek. Egy Őzecske ott

légelésvén, észrevette a' Szökevényeket. Mi dolog? kérdé ez. Égszakadás, földindulás; felele a' Nyúl. Honnan tudod? kérdé a' már rémülni kezdő. Kakas Komától... Hát Kakas Koma? Tyúk Komától... Hát Tyúk Koma? Fején történt.

Oda vagyunk egy szálig-lábig; monda az Őzecske, 's velek futa ez is; 's talán még ma is szaladnának, ha egy Farkas, ki az útfélen ült, morgó hangon meg nem állította volna őket. Miért siettek annyira? Dörmöge a' Borzas.

Égszakadás, földindulás! (felele az Őz.)

Honnan tudod?

Nyúl Komától.

Hát Nyúl Koma honnan tudja?

Kakas Komától.

Hát Kakas Koma honnan tudja?

Tyúk Komától.

Hát Tyúk Koma honnan tudja?

Fején történt.

Mentökben összetalálkozásának egy Rókával.

Ez sem lévén bátrabb a' többinél, a' rettentő hírre hozzájok csatolta magát;

's talán a' világ' végéig sem állottak volna meg: de reájok estveledék; 's egyszer csak zupp! belé egy farkasverembe mindnyájan.

Most volt még a' Hadd-el-hadd!
Szegényeket éhség és félelem egyre
kínzák vala. — —

Végtére a' Róka, ki közöttök legraszabb és legokosabb volt, azt találja ki, hogy mivel éhkel mindnyájoknak el kell veszniek: tehát egyék meg, kinek legrútabb neve van. Jól van, mond a' Farkas; nem bánom. Tudjátok, hogy köztetek én legerősebb vagyok; 's minden teketória nélkül megehetnék mindnyájotokat: azonban, minthogy szerencsétlén pajtásim vagytok, csak azt kötöm ki, hogy a' neveket én válasszam el. Az ajánlás közönségesen fogadtatott el; 's Fogasi ekképen kezdi:

Farkas barkas,

Az is szép.

Róka bóka,

Az is szép.

Őzöm bőzöm,

Az is szép.

Nyúlom búlom,

Az is szép.

Kakas bakas,

Az is szép.

Tyúkom húkom:

Jaj, be rút!

Alig végezte szavát a' Farkas; azonnal széllyel volt tépve a' szegény kis Tyúk. De, mivel sokan voltak, csak hamar kiürült hasok. Elkezdé tehát ismét a' választott Bíró:

Farkas barkas,

Az is szép.

Róka bóka,

Az is szép.

Őzöm bőzöm,

Az is szép.

Nyúlom búlom,

Az is szép.

Kakas bakas:

Jaj, be rút!

Szegény Szakállas egy percz alatt a' Tyúk' sorsára jutott. Nem sokáig hagyta

őket pihenni az éhség; 's a' keserű halált szegény Nyulacska is megkóstolta; 's az Őzecke sem soká élte túl.

Már csak ketten maradtak, a' Róka a' Farkassal. De, mivel a' Róka' ravasszága meg nem győzhette a' Farkas' erejét: ezt is nem sokára felfaldosta az éhes.

Végre nem vala mit ennie a' Farkasnak. Sokáig kínlódott még, éhen-szomjan, a' veremben; 's kínjában ordítozott. Meghallották azonban bőgését néhány Vadászok; oda szaladtak. Kivonták a' rabot a' veremből; 's agyon verték. Minthogy pedig szép szőrű volt a' Farkas, a' bőriből bundát varrattak.

'S még most is viselik a' bundát, ha el nem szakadt.

IX.

E R.

*Beglückt in meines Lebens schöner Zeit
Lebt' ich, es traf mein Herz noch kein
Verlust;
Das Schicksal stört den Frieden meiner Brust,
Mein theurer Vater ist des Grabes Beut'.*

*Der Tod entführt mir Armen ihn so weit,
Ach, ihn, der meine Hoffnung, meine Lust!
O Tod! entnehme mich des Lebens Wust,
Führ' hin mich, wo er mir die Arme beut.*

*Nein! — find' ich keinen Balsam meinen
Wunden?
Ich seh' des Lebens Morgen sich erschliessen,
Dem Himmel sind die Wolken all' ent-
schwunden.*

*Er lebt, der Engel den diess Herz gefunden;
Ich fühle meine Thränen leichter fliessen,
Kann ich an seinem Busen sie vergiessen.*

X.

AN EINE FREUNDIN.

*Wenig begehre, Geliebte, so kannst du
vieles erlangen,
Nur der mittlere Pfad, ist auch
jener des Glücks.*

*Wer sich mehr ersehnt, als er zu erreichen
im Stande,
Aengstet das eigene Herz, macht ihm den
Busen zu eng.*

T I Z E N Ö T Ö D I K   R É S Z .

U G O D   S Z É P L A K O N .

Mint zaj elől fut az erdőnek fejedelme, az alban
Fölriadott szarvas, 's csörtetve az őszi level közt
Mind addig viszi büszke fejét hátára hajoltan,
Míg vég rengetegét szaladással eléri Bakonynak:
Úgy az idő fut lelkem elől 's vágyaimnak előle;
Elrohan a' feledés' honnába, hol a' patak immár
Nem csörög, ősz partján a' fáradt szép Rege szűnyad,
'S a' rokon Álomnak szó nélkül nyugszik ölében.
Téged is, oh Völgység, az idő kiragadjon e tőlem?
Szóljak e mindenről, ha dal ébreszt, csak ne te rólad?
És ha neved zendül nagy késő korra lejutván,
Senki ne tudja, hogy olly szentté lett tájad előttem,
Hogy fiatalságom' tündér országa te voltál?
Halmaidat koszorúzza borág, koszorúzza tetődet
Százados erdőség; köztük, mint égi maradvány,
Nyúlnak el a' völgyek, fiatal szépséggel ígézők.
Ott mikor elfáradt testem nyugalomra hanyatlik,
Lelkem az ifjúság' képét öltözve magára,
Ábrándozva bolyong egyedül a' csörge pataknál,
'S szárnyain ismét a' szerelemnek hordja bilincseit,

'S hordja szelíd kötelét az elomló szőke hajaknak.
 Álmaiból virradnia, haj! mért kelle, miért kell,
 Megsiratott szép völgy, szemeimtől messze maradnod,
 Hogy soha több víg hang daliód' ajakára ne keljen,
 Es legyen a' dalban minden szava, mint szíve olly bús?
 De te nevezve maradsz kedvemben búmban egyenlőn
 Legkésőbb napomig, 's melly tájaden őriz regéjit,
 Állni fog emlekeim' közepett a' Széplaki bús rom.

Elfárad, míg az erdőket megjárja morogva
 A' rontó zivatar, 's halmán, mint fülmile-fészek,
 Csendesesen áll Széplak, véstől nem bántva, közöttök.
 És Ugod és Zenedő, Széplak' szép asszonya, ketten
 Új boldogságnak nem számlált napjait élék
 Kőfali közt, az öröm 's szerelem bájolta teremben.
 Hallgat egész környék; nem háborgatja vadász kürt;
 'S nincsen öröm zajolás vendégtől pusztá határin.
 Elmúlt a' robajos vigasággal büszke menyekző;
 'S mint zaj után nagy tengeren, itt úgy ünnepel a' csend,
 És minden gyönyörök' mennyét elzárja magában.

A' hajadon Zenedő mindennél szebb vala. Után
 Elfáradt a' nap, 's hozzá nem láta hasonlót.
 Most fejtődve szemérméből szebb szinte magánál.

Nyíldokló tavaszág, csiga hajból félig emelt gyöngy.
Angyaliságától szépsége vidámodik, és nő,
Mint ifjú csemeték naptól a' völgyek' erénél.
És *Ugod*, a' hősök' bátrabbika harczi veszélyen,
Most a' béke' jutalmával dúsabban az Ország'
Dús fejedelmeinél a' legszebb hölgyet ölelte,
Kellemein szeme, és jóságán szíve legelvén;
És illette kezét, 's mint méh új harmatos ágról,
Csügg vala ajkairól; csókkal hintette be arczait.
Tündöklő deliség nem volt *Ugod*; ifju vitézek'
Szép sora között, jelesebb arczút, 's termetre delibbet
Láthata már *Zenedő*; de szívében nem vala hivság:
Hűséggel szereté a' bátor férfias arczot;
És a' nem hazudó szemeken vágyási betöltek.

Gyász, hogy *Ugod* nem volt bizodalmas iránta nejének.
Ő maga hű, mint sas ridegen kelt fészke' hevéhez,
Hű mint kardja nehéz karjához az ércz hadi pályán,
Néha gyanút táplált, 's kór gondolat üle fejében;
Nem hiheté, hozzá hogy hű legyen ennyi dicsőség,
Ennyi magas szépség: rejté a' vádat azonban;
'S fogva szelid kötelén tartá a' boldog örömnnek.
És mikor így édelgve nyugott a' hölgynek ölében,
Nem vala semmi ború arczára jeelve szívéből:
Csendesnek látszék, de mosolygó csende csalárd volt;
Lelke' setét mélyén ült, mint poklokra lökött rém,
A' féltés, a' legpusztítóbb szörnyeteg; és várt

Pusztításra időt; 's hogy senki ne sejtse, fölötte
Csalfa hinárként terjengett a' játszi vidámság.

'S im bús hir jöve. Kóborló Cseh-had él vala orvúl
Szerte az Országban; 's mint a' már veszni menő légy
Dong szomorún, mikor érzi szelét az enyészetes ősznek,
'S száldogal, és hitvány éltét elveszteni nem fél:
Úgy ezek, érezvék Mátyás' országa' hatalmát,
Bolygának, rövid életöket nem nyujtani, mert az
Nem vala már lehető, de dulással tenni sulyossá
Elnyugodott falukon, 's a' marhás pusztá' lakójin.
Nappal az orrablók mélységes völgyben ülének,
Onnan az áruló holddal kibukának az álmot
Meggyilkolni, 's az alvókat szentetlen aczéllal.
Ezt hogy *Ugod* hallá, minden csöp vére haragban
Forr vala, és fölkelte szilajúl a' büszke nemesség
Pártos ereiben, nem szidalom koholásra, de karddal
Menni veszély ellen, 's bolygó isténtelen Orvok'
Csontaival szörnyen beborítani pusztá mezőket.
Nem tartá szerelem, nem az édes hang' epedése,
Melly *Zenedő* ajakán, mint a' pattanni feszült húr,
Bús rezgésbe merült, 's kérlette haszontalan a' hőst.
Egy vala balságó, 's nagy gyásszal monda jövendő
Éjjeles elméjén, de boszúsan vissza riasztá
A' méltatlan jóst; 's hol náddal, 's szőke fűzekkel
Borzas partai közt csavarog szilaj árja Kaposnak,
S a' Balaton' küldötte Sió madarainak örülve,

Vajda Simonytornyát ingó lápokkal övedzi,
Arra szegé útját *Ugod*, és hús lóval elindúlt.
De hagyta ősz szolgát, és Őrt mellette kilenczet
Szerte vigyázókat, 's védőket az erdei laknak.
Ő maga vasba borúlt, 's daliás vala ménen ülése.
Csak paizsát, a' rémületest, nem vitte magával:
Az fenn függe falán, 's ragyogának képei búsan,
'S pilloga széle körül az aczélnak barna zománcza;
De közepén látszott, a' mint fejedelmi Kupának
Eldarabolt testét hosszú szálfára tűzötten
Őzi setét hajdú, 's hozzá komor éjfeli holdnál
Búsan az elnyugodott daliák' Árnyéki leszálnak,
És iszonyún szemök, és iszonyún-nagy kardjaik égneek,
Usván ködkaczagány az erőtlen vállon utánok,
Az pedig elborzadva tekint a' Szellem-apákra,
'S állva rogyó félben dárdáját ejti kezéből.
E' pais ősoktól szállott öröködvé fiakra,
És vala hősenek diadalt, gyászára, jelentő.
Senki azért örömet nem vitte csatába; de őrzék,
Mint hű emlékét az időnek, melly leborongott
Véres napjaival, 's hirt hagy vala vissza, 's nehéz gyászt.

Igy lön szép *Zenedő* egyedül, 's mint árva borostyán
Elfoly erőtelenül, ha közel nincs gyáma fővényben,
Úgy lehajolva nehéz bánatban szíve, sirás közt
Ömledezett a' hölgy; 's kebelébe le hull vala sok köny.
Más nap, mint a' tó, mellyen zápor futa, még reng,

A' ragyogó mennyet már kezdi mutatni azonban,
 'S harmat gyöngy szemmel bele néznek parti virágok:
 Úgy lön sok köny után a' hölgynek lelke tükörré,
 'S benne szelíd jóságának szép menyje világolt.
 És hogy az elhúnyt nap harmadszor is eljőve, mint két
 Honni nyugott vizből a' szálló hattyu nem ösmert
 Országokba, 's az ég' mezejét választja határúl,
 Úgy kele csillapodott lelkében az üdvös imádság.
 Hol, mikor így rideg egyházban leborultan imádna,
 Messze Szilágyságból hozzá juta ifju Zarándok;
 'S félve nehéz térdét egyház' küszöbére lehajtá.
 'S kezde imádni, de lelkének kárára nem Istent;
 Nem sanyarú Szentet, hanem áldott hölgynek alakját,
 Kit szeme' 's szíve' csalódtában vélt Isten-Anyának.
 A' mint térdre hajolt megzörrent fegyvere, 's tompán
 És döbbenve adá megütődött paizsa' hangját.
 Megriadott a' hölgy, és némbéri szíve dobogván,
 Mint a' vári harang, melly csenge halálra menőnek,
 Hangos ütessel adá balhírrül háborodását.
 De hogy az ifju' szemét, és látta habozva leomló
 Fürteit a' kövön, és esdeklő arcza' beszédét,
 'S lány fiatalságát, mellyen mint réti virányon
 A' felhőtlen hold' ártatlansága mosolygott, —
 Szánakodásba vegyült félelme, 's időtlen alakjai
 A' képzelt bajnak zavarodtan osztak eszéből:
 'S mélyen az érzetnél, mélyebben egy ötlet, egy álom
 Villana meg lelkén, tilos a' bírálatos észnek,

És elenyésztekor a' kegy szívnek, melly szüli, fájó,
De tűnik, és nyomokat nem hágy az erőtelen álm,
Elvesz az ébredt ész' sugaránál, 's a' deli nő szól
Nyájasan ifjúhoz, 's minden szava tiszta szivesség:
,,Ifju, ha nem csalatom, jövevény vagy, messze lakóknak
Vére, szerencséddel honnott megférti tudatlan.
Szólj, javadúl mi lehet, mit kíván hosszas utadnak
Fáradtsági után, mint látom, csüggedeg elméd?
A' gyermek pedig álmod ohajt tusakodva magában,
Álmod, ezen látás' gyönyöréhez örökre hasonlót,
Melly ne mulandóság', ne idő' játéka, de lenne
Megmaradandólag lelkének adatva sajátúl.
Fölkel azonban, utó szavait hallvája örömmel
Angyali szép nőnek, 's hozzá így ejti beszédét:
Áldott légy deli nő, áldott a' föld is, az ösvény,
Mellyen, hogy meglátnálak, 's a' sorssal azontúl
Megbékélhetnék, hozzád hagyja jutni szerencse.
Sok napot, és még több boldogtalan éjet utaztam
Úttalan út' rögein, 's embertelen árva határon,
'S mellyet imént mondál, a' legjobb szív' adományá.
Kegy szavad olly régtől egyedül jártamban az első,
Mert egyedül szeret a' pusztult ház' gyermeke járni,
'S boldogokat ragyogó bőségben látni nem örvend.
Oh csak egy elhagyatott rejtek, csak egy enyhet adó szó
Jusson házádban a' sok bajt túrni menőnek,
Újra erőt veszen, emléked szentség lesz eszében,
'S mint eddig, gyásszal nem fogja bevonni világát.

Szóla, 's nehéz feje sok gondtól 's új gondolatoktól
Meghajlott bal válla fölé nap ütötte kalászként.

De Zenedő az elandalodót fölemelte szavával,
És szállásra hívá, táplálatos étkeket és bort,
És ada sok szép szót hozzá, melly élet adóbb az
Éteknél, és lélek nevelőbb a' Tályai bornál.
Igy ki pihente magát, és kezde vidúlni az ifjú.

Orbai Kálmán volt, a' rég nagy hírü Kupáknak
Törzsökiből végső 's Ugodokkal ükére rokonság.
Nem tudhatta. Setét alakokkal az ősi regékből,
Mellyeket atyjától hallott, vala lelke borongó.
'S már különözni mesét nem birt elméje valótól,
Mert gyermek vala még mikor atyja leszált az apákhoz,
'S anyja szülő kín között halt el siratatlan előtte:
Árva korán, idegea házaknál tenge, 's hideg kéz
Nyujta nehéz eledelt a' sokszor sirva evőnek.
Igy nőtt, így serdült, 's most így hordozta tizenhat
Éveit a' földön, 's nem lel vala rajta rokonvért.
Benne az egy lélek, más nem volt semmi atyáról,
'S szökve csak egy paizsot mentett meg az ősi falakról,
Melly portól feketedve, 's borús vala régi jelekkel,
'S kardot, az ütközetek' villámát hajdan. Ezekkel
Mindkét-féle szerencsének harczára megindúlt.
Mindezeket, 's a' mit rideg után türe, tapasztalt,
Esti komoly csendnél el-mondta heszédés ajakkal;
'S szánák, és szereték hallóji: de monda csatát is

Hunyady' tetteiből, a' mint tarkázva regékkel
Mint napok álmaiból meg-megfordultak eszében.
Néha pedig tévedt szemeit *Zenedőre* felejté,
'S végzeni nem tudá kezdett szót. Mosolyodva meginté
A' deli nő akkor; 's hallgatta regéje' csodájit:
A' ragyogó-hajú Lányt, 's a' Tündér-Kerti Szerelmet.

Nap nap után így mult; *Orbainak* három öröm nap,
A' negyedik nap fegyvereit vizsgálta *Ugodnak*;
Kedve lön olly fényben mint fenn azok, égve ragyogva,
Látni magáét is, 's tisztítani kezdte leülván.
Elsőbb is kardjára hozott munkája derülést,
Melly mint nagy köd után kitörő nap, régi homályból
Úgy emelé ki hegyét, 's öldöklő éle' világát;
Egyszersmind szép markolatán a' gyöngy-sor előtűnt:
És örvende szelíd sugarának az ifju. Azonban,
Hogy pajzsára került a' sor, borzadva tekinté
A' szigorú jeleket, gyáznak gyász képű betűjit;
'S a' mint törlőgető keze végig surrana rajta,
A' falról hozzá le-levillant pajzsa *Ugodnak*.
Majd ezt, majd meg amazt vizsgálván kém szeme, látá
Végre csodálattal hogy párt lele hajdan időkből.
Lelke mérengő lett; rokonát képzelte *Ugodban*,
'S hordta bizonyosságát balján, a' gyász jelű vérten,
De szive mást keresett. Szégyen tiltotta rokonnak
Válotlatni magát a' dústól, árva nevetlent.
„Majd ha nevem Mátyás' ajakán fog zengeni, ugymond,

'S a' haza, mint idegen, nem zárja ki híremet, akkor
Lássanak itt; vagy mint kiömlt víz folyjon el éltém;
És ne legyen nyoma elboruló szép ősi nevemnek.
Elszánt lön hamar, és röviden készülé nagy utra;
Még is az elválást nem tudva kiállni, levélben
Szíve' nehéz napját így irta le szép *Zenedőhöz*:
Elmegyek; így megyen a' leidezett lélek az égből,
Angyali nő, tőled megyek el sorsomnak elébe,
Melly mikor álmadozám, villámban ereszte vezérfényt,
És megrendített; de von elvíthatlan erővel,
Mellyet imént feledék, hosszabbá tennem az útát.
Oh te, ki tisztább vagy mint szó mondhatja, kinek szép
Élete' folytában legrosszabb tette is áldás,
Angyali nő, ha időtelenül szállok ki, ne vádolj,
Hogy búcsúzatlan hagyom el gyötrelmeim' enyhét;
Hogy mikor útra megyek, nem nézhetem a' lekötő szem'
Bájjait észbomolás nélkül; hogy gyenge szemem fél
A' napot, oh téged szépségek' napja, bevárni:
Mert láz lelkem, ez egy lélek, kiszakadna belőlem.
Im én, semmi, az élet' nagy Könyvében üres lap,
'S szél' játéka vagyok, mint pusztán vad fa viharban,
Még is ohajtásom marad itt, nem jó velem útra,
Ott eped egyházad' küszöbén 's ne feledj el, azon kér,
Hogy Nemzetségem ki van is bár bümra törölve,
Még legyen, a' ki nevem' hírét meghallja; ha élek,
'S mondja: „Szegény gyermek méltó vala, hogy befogad-
Még sokat írna le andalgó elméje' tanácsán, (jam“

De fut az éj, a' szárnyas idő hatalommal idézi-
Utnak ered, 's az írást köszönetnek hagyja jeléül.
Mint, ha madár szabadúl, mellyet léptarta, szegénynek
Sok hím-tolla fogó gyöngyön ragad, ő megy azonban
És örvendi szabad szárnyait suhogatni; de még fáj
Új sebe, elragadott tollát még sínli magában:
Igy mene *Orbai*, ott veszvéen szíve Széplakon; ifjú
Lelke azonban örült a' szép hajnalnak, az erdők'
Halk suhogásainak. Viruló völgyekbe lenézett,
'S látta kies téren Bonyhádot messze határos
Falvaival, 's délről szomszéd patakokkal övezve.
Andalgása között, madaraktól kéré jövődőt;
Fenn dallának azok, fiatal bogon ülve fölötte,
A' napot, a' nap' arany sugarát várván, de közöttök
Sirva nyögő csalogány bús szót zendíte, 's az erdőt
Eltölté, csak imént szökevény társára, panasszal.
Minden utána hajolt, és sok siradalmas ajaknak
Fájó szózatival hangos lön az erdei mély csend.
A' gyermek fájdalmak ölen ringatva reményeit
Hallá a' dalokat, 's még inkább andalodott lön.
Igy haladott; 's tova tér és hegy maradoztak utána. —

Már jöve vissza dicsőn, — ha dicsőség porba keverni
Or rablók' seregét, a' hős *Ugod*. Elborulának
Ellenségei a' honnak, le töretve vasától.
Társai örvendék szép bátorsága' jutalmát;
Áldák a' mentett lakuak. 'S a' mint mene végig

Falvak előtt, vagy büszke Nemes' várának előtt,
Sok szép szem daliás menetét kísérve csapongott
Gyors nyomain; 's tetszék a' bátor férfi sokaknak.
Sok dícsérte lovát, sok azon könnyűded ülését;
Fegyvereit mások, ragyogókat sok hadi tettel;
Mindnyáján pedig őt, a' bátor lelkű segédet.

De fekete szárnyát fölemelte az átkozatos Hír,
Nem tartotta magány, erdőség nem vala gátja;
Jött hegyen és völgyön, 's hazugúl így suttoga szerte:
Im mi jeles hős ez! kár hogy míg messze vesződik,
Hon jövevény gyermek, korcsok' nemzője bitangol
Szép örökén, 's bűnnel fertőztet régi nemes vért"
Megrendüle *Ugod* hallván, 's a' benne lakó szörny,
A' féltés, fölemelte riadt lelkében alakját.
Csillapodot azután. De nem ész, a' büszke szivfűség,
Győze baján „Maradok", mondá; ne gyanítsa leső szem
Hogy van okom megítélt házamhoz vissza sietnem.
'S úgy lön. Balra hagyá Szegszárdot régi falaival,
'S hol most fű nevelő halmát mutogatja Leányvár,
Puszta lakatlan domb, ott akkor büszke falakkal
Messze fehérülő lak' palotáiba készülé térni,
'S várni, míg árnyékát boruló lelkének elűzné.

Már mene, a' hol az út befelé nyit a kurta tekervényt,
'S mint száradt fának még élő ága, virágzott
Sok fiatal hárssal, melyek mind két felen őrként

Álltanak, és suhogó lombbal vendéget idéztek.
Mert szívesen a' vár' két agg Szüze, minden utasnak
Kit viharért, vagy baj fárasztá, nyitottanak enyhelyt.
'S gondjok alatt, mellyet nevelének, az ég szemü lánynak
Csábító vala ártatlan szépséggel: az által
Sok fiatal hősnek befelé fordulá futása.
Jósok is, és sebet orvoslók vetekedve valának
A' Szüzek; és nagy volt bizodalma ezekhez *Ugodnak*.
'S ím a' hogy mene, megszökkent és horkana méne.
Út felen a' fűből felvillana Orbai' pajzsa;
Fáradtan maga benn alvék terebély fa' tövében.
Néze Ugod, 's poklok' játékát' vélte; lenéze
Másodszor, 's iszonyú lelkét tele nézte haraggal;
'S a' legijesztőbb vád már nem vala távol esztől.
Megborzadt, mint elközelítő vészben az aggtó,
És oda zúga lován, 's megüté dárdával az ifjat,
Mondva: Or eb, kelj fel, 's alugyal el örökre vasamtól,
Vagy valld meg, paizsom, ha nem orzott, mint juta
Nemhallá; de futott fél ébren az ifju; 's halálát (hozzád!
A' fák közt befelé szaladozva került. Nyomában
Vágtata, és megölő dárdát perdíte az úzó.
A' két Agg látá egyenetlen harcban az adáz
Bajnokot, és az előtte serény lábakkal iramlót
Védtelenül, 's az ütő' vasa által szinte veszőleg.
Meg szánván bebocsáták őt; de *Ugodnak* előtte
Félve kaput zártak. Kün, mint sziklába csapott hab
Áll vala ez szive roncsoltan. Megütötte dühében

A' kaput, és bele tört az erős nagy dárda kezéből.
 Rengett az: de nem engede még, 's a' várfalak' ormán
 Megjelenék a' Lány, az időnek régi tanúja,
 A' legidősebb Szűz; 's mert mondani kezdte jövendőt,
 Mély üregű szemeit bel láng forgatta dühülten;
 Mint a' gyász mutató boldogtalan óra' határán,
 Elfonnyadt keze úgy állott lemutatva *Ugodra*,
 'S míg szólt szürke haját a' szél hordozta csapongva,
 Mintha tavaszba telet szálaival akarna beszőni.
 Szólt pedig így, 's vékony 's rezgő valahangja 's hallotti:
 Mit zörgetsz, mit akarsz boldogtalan, e' helyen? állj el.
 Itt csak béke lakik; de te menj el, vidd tova sorsod'
 Fergetegét, melly homlokodon le van írva setéten.
 Vért látok kezeden, mellyet vizek' árja le nem mos,
 Tűz nem emészhet meg. Menj el, valamerre szemed lát,
 Csak ne hazádba, hol a' szép nő aggódva reád vár,
 Gyász neked, és gyász a' bal sors üldözte, magának.
 E' szavakat mondván elhagyta az ormot az agg szűz,
 'S lőn egyedül *Ugod* a' haragoknak hagyva, 's magának.

Három gondolatot forgat vala lelke leginkább:
 Szolgáit föl híjja-e várt megvívni? vagy a' gyász
 'S szégyen elől haza földéről elfusson örökre,
 És soha Széplakot, és a' nőt mosolyogni ne lássa?
 Vagy pedig elmenjen meglátni, mi dúla sajátján;
 'S a' bűn' részesein maga tartson szörnyű bírálást!
 Erre hajolt; mert asszonyokat megvívni dicsőség

Nem vala, 's a' bolygás nyugodalmat nem szerez annak ,
Kit csevegő hír bánt, 's bizonyost még nem tud. El-
Rémületes paizsát, mint vélte, balára emelvén (indúlt
Messze kitért, valamerre rohant, a' vándor az útból ,
'S össze legelt vadak a' Vad elől riadozva futottak ;
A' szolgák pedig a' rohanót száguldvá sem érték ;
Messze zavart rendben maradának méne' nyomától.
Szép Zenedó! jobb volna neked nem lenni születve ,
Vagy soha nem lelned féltő szeretődet *Ugodban*.
Nem hiszen asszonyban hűséget, 's hosszú szerelmet :
Eltemet a' szörnyű, hogy megrendüljön utánnad
Lelke, 's szokott útján tévedt elméje ne járjon.

Kertében szomorún a' szép nő járja tekervény
Útait, és az időt, mint rossz vendéget ohajtja ,
Míg eljőne az álom, utóbb elrázni magától.
Elmaradó férjén aggódik. Az össze szokott lét'
Csak fele értékét, 's azt is bánatba keverten
Birja szegény ; 's gyakran követűl elküldi szemének
Szép sugarát örömes hírt kémlelni távol *Ugodról*.
Még nem sejtí szegény, a' jók' gyászára veszendő ,
Hogy férjének eszt leköttötte az átkozatos vád ;
Hogy nem mer dühödő szívvél házába belépni ,
'S kertbeli bokroknál csúsz el lappangva kigyóként.
'S úgy van. Ugod fél, a' gyilkos szándéku, magától :
Nem közelítheti még küszöbét, győződni akarván.
Vagy nem hinni tovább, vagy egészen lenni gyanútlan ;

Ez forog elméjén; 's el nincs válaszva határral.
Azt gondolja: „magányában kell látnom az egykor
Üdvömnél inkább kedveltet, ah, a' csapodár nőt.
Majd ha tanú nélkül itten, hol véthete, haj! itt,
Hol legelőbb ölelő karját szerelemre nyitotta,
'S most idegen névnek felfogja sohajtani hangját;
Majd ha elő állok, 's nem mer meg várni szemével,
És ha egyet kérdek, megkérdem, hittelen asszony,
E paizs, ősz korból legszentebb hősi maradvány,
Hogy' juta más kézhez? Jövevénynek kelle, 's mi bérért
Kelle odább adnod, te hitek' tapodója, te asszony,
Nem feleség többé, te nevemnek sírja; 's ha erre,
Mint hiszem, a' nyomorúlt nem lelszót annyi ezer közt:
Vesszen el, e' vasnak légyen temetője szívében.
'S oh ha — de azt nem, *Ügöd*, soha nem fogod érni ez élet.
Napjaiban, hogy megnyughassál tiszta szerelmén, —
Oh ha megérnéd azt; de gyanúk hallgassatok, addig
Nem sietek; nem rontok előbb, mint megtudom a' bűnt.
Igy szólt a' bőszült. Csendes kívána maradni:
És meg-megmozdúlt remegő markában aczéla.
Látta nejét, 's mi nem olly szemmel, mint egykor; elom-
Mint árnyék, minden szépsége gyanúja' ködében; (lott
Látta busongását, és monda: nem engemet illet;
A' szaladó jövevény hagyta bűt búngondos eszében.
Végre megállt a' hölgy, hol előbb ártatlan örömmel
Ült ernyős fa megett, 's mondotta regéit az Ifjú.
Ott bolygó szeme kis csalogány' fészkének alatta

Láta fehér levelet gyéren meghintve betűkkel.
És levevé; mert milly asszony nem tudni kívánó?
És mi gonosz van ezen? Végig futa rajta szemeivel;
'S a' mint bús szavait bámúlt lelkébe fogadta,
Kis könyü, szánakodás' szép könyve, lepördüle arczán.
Kisdéd csep, te öröm' 's bánat' harmatja, mi vagy te?
Vaj! mi vagyon benned menyből elegyítve 's pokolból,
Hogy rontó egyiránt, 's áldó tudj lenni, 's miattad
Most egy egész élet lemerüljön időtelen éjbe?
Fölkel *Ugod*. Nem birja magát, nem birja haragját:
Össze beszélt szerelem' titkát a' vétlen írásban,
'S bűn vallást lel az ártatlan könyű' szent elemeiben.
Mint fene szájú ló, viszi a' harag a' vaderőszak.
Felcsörrennemegáll, 's így dörg le nejére: Tekints rám
Én vagyok, álnok hölgy. Ömersz-e, halalodat engem?
Haj de ki ösmeri meg, mellynek gyönyörében alutt el,
A' kiderült mennyet, ha be van keltére borulva,
'S nap' ragyogása helyett, villám szegi barna határát?
A' szellőt, ha viharra lett, ösmerjük-e többé?
Értjük-e megbódult morájában előbbi sugalmát?
Igy az elámúlt nő többé férjére nem ösmer;
Arcza' szelídségén nem tud képzelni ölő színt,
'S melly eddig szerelem' vágyát suttogetta, szavában
A' rettentőt, a' gyilkost, félelme nem érti.
Földön túli világ' rémét gondolja. Sikoltva
Megszalad a' remegő; 's oda rogya, de vad kerecsenként
Ott terem a' szörnyű: 's melly ége lobogva dühétől,

A' kiemelt gyilkot hölgyének eloltja szívében.
 'S mintha pokol zúgná, tompán illy szókat üvölt rá:
 Halj meg, 's szégyenedet vidd sírba, elaljasodott nő.
 Ott nem lát meg *Ugod*, ha kesergesz az új Szeretőért.
 Ezt csak alig mondá, hogy előtte az áldozat eldőlt;
 'S szép szeme' játékát elzárta halotti sötétség.

Hűled *Ugod*, 's már érzi sulyát tettének. Elég ok
 Már nincs a' földön, mellyért meg kell vala ölni.
 A' késő vendég, a' bánat, már beköszöntött;
 'S elhunyt nyugta fölött sanyarú gondokkal evődik.
 Mint sűrű felleg után lobog a' megütött fa magában,
 'S nincs zápor többé, melly lángját oltsa vizével:
 Úgy egyedül, és elthatatlan tűz lángol *Ugodban*.
 Hosszan néz le 's merőn, 's a' hajnal' rózsavilágát
 Nem leli mint ez előtt liliomra-hasonlatos arczán.
 A' mozdulatlan tagokat, 's a' szóttalan ajkat
 A' hogy' látja, kitör küzdő türelme magából.
 Nem szól, és szeme nincs könnyűtől búvában elázva,
 De szabadon vad gondolatok dulakodnak eszébe,
 Mellyektől nem tud menekdni.

Azonban, az elhúlt

Kis level ott fetreng. Attól fölserken az ájult
 Eldühödött harag, és még egyszer lángol agyában.
 Lángszemmel nyeli a' sorokat. Végig fut először,
 'S ismét, 's harmadszor; 's a' bűn szót nem leli benne.

Majd teremeibe rohan nyomorúlt. Ott mintha keresné
Elmaradott hölgyét. 'S ím pajzsa setéten alá néz
Képeivel; 's megakasztja futó lábának iramtát.
Most már látja, világánál a' szörnyü tudásnak,
A' szövevényt. Mi eget dült föl, 's tett vad keze rommá,
Érzi; 's mi érzelem az! Mint tépi el élte' nyugalmát!
Keble kiég, mint a' bel lángtól hamvadozó hegy;
'S benne tanyát kétség 's szilaj álmok' képei ütnek.

Elvesze már *Ugod*. Árnyékát hordozza futó láb.
A' föld ing neki már; maradását nem leli rajta.
Mint hegyen indúlt kő, megered; nem tudja, hová lesz.
Még esze' sírja fölött egy gondolat él zivatarként,
Nagy 's iszonyú, mint tette, 's ez őt hordozza vadonban.
Ádáz farkassal gyakran virrad meg az erdön;
Gyakran az éjvel jár egyedül, mikor állat is alszik.
Mint bolygó rém jó múlt boldogsága' falaihoz.
Ott suttogja nevét hölgyének; majd rohan ismét.
'S így rövid élte lezúg, mint hirtelen árja viharnak.
Ordas agyú kölykek marakodnak tagjai' rongyán;
'S szánakodó rokonok nem tudják jegyzeni sírját.

Vörösmarty Mihál.

TIZENHATODIK RÉSZ.

I.

H U B A.

Cifra sőppednek a' rengeteg' főszálai, homok-
völgyé szárad a' tengerek' habbércze a' rohanó évek'
villámsarkai alatt. Hír és dics fenn ragyoglanak:
örök csillagzatok, a' romok' éjében. A'jak zengi
által azokat ajaknak. Szivről szivre plántáltatnak
ferezstül. 'E büs, de büszke gyökeret vernek a'
lélekben, melly a' távolba hátra süllyed. Oh, édes
az elmúltaknak viszsztüggára a' jelenkor' árnyai felett!

Ime, feltűnnek eldöttünk Elddeink, a' tusák
Hősei. Huba és Bathér egymásnak ellenei, csatát
csatázandók. A' tér el van borítva seregikkel. Huba
csémbben vesztegel. Kémjét pillantja meg. Mint
szélvész és ború főzel zivatar eldött: úgy érkezik a'
Kém; teherben hadsergeteg' hírével. Szóll.

Tőn az ellenség' Kalauja. Általgázlá Bolga'
hajjait. Dalok főzött rőpité ferezstül táborát;
omlandót, mint a' bérczjápor, melly sziklákat hőm-
perget. Nem térünk e fi eldöle, o Bezer? Amott
látám én Bathér' hatalmasait, kik beterítették a'

döngő fenyért; 's megszállák az erdős Uralokat.
 Nedds homlokkal mereng fűzöttök a' Hadintéző.
 Bűszkén mosolyg vissza a' Bolgárokon vett győ-
 zelmekre. Nem térsz e ki neki, a' sokaságoznak, o
 Bejér? Szerencsének kedvence a' többség.

Erde a' győzelem; zeng Huba. Csak rémülés
 lát győzendeni őönt. Te törpe vagy hitben, o Szar-
 mata. A' diadal csak a' bátor' önbizodalmának
 mutatja messze-magos fegyét. Hatalmas ugyan a'
 hadtörtető, ki Irtisznek vágatja hőseit, az izmos-
 karúakat. De szélvel enyészendének őf, belénk ütköz-
 vejők. Hasztalan ijeszt habdagály szirtet. Rajta.
 Harsogtatókat tárogatóinkat. Rivadjanak fürteink
 a' véres törnek főre. Ime kitör Istenünk, a'
 szent nap, a' felhőkön. Jóslat ez a' szerencsés
 jövődre.

Igy Huba. Szózatá után döbbentek Uralnak
 főnyei. Láng szárnyallott a' Hallgatókon keresztül.
 Nyerítve ágaszkodtak a' tátoók. Sörényők a' sze-
 lek' mentében elszórtan, forthogások azok' ellenébe
 szaggatva. A' párduezős tábor felemelkedék. Lobog-
 nak a' foltcsagok. Buzgány és dárda csattogják a'
 készség' feleletét.

Ballyon szunnyadhat e illy lázongáson Bathér?
 Ő, az erdők' és sokak' Bejére? De, ki rohan be
 amott, Turfán' határiba? Ki csap első a' hősekre?
 Hírért szaguld e ő hatalma' deleben, halált keres-
 veje lerogytán? Jaj a' síkamló-bizodalmúnak!

Jövel, oh Hős. Drém nekünk a' tusáf' tusája: mlért hogy te híres vagy jöttödben és mentedben. Karjaink soha sem agyoltak gyöngéket. Kiált a' rohanó elébe Huba.

És megismeri a' főjelgetőben Bathért, a' bajnok=terítőt. Délcege paripán emelt ez dárdát jobb=jában. Pánczéla alatt méreg forr az ontandó vér elejébe. Halál kíséri nyomdokolásait. Arczáról ádáz tekintet borong le. Szemei szikráznak. Felhöhöz hasonlatos, melly lángnyilakkal fenyeget.

Elő, Bathér, elő! kiált a' magyar Bejér. Ide dárdatördels a' hatalmas farral, lelkednek bizodal=mában! Gyönyör nekem fegyvered' csöngése. Szeres=tem nézelleni a' halálvést, a' főrüled lebegőt: miért hogy immár so' csatákat eltaposál. Oldalainknál élet és hír leng. Dárdára! Buzgányom soha sem vesztegel.

Hallám neveteket, mond Bathér; szárazon és tengereken. De még Hunnt nem vívtam. Itt vagytok. Hadd emlegessék nevem' Turfán' lakóji. Közöröm magyar vérről pirosuland. Érezd dárdám' szullyát.

És mint vihar, sühog a' dárda a' légben. Huba' pajzsán csattog. a' szabdalásos' özőne. Egy csapást még! 'S im által van horposztva az acél vért is. Foly a' zaj. Erőt merit Huba. Buzgánya süjt és talál. Az Ellen' paripája a' pályafövenyben hűrög.

Elég; mond a' Diadalmas. Buzgányom, melly téged irányza, megtévedt. Nem vagyunk többé

hásonlatosok. Hunn bajnok nem tusáz sánta orosz-
lányt. A' hasonlatlan védelmü' élete szent nekünk.
Fuss tieidhez. Félkezz lovat, ellenünk vezetvél vité-
zeidet. Buzgányom' roppanásait seregeidnek főjegette
hallandod. De forgatóját ne kívánd többé látni.

Némán ballagott vissza az Ellen. A' Győzedel-
mes' tettei örömszájban énefeltettek. Jsten, a' Nap,
mosolygó sugarokkal nézelle a' tusa után az Áldo-
más' üdnapára.

Oh, édes az elmúltaknak viészűgára a' jelen-
sor' árnyai felett! *Balla Károly.*

II.

R E C E N S I O.

Nem ezen parányi Recenziónak szerzője az első,
ki a' modorban (*manier*) való dolgozást a' Poe-
táknak rossz neven vette.

A' mások' sajátságaiknak majmolása mindenkor
tulajdon karakterünknek romlását hozza maga
után; 's dolgozásaink vagy nevetséges paródiákká
változnak el, vagy pedig minden megkülömböztető
jelek, minden saját physiognómia nélkül marad-
nak; 's egy másik Sterne igen méltán hasonlít-
hatná azokat a' kézforgás miatt elkopott pénz-
darabokhoz, mellyeket (képeik és bűtüik eltűnvn)
egymástól nem lehet megválasztanunk. Ez az oka,
hogy az ugy-nevezett Ossiáni-Énekek,

Anakreoni-Dalok 's több efféléf már régen rosz hírbe jöttek.

A' kéz alatt lévő HUBA is ilyen manír szerént készült Ossiáni-Költemény. Azaz, egy kis hősi történetecske lyrai fordulatokkal, epedéssel, festő epithetonokkal, apróra metélt 's egymás után szükdellő mondásokkal, félhomállyal, fellengezéssel, 's régiség' színével a' szokás szerént felékesítve.

Való, hogy az Ossiáni mód alkalmat szerez a' Költőnek a' maga energiáját rövid mondásokban kifejezni. A' következők:

Ujaf zengi által azofat ajafnak.

Éjzről éjzre plántáltatnak ferebztül —;

ismét:

Mint észlvész és ború főzel zivatar előtt: úgy érfezif a' fém —;

tovább:

Felhöhöz hasonlatos, melly lángnyilakkal fenyeg...

nincsenek poetai lélek' híjával. De más felől tagadhatatlan: hogy az egymást sorban felváltogató, mindég egy formán rövid, 's egy formán erőt kifejteni akaró szententziák nem csak unalmas, de nehézkes tekintetet is adnak az egésznek. Bizonyos félpróza ez, melly nem foly, nem ümlik, még csak nem is lép vagy fut, hanem látható erőlködéssel lökdösködik előbb-előbb, mind addig míg végére bukkan. Tagadhatatlan az is: hogy a'

szüntelen fellengeni-akarás gyakran Áfrikai puffaszkodássá változik. Ezen jegyzet alá tartozik mingyárt elöl: őifra őőppednef a' rengeteg' főszálai... a' rohanóévef villám sarkai alatt; ismét: érfezif a' fém teherben hadfergeteg' hírével... Szózata után dőbbentef uralnaf főrnyci... Pajjsán Csatog a' szabdalaőol' őőőne, 's több effélék. De ezen puffaszkodás sokkal inkább kitetszik az egésznek tekintetén: mint a' magányos sorokban. Az Író sehol sem látszik a' maga természeti állapotjában, tűzben, merengésében lenni. Bizonyos sokat kinyomni akaró maszkot visel arcza előtt, melly neki terhére van, 's tulajdon elfüdezett vonásaitól olly sokban különbözik, 's őtet feszeskedésre kényszeríti.

Egy van a' mit REC. említés nélkül nem hagyhat. Az tudnillik, hogy a' Szerző merészkedett participiumainkat, a' régieknél ugyan szokásban volt, de már hosszú idő olta szokatlanná lett módon, használni. Figyelmet érdemlő constructiók az ilyenek:

Csatát csatájandóf...

Rőpité táberát: omlandót mint...

Belénkf ütfőjvéjőf...

Halált feresvéje lerogytán...

Ellenümf vezetvédvitézeitet...

Azok, a' kik a' magyar nyelv' régi monumentumaival 's Révainak Munkájival ismeretesek, kön-

nyen meg fogják ezen formákat ismerni; 's RECENSENSSEL együtt megújítják sajnálkozásokat, hogy ezen kincseink az idő' viszontagságai között elhullottanak. Azonban nem hihető, hogy valaki csak remélhesse is ezen formáknak helyre állását; 's ez az oka, miért a' Szerzőnek ezen merészsége miatt szerencsét nem kívánhatunk: noha Horátnak *multa renascentur quae jam cecidere* sorát sem felejtettük el. A' Görög Classicusok' fordítójának megbecsülhetetlen hasznót tennének az ilyenek. Az pedig, a' ki Homért azon Ideál szerént akarná magyarrá tenni, mellyet a' Német fordítók Vossnak próbáji oltá kezdettek szemmel tartani, nem tenné rosszúl, ha az ilyen elavult formákat a' magok szokatlanságában is haszonra fordítaná. Ez által, a' nyelvbéli nagyobb hajlékonyságon kívül, még azt is nyerné, hogy fordításában az eredeti művnek az a' Régi-Színe is láthatóvá, érezhetővé lenne, melly azon annyi sok Aristarchusnak ellenére mind a' mai napig lebegni látszatik. A' kérdés csak az, hogy az ilyen próba mennyire fogna szemet és fület gyönyörködtetni? 's ha a' próbáló' merészségét a' Philologus Olvasó megengedni, a' Nemphilologus Olvasó pedig kedvesen venni jónak látnák e?

Cselkövi.

III.

S Í R Ó - H E G Y.

Az utolsó Árpád' elhunytával felzúdult pártok megszűntek végre; 's az Anzsui Károly a' lecsilapodott Országban Király lett. Nyugalmasan birta több évekig az Apostoli Koronát; fejedelmi bőkezűséggel jutalmazott meg a' Honfiakon kívül több Olaszokat is, kik őt fáradhatatlan állhatatossággal székére segíték. Ezek között volt a' fiatal Albert a z z i is, ki vidám lélekkel vált-meg a' kellemetes Olaszföld' házvidékeitől, tántoríthatatlan hűséggel még Nápolban Károlyhoz csatlolván magát; 's a' legsanyarúbb bizodalmatlanságban is örje maradván a' választott, de sokaktól meg nem esmért, 's üldözött Fejedelemnek. Az alföldön, Tisza' mentében, egy kicsiny mezei gazdasággal jutalmazta - meg Albertazzit Károly; 's a' vidék, felemelkedett fekvése miatt, *Hegynék* nevezteték. Diszes lett a' Hegyi kicsiny gyarmat; a' takaros pórházak közt az olasz izléssel épült pompás Urasági-lak messzetündöklött a' nyílt rónán. Minden-kép igyekezett az olasz ifiú új honja' szokásaihoz alkalmaztatni magát, 's a' magyar földnek magyar polgárává lenni: keveset mulatott Budán; az esztendő' legszebb részét *Hegyén* tölté, hol a' vidék' barátságában — (kedvelte Albertazzit társaságos enyelgése miatt mindenki) — jobbágyai' boldogításában (a' pórság

mint attyához bizodalommal ragaszkodott hozzá) legszebben folytak ifiúsága' tarka napjai. A' hol a' felvidulás' kedvében öszvegyültek a' Megye' uraságai, onnét Albertazzi soha el nem maradott; ügyességgel értvén a' külömböző természeteket öszeegyeztetni, a' pártokban néhol még lappangó egyenletlenségeket elsimítani, 's a' magyar Szépek' kedvét olasz hízkelkedéssel megnyerni. Bálványa volt ő mindeniknek, de enyelgő lepke maradt a' többféle kellemekkel kérkedő virág sereg között; olly kincs lévén a' vidék' leányi előtt, kinek becsét kiki megismerte, de magáévá tenni senki nem értette.

Piros-Pünkösű' ünnepét a' környék *Forrozsombó* nevű erdőcskében szokta volt tölteni. Sok nép gyűlt ott össze; külömbféle színű sátorok vonattak fel a' cserliget' hűvösében; táncz, tekezés, pályafutás, küzdés 's egyéb mulattató játékok válták egymást fel a' vigtársaságban; a' szomszéd tanyákról, a' pásztorságot igen kedvellő földnépe, a' mulatók' hívsege' enyhítésére, piros pozsgás leányai által, nyulánk bűszájú tarkán mázolt kücsügökben, juhtarhót hordata.

Ma jelent meg legelőszer *Katinka* a' *Forrozsombai* mulatságban: egy tölgyfa alá ült; egy tál vajas-turó, 's több tarhós kücsügök voltak előtte. Szemérmes ügyetlenséggel senkit nem kínála; csak ollykor-ollykor veté fel szemeit a' czifrán öltözött úriszüzekre, kiknek arannyal 's

ezüsttel kivarrott ruházataik nékie leginkább tet-
szettek ; 's ha mellette valamellyik Úrfi elsuhan,
vagy más felé fordult, vagy elpirult arczáját fodros
kötényével takargatta.

Katinka leánya volt az özvegy Bali Bandi-
nénak, ki, vagyonos Kún férje' halála után el-
hagyván Dorosma' helységét, Forrozsombó' erdeje'
vidékén fekvő tanyájára ment lakni. A' szabad
tisztá levegőben, a' testet erősítő munka közt,
egészséges vidám lett, a' gyermek-korában gyengél-
kedő Leányka. Két szeme gyanánt őrzötte őt az
anya. Szegedről hozzájuk többszer kijött Remi-
gius Barát ; 's a' nyílt elméjü Katinkát irni,
olvasni taníttá. Baliné' leányát ritka szépsége
hiressé tette az egész környéken. Mintha ellelej-
kezni látszatott volna a' természet e' leány' alkotá-
sánál eredeti rendeltetés: felől, finom termettel
áldá meg ; selyem-puhaságu szőke hajszála fedték
a' csinos főt ; vidám, magas homlok, vékony barna
szemöldök, tüzzel játszó fekete szemek bámulásig
emelték legtisztább fehérségű halavány pirossal
játszó felséges vonásu hosszas-kerekded ábrázatját ;
szemérmes mosolygással tündöklöttek ki a' pirosra
düdörödött picziny ajakok közül a' gyönyörű fogak ;
karcsú sudar derekán jól állott az arany csipkés
váll ; alsó teste' mérsékelt domborodását diszben
tartá a' rövid, ránczba szedett szoknya, 's elnem
rejté egészen a' mindég karmazsin színű szafián
bőr-csismában ültözött, jól formált kövér lábakat.

Tudta Katinka szépségét; ebben (inkább mint önmaga) büszkélkedő anyja nem egyszer *gyönyörű galambjának* nevezte a' hiú leánykát, ki az akkori üdő' szokása szerint ügyesen tudta magát felpiperéztetni. —

Katinka' születése' első hetében, midőn még az anya a' bajos szülés után ágyban fekvő gyenge volt, egy meszelő - áruló vén Czigány - asszony bésuhant a' házba; hízeltető édesgetéssel égis emelte az emlőn csüggő csecsemő' szépségét, (ajándéknyeréségtől ösztönöztetvén) illy szavakkal: „ezen leánykán kívül több gyermekkel ugyan nem, de ellenben ennek nagy szerencsésével áldatik meg az anya; nagy Úr' hintaja fog érte jönni, fényes palotában fog lakni, arany gyöngyös ruhában járni“ 's a' t. A' betegeskedő elme, a' lélek' elevensége' hiányával, mohón kapta ezen cigány jövendőlést. A' babonáskodó sütétkor a' küznépet, még akkor inkább mint most, vak buzgóságban tartván, nem csuda, hogy Baliné' fejében is a' cigány asszony' varázsolása fészket vert, mellyben a' hiúság a' józan elmével meg nem egyezhető reményeket költött-fel. Baliné' könnyen-hívóságot még a' fonókák' mesemeséi is nevelték, mellyekben nem ritkán, a' szunnyadozó kisedet ülében tartó anya bámulva halgatá, hogy a' porleányok is a' *Borsszem Jankó'* vagy a' *Vasorrú Bába'* segédelmével Királyfiak' ágyába jutottak. Dévajkodva tekintett ilyenkor az anya leányára; 's hogy kis

kedvenczét is hasonló boldogság várja, szivrebegve hitte volt.

Hire futott a' földnépe közt Bali Katinkának; 's felserdült korában több ifiú legények jöttek Baliné' tanyájára: Szájtátva nézték óránként, somfabotjokra támaszkodva, a' házi foglalatosságok körül sürgölődő leányt, de senki sem merete megkérni; magokat hozzá nem illőknek vallották. Katinka barátságos volt minden ember eránt; de érzékenyebb hajlandósággal egyikhez sem látszatott viseltetni. Petit, a' szelid bodor szőke hajú szőke piros Petit, annyának rokonát, 's már rég óta hiv juhásszát, még leginkább szivelhette. Peti is, ámbár azok közül volt, kik Katinkára csak félve pillantgattak, gyakran a' nyáj után, háborítatlan magányosságban, leginkább szerette Katinka' daljait bodza furuglyáján fújni; 's nem ritkán merete óhajtani, hogy jó gazdasszonya, hiv szolgálatját, Katinka' kezével jutalmazza meg; de, kívánságait szóval kijelenteni, soha sem merete.

Igy folytak el több évek. Végre a' széppé felserdült tökéletes kellemű Katinkát, nem annyira nyerekedési kívánságból, mint azért, hogy leánya a' Nemes Urak' szemeikbe tűnjön, Baliné a' Forrozsombói mulatságra küldé. Anyai szorgalommal volt felpiperézgetve a' leány; 's csinos kerek garabolyban több köcsüg fris jóhtarhót emelt fején. Dalolva ballagott az erdő felé; de mentől közelebb jött a' multság' helyéhez, annál inkább

nőtt félelme; mindentől mi csak úri, nagyságos volt, remegett; azért nem is mert a' zajgó társasághoz igen közelíteni, hanem egy terebély tölgy lombjainak árnyéka alá ült.

Mi okból? nem tudni, Albertazzi elvált egy kicsinnyé a' mulatók' körétől, arra felé, hol Katinka ült, ballagván. Küzeledésével, mind inkább inkább szemébe tűnt a' leányka' szépsége. Ez látván a' czifra Ur' felejé jöttét, megremlett; egész temete reszketett; futásra ingerlette félelme: de, ön nehezséget érzett lábain; ülve maradni kényszerített: 's bár csak ez az Úr is őt észrevétlenül kikerülhetné! kívánta.

„Jó vásárt, galambkám“ szólla az Úr, 's bámulva nyelte a' leányon olly gazdagon feltálalható testi kecsket. Katinka nem volt képes köszönni: fülig elpirulva, csak fejével intett.

„Ki leánya vagy, szüzcsekém“? Enyelgő szivességgel bátorítá Albertazzi a' félénket. Hol vagyon lakásod? — Miért ülsz illy félre? tarhód így áruba nem jön, ha nem kínálgatsz, mint több leány társaid, bennünket véle.

„A' jót minden kínálás nélkül fel lehet lelteni“ akadozva szólt a' kicsinnyé megbátorodott leány. Gondolod? Nem de, a' Gyönyörű pórruha alatt is szép?“ Szólt az Olasz; 's negédes kedvvel lelehajlott az ülő leányhoz, karcsú termetét ölelni igyekezett. De Katinka, halottakat is felébreszthető szemeivel a' szép Úrra tekintvén, gyors

mozdulattal ültéből felugrott; 's így az ölelő' karjai közül kisimult.

A' leány' ártatlan viselete, kecsegtető mozdulata, szembe tűnő kellemetessége mind inkább felingerlették a' heves éghajlat alatt nevededett ifiat; közelébből ohajtott Katinkával megismerkedni.

„Merre vagyon lakásod, szép alak? szólj! légy bátor! nincs mitől félned. Így bátorítá Albertazzi a' leányt, a' ki, tartván az ismét öleléstől, magát a' tölgyfa megé vonta.

„Amott, a' két kút-ágas között, fejrlik házunk' eleje. Felele Katinka.

Albertazzi, bosszuságára, több ifiakat látott jönni feléjük; 's ne hogy a' pajzán ifiak' szemébe akadjon a' különös szépség, azt tőlük elrejteni igyekezett.

„Ne, leányka, tarhód' ára: fazekastól mind enyinek. Távozzál! Azon ide-közeledő ifiak csintalanok.“ Egy erszényt adott az elbámult, 's megfélemllett leánynak: ez pedig, egy köszönő szivet-olvasztó tekintetet vetván az Olaszra, gyors lábakkal Forrozsombót elhagyta; vig dallal sietván annyához, 's örülvén, hogy annak egész erszény pénzt vihet.

Mély bényomást hagyott a' pór lány Albertazzi' szívében; mintha mostan felébredt érzékenységei túl ragadták volna előbbeni enyelgő vigadozásain, a' valódi szerelem' komolyabb örömeibe. Eddig nyugodva nőtt himingerei, a' csa-

podárságtól meg nem romlott férfias erejében, óriási hatalomra kaptak; nemzeti fantáziás érzései forró honjának szenvedelmeibe lükték; 's hogy ezen különös hajlandóságának tárgyát mentől előbb megláthassa, tarka képzelődéseiben ezerszer forgatta volt.

Estveledéssel szét-oszlott a' mulatság. Többen hívták a' szomszéd Szegedről ide jött vendégek közül Albertazzit magokhoz; de ő megköszönte ajánlásokat; 's a' két kútágas közt fejező alacsony házikóra nézett. —

Vidám szökdécseléssel ért haza Katiuka a' már reája várakozó anyyához, kinek számtalan kérdéseire a' nyájas Úrnál nem tudott mást felelni; nem győzte ezt anyjának dicsérni; csupán ennek tudta ruházatja' színét, szabását, haja' szép bodrait, szeme' tűzét, leereszkedett barátságos viseletét elbeszélni.

„De kicsoda ő? Nem hallád nevét?“ nyughatatlankodva kérde a' Czigány-asszony' varázslására visszaemlékező Baliné.

„Nem, anyám! jó anyám; semmit mást nem tudok felőle, csak azt: hogy tudni akarta lakásunkat.“

„És te mit mondottál?“

„A' tölgyfához, hol ültem, láthatni volt házunkat; 's azt megmutattam.“

„Az Istenért! Hát, ha ide jő?“

„Csöppet se félj tőle, szülőm! Jó ő, mint a' falat kenyér; nem is kevély mint a' többi Urak. Kedvem lett volna még véle maradni; de ő haza küldött; mint mondá, féltett a' többi Úrfiak' csintalanságától.

A' szorgalmatos anya csóválta fejét; tenyeren bámulva olvasgatta a' csillámló aranyat; 's midőn kint az udvaron lódobogást hallott, leányára tekintett, ki félig megrémülve, félig örvendve öszve csapta kezét „Boldogságos Szűz Anyám! ő az, kiről imént beszéltem,“ kiáltá: az ajtó felé lépett; de a' „manó hoztát“ dömmögő anyja vissza tartóztatta.

„Istentől jó estvét 's békét e' háznak!“ köszöntéssel Albertazzi bé toppant. Kérlek beneteket: estve van a' faluban; terhes fellegek jönnek a' Tisza partrol erre; Hegy még messze; Forrozsombói csárda tele vendégekkel; háza' külső csinossága tulajdonosa' jószívűségét mutatja: szálást, kérlek, adj magamnak 's lovamnak ez éjre!“

„Szivesen, jó Uram. De több nincs e' kicsiny szobácskám nál.“ Szóla Baliné.

„Én a' kemencze szugban is meg-térek.“

„Isten ments meg! felkiálta Katinka; az ágyam tiszta.“

„Úgy-úgy, lányom.“ Ide 's tova tipegett az anya: kötényével a' padot 's tulipános karszékeket le tisztogatta. „Talán így tellyesedik bé a' varázslás?“ gondolta magában.

„Egy szüz' ágyában hálnom még nem volt szerencsém: jól fog ott esni szenderedésem; nem de, Katinkám?“ szolt a' vendég.

„Meg lehet. — Vigyázz; mit álmodol, bételyesedik“ tréfálgatódzék a' leány.

„Menj, menj te csacska, mécsesért“ enyelegve rá rivalkodott az anya. Katinka fürge mozdulattal ki szökelt a' szobából.

„Barátságos beszédedből gyanítom, Uram! szólja Baliné; hogy Hegy' birtokosát tisztelem benned: áldja meg Isten napjaidat; jobbágyid nem győznek dicsérni; attyok vagy, pártfogó angyalok. Héj pedig ritka madár a' jó Ur az alföldön; dülfüsek, szinte büdösek a' kevélységtől. De, mint haljuk, úgy van a' felföldön is. Isten vigasztalja őket halálok' óráján. Biz nem szép, mit követnek el a' szegény pór-sággal. Mintha mi nem volnánk olly magyarok mint ökelmek. Csak a' tatár rosszabb náloknál!“

Ez alatt behajtott Peti juhász. Keseregve fújta bodza furuglyáját. Szőrtarisznyáját a' pitvarban felakasztotta; 's fejésre készült „Bezzeg, Katinka, nem jöttél előmbe! Szép árvaleány-bokrétát kötöttem számodra: szebb volt az Urak' kócsag tolloknál is: mérgemben eltéptem.“

„Vallyon ki az, a' ki olly érzékenyen feddi leányodat?“ nyugtalanul kérde a' vendég.

„Peti juhászom koczódik, szokására szerént, leányommal. Jó legény. Már több esztendőktől hiven szolgál; messziről attyafi.“

„Talán a' hű Jákób' szolgálatja' bérében Rák-helt reméll?""

„Leányomnak nem sok szive vagyon hozzá. Nem hinném, hogy Peti' hiv szolgálatjának oka Katinka volna?"

„No, no! — Az nem lenne olly szokatlan eset," komor kedvvel szólt az Úr; de Katinkának mécsessel bé jötte eloszlatta minden gyanúit. Halvány piros színt vetett a' mécsesvilág a' leány' vidám ábrázatjára; 's sokkal bájolóbb, vonzóbb lett. Míg a' gondos gazdasszony, kint a' konyhában, a' vacsora' készítéssel sürgölődött, addig Albertazzi a' mécs' homályos világánál magán mulatott. Beszélgetésük' tárgya volt a' mezei gazdálkodás, mindennapi foglalatosságok, Peti juhász, a' környék' fiatal legényi. Gyanúja megcsökkent a' féltékeny Olasznak, mert valamennyire kinyomozhatta, hogy a' leányt kevesbé illeti a' juhász. „Illy holdog estvém, Katinkám, szólt a' vendég; megvallom, éltemben nem volt."

„A' szép Olasz-földön de csak még is egy-pár?" enyelgve kérde a' leány.

„Esméretlen a' világgal, esméretlen gyönyörjeivel, a' fegyver' nyughatatlanságában, melly a' szelíd szerelmet magától riasztja, szakadtam-el onnét."

„No tehát Uri leányaink' körében?"

„Épen ott nem; mivel téged, gyöngy alak, közöttük nem találталak"

„Engem e?“ hosszasan kérde az elpirult leány; 's nagy szemeit az Úrra veté. Ebben a' pillantatban ollyas volt elegyítve, mit a' szerelmesek, bár akármiképp tüprenkedjenek is rajta, nem értenek, ellenben sziveik' egymáshoz közeledésüket hathatósan érzik. „Téged, Angyalkám!“ tüzzel visszánozá a' vendég; 's magához vonzá a' most már magát kevésbé vonogató leányt: midőn épen a' gazdasszony a' paprikás tarhonyát pörkölt csirkeével a' füstös bográcsban béhozta.

„Ne vedd rossz néven Baliné, hogy karjaim közt találod leányodat: én Katinkában tiszteletre-méltó angyalt leltem.“

A' hiú anyának tetszett a' mentség; a' varázsolásra esett visszaemlékezet nevelte reményét.

Nyugtalanul lépett Albertazzi, a' csendes vacsora után, magasra felvetett ágyára, minekutána Baliné leányával néki csendes éjt kívántak. Magára hagyatva sokáig hallotta ő a' házi foglalatosságban a' népet motózni, Peti juhászt kint az udvarban keservesen furuglyázni, vagy a' tatár' pusztítását szomorúan dallani. A' juhász önmagától sem érthetett szív-bánkodáait, ez együgyű hangokba olly érzékenyen nyomta, hogy lehetetlen volt őt indulat nélkül hallgatni. Visszás érzések habzottak a' vendég' felháborodott elméjében; míg végre a' joltévó álom szenderítő karjai közt csendesen elaltatá, 's játszi álmokban ringatta mind addig: míg a' nyáj' kihajtása-

kor a' sok hangú kolomp' csörgése fel nem ébresztette.

A' hajnali szürkület megvilágosítá már a' szobát, midőn Katinka lábhegyen bėjött, szekrényében valamit keresgélt; 's meg nem állhatta, hogy kedves vendégét, (kedvesnek tette azt éjjeli álma, melyben Albertazzival édes enyelgéssel mulatozott) meg ne tekintse. A' már ébren volt Úr kinyujtván karjait. „Jer Katinka, úgymond; közelébb! sződd össze álmomat a' valósággal! Véled foglalatoskodtak nyugvó képzeletim. Múlt estvéli jövendőd tellyesedjék be! szivemből ohajtom: birtokosa voltál mindenemnek.“

„Én, szegény pórleány? Mit gondolsz, Uram?“

„Mit benned talált szerelmem, Uri az és felséges.“

„Uram, a' gúny a' szegényt is sérti.“

„Nem gúny, angyalom! Valóság, gyönyörű valóság, mi szivemben felébredett.“ Magához szorítá az engedelmes leányt; 's reszkető ajakit számtalan forró csókokkal melegíté. Kint az udvarban a' vén kakas hangosan kukuríkolt; 's felijedett a' leány édes tébolyodásából, 's erővel fejté ki magát az ölelő' karjai közül. „Szólj, Uram, az anyámmal! Én is szeretlek,“ ugymond Katinka; 's maga után bécsapta az ajtót.

Nem hullott le Arbertazzi szerelmes mennyegéből Katinka' eltávozatával, mint az szokott, ki csapodár vágyódása' tárgyát az élés előtt veszti

*

el. Ő bent, 's fent maradott gyönyörű egében; és hogy ott, Katinka mellett (bár mint nehezteljen is a' Királyi udvar, bár minek nevezze is szövetségét az úri világ), halálíg éljen: magában feltette.

„Meg ne ütközzél Baliné, így szólíttá meg az útra már elkészült vendég gazdasszonyát; ha tőlem talán váratlan kinyilatkoztatást hallasz. Szándékom, leányodat menyegző nyoszolyámba vinni. Még az erdőben megszerettem őt. Nemes tulajdonságai, itt nálatok létemben, méginkább kifejtődtek. Egynehány napok múlva itt leszek. Magammal viszem akkor őtet. A' Mindszenti Lelki-pásztor üszveket véle. Nem ágyasom; hitesem leend ő nékem.“

„Légyen az Ég' akaratja!“ ajtatosan meghajttá magát Baliné; 's buzgósággal keresztet vetett magára. „Ha Katinka egyet ért, folytatá tovább; én épen nem ellenzem.“

Katinka' homlokán égi öröm tündöklött; 's Albertazzinak alázatosággal áltnyújtá kezét. Az Úr egy hosszú csókot nyomott a' mosolygó leány' ajakára; 's felkanyarodván lovára, egy szives „Isten hozzátok“ kívánsággal, jószágára nyargalt.

Örüljön e, agodjék e Baliné? választást nem tudott. Hogy ez az Ég' változhatatlan végezete legyen, bizodalommal hitte; a' jelenvalóságra támaszkodva, a' jövődől minden boldogságot várt.

Nem késett sokáig Albertazzi, jegyesét palotájába vinni. Csinos hintón jelent - meg Baliné'

tanyáján, hol már őt Katinka csínosan felöltözve várta. Letérdelve vette az anya' áldását a' leány; 's szives intéseit soha nem felejteti, annyát mentől előbb meglátogatni: könnyezve igérte. Elbúcsúzott Katinka minden élőállattól; elbúcsúzott a' déli fejszre épen akkor a' nyáját haza hajtó Peti juhásztól, ki elfojtódott keseredéssel fogta meg a' leány' kezét, 's a' fájdalom' görcsétől ranczigált ajaki közül csak ezen eldarabolt szavak jöhettek ki: „Adná az Isten, meg ne bánd Katinka, úri asszonyá léted'. Ha nagy Úr férjed reád unna, Peti juhász hiv szolgád marad örökké;“ Bő ünge' ujával letörlötte orcájáról könnyét, 's szőrtarisznyáját vállára vetvén, a' nyáj után ballagott. Halotti búczúzás gyanánt jöttek a' leány' fülébe a' széltől vissza-hordott furuglya-hangok. Szomorú lett ugyan; de maga mellett látta megelégedett annyát, a' gyönyörű férjt, az ékesen ültözött szolgákat. Elfelejtvén Peti juhász' utolsó szavait, könnyű elmésséggel Albertazzi' vállára támaszkodva, felszökelt a' kocsira. Sebes vágatva hajtottak Hegy felé. Száz keresztet hányt az ajtatосkodó anya eltávozott leánya után. Egyszerre mázsa teher gyült szívére; 's a' varázsolt jövőnek legelőbbszer most nem örülhetett: gyakran elborzadott leánya' megváltozható sorsától.

Másnap a' Mindszenti Pap, az úri nem' akkor is tündöklő gazdagsággal felpiperézett Katinkát, minden külső pompa nélkül, legnagyobb csendes-

ségben, üszveadta Albertazzival; 's a' boldogság' legszedítőbb lépcsőjén hágott által a' pórleány, alacsony sorsából, az úri állapotba. Albertazzi lakása Hegyen, fényes volt: olasz izlés, finom élésmód uralkodtak benne. Az asszonyi hajlékonyság, a' tárgyát elért szerelem' rózsá-bilincsein, a' párosodott élet' részegítő élései között, csak hamar tetszést talált abban, miről még eddig képzelete sem volt. Hiven meg irt, vagy megüzent az úri menyecske mindent anyjának; kérte, hogy hagyná el pusztán lakását, 's jönne el a' Hegyi boldogságba. De Baliné, megszokván születéséhez alkalmaztatott élet' módját, mindég halasztotta oda-utazását, 's boldog volt tanyáján is; mivel szeretett leányát boldognak vélte. Peti juhász azonban szomorkodék; 's megcsalódva édes képzelődéseiben, árnyék' módjára lengett a' türhetlen magányban: nem jött többé Katinka elejébe, ha haza hajtá a' nyájt; nem segítette többé a' virgancz juhokat esztrengába hajtani, fejni, 's a' tejet elszűrni; nem Katinka adta neki, mint az előtt, estvéli eledelmét; nem volt Katinka többé jelen, midőn ő korán hajnalban kihajtá a' nyáját; nem tőle vette által szalonnával, fehér czipóval megrakott tarisznyáját, homoki borral megtöltött kulacsát: többször elakart Balinétól bújdosni; de Katinka' emléke visszatartóztatta.

Albertazzi elejéntén az úri nemnek körébe akará vinni hitvesét; de mivel hamar észrevette, hogy

a' nagyságolt asszonyok orrfintorgatva huzakodnak vissza a' hozzájuk nem hasonló születésüktől, 's a' fiatal Uracsák is, pajkos enyelgéseik közt, nem illő tisztelettel viselik magokat: ne hogy visszázkodás essék közöttük, félre vonúlt a' lármás világtól; csupán jószága' vidékén élt együgyű, de jó asszonyával egészen megelégedve.

Ősz lett. Albertazziné a' következő télre annyát, ígérete szerint, magához várta; 's hogy az öreg csinosabban, gazdagabban légyen az úri háznál öltözve, titkon különbféle ruhákat varrogatott számára. Férje erről semmit sem tudott; mivel meg akarta felpiperézett anyyával lepni. A' mit küldeni akart, már minden kész volt; de, ki által? azon tüprenkedék. Ugyan azon nap, midőn Peti juhász, ellent nem állhatván többé vágyának, a' bojtárra bizta a' nyájt, 's Hegy felé ballagott, Albertazzi nem volt a' háznál, 's csak más napra váratott.

Setét estve volt már, midőn Peti Hegyre ért. Senkitől észre nem vétetve bé suhan a' kertbe; 's a' gyertyáktól megvilágított ablakoktól nem messze, megfujja furuglyáját. Csak hamar meghallotta azt az asszony; 's hogy a' furuglyázó annya' juhásza légyen, azonnal tudta. Anyjától hírt várt; 's az ennek számára készített butort a' juhászra bízni, 's véle beszélleni a' kertbe sietett.

Albertazzi hamarább végezvén foglalatosságait, mint gondolá, haza felé lovaglott; 's lovát más

úton az udvarba küldé; gyalog ballagván a' kerten keresztül. Ő is hallotta Peti' furuglyáját; a' kesergő hangok esméretesek voltak előtte; tanyán háltakor érzékeny indulatokat szültek azon benne: 's hogy a' furuglyázó a' bodor hajú szép juhász legyen, nem is kételkedett; de mit keres ilyen üdő tájban kertjében? meg nem foghatta. Gyanú, féltés, kétségeskedés egyszerre marczongolták belsejét; 's alattomban a' furuglyást meglesni, eltűkéllete. Lábhegyen 's vigyázva ment a' hang felé.

Az asszony tiszta ártatlan lélekkel ért le Petihez, ki hogy fényes lakásából elvesztett kincsét hangjával kicsalhassa, nem is reménylette; 's annál édesebben meg volt lepve, midőn sötétben egy asszonyt feléje közeledni látott.

„Te volnál, szegény Peti?“ kérdé halkal az asszony.

„Meg-bocsáss, Asszonyom. Magam sem tudom, hogyan tébolyoghattam ide.“ Szólt remegve a' juhász.

Maga az Isten hozott; jobbkor nem érkezhettél. Mint van anyám? Kétségkívül semmi baja? Légy nyugott, jó Peti; egy titkot bizok reád; mingyárt itt termék, 's osztán többet fecseghetünk. Férjem nincs itthon: mondá az asszony; és a' nélkül, hogy az utánna nyúló juhász feltartóztathatta volna, felsietett a' házba.

Albertazzi meg-hallá az utolsó szavakat. Forrott benne a' méreg. Nemzetének karaktere,

a' zabolátlan szerelem-féltés, egyszerre feldúlta máskép szelíd természetét; 's egy gondolatjában meg akarta várni az asszony' vissza jöttét: azonban indulatjával tovább nem birhatván, felforrott vére bosszúra ingerlé; 's az egész természetet káromolva, a' házba rohant.

Katinka egyikét sorból álló levelkéjét épen akkor végezté, 's a' kertbe akart a' hóna alá vett butorral indulni, midőn férjét olly váratlanul bétoppáni látta. Megijedett; 's az írást el akará rejteni.

„El vagy árúlva, pórivadék.“ Szikrázó szemekkel rivakodott az asszonyra Albertazzi. „Ide az írást!“

Az Istenért, férj! mi bajod? szólt kérdő hangon a' reszkető 's férjét még ilyen indulatoságban nem látott asszony. „Ne rontsd el örömeimet; esedezek előtted.“

Örömedet? Huh, gyalázatos! gúnyolva kaczagott az Úr; „béhunjam szemem? Latroddal enyelegni hagyjalak, nemde? Az írást akarom látni!

Csak azt nem; mindent! mosolyga az asszony: 's tréfának akará vélni az egész esetet ártatlanságában; 's a' papiros tekercset keblébe rejteni igyekezett. De Albertazzi ellene rohant. Kezéből kicsikarta azt; az elolvasásra szétbontá. Ekkor az asszony még egyszer eltakarni próbálta titkát; 's a' férj kezéből ki akarta azt ragadni. De a' fel-

mérgelődött férj, elvesztvén, a' legszörnyűbb gyanutól gyötörtetve, hitese eránt minden tartozó tiszteletét, ally erőszakkal lökte el magától, hogy az nem maradhatván az ijedségtől úgyis elgyengült lábain, eldőlt; 's lerohanásában egy közel álló nyoszolya' szegletébe ütötte fejét. „JésusMária!” sikoltva, le-rogyott; 's vér borította-el ékes ábrázatját.

A' felháborodott férj reá nem ügyelvén, szét bontá az írást. Azt elolvashván, mintha a' pokol vetette volna ki ezer kinjai közül, szótalannul állott; elpirulván önnön maga érdemetlensége előtt. Az írás' foglalatja ez volt:

Ruhákat küldök, anyám. Kezeim' munkáji. Kedves férjem nem tud semmit felőlök. Titkon dolgoztam; hogy Te őt, ide érkezéssel, úri köntösben lepjed meg. Ő örülni fog néked; én pedig már előre örülök az ő örömének. Rég küldöttem volna; de nem volt kitől; ma jött ide Peti, ő viszi magával. Legjobb kedvvel vár leányod: K a t i n k a.

Az írás kiesett kezéből. Feleszméledett tébolyodásából; 's nője' felsegállítására lenyúlt: de visszatántorgott előbbeni poklába, midőn asszonyát vérbe borítva, már félig megmerevedve találta.

„A' Mennyura' kedvéért! emberek, segítség!” sikoltott, hogy az egész palota zengett belé; 's elájulva dőlt a' holt nőre. A' bécsődült cselédek elrémülve látták a' szomorú estét. Mihez nyuljanak legelőbb? nem tudták: határozatlanul ide 's tova

futának. Peti is a' lármára bé jött. Kedves asszonyát akkor emelték épen a' párnázott padra.

Katinkában nem volt többé lélek: az ütés halálos volt. A' szerencsétlen férjet fél-halva, mégtébolyodott elmével emelték a' szolgák a' más szobába. Peti pedig, lóra kapván, Balinéhoz nyargalt. — A' másnap észére jött férj ártatlanul megjött hitését már kinyújtózva látta. Iszonyú volt kinja: ennek elviselésére őt egyedül meggyengyült's többé meg nem orvosolható elméje tehetette képessé. A' bús anya sem élhetett sokáig.

Életét Albertazzi gyászban, sirásban tölté. A' kertben temettetett nője' sirjától, hol egész napokat mozdulhatatlanul, érzéketlenségben töltött, cselédjei gyakran elhalva, majd minden élet nélkül vitték bé az örömetlen pusztá szobákba; de ha ismét erőt, akaratot nyert, léptei ismét a' sírhoz vezették, hogy ott újra haljon-meg, újra kín-életre ébredjen. — Pár éveket élt, gyakran meghalva, ő így. Birtoka' nevét *Siróhegyre* változtatta által. A' gyarmat most is fent van e' név alatt az alföldön Tisza' mentében. Peti juhász volt mindenben társa; ez sírt, gyászolt véle halálig; ez fogta bé szemeit, midőn egy Pünkösöd nap, a' Forrózsombói ünnep után két esztendővel, Katinka' sirjánál Peti' vállára borulva, örökre elhalt.

Kiss Károly.

IV.

A D O L F.

Gróf H.-t tegnap megütötte a' szél. Nem csuda: zömök egy Úr volt. Rövid nyak, piros arc; 's kész az apoplexiá. Így kell meghalni mindennek; Gróf vagy nem Gróf, Herczeg vagy nem Herczeg, Millionair vagy nem Millionair. T. Ügyészt meg' az éjjel kirabolták; az ablakon hágtak-be, 's mind ellopták tőle a' mit csent. Ha ha ha! A' Törökök' bórében sem szeretnék lenni. Ez lesz ám a' háború! Úgy kell nekik, miért viselnek szakállt. A' Kávés a' Szerecsennél ma-holnap banquerott lesz; eddig fagyaltat árult, most maga fagy meg. Ha ha ha! Egy mézsáros pedig felesége' torkába szurta a' kést, 's végtülen végig; hogy hátul két ujjnyira állt ki. 'S miért? Mert szerelmes levelet talált nála. A' féltékeny bolond! Most majd felakasztják.

Ezen érdeklő újságokat beszélt, történetünk' féltékeny hősét, A d o l f o t, ki szüntelen nejére pillog vala, folyvást szappanozván a' Barbély: midőn épen „a' féltékeny bolond“ jósolattal-teltyes szóra az ajtó megnyílt; 's egy kis leányka a' beszappanozott' szép fiatal hölgyének egy levélkét adott által. Ahhah! monda a' szép nő, egy kevéssé zavarodva; 's a' levélkét keblébe ereszté. A' leányka ment. Nem kerülte az el a' mi A d o l f u n k' árgus-szemeit. A' legalkalmatlabb helyzetben tekintgetett feleségének mellék

asztalkájára: De fejét a' könyörületlen barbély elfordította, melly mintha rúgó tollon járna ismét oldalt fordúlt. A' szakállművész ujra elcsavarta, 's a' tulajdonos, noha orczáji tűzként lángoltak, vissza; Mambrini' sisakának lovagja, egy merész fogással újra a' más félre. Ekkor a' fél-kábúlt, gyanús, bősziült A d o l f rá rivalkodott: Hah, istentelen! te meg vagy fogadva, meg vagy véve; te Figaro vagy a' Szevillai barbély. Az én nevem Andris, 's Szegedi vagyok; nem ismerem Szibyllát, 's vasárnapokon ugyan szívok cigarrót, de így mocskoltatni nem hagyom magamat, monda a' megbántott, kevélyen, mint többnyire szoktak, 's összerakodott, 's ment. A' guta is megüthetne, mint a' piros Grófot, kiálta Adolf; egy felől beszappanozva. Micsoda levél az? — Talán csak nem szerelmes levél! monda hitvese valamennyire meglepetve. Mutasd tehát. — De, Adolf, melly gyermekes vagy. Gyermekes? Mutasd a' levelet. — Nem, illyen makacsságnak nem engedek. — Asszony, mutasd a' levelet. — Talán csak a' kést ütöd torkomba, 's által meg' által? — Ne enyelegj, midőn háborodott vagyok. — Te mindég az vagy; a' légytől is féltesz, 's az árnyéktól is; 's mindég ok nélkül. Adolf, olly kevés ideje, hogy összekeltünk; 's mint kínszasz te engemet? — Nem lehet az ember eléggé szemes. Te senkivel sem szólsz széles e' világon; így könnyen levelezésben állhatsz. Mert miért nem szólsz

hát épen senkivel is? Látod! — De ember, gondold meg; hiszen majd megültél, midőn néhány fiatal emberekkel nyájaskodtam: azért hagytam-fel vele végképen. Szerelnem örömmel teszi érted e' hallatlan áldozatot. — Oh ezt ismerjük! Könnyű volna kitalálni, miért nem szólsz. Az írás szükségteenné teszi a' beszédet. Ezért hoz engem minden levélke dűhbe. Ide tebát a' levelet, a' levelet, a' levelet. — Nesze, monda a' hülgý félneheztelve; 's előadá. Most olvasandom gyalázatomat, most napvilágra jövend, monda a' boszús; 's fél-örülve olvasá: *Vedd a' tökehalat a' mint van. Tedd mély tálba* — — — Szája tátva maradt, mintha a' hal akadt volna torkán. — Minap a' Főügyésznél olly ínyedre volt ez új módon készült étek: megakartalak vele holnap lepni; 's leirattam készítése' módját: magyarázá a' Megbántott. Oh én balgatag! kiálta elragadtatva; 's zajosan ülelé-meg jó nejét. Ime, most esküszöm: többé nem leszek féltékeny; Louise, légy nyugott; ez életben többé nem leszek az. Semmi gyanú, semmi kétkedés se szálljon-meg ezentúl; soha sem. Ime, esküszöm. De hadd lássam csak, édes kincsem; tudod, csupán tréféért: nincs-e valami a' levél' hátára írva; monda, alkalmas ellenkezésben eskével; 's szoros pontossággal nézelte a' papirost másik oldalról is; hol azonban semmi gyanúst sem lele. — Louise, te angyal vagy; 's én féltékenységeből örökre kigyógyultam.

Nem sokára ezen öröklet után, halkkal lépett, meg kell vallanunk gyarlóságát (miként szokása vala), Louise szobájába. Ez háttal üle az ajtónak irasztalánál. Figyelmezve állott meg amaz a' nyílt ajtóban. Louise irt, valóban irt. Féltékenységének ez elég volt; (noha gyakran történik az asszonyoknak irniok) mert a' féltékenység olly kórság, melly ok nélkül támad, 's a' vérben és véralkatban fekszik; 's ha alapot nem talál, maga teremti. Minthogy senkivel sem szólt, írnia kellett; ez természetes vala. Az írás gondjába került; valami fontosnak kellett lennie. Fejét kezében nyugasztá, 's eszmélkedni látszott; néhány vonást tett, 's ismét eszmélkedett. Adolf nyugtalankodott, mi fontos írása lehet? mi kerül ennyi eszmélkedésébe? Már a' szék megett állott. Öntudatlanul, erőszakkal, 's mint vas a' mágnessűl, vonzatott az ajtótól a' székhez. Alig lélekzett. Olly ügyességgel tartotta lábujjhegyein a' sulyirányt, hogy akarmi ballett-tánczost megszágyeníthetne. Felesége' vállai felett magosan felegyenesűlve tekintett a' papirosra; ez ismét egy vonást tett; 's mint a' villám a' mezőre, úgy rohant orrával csaknem a' papirosra. Louise megrezzent. Az Isten' szerelméért, sikolta elijedten a' mellette lecsapó orczáttól. Mit irsz? kérdé ez a' legnagyobb zavarodásban 's legmélyebb gyanúval; 's vevé a' papirost. — Istenem! — szóla Louise; alig szedhetvén magát össze az ijedség miatt. — Te halavány vagy!

már bizonyos. Hah asszonyok, asszonyok! Színed vádolód. Színed hirdeti bűnödöt. Nem menthet meg egyéb az őszinte teljes gyónásnál. Vallj-meg mindent Átkozott levél! Mit keli még látnom! Alig merek reá nézni. 549. 1378. 265. kiálta álmélkodólag. Ha ha ha! számokkal irt levél. Asszony, ennyire elfeledheted magadat? Illy ördögi mestersegekhez folyamodol? Az én megcsalásomra bitangolod a' szegény ártatlan számokat! Szörnyűség! Csak volna kinek elhinni? Ki nem tudná, hogy ez alatt több rejtezik. Vagy, monda gúnyoló mosolygással; nem akarnál e elhitetni, hogy ez ruháim' jegyzéke; 's hogy 549 pár kapczám, 1378 üngöm vagy zsebkendőm van? Vagy, mivel ez egy kissé hihetetlennek látszik, talán álmadál, 's 265re akarsz tenni a' Loteriába? Hahaha! Látod, hogy keresztül nézlek. — De, ember, monda az asszony, kezét feje felett összezsapván; hiszen neked a' gonosz ül nyakadon. Hogy' hihetnéd? — Szólj, én keresztül látlak. Engem nem ámíthatni. Gyónjál. — Nem, monda a' Vádolt; ez már még is sok; igen is sok. Le fognám magam' alázni 's nevetségessé tenni, ha csak egy szót szólnék is. Holnap felvilágosodik előtted a' dolog; 's meg fogod látni sorsodat. — Nem holnap: most; mingyárt. — Holnap a' bálban. Tartsd meg a' levelkét. Meg fogsz mindent érteni. — Engedett. Éjszaka szemét sem hunyta be, szüntelen nejét vigyázván. Korán reggel látta egy csínatlan embert

valami levelet hozni, ki azonnal távozzék. Rohant a' levélnek. *Othello*, a' *Velenzei Szerecsen* fénylett, nagy betűkben a' játékszíni czéduláról elébe. Tudnivaló, hogy Rossini' Operája, ugymond; mert Shakspeare' Szomorújátékát — ah, ki fogná e' partékát játszani? — Úgy van, én *Othello* vagyok, kiálta; de okom van reá, ezer okom. — Csak Louisenak elhatározott nyilatkozása, hogy a' bálban mindent, különben pedig egy szót sem fogna neki megfejtteni, bírhatták a' táncz-palotába menni. De melly pokol kínokat szenvedett. Seregenként bámulták kecses nejét. *Adolf* sürgette a' magyarázatért. — Egy pillantattal sem előbb éjfélnél. A' szünórában, ha majd nem háborgattatunk. Mig tizenkettőt nem üt addig meg nem értheted. Majd megpattant mérgében a' maszkok miatt. Egy *Harlequin* közelített's monda az angyali szépségű hülgynek: ah, bár *Colombina* volnál 's e' durczás *Pantalon* ne melletted; 's vígan lejtett-le a' sorban. *Adolf* haragjában majdhogy utána nem lejtett. *Max* jöve továbbá a' *Bübajos Vadászból* 's monda: — szép kegyes, szemedben két báj-golyót bírsz, mellyek mindég találnak, soha sem hibáznak. — Bár egy bombát lőhetnék keresztül üres koponyádon, dürmöge *Adolf*. — De kísérod olly képet fintonít, mint a' fekete vadász, kaczaga *Max*; Segélj, *Számiel*, segélj! mondá 's ment. Bár farkasverembe hullana! kiálta utána *Adolf*. Egy maszk jöve ismét,

's Louisenak nádméz - szeleteket nyújtott. Adolf hozzájok kapott, mintha *Ugolinoként* éhhalás fenyegetné, 's vizsgálta a' papirosokat, mellyeken *coffé à l'estragon*, *ananas à la creme*, állott. Végre elüté a' tizenkettőt. Az éjféli hoz nekem világosságot, a' szünóra nyugalmat; monda Adolf. Louise elvoná a' galeria felé. Látod-e azon embert amott? ugymond ünnepileg. Mellyiket? kérdezé ez; türelmetlenül 's nyugtalanul tekintgetvén körül. Azt ott! monda Louise vontatva. Amaz öreget? Igenis, Adolf, ötet. Nézd-meg jól. Adolf csaknem elnyelte szemeivel a' jámbort. Látod-e, folytatá Louise (Adolf, erősen figyelt): azon ember az, ki levelkéddel összeköttetésben van; azon ember, ki most mingyárt a' galeriára fog menni; az, a' ki — minek tagadjam? igen a' ki, — hah rettenetes! a' ki — az én Asszony - egyesület - sorsaim' számaikat, mellyeket magamnak a' te kínodra felirtam, ki fogja kiáltani. Csak hinné valaki, monda Adolf. — Most kezdődék a' huzás. Adolf kezében tartá levelkéjét. *Két zerge-szarv 's egy puskaporos ezüst szaru* kiáltatott-ki fenn szóval; 549 szám nyeré azt. Hah! enyém! kiálta Adolf hangosan. Örvendünk, mondának ismerősei; — Kegyed igen jeles szarvat nyert. Ő elhalványult. Ez a' végzet' szava. Szarvak, 's mind csak szarvak. Ezt sajtolá-ki belőle a' boszúság. A' bál illetén nyereséget hoz. Hah, most értem még csak tegnapi

szójátékokat: fájdalom, hogy látom sorsomat. A' sors mutatá-meg azt. De vigyázni fogok. Kétszeresen fogok vigyázni. Engem ne árnítsanak. Fejem ójja-meg homlokomat.

Minthogy Adolf az átkozott bálnyereség oltanejét egy pillantatig sem hagyá magára, vigyázását a' legmagasb fokra emelte. Nem kerülheté el egy estve figyelmét: hogy Louise őt, csak nem szembeszökő módon, iparkodik eltávoztatni. Majd valami mulhatlan foglalatosságára emlékezteté; majd barátjai iránt való kötelességét kötötte szívére, kiknek vizsonti látogatással tartozik; majd a' mai játék darab' jelességeit, 's a' poesisnak az emberre való befolyását magasztalta előtte, gonoszbbúl, mint valamelly vidék' béres Recense, városkájának első énekesnéjét vagy hősnéjét, azonban sajnálkozott, hogy főfájása miatt benne nem részesülhet; majd Aeskulapként szólt, 's annak mutogatásában ömledezett, milly hasznos egészségére nézve a' lovaglás, mi kellemes 's erősítő egy illy estvélyi promenade lóháton, 's e' mellett szívesen sajnálta hogy őtet is, mint hajdan Hős-Dobozi hölgyét, magával en croupe nem fogná vihetni. Szóval Adolf' súlyom szemeit nem kerülte-el, hogy őtet minden módon elszerezné küldeni. Ön hálójában fogassék-meg, gondolá magában; de színlette gyanúját, 's jelenté, hogy ki fog lovagolni. Nyergeltetett. Nem tudom azonban, ugymond, ha nem fogok-e hosszasab-

ban kimaradni; 's Louise' szeme láttára lovagolt-el. Boszújában sarkantyút ada a' lónak; észrevévén, mennyire örül hitvese távoztán. Ha valakinek esze nem volna! gondolá a' legközelebbi úczában; 's leszállott. Lovát legényére bízta azon meghagyással, hogy azt majd csak későbbben vesse haza; 's repült végig az úczán; 's be a' hátulsó ajtón; 's a' lépcsőn fel; 's a' mellékszobába; 's a' kulcslyukra. Siették homlokát a' kilincsbe ütötte. Istenem! monda; mi nem esik minden homlokomon. De jobb rajta egy daganat mint más ékesség. Mint *Raoul a' Kékszakáll*, eldühült; látván: hogy hitvese egy levelet figyelmesen olvas. Csak-nem próbát tőn, fejével a' kulcslyukon búni-be. A' levelet távollétében hozták; azért kellett távoznia: ez a' napfénynél is nyilvánáságosabb vala. Ha most okos nem volt volna! Keze reszketett a' kilincsen; Louise néhány lépést tett; 's legnyakszegőbb fejcsavarításai mellett sem láthatott többé semmit is. Ekkor kinyitá halkkal az ajtót; 's látá Louiset, az írást félreismerhetetlen örömmel olvasni, 's a' legmagasb elragadtatásban fenn szóval olvasni. Fel figyelt; alig lélezkéz; 's lelke füleiben ült. *Isteni Louise!* olvasá az asszony; melly galant! viszonozá Adolf. — *Fogadd el legszentebb eskemet, hogy örökké, örökké foglak szeretni.* — Ah, melly üdvezítő lehet a' nem gyötrő szerelem! *Szerelmem' tűznapja pótolja - ki mind azon szám-*

talán vészeket, mellyeket neked a' legkinzőbb 's még is sikertlen féltékenység okoz. — Valóban sikertlen, mert az én jó uram, szegény, minden képzelt éles esze mellett sem tudja, hogy a' jelen pillantásban megjátszom. Isten tudja, mi ravasznak véli magát; 's még is megcsalom a' nélkül hogy észrevenné. — Rózsa-szájad 's tűzcsókjai, elég gyakran megvallották, hogy engem szeretsz; féltékeny mogorva Urad csak gúnyodat érdemlené. — Szenteld jövődöben egész szerelmedet nékem. Tiszta, háborítatlan boldogságban, csókot csókon, üdvet üdven cserélve ne vessük ki a' féltékeny' gyarlóságát. — Igen, a' bizodalmas szeretem karjai közt, csufoljuk a' féltékenységet. — Remélem, néhány pillantat múlva ölelhetlek. — Igen is, kedvesem, én a' tied vagyok; de még kell fogadnod, hogy örökké tisztelve szeretendesz. — Mint a' tigris zsákmányára, mint sólyom, mint nyíl, repült Adolf, végre ismét lélekezethez jövé, az íráshoz. Hah! hitszegő, kiálta; ürdügi hitszegő! Mi mentséged lehet még? Nem; te meg nem csalsz engemet. Láttam igyekezetedet, hogy engem eltávoztathass; de fejem megmentett. Tagadd, ha tudod. Azt hitted, hogy kilovaglok; 's te szabad szájra eresztethetd kényeidet. Ezen levél kárhoztatód. Kezébe vevé, önnön olvasá; 's való volt, való, iszonyúan való; ott állt írva. Elébe tartá. Szólj hitetlen, mentsd magadat. Louise

el volt mintegy zúzva. Igen is, Adolf, vallá türe-
delmesen: nem tagadhatom; e' levelet olly férfi
irá, kit én szeretek. Hah, pokol' virága, dühöde
ez. — Adolf, monda Louise; mégis ártatlan va-
gyok: higgy nekem. — Melly szentelenség! Nem
sujt e le ezen levél, nem ver e földhöz? Bűnös
tartalma; 's te még merészelsz? — Adolf, gon-
dolkozzál nemesen; ne kárhoztass; én ártatlan
vagyok. — Nem magad mondád e, hogy megcsalsz
engemet? tagadhatod-e tennem szavaidat? Ki írja
ezt? valld meg. — Hát nincs bizodalom, csak
mindég gyanú? Jól van tehát: tűzben bizo-
nyodik-be az ártatlanság: tudd-meg, ki írja ezt,
monda pathossal; 's a' levelet a' gyertya fölé
tartá, 's nevetve mutattá Adolfnak. A' citromlével
irt szavak most feltűnének, 's a' levél alatt ver-
henyő betűkben állott: *én a' feltékenységből
kigyógyúlt Adolf, ki gyarlóságomat nevetni,
's téged, Louise, örökké szeretni foglak.* — Az
írás a' bátyámé, kinek mind ezt tollába adtam;
monda Louise. Elküldtelek; mivel ezt tudtam
legbiztosb eszköznek, téged ide lánczolniom. Szá-
moltam; 's a' mint látom nem hibásan, vissza-
jöveteledre; 's remélem, hogy ezen kis megszé-
gyenítés meg fog gyógyítani; azért intéztem az
egészet. Nem mondtam e neked, hogy éles eszed
ellenére is megcsalattál, elámíttattál? Látod e,
hogyan meg vagy játszva? Hív feleségedet vét-
kesnek tartád; 's ő nem az. — Esküszöm tehát

hogy többé soha féltékeny nem leszek ha a' Thurn's Taxisi Herczeg minden levelet, mit háza valaha expedíált, titkon küldene is hozzád, fogadá Adolf egy kevéssé megszegyenülve; 's hideg vizet kért homlokának. 'S valóban, nem is esett-vissza nyavalyájába, egész mintegy két hétig.

Ekkor ötlött eszébe, hogy már ennyi időt egészen gyanútlan hiedelemben 's a' legteljesb bizodalomban töltött el. Ha meg akart csalni, most legjobb alkalma vala. Nem volt másért szemem csak érette, nem másra figyelmem csak az ő minden kívánságára. Hát ha ezen gondolatlanságomat hasznára fordítá? Előbb (meg kell vallanom magamnak is, mert áltlátom hibámat) bolondság, eszelősség volt féltésem; mert folyvást őriztem őt, 's gyanúm egy perczenetig sem szunnyadozott: de most már okos és alapúlt. Már illy régolta semmi szemesség, semmi vigyázat; most megcsalhatna. Feleségent olly nyájas, olly jó kedvű. Való, azt mondja, hogy azért, mert nem kínozoz féltékenységgel. De hát ha elsült cseléért űli diadalmát? Többet leszek körülé. E' szavak után hölgye' szobájába lépett. Az asszony nem vevé észre: szekrénykéje előtt álla, mellyben ékességeit, legdrágább partékájit tartotta; 's egy levél vala kezében. Nem, monda; férjem most olly jól van velem: forrón, szívesen szeret. Tisztelni fogom én is bizodalomát; 's ezen tanúját egy ko-

rábbi tévedésnek meg semmítem. Könnyelmű eskek ezek; forró bizonyításai egy szilaj szerelemnek. De még is e' levél ne zavarja csendemet; 's ne szülje a' remélt foganatot. Való, hogy büntetést érdemlő tett, illy teremtésnek adni oda magát; de ne halljon róla soha egy szót is; így nem háborítatik meg nyugalma. Megsemmítem e' sorokat, mellyek házassági boldogságomra nézve, ha elég mérsékkel nem bírok vala, olly könnyen veszedelmesek lehettek volna. Így türli-el egy jó feleség, ha látja hogy férjétől forróan 's valólag szerettetik, még a' korábbi hibák' emlékét is. — Elszaggatá a' papirost. — Így hát még is meg vagyok csalva! Te ugyan bánod, de még is hibáztál; kiálta Adolf, a' levél darabkákat ki akarván ragadni kezeiből. — Adolf, kérlelé hölgye; te álmadol. — Ide azon becses levél' darabkáját, mellyet, hogy előlem elrejthess, drágaságaid között tartogattál. — Adolf, könyörge hölgye; ha szeretsz, miért akarsz magadnak fájdalmat szerezni boldog tudatlanságodban? — Igen szép, igen különös! pattoga hősünk; 's vevé a' darabokat, 's a' legnagyobb hirtelenséggel raká össze, 's olvasá: *Forrón szerettem, imádoztam! Láng lobog bennem. Tűz-szemed, úgy tetszik, megértett engemet. Győzd-le tartalékaidat, 's fogadd el a' legszentebb esket, szerelmem' mindenhatóságára: hogy kegyed engemet gyémánt lánczokkal fog örökre hozzád bilincselni. A'*

szépség' koszorúja ékesít téged; hibázzék-e belőle a' szerelem' bibor-rózsája?

Hah, az épen korunk' nyomorúsága! kiálta Adolf; hogy ti, asszonyok, illy esztelenségekben gyönyörködtek, 's hogy elegenden vannak a' kábák, efféléket írni. Almanachokból lopja az illetén Édes-Urac össze a' szólásmódokat, mellyeket üres kaponyája soha sem bírna kikoholni; 's ezen nyomorúlt fegyverrel merészkedik titeket üres hízeltedései által elszendergetni. Nektek, gyarló dőre lényeknek, tetszik a' hazug vagy ürgöngő bolond' csácsogása; 's elolvadtok a' csümörig-édes csevegésre, mit egy okos ember csak megvetéssel vagy korbácsoló gúnnyal hallgathat. — Adolf, te Brútusnál is sanyarúbb vagy. — Igazságos boszú gyarlóságtokon, 's a' férfiak' alacsonykodó kábaságok felett. — Brútus fíjait kárhoztatá; te, nemes, tennen magadat. Tekintsd-meg csak jobban az írást.

Megrendült. Ön kézírása volt; 's a' Bíró' fenn-költ alakja, a' töredelmes Bűnösévé törpüle. Nagy figyelemmel nézelte a' padlatot. — Még házasságunk előtt, talán egy pillantatnyi tetszés' szalmatüzében, vagy mint Muzsika - kedvelő, írad e' levelkét játékszíniuk' első Énekesnéjéhez. De későbbben mellőzted őt; 's a' Donna boszújában nekem küldé e' billétet. Én nagylelkűleg megbocsátottam; 's osztottam az asszonyok' sorsában: vádoltatni, holott ti vétkeztek. Remélem, meg fog gyógyítani elküvetett méltatlankodásod'

megbánása 's azon gondolat, hogy minekutána a' féltékenység' minden nüanszait 's nemeit fenéig kimerítetted, nem maradt egyéb hátra mint magadra lenned féltékennyé. — Adolf el volt zúzva; 's így talán nem gyanakodásból, hanem ujságvágy miatt történt: hogy, midőn kevés idő múlva az *Élet és Literatúra* Második Kötetével hölgyének akarék kedveskedni, ő azt, nagy megütközésemre, kezemből kiragadá, 's nem előbb mint végtől-végig lett forgatása után adta volt által mosolygó feleségének?

P. M.

TIZENHETEDIK RÉSZ.

I.

TÜNDÉR ILONA.

Volt egyszer egy Király meg' egy Királyné. Azoknak három lyányok volt, és egy fajok. A' Király és a' Királyné egyszer azon tanakodának, hogy mi-tévők legyenek. Ha a' három lyányunk férjhez megyen, úgy mindenikének ki kell adnunk az országból a' részt, 's magunknak nem sok marad. Legjobb hát, adjuk férjhez a' hármat fiúinkhoz; 's az ország egyé lesz. Egy hét mulva beáll az aratás: akkor tartsuk lakodalmát.

A' fajok meghallá beszédekét, 's ezt gondola magában: Abból ugyan semmi nem lesz. Az alatt míg a'yja 's anyja kimentek egy pusztájokra, messze, messze, egy valaki a' Királyfi' ablakához állott; megkoczogtatá az üvegkarikát, 's így szóllott hozzá: Kis Herczegcse! én elveszem a' húgodat. — A' Királyfi ezt felelé: Várj egy kisség; mingyárt megkapod. — Bekiáltotta húgát; 's a' mint az bejött, kilökte az ablakon. De a' Herczeg-asszony nem a' földre esett, hanem egy arany hídra, melly

*

igen hosszú volt; egészen a' napig ért. Az a' Valaki kézen fogva vitte el a' Herczeg-asszonyt a' maga országába az arany hídon; mert az a' Valaki a' Napkirály volt.

A' mint itt vala a' dél, megint békopogott valaki az ablakon, 's így szóllott: Kis Herczegcse, én elveszem a' második hűgodat. — A' Királyfi ezt felelé: Várj egy kisség; mingyárt megkapod. — Elment a' huga' szobájába, felülelte azt, 's kilökte az ablakon. De a' Herczeg-asszony nem földre esett, hanem egy levegőj kocsiba. Négy paripa volt bele fogva, 's azok mindég fortyogtak, ágaskodtak. Az a' Valaki mellé ült. 'S a' mint kiereszté ostarát, országútjává torlódának a' fellegek; a' szekér' zörgése fergeteg volt, 's eltűntek egyszerre. Az a' Valaki a' Szélkirály volt.

A' kis Herczegcse örült, hogy két hűga férj-nél van. A' mint tehát estve megint békopogott valaki, megszóllalt: Soha se szóllj; tudom, mi kell; 's a' harmadik hűgát is kilöké az ablakon. Az a' Valaki megkapá a' kilököttet, 's a' habok játszva vivék a' holdba. Mert az a' Valaki nem más vala, mint a' Holdkirály. A' kis Herczegcse pedig jó kedvvel méne fekünni.

A' mint Király és Királyné más nap reggel megérkeztek, 's hallották, a' kis Herczeg mit tött, nem kevésé álmélkodának. De mivelhogy olly hatalmas vejek akadt mint a' Napkirály, Szélkirály és Holdkirály; nem bánkódtak sokat

rajta, 's ezt mondák a' fijoknak: Lásd, milyen hatalmasok húgaid az által hogy fényesen menének férjhez. Láss hozzá most te is, hogy valamelly hatalmas Királynak vehessed el gyermekét. A' kis Királyfi ezt felelé: O, már azon túl vagyok; választottam én egyet. Az én feleségem Tündér Ilona lesz, és senki egyéb.

A' Király meg' a' Királyné elijedtek e' beszéden, 's azon voltak, hogy fijokat jobb gondolatokra vonhassák. De minthogy az az ő tanácsoknak, kéréseknek nem engede, ezt mondák neki: Menj hát, fiam! a' szerencse vezéreljen minden veszélyes feltétidben.

Ezzel a' Király előveve két palaczkot az almáriomból, 's a' fijának adá, e' szókkal: Fiam, vigyázz jól, mit mondok. Imhol ebben az élet' vize áll, ebben a' másokban a' halál' vize. Ha egy holtat fercsegtetsz meg ezzel, feléled: ha pedig egy élőre fercsegteted ezt a' másikat, azonnal meghal. Vedd; nincs nagyobb kincsem. Talán hasznát látod.

Ekkor az Udvar nagy szomorúságba merült; 's kivált az Udvari-Dárnak; mert a' kis Herczeget mindenszerette. Ő pedig víg vala, 's ugrott, szökdelte örömében. Megcsókolá szüléjinek kezeit; az élet' vizét jobb oldalára akasztotta, a' halál' vizét a' balra, felkötötte kardját, 's ment.

Már sok napokig utazott, 's egyszer egy völgybe ért. Az tele volt agyon-vertekkal. A' kis Her-

czegese elővette az élet' vizét, belé mártotta uját, 's egyikét cseppet a' holt' szemére fercsentett belőle. Az egyet vonakodott, 's e' szókkal nyitotta meg szemeit: Eh, be soká aludtam itt! A' kis Herczegcse ezt kérde tőle: Mondd el csak, mi történt itten? A' holt ezt felelte: Tündér Ilonával harczolánk tegnap, 's ő bennünket rakásra ölt. — A' kis Herczegcse ezt felelé neki: Ha olly gyávák voltatok, hogy egy asszonnyal hagyátok meggyőzetni magatokat, nem érdemlitek, hogy éljete. Ekkor egyet fercsente szemébe a' másik palaczkból, 's a' feléledt ismét meghala.

Egy más völgy megint tele vala holtakkal. A' kis Herczegcse megint feléleszte egy holtat, 's Titeket is Tündér Ilona öle meg? kérde. Ő, felele a' holt. — De hát mért harczoltok vele? — Hát nem tudod, mondá a' holt, hogy a' Királyunk el akarná venni, de hogy csak ahhoz megyen, a' ki őtet meggyőzi? Három sergünk támadá meg. Tegnap az egyiket ölte el; virradtakor minket; most a' harmadik verekedik vele. — A' kis Herczegcse ennek is a' halál' vizét feccsentette szemébe, 's ez is mingyárt elholt.

A' harmadik völgyben a' harmadik sereg feküdt. A' felélesztett ezt felelé: Épen most leve vége a' harcznak. Tündér Ilona öle meg mindnyájunkat. — Hol akadhatok rá? — Ama' hegyen túl van a' vára; felele a' megölt, 's ismét halva dült el, mihelyt a' kis Herczegcse megfeccsenté.

Argirus Herczegcse általméne a' hegyen, 's elére a' Tündér Ilona' várába. Az nyitva állott. Bément a' várba. Senki benne. A' Tündér Ilona' hálójában egy kard függ, 's az mindég kiszökött hüvelyéből, 's mindég vissza megint. Kard Koma, monda Argirus, ha úgy nem tűröd a' nyugvást, úgy enyimnek kell lenned. Te nekem jobban té:zesz mint ez az enyém; mert ez csak úgy jön ki hüvelyéből, ha kihúzom. Kivoná hüvelyéből a' magáét, 's abba a' Tündér Ilonáét dugta bé.

Mondta, tette, 's elötte álla a' Tündér. 'S te az én váramba, te az én háló-szobámba mersz lépni? kérdé. Ránts kardot, meg kell küzdenünk. — Lekapta faláról a' magáét. Argirus is kardot rántott. Elkezdék a' küzdést; 's a' mint összecsapák kardjaikat, a' Tündér Ilonáé első ütésre ketté pattant. Te vagy vőlegényem! Nyakába borult; nyalta, szopta, csókolta, hogy öröm volt őket nézni.

Minekutána egy ideig nagy boldogságok közt folyt el életek, Tündér Ilona egy reggel így szólla férjéhez: Édes Uram, én téged kénytelen vagyok bizonyos időre elhagyni. Az most lesz először és utolszor. Hétszer hét nap mulva megint itt leszek, 's akkor osztán életünk megháboríthatatlan öröm közt folyjon el. Az egész vár parancsolatodtól függjön; de az utolsó szobába bé ne lépj; abból nagy szerencsétlenség történhetnék. — E' szókkal egyszerre eltűnt,

Argírusnak napjai nagyon lombán folytak miolta Tündér Ilona eltávozott. Végig-sétálá a' várat, míg végre elért az utolsó szobához. Fiatal is lévén, gondolatlan is, megnyitotta az ajtaját. 'S egy öreg embert látá meg; láng volt a' szakála. Az Hollofernus Király volt; de azt Argírus nem tudta. Az öreg embernek három abroncs volt hasán, mindenik aczélból; az csatlotta a' kőfalhoz. — Hollofernus Király megszóllalt: Hozott a' szerencse, ifju ember! Lássd, szakálam láng; melegem van; adj egy pohár bort nekem. Argírus jószívű vala, 's ada neki egy pohár bort. A' mint a' Lángkirály a' bort megitta, lepattant hasáról az egyik abroncs. Egyet mosolygott örömében, 's így szóllott: Ugyan jól esett ez a' bor; adj még egy pohárral! Argírus megcselekedte, 's a' mint a' Lángkirály ki itta azt is, a' második abroncs pattant le róla. Megint mosolygott a' Lángkirály, 's monda: Kétszer adál bort; adj már egy ital vizet is. 'S a' mint Argírus megtette a' mit az kívánt, lepattant a' harmadik abroncs, 's a' Lángkirály eltűnt. Tündér Ilona fele-útját sem tette vala meg még, midőn Hollofernus mellette állott. Hozzá szólla, 's szakála haragban libege. Te nekem háromszor adál kosarat, három sergemet megülted, magamat fogva tartattál; nem feleségem, utolsó szolgálóm légy. — Miolta Tündér Ilona Argírushoz férjhez ment, elveszté minden erejét. Ellenkezése nem használa. A' Lángkirály három ugrással országába vitte.

Elmult a' hétszer hét nap, 's Tündér Ilona haza nem jött. Argírust megszállá a' bú, 's feltevé magában, hogy a' három sógorához mégyen el, 's megkérdi, nem tudnák e, hol Tündér Ilona. Először a' Napkirályhoz ére; az épen akkor jött haza. Hozott a' jó szerencse, kis sógorkám! monda ez. O édes sógor, felele Argírus, én feleségemet Tündér Ilonát keresem; nem tudnád megmondani, hol van? nem láttad? Nem, felele a' Napkirály; nem láttam. De meglehet, hogy őtet csak éjjel láthatni; menj hát a' sogorunkhoz, a' Holdkirályhoz. Leülének a' vacsora mellé, 's Argírus a' Holdkirályhoz méne. Akkor ért a' palotájába, mikor a' Holdkirály épen útnak indúlt. Elbeszélte neki, mi baja, 's a' Holdkirály így felelt: Nem láttam; de jer, űlj hintómba, járjunk egész reggelig; talán kilessük a' hol van. Egész éjjel mentek, de nem látták. Akkor monda a' Holdkirály: Nekem most haza kell mennem; de amott jön sógorunk, a' Szélkirály; szállj vele; az mindenhova béhat; talán látta ő. A' Szélkirály eljuta hozzájuk; 's megértvén, miben fáradozik kis sógorok, így szóllott: De bizony tudom hol van. A' Lángkirály egy barlangban zárva tartja; a' tűzpataokban kénytelen mosni fazekait. Mint-hogy nagyon meghevül a' munkában, nekem kelle sokszor már szellővel enyhítgetnem. — Küszönöm, édes sógor, hogy enyhítgetéd, monda Argírus; vigy el hozzá. Szívesen, felele a' Szélkirály.

Neki-pöffesztette magát, 's egyet fúva a' kis sógoron, 's Argírus egy pillantatban Tündér Ilona előtt állá, lovastul. Tündér Ilona örömében a' fazekat a' tűzpatakba ejté. De Argírus nem sokat beszéllet, hanem felrántotta feleségét lovára, 's odább állott láb elől.

Lángkirály Hollofernus épen a' szobájában állott, 's egyszerre nagy tombolást hallott az ólból. Lement oda, 's látá hogy paripája, a' hires Tajgaröt, ágaskodik, rugdos, nyerit, harapdálja a' jászolt. Tajgaröt csudálatos egy ló vala; értette a' mit az emberek beszéltek, felelni is tudott nekik, 's kilencz lába volt. — De mi lelt téged, paripácskám? kérdé Hollofernus Király. Tán nincs szénád, zabod elég, vagy meg nem itátanak? — Zabom, szénám elég van, 's meg is itattak: de ellopták Tündér Ionádat. — A' Lángkirály' szakála libege haragjában. — Legyen jó dolgod, mondá a' ló; egyél, igyál, 's aludj egyet, ha kell; hármát ugrom, 's utól-érjük. Hollofernus szót fogada; jól tartotta magát elébb, 's aludt is egyet. Akkor rá üle Tajgarötjére, 's három ugrással eléré Argírust. Kikapá üléből a' menyecskét, 's ezt mondá Argírusnak visszanyargaltában: Minthogy visszaadád szabadságomat, íme most meg nem öllek: de ha még egy zer jössz, nem lelsz kegyelmet nálam.

Argírus szomorkodva ment a' három sógorához, 's elbeszélé, mint jára. A' három sógor tanácsot tarta, 's a' tanácskozás után ez volt

feleletek: Egy lóra kell szert tenned, melly még sebesebben tud futni mint Tajgarőt. De olyan csak egy van a' világon; az a' Tajgarőt' ifjabb testvére; lába ugyan csak négy van, de azért jobban fut mint bátyja. Hol találom fel azt? kérde Argírus. — A' sógorok ezt felelték: a' Vasorrú-Bába tartja titkon a' föld alatt. Menj hozzá, szegődjél szolgálatjába, 's kérd bérédbbe a' lovat. — Vigyetek oda, mondá Argírus, kérlek szépen benneteket! — De elébb végy egy kis ajándékot sogoridtól, kik téged úgy szeretnek mint lelküket. E' szókkal egy kis botot ada neki; az félig arany vala, félig ezüst, 's mindig mozgott; napvilágból, holdfényből, szélből volt csinálva. Valamikor ránk leszen szükséged, szúrd a' földbe, 's nálad termünk. Ekkor a' Napkirály a' kis sógort felülteté egy napsugárra, 's egy egész nap vitte; azután a' Holdkirály kapta fel, 's vitte egy egész éjszaka; utóljára a' Szélkirály kapta fel, 's egy egész nap 's egy egész éjszaka vitte; úgy jutának el a' Vasorrú-Bába' kastélyához.

A' Vasorrú-Bába' kastélya csupa halálföből vala építve; csak egy halálfő hibázott még, 's kész volt volna az épület. A' mint az Öreg meghallá, hogy kopog valaki, kitekinde az ablakon, 's megörült. Végre valaha! így kiálta fel. Háromszáz esztendeje hogy hijába várom a' halálfőt, a' minek hijával vagyok; csak be, csak be, kis fiú! — Argírus belépe. Meghökkenet egy kevésbé, midőn

az Öreget olly közel látá magához; nagy volt, 's rútt, 's az orra vashól. Szolgálatot keresek, monda. — Jó, kis fiu, monda az Öreg; 's mit kívánsz bérül? — Azt a' lovat, mellyet dugaszban tartasz a' föld alatt. — Tiéd, ha híven szolgálsz: de csak egyet véts, meg kell halnod. — Nem bánom, monda Argírus. — Nálam az esztendő három naphól áll; mingyárt hozzá foghatsz a' szolgálathoz; ezzel rekeszté beszavait a' Vasorru-Bába.

'S most levezeté Argírust a' méneshhez. Minden Iova érczből volt; irtóztató nyihhogást tevének, 's szaladtak, szökdüstek, hogy nem lehetett meg nem ijedni. Állj dolgodhoz, monda a' Bába, 's szobájába zárkozott.

Argírus megnyitotta a' karám' kapuját, felült az egyik lóra, 's nyargalva ment az egész ménes után. Alig érének a' selyemrétre, midőn Iova lelöké egy semlyékes tóba, hogy nyakig üle a' vízben. Az egész ménes elszélyedett. Argírus hirtelen földbe szúrá botját. Egyszerre olly forrón süte a' nap, hogy az egész tó kiszáradt, 's az ércz ménes el kezdé olvadni; mind a' karámba futának az eresz alá. A' Bába csudálkozva nézé, hogy haza jönek lovai. Holnap a' tizenkét feketét fogod őrzeni, monda. Ha itthon nem léssesz velek mikor a' nap leszáll, meghalsz. 'S a' tizenkét fekete a' Vasorru-Bába' lyányai voltak.

Argírus kiment velek. Szánlak, monda Argírusnak egyik ló; te meghalsz. Minket nehezebb

örzeni mint az ércz ménest. — Tedd te kötelességed', mondá Argírus; én megteszem a' magamét. — A' tizenkét fekete egyszerre széllyelfutott. Argírus földbe szúrá pálczáját, 's egyszerre rettenetes fergeteg támada. A' lovakat majd elvitte a' szél. Azok ágaskodtak, rugdalóztak; de a' szél erősebb vala; mindeniknek haza kelle menni. Argírus épen akkor zárá be az ól' ajtaját, mikor a' nap' utolsó sugára eltűnt, 's a' Vasorru-Bába lejött az ólhoz. Csudálkozott hogy feketéji 's Argírus haza jühetének.

Ha ma éjjel jól viseled magadat, 's meglesz a' mit parancsolok, holnap szabadon vagy! monda. Menj, fejd meg nekem az ércz ménest, 's készíts ferdőt tejükből. Mikor a' nap fellövi első sugárát, a' ferdő kész legyen. — Argírus kiméne az ólból, 's a' Vasorru-Bába elővévé a' vas-villát, 's egész éjjel verte lyányait.

Argírus kiméne az érczméneshoz. Ennek kell a' legnehézbb munkának lenni, gondolá magában; 's már le akará szúrni kis botját, midőn sógora, a' Holdkirály, szemküzt jöve vele. Téged kereslek, ugymond; tudom már, mire szükséged. A' hová a' karámban sugáromat lövöm, ott áss fel három arasznyit, 's egy arany kantarra akadsz; tartsd kezedbe, 's mindenik lovad vesztég áll. Argírus megtevé a' mit sógora hagyott, 's az egész érczméneshoz vesztég állott, 's fejni hagyta magát. Korán reggel kész vala a' ferdő, szint ugy párázott. —

A' Vasorru-Bába ezt mondá: Ülj belé. — Argírus felelt: Mihelyt e' próbán áltesem, azonnal elnyargalok. Hozassd elő hát a' lovat, a' miért szegődtem. A' ló egyszerre a' kádnál álla; egy csúnya, kised, száraz dög. Argírus a' kádhoz méne, hogy belé ül; de a' ló a' tejnek minden tüzet magába szívá, úgy hogy Argírus a' tejből minden sérelem nélkül jöve ki; 's a' mint a' tejből kijöve, hétszerte szebb volt, mint előbb. A' Vasorru-Bábanak nagyon megtetszett a' szép fiú, 's így gondolkozott: Most én is hétszerte szebbé teszem magamat mint vagyok, 's akkor elvételtem magam' a' fiúval. Beugrott a' ferdőbe. A' ló belé ütötte orrát a' tejbe, 's a' tüzet, a' mit előbb magába szívott a' tejből, visszafűtta a' kádba, 's a' Vasorru-Bába egyszerre összesült.

Argírus felült a' lóra, 's elnyargalt. A' mint kiértek a' Vasorru-Bába' tartományából, ezt mondá a' ló: Moss meg engem e' patakban. Argírus megtette, 's a' ló aranyszínűvé leve, 's minden szál serényén egy-egy arany csengő függ. A' Tátos egy ugrással általszökött a' tengeren, 's a' Lángkirály' barlangjához vitte Urát. Tündér Ilona ismét a' tűzpatak' szélén álla, 's mosta a' fazekakat. Jer, mondá neki Argírus; elviszlek. — Hagyj békét; meghalsz, ha meglát Hollofernus. De Argírus erővel felkapta a' lóra, 's nyargalt vele.

Tagjarót rettenetes lármát csinál az ólban. — Mi dolog? kérdé a' Király. — Tündér Ilonát

viszik, felele a' ló. — Ugy hát eszem, iszom előbb, 's egyet alszom utána; három ugrással utól-érem rajtad. — Nem, monda Tajgarót; ülj rám mingyárt; 's még így sem érzük utól. Argírust az ücsém viszi; 's az legsebesbb ló mind e' világon. Hollofernus csak addig múlata, míg felkapcsolható sarkantyúját, 's akkor utána - iramodott a' szökésre-indultaknak. Látni ugyan láthatá őket, de utól-érni, az tellyes lehetetlenség volt. — Akkor ezt kiáltá vissza az Argírus' lova: Bátya, hogy' szenveded, hogy azt a' tűzsarkantyút bordáid közzé verjék? A' béled is kibúvik a' sebeden, 's még sem érsz soha utól. Jobb volna ha egy Uratszolgálnánk. Tajgarót ezt felelte: Igazod van, ücsém. Nézzd csak mit csinálok; mingyárt csudát látsz. Akkor szügyébe vágta fejét, kirugott a' két hátulsó lábával, 's a' Lángkirály ollyat zuhana, mint egy zsák. Minthogy igen magosan nyargalának, ott a' hol a' Kaszás-út forog, Hollofernus szerte-széllyel szakada, míg a' földet érte. Argírus pedig visszavitte Tündér Ilonát az ő várába, 's ujonnan lakadalmat tartá.

II.

A' BOSSZULÓ KARD.

Magyar-orazágnak talán nincs gyönyörűbb tájéka, mint a' Garan' völgye; úgy nevezve a' Garan' vizétől, melly éjszokról a' Karpát' hegyeinek

mind inkább kicsínyedő hegylánczozotjain végigzuhog a' Duna felé, 's közel Esztergomhoz a' folyamok' királyával egyesül.

Hegyei nem olly szertelenül magosak 's me-redekek hogy búsaknak tetszhessenek, de eléggé nagyok arra, hogy a' víz' menését mintegy elszel-jék az egész egyéb világtól. 'S a' tágas völgy a' néző' lelkében nem támaszthatja az erő' megszo-rítását, a' mi kínos, elviselhetetlen minden ma-gyar szívnek. A' hegyek' csoportjai gyönyörű különbözéseket tesznek; vidám zöldellésben álla-nak oldalaikon az erdők, a' rétség lábaiknál kö-véren termi a' fűvet, az ekeszántott föld gazdag kalászokat nevel; 's közöttük játékosan csapong-végig a' folyain. Revistyének vára komolyan 's gondolkodólag tekinti el futását, múlt időkre emlékeztetvén. Egy szóval itt minden együtt van, a' mi a' hon' szerelmével eltölt szívet a' maga szemlélése által felvidíthatja.

A' hajdani erősség most bús rom, 's a' béke három emberivadék oltá terjeszti ki boldogító mennyezetét a' szép vidék felett. De nem úgy vala a' dobog, midőn nemzetünket a' Kelet' vé-rengező farkasai marczonglották, 's ez, hasonló a' maga pusztáji' büszke ménjéhez, ellenségit elhaló erővel, de le nem vert szívvel tartóztatta.

Az említett időben egy nap, midőn épen fel kezdének tűnni a' csillagok, egy öreg vitéz a' vár' kapuja mellett üle, két ifjabbal. Az öreg, és az

ifjabbak egyike, Vajdái voltak a' várbeli őrizetnek. A' harmadik egy bányaalegény vala Selymeczről; német fajta. Mert ott a' legrégibb időkben is már messzünnen gyűltenek össze idegenek, hogy a' hasznos bányász-mesterséget tanulják.

Ha hon tér e ma Uratok? kérdé a' bányaalegény; mert nekem parancsolatom van a' Bánya-Gróftól, hogy reggel okvetetlen ott legyek a' felelettel.

'S te nem félnél éjjel lovaglani vissza? ezt veté elébe kötődve az ifju Vajda.

En? mondá, kisség megnéheztelve, a' levél-hozó; csak kapjam ki a' választ, ugy megmegyek, szinte porzik.

Holdvilág van; mondá az Öregebb, hogy enyhítse a' karczolást. Az út nem nagy; hajnalban ott léssesz, ha velünk falatozol is. Urunk bizonyosan megjön, mert elindulván harmad nap előtt, megmondá hogy mára várjuk; ő ura szavának. Múlassd itt magad' azonközben. Talán nem régen vagy a' Magyarok' áldott földjén. A' mit itt látsz, 's benn a' várban, arra örömmel fogsz visszaemlékezni miglen élsz.

A' német-ember engede a' tanácsnak, 's gyönyörködve nézé-végig a' szép vidéket. A' két honi hallgatva követé tekinteteit.

Szó nélkül nézék sokáig a' folyam' játékos futását, 's olly hatalmas a' táj' varázslata, hogy még az Öregnek is, ki azt gyermekévei olta látá, lágyabbá vált keble. Az ifjabb víg felmelegedéssel

e' szókra fakadt: Én a' hazámhan sok helyeken forogtam, de szebb helyt mint ez, nem ismerék, 's itt szeretnék meghalni. E' szép földön a' sorvadás is kedvesebb.

Halni, ifju barát, ott kell, mondá az Öreg, hol a' szép ügy' védelmében tehetjük le életünket. Katona temetésről nem gondolkozik, 's áldja Istent, ha hazája' földén, 's azért, vész.

Szép ügy' védelmében! mondá az ifjabb. Hiszen mi szép ügyért harczolunk, és egy szép asszonyért azonfelül.

De beszélljétek csak, mondá az idegen; honnan való ez a' ti szép asszonyotok? és mi szükség értte harczolni?

Azt beszéllni nekem illik, felele az ifjabb Vajda; bátyámnak rá nincs sok tüze.

Ne olly hetykén, ücsém; ha írni 's olvasni, 's verselgetni és mesélgetni derekasan tudsz is. Azonban fogj hát hozzá, ha akarod.

A' mi asszonyunk a' Lévai Basa' testvére. Mészse földre elment a' hír, hogy ő melly felette szép, noha soha sem látta semmi szem. Urunk gyakorta hallá emlegetni; de azzal nem gondola sokat; hiszen hazánk nincs szükiben szép lyányoknak. De egy rendes dolog adta elő magát. A' várnak egy régi szolgája rabságba esett Hasszánnál. Urunk sok pénzt ígért érte. A' Török épen azért nem adta ki, mert látta, hogy azzal Urunkat bosszonthatja. Zelmíra, így hívják Urunk' hitvesét 's a'

Hasszán' testvérét, ezt magától Hasszántól értette meg. Elkérte azt bátyjától magának; mert Hasszán nagyon szerette a' húgát, 's minden kedvét kész volt tellyesíteni. Zelmíra mindég beszéltetett holmit Urunk felől; de rendes! ő mindent tudott; kivette a' szót foglya' szájából, 's ennek azt csak igazolni kelle. Végre szabaddá tette. Urunknak mind ezt elbeszéllé az Öreg, 's az nagyon megindúlt rajta. Sokáig forgatta mit kezdjen, 's szerét találá végre. Hasszán sok száz munkást gyűjtete össze, megigazítatni a' Lévai vár' árkat és sánczait, 's Urunk ezek közé elegyítette magát. Mint jutott ahhoz, hogy itt Zelmírát lássa, hogy Zelmírával szóllhasson, nem tudom; elég, hogy megérték egymást, 's elvégezek, hogy szökni fognak. A' munkások közt volt egy paraszt-leány is, 's hírt vive, hogy két legény mi közülünk dugva tart két nyerges-lovat nem messze a' várhoz. Éjfélkor ott terme Urunk Zelmírával, ez áltöltözve mint magyar leány. Felszökének a' két lóra, 's itt valának. Mingyárt azután megkeresztelék, 's összeesküvék Urunkkal. Róza nevet kapott a' keresztségben: de Urunk mindég Zelmírának hívja; így hát mi is.

'S valóban olyan szép, a' millyennek a' hír mondotta volt? kérdé a' német.

Bizonyosan! felele az elsőbb. Látod amott kelni a' holdat az erdők felett? Ezüsttel festi be a' hegyek' bérceit, fénye az egész völgyet eltölti;

a' folyam szerelmesebben suhint világában, 's még ez az ó vár is megifjodva látszik lenni. Így változtatja minden színét, 's belsőjében is reng, ha ő lép elő. — 'S Hasszán elnézte volna hogy Uratok elrablá kedves testvérét? kérdé a' bányalegény. — Még eddig nem; de ne tarts tőle; nem fogja felejteti, 's bosszút áll: ez vala az öregebb Vajda' felelete. — Csak jőne már! mondá az ifjabb; miért lehetne küzdeni szivesebben mint egy szép asszonyért? — Ha a' te küzldésed védelmet akar mondani, úgy hagyd azt Urunk' kardjára. 'Ha azzal küzd, ő győz. Oh, beszélld csak azt a' kardot! mondá neki ez. — Arról, igen is, eleget lehetne; de majd másszor; úgy tetszik, jön Urunk. Nem hallotok e éneklést alólról?

Oda hallgatának, 's mindég érthetőbben hata fel hozzájuk az ének. Urunknak ez legkedvesebb dala. Halljátok csak! Elnémúltak, 's érték kezdetről mind végig.

Három magas halmon lebegve békén
Messzére hint sugárt egy korona.
Nyolcz szazad olta díszlik fényes székén,
'S a' Hír reá szebb szebb virányt fona.
Több társinak, földünk' minden vidékén
Nem hátrált eddig még tulajdona.
Mert míg harcz dült az ég' más sarka mellett,
Reá új új dicsőség, fény lövellett.

Im a' vihar fellázadott szárnyára',
 Előrohan pusztító zajszele.
 Villám lobog, 's ledől sok büszke' vára,
 Halállal íjeszt a' köd' éjjele.
 Híjába. Kár nem száll tetőnk' ormára;
 Süllyed, ki harcra dőlőfben felkele.
 E' dicstetőket bár melly vész rettentse,
 Netű tűn el onnan nyúgalom 's szerenese.

Mert szent jel véd ott minden boldogságot,
 'S a' legdicsőbb, mellyet föld nyerhete.
 Fel, fel, Folyók! kérdjétek e' világot:
 Hűbb népeket, mint mi, nevezhet e?
 Tud é Főknél nemesbb Hatalmasságot?
 'S van é keresztnek illy tündöklete?
 Halom, Kereszt, Korona sűgárással
 Ezernyi évig díszlendők egymással. *)

Küzelébb és küzelébb jöve feléjek a' hang,
 's meglátták Urokat, három kísérőjével. Zelmíra
 lefutott grádicsain, elébe a' régen-vártanak. Re-
 vistyei leszálla paripájáról, 's az asszony forró
 ölelésekkel zárta karjai közzé. A' mint a' várbe-
 liek egyenként mind előjövének, idvezleni Uro-
 kat, szemérmesen vonta vissza magát a' szép hölgy.

---

*) HONUNK' CZÍMERE. Fordította Szemere Pál.
 Auróra. 1822. lap 20.

Az Úr nyájasan fogadta el tiszteleteket; az öreg Vajda pedig előmutatá a' bányalegényt. Az alatt míg Revistyei olvasa' a' levelet, 's a' Zelmíra' szemei szerelemmel nyugodtanak a' kedvesen, a' bányalegénynek ideje marada csudálni az asszony' ritka szépségét. Megvallá, hogy a' természet legkisebb vonását sem felejté el, hogy belőle alakolja a' világ' legszebb asszonyát.

Én a' Bánya-Grófnak, ugymond ehhez, már Beszterczéről mind megírtam, a' mit tudni kíván. Nem szükség hogy Ked illy későn utnak induljon. Sem tőlem nem volna szép, ha Kedet most ereszténém, sem Kedtől, ha falaim közt meghálni nem akarna. — Még egy két szót monda az öreg Vajdának, 's azzal ő és Zelmíra felmenének szobájiba.

No legények, mondá most az öreg Vajda, töltsük vígan hát az estvét; te pedig, Vendég, jer, 's mutassd meg, mennyire való, hogy ti németek derekasan tudtak inni. Dézsákkal hordák fel a' pinczékből a' bort, lángban égett a' tűz; az ifjabbak tánczra eredének, míg az élteesebbek, elnyúlva az udvar' pázsítján, beszéllek, itt 's ott mint verték meg, mint futamtaták meg a' Törököket; vagy a' hajdan idők' csudás meséléseiket hol beszéllették, hol hallgatták. A' Günczöl-szekere már halványodni kezdé, kelet felé szürküle az ég, midőn a' vig düzsölés csöndesedék, 's végre egészen elnémúla.

Feljöve a' nap, 's Revistyei előszóllítá a' bányalegényt. 'S mondja Ked a' Bánya-Grófnak, ezzel rekeszté be szavait, hogy nekem és az én Zelmírámnak igen kedves dolgot teune, ha szerencsét engedne, őtet e' napokban elfogadhatnunk. Egyéberánt, jó legény, nem veszi Ked rossz neven, ha e' kis ajándékkal eresztem el magamtól. E' háborgó időkben a' fegyver derék jószága az embernek. 'S egy pár ezüsttel-futtatott pistolyt ada neki. Ez egy töröké volt, a' derék Achmet Agáé. Az utolsó lövést belőle rám tette, de az csak karomat sodrotta meg, melly alatt maga elesett. A' bányalegény meghajtá neki magát, midőn egy Tizedes azon jelentéssel lépe elő, hogy egy török Küvet kíván elébe bocsáttatni. — Csak egy két pillantatig múlasson Ked, mondá most a' németnek; talán a' Bánya-Grófnak nem lesz kedvetlen megérteni, mit akar a' Küvet. Megnyillott az ajtó, 's egy busa test belépe.

Széles vállai, rövid nyaka, fekete fényes szakála, mélyen barázdált arcza Moktárta mutatának, a' Lévai Al-Várnagyra. Vad büszkeséggel lépe Revistyeinek elébe. Ezek valának szavai: Uram Hasszán, Lévai Basa, küld hozzád, hitetlen Revistyei. Te az ő hűgát elloptad tőle. Elvégezte magában, hogy rajtad bosszút áll, 's tulajdon kezével. Te tolvaj vagy, nem jobb, mint akár-melly más közönséges tolvaj. Azonban leereszkedik hozzád, 's mához egy hétre itt lesz, hogy

egy szál karddal megvívjon veled. Zelmíre azé, a' ki győz. A' hogy' lány örvend a' táncznak, vagy a' hogy' kos megy nagy tűzzel a' másika ellen, az én Uram úgy vágy karddal megmérkezni veled. Pallosát sok ízben festé már keresztyén vér; fesse most a' tiéd is.

Revistyeinek orczáji pirosabb színt kapának, szeme haragban szikrázott; de bíra magával, 's nyugalomban ezt felelte: Várom mától nyolczad napra. Ha kardját sok ízben festé is már keresztyén vér: az én Zunigám sem hágy el engemet, mint üseimet, soha el nem hagyá. Végzéd dolgot, 's mehetsz. — Ked pedig, így szólla a' bányalegény felé fordúlva, mondja Grófjának, nagyon kérem, jelenjen meg itt akkor, 's legyen tanúja vívásunknak.

Moktár kevélyen 's csaknem megvetéssel pillanta le Revistyeire, 's a' két idegen szóttalan lépegete alá a' grádicson.

Mind ez mind az már Iova' kantárát fogá a' vár' udvarán, midőn Zelmíra a' kápolnából kijött. Moktár, kiálta ez, mint van a' bátyám? Az által-löke magát lován, 's ezt felelé: Mához egy hétre értted küzd meg itt férjeddal, 's ment. — A' Nagyság bizonyosan győzni fog! kiálta a' német az asszony felé fordúlva; de Zelmíra nem érté a' vigasztaló szavakat, 's már repüle élte' életéhez.

Revistyei, mi ez? mondá Zelmíra; vívnod kell? — Vívnom kell! felele ez. Hanemha

lemondok rólad, 's hogy' tehetném azt? — Nagy Isten! 's ha elesel? Mert a' bátyám nagy vagdalkozó.

Emberére akad; azt én sem most próbálom előszűr.

Ha elesel, én is veszek. De elébb bosszúmat állok halálozáért.

Én el nem esem: Zuniga pallosom mind két-tönket véd.

Hol van az? kérdé Zelníra; jer, engedd látnom, 's tudassd velem, miben bízol.

Revistyei bevivé fegyverházába, 's elbeszélé neki a' kard' titkát.

Moktár elére Hasszánhoz. Általad nekí a' mit hallott, 's ment. Hasszán egyedül marada Ibrahim pribéggel. Uram, mondá ez, oda vagy, ha Revistyeivel megvívsz; Zunigáját ki nem kerülheted. Ismerem azt, mert én az övék voltam; míg lelkemet Mahomet fel nem világosította.

'S a' kard ad e győzedelmet, vagy a' kar inkább? Én ismerem magamat.

Ibrahim ezt felelé: Halld, kérlek, a' kard' történetét: Midőn a' nagy Szolimán győze Mohács mellett, 's egész Német-országot el akará börtani, minden földről összegyűlé a' sok küzdő, hogy a' hatalmast elakasszák. Ezek közt volt egy spanyol is, Alonzo de Zuniga névvel. Vége lévén a' háborúnak, 's V. Károly Császár a' spanyol népeket visszaszóllítván, Zuniga is ment. Búcsújokkor így szólla Revistyeihez: Mi egymást ez életben nehe-

zen látjuk meg; 's ha mind ketten meghalunk, barátságunkat senki sem emlegeti. Adj hát nekem valamit, a' mi fimról fimra szálljon; a' mi hasznos legyen nekik is: én is adok egyet neked. Így barátságunk' emléke örökké fenn marad, 's unokáink a' veszély' napjaiban hála' érzésivel pillantanak fel ránk.

Revistyei erre egy gyűrűt vona ki kebeléből, mellyet mindég nyakán viselt, 's ezt mondá: Ezt *hűség' gyűrűjének* hívják. Bizonyos legyen a' kⁱ viseli, hogy szerelmese soha el nem hagyja, hogy hol-tig fogja szeretni. Vedd, 's add által gyermekidnek. Hogy az soha a' Zunigák' kebeléről le ne szálljon!

Zuniga pedig egy Maur' szablyát hozza elő, 's ezt mondá. Te pedig ezt éntőlem. Ősüm egy Maur verekezésben nyerte. Ez áll vasán: A' ki engem annak visel védelmére vagy bosszúlására, a' mit minden felett szeret, ellensége leterül. Markolja ezt minden Revistyei firól fira, midőn hazájáért 's kedvesiért küzdeni fog.

Ámen! kiálta Andor; legyen úgy! 's a' kard viselje örökre a' Zuniga nevet. A' két barát meg-ülelé egymást, 's ment, egyik nyugot, másik kelet felé; 's a' név rajta maradt a' kardon. Az sokakat leteríté, 's Hasszán, vigyázz! le fog téged is. — Eddig Ibrahim.

Hasszánnak fejébe nagy szüget üte a' beszéd. Nyugtalan léptekkel járt fel és le. Az élet' szerelme küzdött kevélységével. Ingerlő kacajjal

mondá most Ibrahim: Az vígasztalhat, hogy el-
eshetik Revistyei is, mert a' kard csak azt jelenti,
hogy a' küzdő ellenje fog leterülni, nem azt egy-
szersmind, hogy a' küzdő maga el nem eshetik. —
Nyavalyás bízató! felele Hasszán, ha nem tudsz
védelmet a' kard ellen, mit magasztalod csak
azért, hogy bízakodásomat oltsd el magamhoz?

Néhány pillantatok múlva mond' Ibrahim:
Van egy szer, melly mind éltedet mind becsüle-
tedet megtarthatja. Belopódzom Revistyeihez, 's
mérget adok annak, a' kit gyűlölsz. Mikor meg-
jelensz a' bajra, halva kapod. Te szavad' állád,
's mentve léssesz.

Menj hát, 's tedd. De ne késsél.

Az nem kis munka. 'S jutalmul ide adod fele
kincsedet és Zelmírád nekem?

Vedd; de siess; felele Hasszán.

Ibrahim keresztbe veté karjait mellyén, 's
ment. — Hasszán hosszan néze utána. — Oktalan
ember! ugymond; 's te azt hiszed, hogy becsü-
letemet kezeid között hagyom? Fele kincsemmel
nem gondolok, de Zelmíra tiéd nem lesz. Ha
megteszed a' mit ígérsz, megöllek.

*

'S szemeiddel látád hogy bévette? kérdé a'
méregkeverőt Hasszán. — E' két szememmel, Uram,
felele ez. Bízvást mehetsz. Vagy akkor hozzák ki

*

a' várból, vagy temetve találod már. A' zavarban nem lesz nehéz rájok ütni, 's Zelmírád kiragadnod.

Kevély magába-bízakodással szűkelle lovára Hasszán, 's ment, felfelé a' Garan' szélein, Revistyének; utána neki-csinosított kísézői. Most vala olvadásában a' Karpátok' legmagosbb csúcsain a' hó, 's a' folyam zavarosan lümbörgeté habjait. A' kevély vár nem tükrödzik a' folyamban, mondá magában Hasszán; nem sokára falait fogja ragadozni. — Ezt a' várbeliek' könnyűji zavargatják; köd fogta be, gyászolgatva, a' hegyeket; 's az így marad, míg amott a' kereszt' helyébe a' szüntelenül ragyogó félholdat szegzed ki; mondá a' pribég. —

Ily beszélgetések között értenek Revistye alá, 's általellenben a' várral, megállottak a' víz' túlszéljén. A' hídnál őket egy folt Magyar lovaság várta. — E' kis folt talán ugyan ránk akar ütni? kérdé kevély megvetéssel Hasszán. — Az lesz, felele a' pribég, hogy alkudozni akarnak veled, 's általadják a' várat, ha nekik megkegyelmezél. — Szóllj velek. Ha kiadják a' hűgomat, 's a' várat felgyújtják, magok mehetnek minden lomjaikkal, a' hova tetszik.

Azonban a' kis folt rendbe szedé magát. Közüttük állá a' Bánya-Gróf gazdag készületű öltözetében. Jött feléjük a' török Követ, 's ez kettőt küldé e'ikbe magyarjai közzül. A' török megfordult, 's a' kettőt Hasszánhoz vezette. — Az egyik

ezt mondá Hasszánnak: Urunk eránt való barátsága a' Selymeczi Bánya-Grófot arra bírá, hogy ő intézze el, valami a' bajvívásra megkívántatik, 's rendeletlenség ne történhessen; 's Urunk csak akkor jelen meg. Téged inkább gyűlöl, mint hogy elébb akárhatna megpillantani utolsó pihegésednél. Küldj tehát magad is nehányat a' tieid közzül, kiknek szemeik előtt tegyük meg a' mi szükséges.

A' Basa üldöklő szemeket vete a' pribégre, ki láthatólag dűbbene meg. De zavarjából hamar magához tért, 's ezt kérdé a' két legénytől: Mint van Urotok? Ha beteges, Basám időt enged neki.

Kérdésedre, felele az egyik legény, Zunigája fog felelni, mellynek villámaint majd meglátjátok, Basád pedig érzeni is.

Azalatt míg Moktár és még három négy török a' Bánya-Grófhhoz vezettetének, a' helyet kimérték, megjegyezték, Hasszán a' pribéghez fordúla; gyanú, kétség, ijedés és gondok kevergették arczvonásait. — Ha meg vagyok csalva, ha él, ha kijő megvívni, ha csillámlani látom meg Zunigáját, megüllek, mondá. Jól tudom én hogy életem után olálkodol, mert Basa vágynál lenni utánam, 's azért keverél e' halált-hozó versenybe. De ledűflek, 's szemem előtt ontod ki lelkedet. Erre egy őrzöngő' erejével kapta meg karját, 's összerázta. Uram, kiálta a' pribég, nem élhet; lehetetlen; saját szemeimmal láttam hogy a' mérget elnyelte.

Készen a' hely! kiáltanak a' baj' elrendelőji, 's a' trombita megharsant. Nem valának karfák 's verőczék; szélét hosszát csak magyar és török legényekből állított csoportok jelelték ki a' szügeteken. Meg vala határozva az is, hogy Revistyei a' túlpartról fog Hasszánnak neki-rohanni; hogy a' bajvívás előtt sem látni sem megszólítani nem fogják egymást, és hogy a' küzdés hamarabb érje végét, más fegyverrel nem harcolnak, mint karddal. A' Bánya-Gróf a' víz' szélénél foga helyt. Három pistolysütés adja jelt, hogy már közelíthetnek.

A' vár' kapuja előtt mozogni kezde egy lovagság, 's Hasszán és Ibrahim álmélkodva pillogának felfelé. Láták jöni Revistyeit. Ismert lova nyerítve szükdelle Őra alatt; czímere' színeit a' paizson jól ki leheté látni; sisakján lebegett a' kerecsen' tolla és a' magos kolcsag; nem volt helye a' kétségnek. A' híd recsegett paripája' léptei alatt. Hasszán rá pillant a' pribégre, 's Vessz el, gaz eb! kiált; ő jön 's handzsárát markolatjáig üti mellébe.

Dühödve csüggedésében Revistyeinek vágat. Kardjaik csattogának; a' töröké ketté pattant. Bizonyosnak tartván vesztét, handzsárát ragadja elő, 's ellenjének röpíti. Az ennek mellébe akadt; elejti a' győzede' mes kardot, 's az halva fordul le. Hasszán leszökött lováról, örvendő sikoltással vevé fel Zunigát, 's most Revistyeihez lépe, hogy

utolsó rándulásiban gyönyörködhessek. De mint rettene el, midőn a' haldoklóban — hűgát lelé; az őt egészen elfedő sisak, az ál haj, a' felkötött szakáll, lehullának. Mellyének fordítá a' nyert kardot, 's halva rogyott hűga mellé.

A' halotti csoport e' pillanatban indúla ki a' várból. Urokat temették. Mély bánat hata a' jelenvalókra mind két felen. Ez is, az is felszedék elhultjaikat, 's nagy nyúgalomban váltak külön.

Revistyei utolsó vala régi nemzetében. A' vár elpusztult; lakóji a' völgybe költözének. Az idők' folytában faluvá nevedék a' kised szállítás, 's még találkoznak lakóji közt, kik az itt elbeszéllt Regét tudják.

Hol nyugszik a' vitéz hős és szép hölgye, senki nem mondhatja meg. Hasszán a' Léva' om-ladéakai közt takarított el. A' titkos-erejű kard pedig a' Török-földre bujdosott. Úgy regélik, hogy az a' Török' és Velenczeiek' háborgásai közt még egyszer csillámlott. Nem lehetetlen, hogy még halljuk hírét, midőn ez vagy amaz Vitéz védeni vagy bosszúlni kél ki vele azt, a' mi szívének, lelkének, legkedvesebb.

III.

ERZSI, A' FONÓ.

A' Fertő' szélén üle a' nap' alkonyakor egy gyönyörű leány, 's font. Az elszálló nap' sugárai

játékosan mulatának a' víz' csendes síkján, 's az arany fény, mintha szerelem' leble fuvallá vala, úgy terjeszkedik a' kristály térségen a' szép leány' lábailhoz; nem lehet tudni, a' fény hozzá lebege, vagy talán a' lyányból ered. Hiszen ég és nap az ő szemeiben épen olly tisztán, épen olly ragyogva éle, mint fején felül. A' távolban harangok adának jelt esti könnyörgésre. A' leány térdre borúla, 's összeredőlé szép keze' tenyerét és ujjait. Az ég, lángolva az esthajnal' egész pompájában, felmosolyga hozzá a' vízből, 's a' leány, víz és ég között, úgy lebege, mint midőn az Angyal elakasztja repülését, hogy ahhoz pillant-hasson fel, kitől küldve volt.

Egy Halász elméne a' leány mellett, 's jó estvét kívánt neki. Visszaköszöntve őt kele fel térdéről a' leány. Volt e szerencséd? kérdé a' Halászt. — Semmi! felele az ember sóhajtva. Egy piczi hal tévedt hálómiba; csak egy falat; lássd. Gyermekeim éhen fekszenek le. Ezzel a' halat elveté a' homokba. A' kis teremtés egyet kettőt mocczant, mintha érzette volna hogy közel van a' vízhez, mellybe visszakíváncozék. A' szelíd leány megszánta azt, 's a' szegény gyermekeket. Adjátok el nekem a' kis állatot, monda; nektek 's gyermekeiteknek éhségét el nem olthatja; imhol értte a' mit ma fontam. Vigyétek a' szomszéd' Asszonyiségához; ad értte valamit. — Te jó gyermek vagy, mondá a' Halász; bizonyosan az én

kis Etelkám jutott eszedbe, ki ma éhen siránkozik, ha a' cserét nem tennéd velem. De visszafizetem azt, eljön az idő. Majd, ha férjhez megy, olly halat fogok lakadalmadra, millyet Kálmán Királyunk sem eszik. Áldás reád, kedves leány! — 'S gyorsabb léptekkel méne most a' szomszéd helység' Asszonyához; Erzsi pedig hirtelen nyúla a' kis hal után, 's bévetette a' vízbe. Vígán szükdelt fel az kétszer háromszor, mintha még egyszer öhajtott volna látni szabadítóját, 's leúszott a' tó' mélye felé.

Egy Lovag, ki míg ezek történtenek, leszállt vala lováról, 's azt a' tóban megítatá, Erzsitől meg nem sejtve, látá a' kedves alakot. A' nap leszállott vala a' hegyek megett, csak bucsúzó sugárai lövellének fel a' sötétedő egen; a' csillagok fényleni kezdenek a' kék boltozaton; úgy tetszék neki, hogy a' szép Fonó az esthajnal képe, csillagfényből szöve, égi szinből és hajnal pirosából. A' leány felkölt, hogy haza menjen. A' Lovagnak lehetetlen volt látásától elmaradni; ellent-állhatatlanúl vonta utána valamelly ismeretlen erő. A' ló' dobbanásai a' lányt felverték andalgási közzül. A' mint visszatekinte, megette volt az Idegen.

A' Lovag térdre ömlött a' leány előtt, 's ezt mondotta: Akárki légy, te, kire nem talállok nevet, asszonya e' vizeknek! vagy talán egy földi királyné, ki csak mulatságból öltözködél a' sze-

génység' külsőjébe, de kinek rá-született magassága azonként tündöklék e' fedeléken keresztül, mint a' hold' fénye tör által a' fellegek' sűrű csoportozatjain; engedd, hogy kísérhesselek, mert már sötétedik az ég; ülj fel paripámra; én melletted ballagatok. Vitéz, felele a' leány, én az vagyok, a' minek látszom; 's két kezem' míve táplálgat; nevem is mutatja foglalatosságomat, mert engem a' fonó Erzsinek hív mind e' világ. — Bocsáss meg, felele az ifju, hogy fel merém lebbenteni a' fátyolt, mellyben rejtezve lenni akarsz; de én el nem maradok tőled, míg honodig érsz; nekünk egyik tisztünk, az asszonyokat segélleni, — Kardodra szükség a' rövid úton nem igen lesz, mondá a' leány; mert ládd, amott csillámlik előttünk a' falu, 's a' végső ház benne, hol a' világ látszik jobb felé, az az én anyámnak méce. Némán lépdelgének egymás mellett. Az ifju' szíve kimondhatatlan érzelmek közt dobog; hijába keresé szót.

'S Erzsi most így szólla: Elértünk a' házhoz; 's megrántotta a' kis-kapu' kilincsét. Kössd a' fűzhöz lovadat, 's jer anyámhoz, hogy láthassd, milyen az én varázspalotám. Az ifju szavát fogadá.

Anyja, egy szép asszony, tiszteletre-gyúlasztó, szelíd, nyújas, felkele padáról, 's idvezlé vendégét. Anyám, mondá Erzsi, ez a' Lovag engem Herczegének néz; így hát hercegi módon kell visel-

nem magamat; adj helyt neki ez éjjel kastélyunkban, 's vacsoránkat megosztjuk vele. — Az természetes; felele az anyja; Magyar nem szokott ajtót mutatni idegennek. Ha szűk is tűzpadunk, olly szívesen fogadja el a' vendéget, mint a' legnagyobb az országban. A' mi szent Királyunk úgy hagyá, hogy az idegeneket szívesen fogadjuk; 's bizony az ő hagyása örök időkig fenn marad. Ma a' vendéget örömeztőbb látom, mint akármikor másszor; mert nem csak szívesen fogadhatom, mint mindég, hanem többet is tehetek elébe. Egy Halászné, haza térvén a' szomszéd városkából, hol vásáron vala beszólla hozzám. A' Fertő' túl-szélén lakik, 's mere sötétben menni; egy nagy ikrás pontyot hagyta itt; az lesz vacsoránk.

A' mint anyja ezt mondotta, a' szoba' sötét szögéből egy Halászné kele fel, olly szép a' millyet Erzsi még nem látott. Mágiai erővel, mint a' hegyek' tavai a' hold' fényében, ollyan volt látni, mint a' hó; de szemének tüze azt gyaníttatá, hogy e' hó alatt örök paradicsomi rózsák' tavasza virít, és csak a' szerelem' leble' hijával van, hogy ellent-állhatatlan hatalomban ragyogjon. Leültek az asztal mellett, 's a' Lovag így kezdé beszédét:

Ti engem vendégeltek, 's nem kérditek ki vagyok. — A' ki vendégének nevét tudakozza, felele az asszony, hogy szívesen lássa osztán, az vendégét nem látja szívesen. De ha kedvetek van

hallatni, tegyétek; az afféle mindég örömet hal-
latja magát; 's hogy messze földről jöttetek köz-
zénk, azt az ember beszédeken is látja. — Jól
mondjátok, messze földről, felele a' Vendég; én
Italiából jövök. Nevem Ratold, nemzetem Nor-
mann; atyám elhagyá honját, midőn, hogy a'
Normannok győznék, mind inkább elterjedt ná-
lunk. Anyám megholt vala, béke lebegjen sírje
felett; bár akkor kicsiny voltam, kedves sápadt
arca mindég felderül szemem előtt. Atyám nem
maradhata vesztég tovább, 's engem és egy gyenge
korú leányát magával vitte. Vitéz ember volt, 's
a' Király nagy birtokkal jutalmazá meg vitézségét.
De a' mint egyszer kiméne a' Görög Császár'
hajóji ellen, nem tére vissza. A' Normannok
győzének ugyan, de haza fordulván, vész vevő elő
a' tengeren, 's a' hajó, mellyen atyám vala, el-
süllyedett. Sokat sirtam midőn meghallám a' hírt;
ha magával vive, talán életben maradott, vagy
együtt vesztünk volna. Sokat sirtam azután is;
hasztalanok valának könnyeim; őt megtartá a' ten-
ger; én pedig és a' húgom Apúliában nevelteténk
egy rokonunknál, ki már elébb telepedett vala
meg ott. Ez mindég pénzt áhított, 's lassandan
magáévá tette minden vagyonomat; de azzal nem
gondoltam. Kardom-ismét elveszi tőle, gondolám
magamban. A' húgom semmit sem tudá egykori
gazdagságunk felől; gyengébb gyermek volt, midőn
atyánktól elmaradtunk, mint hogy hajdani fényünk

felől emlékezhessek; én pedig óvám magam, neki arról valamit mondani; mert elébb ura akarék lenni tulajdonunknak, hogy elhalmozhassam minden bővségimmel. De midőn azt forgatom épen, hogy ravasz rokonomat mint támadjam meg kardommal, a' húgom megvallá, hogy Gernándot szereti; 's ez fija volt hitetlen gyámunknak. Szeret? kérdém; 's a' húgom elmondá, hogy neki ezerszer esküvék szerelmet, és hogy soha mást házához nem viszen. Mit tennék immost? Megtámadjam e az öreget? Nem fogja e osztán támadója' testvérét gyűlölni? Gernánd elveheti e annak hűgát, a' ki atyjára kardot rántand? Ezt tudakolám magamtól. Gernánd nemes gondolkozásu legény, azt én tudtam; eltökéllém tehát magamban, hogy igazimat a' húgom' javának feláldozom. Kálmán Királynak Követei akkor érkezének Rogér Királyunkhoz, nőül kérni annak leányát, Buhillát. Rogér nem ismerte Magyarit és Királyotokat, 's egy követséget küldé ide, hogy neki vinne hírt mindenek felől. Esztendeje hogy itt a' Követség, 's én egyike vagyok nekik. A' mit itt láttam, az nekem nagyon megtetszett; 's hírt vévén, hogy az öreg Gernánd elholt, 's fija a' húgomat elvette, 's vagyonunk így húgom' kezében van, 's ő Gernánd által szerencsés, feltevém magamban, hogy itt maradok. Én a' Királynak, a' mi Urunknak, zászlóaljában szolgállok, 's csak azt várom, hogy alkalmam legyen tudatni a' Királlyal, hogy bennem

olly embere van, kinek hasznát veheti. Úgy gondolom, itt az idő, mellyben a' vitéz ember fényt vonhat magára, mert a' Keresztes-had a' széleken, 's bébocsáttatni kíván. A' Király azt tőlök megtagadta, nem felejtván, mint viselék magokat a' régiebbek. De azok nem akarnak megfordulni, 's a' Király vitézeket széd. Óvár-ra megyek a' Vár-nagyhoz, 's viszem a' parancsot, hogy az űrizet utolsó legényéig ne tágítson. Kálmán maga is jó, noha kevesed magával. De ő Király, 's így maga egész sereg. Ha a' tusában nem maradok, remény-lem egy vár lesz jutalmam; mert bátrabb ugyan, 's vitézebb, úgy nem lesz senki, mint hübb nem; 's akkor.... A' szó elhala ajakán, mert szemei összeakadának az Erzséivel; 's szívében kétség támad, ha mind az, a' mit neki idővel ajánlhatna, kevés e, nem kicsiny e, illy mennyei alakhoz.

A' Halászné, míg beszédek folyt, felkele, 's kiment. Ekkor beszólla az ablakon: Lovadnak baja van, el akarja tépni kantárát; siess hamar! A' mint Ratold kijöve, a' ló hányta vetette magát, hortyogott, ágaskodott, rugott; de a' mint az asszony eltávozott a' lótól, 's Ratold hozzája méne, ura' szavára elcsendesedék azonnal. Míg Ratold a' megtágult hurkot a' kantárszáron szorosabbra voná, az asszony így szólla: Én ijesztém el lovadat, hogy kijöjj, 's titokban szállhas-sak veled. Rövid az idő, 's nem vészed balul,

ha nem úgy szóllok, mint asszonynak illenék. Herczegné vagyok, ki bizonyos okokból, mellyeket tudni fogsz később, e' leplezést vevém magamra, mellyben itt látsz; szabad vagyok, nem függök senkitől, birtokom nagy, 's szeretlek. A' mit húgoddal tevé, 's az a' te egész lovagiságod, csudálódá tévének. Ha nőddé akarsz tenni, inhol jobbam; még ma viszlek váramba, 'sazonnal tartjuk menyegzőnket. Te lészesz első a' Király' széke mellett, első tekintetben, méltóságokban, gazdagságban, a' hogy' vitézségben és deliségben vagy az. A' mit egy szerelmes nő' kimondhatatlan tüze tehet, mind az életedet mindég új örömekkel ékesítse. 'S kinyújtotta felé bájos jobbját. A' hold reá lövellé ezüst fényét; úgy álla ott mint egy eleven sugár; 's a' mellett olly varázs erővel, annyi kellemmel mosolygott, olly bizonyosan hogy győz, és még is olly kérőleg. Pillantásai mint a' mézbe mártott nyíl járák - keresztül Rattoldot; de bár mi kecsegtetők voltak légyen ajánlásai, bár melly nagy volt a' kísértet, melly rá az asszony' szépségéről hatott; tántoríthatatlan maradt. Szemeit erről az ablak' tüzére vetvén, így felelt: Te engem olly magas tetőre emelsz, hogy szédül belé fejem. Lát'd e' kis ablakot? Ohajtásim annál, a' ki itt lakik, nem emelkednek magosbbra. Ő egész czélja életemnek; tőle soha el nem távozhatom. Inkább haláloamat! Kívánod e, hogy cselédidet felkeressem, 's hozzád hozzam?

mondá hidegebb hanggal. — Az pedig gyengetenyerével fűdé el könnyekben ázott orcáját, 's másik kezével inte Ratoldnak, hogy távozzék. Mint a' ki igen is közel ment a' tűzhöz, ijedve szűkik vissza, úgy fordúlt el ez; nem tekintett a' bájos teremtésre, 's a' viskóba tére.

A' mint a' szobába lépett, úgy jára, mint a' ki egy éjjeli vigasság' lármás, szédítő, szemfényvesztő pompájából a' csillagos éj' nyugalmaiba tér. Azok a' földi csillámló napok olly kisdedeknek látszanak neki, 's egészen eltűnnek a' menny' csendes nagysága mellett. Melly boldog volt volna ő, ha Erzsinek szemeiben érteni tudta volna, a' mi a' szép lyányban hánykolódott. Lelkében egy két percz oltá minden elváltozék. Ki jött vala ő is, látni, mit teszen a' lóval, 's meghallotta a' mit Ratoldnak az Asszony mondott, 's a' mit az Asszynynak Ratold felele; 's mivel jutalmazhatá meg egyébbel, mint hogy visszaszereté őtet.

Ratold alig foga helyt mellettek, midőn az úczán, Tűz! Tűz! hallatszék. A' szobát eltölté a' pernyeszag. Erzsi felkiálta: Ne félj, anyám, itt vagyunk mi! 's Ratoldhoz fordúlva: Házuunk ég! ugymond. Az Öreg kiszaladt, 's ezek utána. Szomszédjok égett, 's a' láng általcsapdosott hozzájuk; égett már ez is. A' Halász-Herczegné pedig a' kút mellett álla, nehány nem értett szót mormola a' kútba, 's egy marok vizet a' lángba-lobbant ház felé vete. A' vedrek önmagoktól keltek

ki a' kútból; képzelhetetlen sebességgel ment be és ki a' gém; 's a' vederből fercsengett a' víz a' perczegő szalmafüdélre, 's mindég ott, hol a' láng legdühösebben költ. Kevés pillantatok alatt vége vala a' tűznek.

Midőn a' láng egészen eloltatott, akkor szalada együvé a' falu. Ez az eső ugyan jókor jöve, mondák a' lakosok; ez nélkül egy ház sem maradt volna közöttünk. Erzsinek anyja is e' gondolatban volt. De míg az Öreg a' maga szomszédjával és némelly öregebb lakosokkal a' kárt tekintgeté, 's nézték, a' tűz miként és honnan eredett; Erzsit és Ratoldot a' Halászné azon helyre vezette, hol Ratolddal szóllott vala:

A' mit látatok, meg fog győzhetni benneteket, hogy én sem Halászné, sem Herczegné nem vagyok; noha mind kettő vagyok. A' Fertő birtokom; én Vízi-asszony vagyok, 's nevem Hullámka. Te, Erzsi, engem ma örökre leköteleztél. A' kis hal, mellyet visszaadál vizemnek, nekem kedvenczem, mellyre nagy gondom van; ahhoz egy igen különös szerencse vagyon fűzve; de azt előttetek felfedni nem szabad. Midőn azt nekem visszaadád, azonnal jöttem ide, hogy neked egy adománnyal köszönjem meg jószágodat. Akkor jöve Ratold együtt veled. Láttam, szeret; de tudni akarám, érzelme nem hirtelen lobbant érzelem e. Kisértésem nem vala kicsiny, úgy gondolom, monda mosolygva; kiállá azt, 's ez őt méltónak

kiáltja hozzád. Fogjatok kezet; szerencsések lesztek. Valamikor szükségtek lesz reám, fonj egy orsónyit, mint az volt, mellyet a' kis halért adál; lökd vizembe, 's én nálad vagyok. Te pedig Ratold, menj; a' Keresztések' lovai már honom' vizeiből itatnak; kevés napok alatt a' Lajtánál lesznek, Óvár mellett. Állj ellent nekik, mint nékem állottál, 's a' győzedel tiéd; nincs vas, melly úgy tudjon sebzeni mint az én tekintetem. Összekolcsolá a' szerelmesek' jobbait, 's beugrott a' kútba. Ratold és Erzsi az épen emelkedő nap' színe előtt esküvének örök szerelmet, hűséget. Ratold felszökék paripájára, 's Óvár felé vette útját. Erzsi visszatére kamarájába, 's font.

Kevés hetek múlva azon úton, mellyen Ratold méne minap, egy Vitéz közelíte a' falu felé; de ez nem vígnak látszott; sápadt vala, véres, eltikkadva, 's bús. Nagy Isten! mondá Ratold, mert ő vala a' Vitéz; mi történt itt, 's hoválón a' falu? A' csendes lakok most pusztán állottak, 's leégetett fedelekkkel. Sarkantyút ada kifáradott lovának, 's ment a' hol Erzsi lakott vala. De a' ház üresen állt, csak a' feketére-festett fal rémítgeté szemeit. Elhala fájdalmában. Egy alak, melly tántorogva bolyongott a' romok közt, eltérete útjából, 's nem akara tőle látni. — Uram, hozott

Isten! mondá; hiszen te is a' miénk vagy, midőn Ratold közelébb jöve, 's egymásra ismerének. Ratold látta, hogy ez az a' Halász, kitől Erzsi a' Hullámka' kis halát megvette volt. Mondd el csak, jámbor, kérdé Ratold, mi történt itt? 's hol az most, a' ki e' házban lakott? — 'S ismered őtet? felele a' Halász; most az én kalibámban múlat, 's siratja leányát. — De mi bajok leve? kérdé amaz kövé meredve. — A' Keresztesek ránk ütének, kirablák 's hamuvá égeték falunkat; egyike Erzsit felvetette lovára, 's elnyargalt vele. Hihetőleg táborokban tartatik, 's szolgálójokká lett. Szabadnak kell lennie, vagy elveszek! kiálta Ratold, haragra lobbanva. Szóllíts elő minden fegyverfoghatót az egész tájon; én rájuk ütök. — Oh, felele az ember; mi csak Vezér' hijával vagyunk; az egész vidék készen áll; te menj kalibámba; sebeid vagynak, 's ápoló kézre van szükséged; az Erzsi' anyja ott van; ő segélyedre lesz. Sebem nekem nincs; te a' Keresztesek' vérét látod rajtam; 's a' kaliba előtt állottak. Ágnes mélyen síra fel, a' mint Ratold belépe. Szóllj, mi hoz titeket kozzánk? — Mihály, a' Kálmány' nagybátyja, hétszáz vitézével támadá meg őket. Csak az ellenség' fektét akaránk kitanúlni; de az öreg Herczeg még ősz hajjal sem felejtheti az ifjuság' hevét. Messzebb méne be mint kellett volna, 's körülfogának; karddal kelle útát csinálnunk, hogy megmenekedjünk. Maga a' Herczeg

elesett, 's vele igen sok mások; nem értem, mint csinálhaték annyi kardokon keresztül útat magamnak; de úgy tetszik, mintha kerülne a' vas; számtalan vala felvonva rám, számtalan nyilak érték paizsomat: magam karczot sem szenvedtem. A' városba vissza nem meheték; oda vettem útam, hová szívem vonzott.

Ugy betölt a' mit Erzsi jövendőle, mondá az anyja. Alig hagyátok el bennünket, mingyárt neki-üle gázsalyának, 's font; 's a' mint kész vala orsójával, így szólla: Most nem féltem többé. Mint értette a' szót, nem tudom, de a' szó titeket érdekle. — Bár magáért font volna inkább! gondolá magában Ratold, úgy nem ért volna baj; engem megtart kardom. De az ő szerelmének ez az újabb bizonyosága ír vala jövendő sebeire.

A' nap azon múlt el, hogy mind ketten kesergék a' leány' elvesztését, 's Ratoldnak lelkében az a' fájdalmat-nyiható remény támada fel, hogy Erzsijét ki fogja szabadíthatni. Más nap reggel egy kis csoport férfiak gyűltek össze a' kaliba mellett, széllyel-tölt harczolók, fegyverfogható földművesek, lángolva, bosszút állani a' Keresztetek' zshivány hadán. Vezérek Ratold leve. A' vívók' hátuljának kerülének, mert Ratold tudta, hogy Óvár soká nem tarthatja magát. Estve hajolván a' nap, már sarkában vala a' hadnak, mocsárok által védve, és elrejtve az erdők közzé. Kiláthatá a' Keresztéseket.

Egy egész sátor-város nyúlt el a' Lajta mellett addiglan, a' hol az a' Dunával egyesül. A' Keresztesek' hada Emikónak vezérlése alatt, Óvár mellett feküdt; de még számtalan sokaság nem találta helyt a' sátor alatt; őrtüzeik úgy csillogának, mint a' csillagok az egen; csoportokra-foszolva mentek ki rablani, öldökleni, pusztítani a' vidékre, 's gazdag zsákmánnyal tértek meg, versenyzve egymás között; hasonlók a' tengerekhez, mellyeket ellenkező szelek dúlnak. Emiko, Tamás Lovag, Wilhelin, Klarbold, és még más Vezérek, nem bírának velük; a' vad nép zúgólódva engedelmeskedék még vadabb Hadnagyaiknak. Ezek éjjel az Emiko' sátorában ültek. A' keresztes-zászló, kiszégezve a' sátor előtt, csapongott ide 's oda, kárhoztatólag azt, a' mit a' kereszt' jegyét viselő gonoszok cselekedtenek. A' hold, vastagon tornyosodó fellegei között, tisztelő tekintetet lővelle olykor a' szent jelre; de a' siető fellegek ismét béborították. Jövendőlképe a' Keresztesek igyekezetének.

A' Vezérek vacsoráltak: Emiko, Tamás, Wilhelm, és Klarbold. A' bikk- és nyír-hasábok kétes világot terjesztének el; a' szurokfondékok a' sátor előtt szomorúan kevergették füsttel-egyveleg lángjaikat az ég felé; a' sok szolga jött, mentt, majd felpislítva a' bizonytalan fényben,

majd a' homályban eltűnve, mint a' setétség' fejedelmének szerencsétlen martalékjai. Vitézül összeapritánk őket, a' kik utoljára omlának ki a' várból, mondá az egyike; nem tarthatják sokáig többé magokat, a' másika. Miénk az egész ország, ha Óvár eldől, mondá Wilhelm; 's akkor fejedelmi módon jutalmazom meg vitézségteket. — Hogyan érted azt? kérde Emiko. Az utolsó küzdésben én vágtam le a' Magyar Király' legközelébb rokonát, felele Wilhelm; 's így helyette én vagyok a' Király' örököse; nekem kell Magyar Királynak lennem. — Ugy még azt kell kérdened, ha a' korona mentté teszi e fejedet az én kardom ellen, felele Klarbold. Wilhelm haragra gyúlva szökött fel üléséből, 's előrántotta szablyáját. Légyen eszetek, kiálta Tamás; vegyétek meg előbb a' várost, 's úgy osztozzatok az országon. — Nem úgy, így szállala Klarbold; osztozzunk mingyárt! Egyikünk az országot kapja; másikunk minden aranyát, ezüstjét; harmadikunk minden szép asszonyait, lányait; a' negyedik tovább folytatja útját a' Szent-föld felé; a' többiek mindent adnak neki, a' mire szükségek lesz. Koczkát ide; mingyárt meglesz. — Én nem vetek koczkát, mondá Emikó; én a' lányokat veszem. A' magyar lány derék portéka. Egyet utolsó kicsapásommal kaptam mustrául; az olly gyönyörű, hogy nem nyugszom, míg enyém nem lesz mindenike. A' ki közületek Király leend, nekem egy Herczezséget tartozik

adni, ott élek majd, mint egy Paradicsomban. — Hagyd lássuk a' leányt, mondá Klarbold. Emikó felkele, 's általvitte őket a' szomszéd sátorba, félre csapá a' sátor' kárpitját. Ott üle a' szép leány, 's sírt és font. — Igazod van, mondá Klarbold. Ezért örömet oda adhat az ember egy országot; mondá Tamás. De hiszed, hogy ennek találod mását Magyar-országon? Ha neked volnék, én azt a' többit mind oda adnám ez egyért. Emikó kivitte a' sátorból. — De miért fonatod a' gyermekét? kérde Klarbold; 's egész éjjel? Azt neked megmagyarázom. A' mint elhagytam váramat, az anyám' testvére, egy vén leány, nekem lent ada, 's meghiagyá, hogy az első rableánnyal fonassam meg, mellynek feje mennyei tűzként csillog, a' mellyet magam fogok el, mellyet lovam hoz táboromba. Ha sírással fonja, sírással fejeíríti, inget belőle sírással sző, az engem jobban fog védeni mint minden vas; azt semmi fegyver meg nem fogja. Nem értettem egészen néném' szavát; de a' mint minap egy falut kirablottam, ez a' leány egy égő házba vonta meg magát. Feje valóban mennyei tűzként csillogott. Akkor juta eszembe a' néném' szava. A' leány futott a' házból; én utána; felvetém lovam' hátára, 's szaladánk. Más durván bánok vele, hogy szüntelen sírjon, míg a' munka el nem készül. — A' hajnal hasadozni kezd; a' tábori kürtök megriadának; a' Vezérek kimentek a' sátorból, mindenike hadaihoz; 's kezdődék az ostrom.

Szíve mély gyötrelmei közt Erzsí mindég fona, 's könnyeivel áztatá lenét. Bár melly nagy vala a' zaj körülé, bár mint futottak, tolongottak azok, ő mindég, mindég fona. Végre tele vala orsója; ekkor felkült, 's, Hullámka, segélj! kiálta, 's a' Lajtába lüké fonását. Nem vala mit késni tovább; mert az ostrom nagy tűzzel folyt; a' Keresztesek már úgy hitték, hogy zászlójikat ki fogják szegezhetni a' megmászott falakon: csak a' Király' nagylelke 's a' magyar nép' vitézsége tartóztatá kevés ideig a' győzelmet.

Alig vala a' vízben az orsó, 's a' Lajta azonnal duzzadni kezdé, a' Keresztesek' hídjait e' tépdelte; a' rét, hol táborok állott, leleszakadt lábaik alatt, 's nyomaikban forró víz serkede; a' lovak lehányák ülőjüket, 's keresztül-törtek a' gyalogságon, 's azokat összetaposták. Vízi-csudák jövének elő a' folyamból, olykor pánczélos hal-emberek is, kik, midőn a' Keresztes-had' emberei kardot rántának rájuk, olly sebességgel fercsegték bőv vizeiket, hogy egyszerre lerogyának. 'S a' zavar kivált a' tartalék-seregnél vala igen nagy. A' kik a' bástyák körül dolgoztanak, látták a' zavart, 's megfordultak, részint segélni a' kiket megtámadva gondolának, részint hogy idejében megfuthassanak. A' tábor tüzet kapott, 's dühösen lobogtak lángjai. Ratold csak azt várá, hogy kezdődne az ostrom, 's meggyújtatta a' sátorokat. A' fogoly magyarok fegyvert ragadtanak. A' mi

pánczélt, kardot, nyilat, gerelyt, láncsát, dzsidát a' Lajta és a' Duna az Aba és András Királyink' ideje olta elnyelt, azt a' habok most mind kihányák, 's a' foglyok mohon kapkodák fel. A' Király kiomlott a' városból, hogy használhassa az ellenség' megmagyarázhatatlan visszavonulását. Kimondhatatlan volt a' keveredés. A' szaladóknak úgy tetszett, mintha a' Dunán híd volna; de az csak szemfényvesztés volt. Oda szaladt minden, 's a' vízben találá vesztét. Semmivé lett a' temérdek sokaság; igen kevesen, Emikó és Wilhelm ezek között, lovaik' sebességének köszönheték idveket.

Kálmán Ratoldot előtalálta, midőn ez üzésre buzdítá a' foglyokat. A' Király, a' Magyarok, sőt még a' Keresztesek is, úgy hitték, hogy a' győzelem onnan jó, mert Ratold az ostromlókra hátulról rohant. Mihelytt megleve a' zavar a' Keresztesek közt, a' Lajta azonnal visszatért medrébe, a' fakadások eltűnének, 's a' föld többé nem ingott. A' Király mondá: Te az országot és minket nagy inségből ragadál ki; királyi adomány lesz jutalmad. — Uram, felele Ratold, 's el akará mondani, mit köszönhet a' Hullámka' segélyének; de egyszerre omlott a' könyű eső, 's egy lassú szózat neki ezt mondotta: Hallgass! 's Ratold engede a' védő Vízi-fejedelemnének.

Kevés napok múlva meglón a' Ratold' és Erzs' lakodalmok. A' Halász nem felejté ígérétét, 's olly

hallal kedveskedék, millyet a' Fertő sem előbb sem utóbb nem ada, Erzsi pedig az által köszönte meg a' Halász' szivességét, hogy a' kis Etelkát magához vevé, 's úgy látá gondját, mint tulajdon életének. Ratold kedves Erzsijével és az Erzsi' anyjával azon jószágba költözék, mellyet neki a' Király ajándékoza, 's olly boldog életet éle ott, hogy Erzsinek nem volt oka, a' Hullámka' kegyét férje vagy maga eránt uj fonadékkal megnyerni.

A' Ratold' nemzetsége még él. Ugy beszél a' Monda, hogy minden század' kezdetével a' háznak egy lyánya születik, ki a' törzsökanyához tellyesen hasonlít, 's a' Nem-látottnak különös kegyében áll. Általában ez a' törzsökanya és Hullámka védve őrizi a' halhatatlan nemzetet. A' ház' cselédi közönségesen beszél, hogy az éjjeli órákon olly pergést hallanak, mint a' fonó leány' orsójáé, 's ezt úgy tekintik, mint a' mi a' háznak boldog jövődőt ígér. Egy dajka azt is állítja, hogy a' fonó Erzsi' bájos alakja egy kisdéd' ágya mellett is megjelent. Hogy a' Hullámka' kegye a' háznak egyes tagjai körül különböző időkben kijelentette magát, az bizenyos; de ezek a' történetek nem tartoznak többé a' Ratold' és a' szép Erzsi' Regéjéhez.

IV.

A' L E V É L.

Egyikében azon magyar faluknak, melyek a' Tisza' vagy a' Duna' jobb szélén, vagy a' balon, 's talán az Ország' közepében, biz' én igazán nem tudom, mert a' falu már száz esztendő előtt elpusztult, 1857. egy fiatal Hadnagy búsulva üle a' fogadó' evő-szobájában. Szerelmes vala, szeretve vala; de a' szeretett leány' atyja, egy gazdag Gabona-kereskedő, azt más valakihez akará adni; elég ok, néki-ereszkedni a' bűnnek. A' szerelem fogyaszt; a' Hadnagy tehát békétlenkedve néze mindig az ajtó felé, ha hozzák e már a' mit ebédül kívánt. De a' fogadó' legénye helyett egy Vándort láta belépni a' szobába, hátán hozva nyalábját, melyen egy kan macska ült. Kövér vala a' Kandúr; szőre barna, nagysága középser, bajusza fekete, nyalkán kipederve, kisuvikszolva, mint magyar legényhez illik.

A' Vándor a' tulsó soron üle-meg magának, 's ezt kérde a' macskától: Ehetnél, Károlyom? — A' Hadnagy nem mere hinni füleinek, midőn a' Kandúr igen érthetőleg ezt felelé: De igen, még pedig nagyon! 'S mit ennél, Károlyom? kérde a' Vándor, 's a' Kandúr ismét felele: Engem ma melancholiás éhség szálla-meg; adassd nékem a' Hamleti Monologust: „Lenni? nem lenni?“ — A' Vándor mondá: Azt megevéd tegnap; megint

nem vehetém-meg még. — Tudom, felele a' Kandúr: de Shakespear, a' Fleischer' Kiadásában, amaz Úrnál ki ott ül, megüté orromat; kérjed csak, szakassza-ki könyvéből a' levelet. Úgy lát-szik búsul; hihetőleg úgy szerencsétlen mint én, 's ez szerint szánni fog. — A' Vándor a' Hadnagy felé közelíte. Ez kiált: Mi egek' csudája ez? 's a' Ked' macskája igazán papirossal él? — Meg-ütközve állá a' Vándor, 's szembe-tünő öntetszéssel így szólla: Uraságod a' titkokban-gazdag hét éjszaka' egyikében született, minthogy megérté Károlyom' szavát. — Mi az a' titkokban-gazdag hét éjszaka, én nem tudom, mondá a' Hadnagy; csak azt tudom, hogy Lucza-napján jöttem e' világra. — Derék! kiáltá a' Vándor; 's minthogy Lucza-napja ma van, kívánok minden kigondolható jót Uraságodnak. De most, engedje, kérem... ekkor felkapá a' könyvet a' Hadnagy elől, kitépte belőle a' *To by, or not to by*-t, 's oda veté macskájának, ki azt mohon és morogva faldos-gatta. — Van e eszed, ember? kérdé a' felszökött Hadnagy. — De a' Vándor hozzá kapa engesztelőleg karjához, 's így szólla: most mingyárt declamálni fog; de azt szebb hallani oda kinn mint zárt szobában. Jöjün Uraságod a' kertbe; kedves kis hely; ott lesz szép hallani mint mondja.

Megcsábúlt! mondá magában a' Hadnagy; mert a' hó nagy és sűrű szemekben szállongott. De épen azért, mert megcsábúltnak nézé, engede

hívásának. A' mint a' kertbe érének, a' hó többé nem esett. Hársvirág hull a' fellegtelen égből, 's a' mint járni kezdenek, virútlak a' kert' növényei, 's csuda-szépségű virágok feslének-elő a' föld' kebeléből. Rózsailatokon hangzék a' fülmile' éneke, 's a' tavasz' mágusi leblei suhogának-végig a' fákon; a' *Rhododendron ponticum*, a' *Soldanella alpina*, *Datura fastuosa*, *Nullumbia*, *Streligia regina* virítának tarka, gyönyörködtető zavarban körülök. Csak most sejté-meg a' Hadnagy, hogy a' Vándor' kezében könyv vagy on, 's oda pillantván-el vállai felett, látta hogy a' mint az könyvéből némelly neveket olvas vala ki, azok pompás exemplárokb an állának-elő körülők. — Ekkor mondá a' Hadnagy: Barátom, minekutána Maga olly nagy Kertész, én pedig igen szeretem a' Botanicát; bátorkodnám kérni, teremts e nekem a' *Pelargonium* nak azon nemét is, mellynek *Pelargonium Ferdinandeum* nevet adának. Hallom hogy igen szép, és minthogy ritka, még meg nem tudtam látni. — Nagy örömmel, mondá a' Vándor; forgatá a' lapokat, de hirtelen elakada, 's visszásan kiálta-fel: Melly gondatlanság ezektől a' Nyomtatóktól! Könyvem a' Szelleme k' Botanicája. Nekem csak olly növényeket szabad elővarázslanom, mellyeknek nevei itt állanak. Új meg új Supplementumai jön ek mindég, a' hogy új plánta jó ismeretségbe, 's nevet kap. Mi nem maradhatunk hátrább az embereknél, 's most

látom hogy az az új virág — hogyan is tetszék mondani? Pelargonium Fer-dinan-déum, igen, úgy monda — Toldalékomban még nem áll. Írni fogok a' Nyomtatónak, hogy a' legújabb Supplementum' kiaggatott íveit küldje mingyárt, 's szol-gálatjára leszek Uraságodnak más alkalommal.

Egy Jaszminernyőbe érének. A' két Úr le-üle egy pázsitszéken, a' macska pedig egyik ágról a' másakra szükdelle, 's szívszaggató hang-zatokban declamálgatá a' maga Lenni, Nem lenni-jét. A' Hadnagy megkapá az orrát, megrántotta füleit, 's aranyszín haja' szálait épen nem gyen-gén tépte-meg, hogy álmából, mellyben magát lenni gondolá, kivergődhessék. Haszontalan! a' jelenet el nem tűnt. Nem bíra tovább magával. Most neki-méne a' Vándornak: Ember vagy Ör-dög, vagy a' mi tetszik, mi pokolbeli játékot üysz te itt velem? Ez a' macska-declamátio ke-resztül-járja minden csontomat. — A' Kandúr, örvendve diadalán, ezt kiáltá-le hozzájuk: Lám! hát nem igaz a' mit Collin mond, hogy a' leg-főbb tető a' Művészség? Illy lelkes hallgató' ja-valása enyhíti még e' kimondhatatlan gyötrel-mimet is.

'S a' Vándor most: Az én Kandúrom törté-nete szívet olvasztó, 's levelekben nem volna rossz kiadni. Az Olvasók' lelke nemesedést venne belőlök, 's ha valaha valami, ez tenne hatást elmére, kivált a' szép-nemnél. Hallja Uraságod. —

'S Kandúr Károly Uram beszéli? kérdé a' Hadnagy, elrejtteni akart borzongással. — Oh nem, felele amaz; Uraságod az ő melodiósus, de egy kevéskét erős előadásához nincsen hozzá-szokva. Én mondom-el, noha Uraságod sokat veszít, mert egy szép kandúrlélek' vallástétét saját ajakiból hallani hasonlíthatatlan öröm.

Nem tetszenék egy cigarrót pipázni míg beszéllem? kérdé, 's nyájassággal oda-nyujtá neki szelenczéjét. Merem ajánlani. A' Varázs-Dohány-páhdóból vettem, mellyet nem régen adának-ki árendába. Bácsa igen derék. A' Varázs, ki azt feltalálta, privilégiumot kapa rá háromszáz esztendőre, 's rettenetes a' mit nyer. — 'S míg így beszélnek, imhol repül egy csillár (*Szent János' bogara*). A' Hadnagy annak tűzénél meggyujtá pipáját, a' Vándor pedig monda: No tehát most hallja Uraságod, melly csudásan jár az én szegény barátom.

Kandúrkám, melly Uraságod előtt itt szükdeltete, egyszer ember volt, mint mi ketten; még pedig hivatalban, tekintetben, méltóságban; 's nyitva volt előtte a' kinézés, bár egy kisség távolykán, szinte a' Ministerségig; hogy kimondjam egy szóval: Praktikánt volt! Mint ilyen belé-szeretett a' Játékszín' egyik Szépjébe, a' mint az a' *Kätchen von Heilbronn*' személyét viselé. 'S a' leány sokat hasonlíta egy nagyszép-ségű cziczácskához; olly csapodár, olly türlősz-

küldő vala, kezei olly puhácshák mint a' macska' bársony lábacska; de mikor a' garderobban perre jutott a' dolog, akkor osztán megmutatta, hogy körmeivel, fogaival is mit tud, úgy hogy félig tréfából, félig igazán, az ő Heilbronni Katiczácska nevét Heilbronni Cziczácskává változtatták. A' lyány' kedvéért az én barátom is Színjátszóvá akara lenni. A' Director neki olly feltételeket teve elébe, mellyekre rá állania nem volt nehéz: hogy Károly első esztendőben szolgáljon fizetés nélkül; hogy minden ollyan estve, mellyen nem nyerend javalást, kárpótlékul fizessen ezer aranyat; hogy első játékához szerezzen egy darabot, melly kilenczvenkilencz estve egymás után mindég tömöttebb meg' tömöttebb háznak adattassék, 's napról napra többet hozzon-be. Barátom rá állott a' kötésekre, csak a' feltett Darab eránt volt gondokban; mert, magunk közt légyen mondvá, dolgunk a' Drámai Poesis' mezején átkozottan rosszúl áll.

A' melly városban laktunk, volt egy Suszter is. Ez ezt gondolá magában: Annyit dolgoztam láb aknak; valaha ideje volna hogy láb akban is dolgozzam. Valljuk-meg, dolgozása a' láb akban igazán négylábú dolgozás vala. Megkínálá vele barátomat; de ez az elsőséget a' Suszter' dolgozása felett annak adá, a' mit a' barátság nekem ünte tollamba. Szerénységem tilt elmondani hogy szerencsésebb munkát mint ez az enyém,

nem találhatni; talán ez volt a' legszerencsésebb minl azon theátrumi darabok közt, mellyeket sok esztendők oltá látott a' világ. — A' Hadnagy belé ugrata szavába: Nem tetszenék folytatni a' Kandúr' történetét? a' darab' expositióját hagy-nánk jobb órára. — A' Vándor most: Látom, Uraságod lángol hallani munkámat. Holnap fel-olvassuk; most csak tartalmát, hogy felizgassam ízlését, 's Uraságod láthassa, melly gazdag drámai hatásban a' tárgy: — Egy kandúr belé szeret egy fejer egerbe, 's a' helyett hogy azt felfalná, neki kalácsot, tortát lopdos. De az eger a' kandúrt nem szereti, mert jegyben áll az Egérkirály' fijával. Meg akarja látogatni az Egér-királyörö-köst, 's egy drót eger fogóba esik. A' Kandúr meglátja a' drót-eger fogóban, kirágja azt, 's ki-szabadítja. A' fejer egeret megilleti a' hősi sze-retet, 's neki adja szívét, pacskóját.

Játszák a' darabot, 's barátom kitesz magá-ért. Midőn a' második Felvonás' végével lelépe a' Színről, Kedvese, ki az egeret játszá, kezébe nyom egy papirosat, mellyen e' kevés szó álla: „Szívem' édes Kandúrkája! Szeretlek szívemből. Hív Katiczácskád, Cziczácskád, Egerecskéü, a' mint magadnak tetszik.“ — Ki volt boldogabb mint az én barátom!

A' Vándor' beszéllését itt irtóztatós nyivá-kolás szakasztá-félbe. Szerelem, megcsalatkozott remény, fájdalom, dühösség, és mind azon in-

gradientziák mellyekből a' szerencsétlenül-szerető áll, zenge, síva, jajgata e' hangokban. A' nyivakolást a' Kandúr tevé, ki hozzájok csúszott, 's hallá szerelme' gyötrelmeit emlegettetni. A' Vándor szelíd hangon szólla hozzá: Károlykám, kérlek szépen, viseld csendesen magadat, mert kénytelen leszek megvénni. A' Kandúr férfiasan nyomá-el szemeiben első lába' fejével a' sírást, 's a' kert' bokrai közzé tűnt-el.

A' Vándor folytatá beszédét: Barátom annyira el vala fogva boldogsága' érzelmitől, hogy felejtván hogy váratik, a' kuliszek megett marada, míg társai kitaszták. Itt egy levelet kellett volna a' darab' hősének benyújtania, de nem hozta-fel a' levelet. A' Sugdalló kiált: A' levelet! a' levelet! Ez eszmélet nélkül kebelébe nyúl, 's elővonja a' Katiczácska' billétjét. A' Játék' hőse tüzet-szikrázó szemekkel olvassa azt, mert a' Komédia' Katiczájába ő is szerelmes volt. A' Köz-felvonásban hallám hogy ezt mondá a' Suszter-hez: Benefíszúl Kegyelmednek adom a' darabját, 's Kegyelmednél fogom varratni stiblieimet, csak tanítsa-meg azt a' semmire-kellőt! Adjon neki szúrást azon hármás árral, mellyel uralkodik, mint Suszter, mint Dramaticus, mint Varázs.

Varázság úgy czéh mint Suszterség és Poesis. Inasokon, legényeken, mestereken kívül mindenik czéhnél vannak himpellérek, kiknek diplomájok nincs, legényeket nem tarthatnak, adót nem fizet-

nek, és még is kontárkodnak. Efféle volt az a' kolonc, még pedig mind a' Suszterség' Szabad mind a' Poesis' Kéz m ű v e s Mesterségében 's a' Varázságében. Külömben is régi haragban vala barátommal a' fel nem vett dráma és még egy pár stibli miatt, mellynek történetét másszor. E' szerint alázatos engedelmes pillantással hajtámeg magát a' hősnek, 's igen is megtartá a' mit neki megígére. Az én szegény barátom, a' Játék' végével, le akara vetkezni macskaültözetéből, de abból ki nem kelhete; a' Ruhaőr' kezei közt mind mind kisebbé sorvada-össze, míg végre azon alakjában, mellyben Uraságod látta, karmolózva, harapózva, az ablakon kiszökék.

Más nap déli tizenkettőkor a' házfedél' zsindelyein sétálgatva jött hozzám, hol a' fedél alatt lakom, 's így szólla: Déli tizenkettőtől egyik mindég szabad lesz szóllanom, de ennem csak írást szabad. Szívem gyomorra van áltvarázsolva; 's a' milyen az akkor napi érzéseim; olyannak kell lenni a' könyvnek is mellyet felfalok. — Uraságod látá, mint evé-meg a' Hamlet' Monologját; Szemerének Sonettjeit már tizszer nyeldeste-el. Egyszer féltékenység' éhe kínzá, 's egy ülőhelyében ette-meg Don Gutiért, az ángoly Othellót, és a' Rossiniét azon felül. Nem szerezhetek elég könyvet neki.

Meghatva barátom' szerencsétlensége által, feltettem magamban, hogy bajából kisegítem.

Uraságod előtt tudva van, hogy minden Tudományos Egyetemen van egy tizenharmadik iskola, mellyben a' Fekete leczkéket ad a' Magiából. Mindég csak tizenhárom hallgatót vesz-fel, 's haki az utolsó leczkén utól akar kimenni, az a' Feketének marad, fizetésbe. Feljártam e' leczkékre, hogy kifejthessem barátomat varázslatából, 's már most tudom azt, hogy minden hübjolás valamely feltéten függ; ha teljesítetik a' mi kötésben áll, vége a' varázslatnak. Most hát vándorlásban vagyok szerencsétlen barátommal mint Carbonczás-diák, hogy kitanúlhassam, melly kötéstől függ az ő kifejtése, és hogy beállhassak valamely derék Varázmesterhez. Kész vagyok esztendeig ingyen dolgozni nála mint Varázsker-tész, Varázsszakács, Varázsíró; mert e' háromra érzek magamban legtöbb erőt; csak szolgálatom által azt tanulhassam-ki, melly feltétel' teljesítését kívánja barátom' szerencsétlensége. Tudna e Uraságod engem valami jó Mesterhez ajánlani; én nem leszek rossz legény; jól belé tanultam a' Mesterségbe már; 's annak mingyárt adom egy két bizonyosságát.

Ah, barátom, én magam is szeretnék olyanra akadni, ki e' részben útasítást adjon, mert Varázmesterre nekem volna ám nagy szükségem; mondá a Hadnagy. Egy lányba vagyok szerelmes, egy gazdag fősvény Gabona-kereskedőbe, kit Demeternek hívnak. Nem hozzám, hanem

egy gazdag, de csúf öreg emberhez akarja adni. A' leányt Lúczianak hívják, 's ma ad nagy vendégséget, a' lyány' neve-napján, 's talán ma váltat vele gyűrűt; én pedig itt ülök nagy kínjaimban, gyötrelmimben, mert a' dolgot el nem tudom fordítani. — Ha csak az a' baj, teszek én róla, mondá a' Garbonczás-diák; örvendek hogy jelét adhatom mit tanultam; és ha a' hely' lakosinak megtalálók tetszeni, 's látom hogy köztük megkereshetem kenyereimet, talán meg is telepedem itt. Akkor csak arra fogom kérni Uraságodat, váltson Mesterlevelet nekem, 's segéljen-fel mint kezdőt valamivel, hogy megszerezhessem a' mi szükséges. De menjünk a' szobába; ott jobban gondolkozhatunk, a' dolgot miként kezdjük.

Bementek a' Hadnagy' szobájába, 's a' Garbonczás-diák kiboríta maga eleibe egy ív papirosat, 's a' tíz újával háromszor nyúla-el felette, de a' papiroshoz hozzá nem érve, 's mondá a' Hadnagynak: Tessék megolvasni. — A' Hadnagy belé pillanta, 's Lúczia abban nem győze kifogni annak fogadásaiban, hogy az ő szerelmét semmi gátlás, semmi erőszak el nem oltja. A' Garbonczás-diák összehajtá a' levelet, 's mondá: Ezt most a' fűsvény Demeterhez visszük. — A' viláért ne! kiáltá a' Hadnagy; mind kettőnket agyon ver. — Uraságodat meglehet, mondá a' Garbonczás-diák, de nem engem is; attól engem őriz mesterségem. De ne tartson Uraságod sem-

mitől; a' mit olvasa, varázssírás. Minden azt leli benne a' mit szeret vagy retteg. Bízva rám magát; az az én dolgom.

A' Demeter' háza villogott a' gyertyák' világától. Gyönyörűen fakadó lányokak' 's teljes virágzású asszonyok' sokasága vala ide gyűjtve, 's közöttök a' szerencsés öreg ifjulegény, mint egy csúf kova, mellyet birtokosa' szesze gyémántokkal brillantiroztata-körül. De most nyílik az ajtó, 's a' Hadnagy és a' Garbonczás-diák belépének. Deméter ment elfogadásokra, de minekelőtte neki egy szúrós kérdést tehetett volna, megszóllala a' Hadnagy: Ezen írásból látni fogja az Úr, mi hoz ide. — Demeter olvas, 's kevésbe mult hogy örömeiben össze nem roskada; egy Contractust láta feltéve, melly mellett ő fogja az Armádának hészerezni a' gabonát, zabot. 'S olly temérdek, olly hallatlan ár vala gabonára, zabra vetve, hogy neki így épen nem vala nehéz sok millió-mot nyerni. Szaladt az oldalszobába, hogy nevét aláírja, 's a' mint onnan kijött, örvendve mutatá azt jövődő vejének. Örült az is, 's mint-hogy a' Szolgabíró lépe-be közzéjek, egyenesen ennek ment, 's kérte, hogy jövődő ipának ezen házassági kötelezését intabuláltassa. A' Szolgabíró is megolvasta azt, 's felkiálta: Istentelen gazemberek! ki hitte volna ezt! 's ti ketten vagytok hát azok a' gonosztevők, kik irtóztató gyilkosságaitokat, lopásaitokat annyi esztendőök olta üzétek,

és a' kik olly ravaszúl tudátok megjászdlatni gondjaimat, hogy törbe nem kerítheték? Hajdúk, kötözzétek, 's a' Vármegye' tömlöczébe! — Szent Egek! kiálta Lúcia, mi dolog ez itt? Tjedve kapja-ki a' Szolgabíró' kezéből a' levelet, 's sír és nevet örömében; mert ő viszont atyja' megegyezését olvasá, a' házasságra belőle, a' szeretett Tiszttel. Melly jó vagy te, édes atyám, kiáltá, hogy végre hozzá adsz az én kedves Edvárdomhoz! mint van vége egyszerre minden szenvedésimnek. — Demeter' szeme előtt kerenge a' világ. Akkor a' Garbonczás - diák megfogá a' Demeter' karját, 's mondá: Hamar, fogja-össze az Úr lyánya' és a' Hadnagy' jobbjaikat, 's adjon áldást rájok. Külömben elszalasztja a' Lifrántságot, 's ki nem feslik a' Szolgabíró' előtt bajaiból. — Demeter így szólla: Vegyétek hát egymást; de hagyjatok eszemen, hogy az alkuhoz láthassak. — Alkut az Úr jobbat soha sem teve még, monda a' Garbonczás-diák; 's nézze csak, melly kincset hágy lyányának és a' Hadnagynak.

A' szoba' falai átlátszó kristályá levének, 's a' tenger a' maga csendes felségében lapúla-el az álmélkodók' szemei előtt. A' napsúgár ama' zöld, ama' titkokban-gazdag hullám-réten pattana-meg; arany híd feszüle-ki, hogy utat csináljon a' szigethez. Tavasz és minden kiesség ékesíté a' tájt, 's szerelem és virágzat, öröm és egyesség lebegé-végig a' szigetet. A' bárány együtt-múlata az oroszlán-

nal, a' galamb az ülyvvel, a' lombok' suhogása Éolhárfa zengés vala, a' virág' illatai víg elragadtatás' szava felemelkedve az egekig, 's nap és hold és csillagok együtt sütének és pillogának, 's felelgetének a' liliomoknak, 's Lúcia mind e' boldogságok közt járdalt. A' pázsit' virágbimbóji lábai alatt feslének-elő, 's a' vágyakodások' hév patakja követte menéseit. Jobbja mellett gyöngyök, balja mellet gyémántok lepték-el a' földet; de ő gyönggyel, gyémánttal nem gondola, hanem égszint és csillagfényt szakasztta gyöngéd újaival a' rét virágai közzül, 's belé foná sötét hajfürtjei közzé. Edvárdja egy csalíthból közelíte. Lúciának egy pillantata neki arany nyíl vala, melly zengve illete szívét. A' zengés isteni muzsika volt, a' nyíl rózsává leve keblén; levelei gazdag bíborhabzásban folyának-le a' szép lyányon, hogy az úgy álla ott mint az örök boldogságok' gyönyörű hajnala.

Légyen tehát, légyen Tekintetes Fiam-uramé a' lyányom! mondá Demeter a' Hadnagynak. De miért nem mondá tehát mingyárt első bejelentésekor hogy illy temérdek birtokú Úr? Szerencsémnek tartom hogy ipa lehetek Tekintetes Fiam-uram Hadnagy Uramnak. Szigetében szép speculátiót fogok csinálni; Oroszlánát eladom Van Ákennek, meg' a' Sast; azokat a' sok gyémántokat, azokat a' sok gyönygyöket pedig, o! o! o!
— De messze e ide a' sziget?

Szót mostan a' Garbonczás-diák veve: Demeter Úr, ha meglátogatja Hadnagy Urat, quar-télyában, Heves Vármegyében, meglátja a' szí-
getet is. Úgy van; mert a' varázstáj mindenütt
virít, a' hol együtt él két szerelmes. — Deme-
ter Koma szépen meghajtá neki magát a' bizta-
tásért, de vére egészen arczába költ. Az Uram
dévaj ember, mondá neki; szereti fitogtatni,
hogy tanúlt valamit; de alig ha nincs valami
a' füle megett.

A' Hadnagy belé ugrata szavába: Mindnyájan
szerencsések vagyunk, csak a' szegény Kandúr
Károly nem az. — Oh nem! felele a' Garbon-
czás-diák, 's az keseríti az én szívemet; de neki
is lesz, úgy hiszem, szabadulás. Ide a' levelet;
le kell róla türlenem a' varázsírást, mert még
baj érhetne. — Lúcia kezébe adá azt. A'
Garbonczás-diák kibontotta. Csudálkozva tapad-
tak szemei a' levélbe, 's felkiálta: Szavát állja
a' Varázs! Én e' levélnek olly tulajdonságot
adék, hogy belőle minden azt olvassa, a' mit minde-
nek felett óhajt vagy retteg. Én is tehát most a' mit
mindenek felett ohajok; tudnillik hogy Károly
barátom bújjon-ki macska-alakjából, 's szeretett
Cziczácskájával váljon-eggyé. A' munka nem ne-
héz, de mindnyájunknak lesz benne része. Kiki
tudni akará mit tégyen 's Kandúr barát — — —

Gróf Mailáth János I—IV.

TIZENNYOLCZADIK RÉSZ.

P É L D A.

Nincs legkisebb tisztelettel szülei eránt
Nincs szülei eránt legkisebb tisztelettel
Legkisebb tisztelettel szülei eránt nincs
Legkisebb tisztelettel nincs szülei eránt
Szülei eránt nincs legkisebb tisztelettel
Szülei eránt legkisebb tisztelettel nincs.

Nincsen legkisebb tisztelettel szülei eránt
Nincsen szülei eránt legkisebb tisztelettel
Legkisebb tisztelettel szülei eránt nincsen
Legkisebb tisztelettel nincsen szülei eránt
Szülei eránt nincsen legkisebb tisztelettel
Szülei eránt legkisebb tisztelettel nincsen.

Nincs a' legkisebb tisztelettel szülei eránt
Nincs szülei eránt a' legkisebb tisztelettel!
A' legkisebb tisztelettel szülei eránt nincs
A' legkisebb tisztelettel nincs szülei eránt
Szülei eránt nincs a' legkisebb tisztelettel
Szülei eránt a' legkisebb tisztelettel nincs
Nincsen a' legkisebb tisztelettel szülei eránt

Nincsen szülei eránt a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel szülei eránt nincsen
 A' legkisebb tisztelettel nincsen szülei eránt
 Szülei eránt nincsen a' legkisebb tisztelettel
 Szülei eránt a' legkisebb tisztelettel nincsen.

Nincs legkisebb tisztelettel a' maga szülei eránt
 Nincs a' maga szülei eránt legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel a' maga szülei eránt nincs
 Legkisebb tisztelettel nincs a' maga szülei eránt
 A' maga szülei eránt nincs legkisebb tisztelettel
 A' maga szülei eránt legkisebb tisztelettel nincs
 Nincsen legkisebb tisztelettel a' maga szülei eránt
 Nincsen a' maga szülei eránt legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel a' maga szülei eránt nincsen
 Legkisebb tisztelettel nincsen a' maga szülei eránt
 A' maga szülei eránt nincsen legkisebb tisztelettel
 A' maga szülei eránt legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincs a' legkisebb tisztelettel a' maga szülei eránt
 Nincs a' maga szülei eránt a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel a' maga szülei eránt nincs
 A' legkisebb tisztelettel nincs a' maga szülei eránt
 A' maga szülei eránt nincs a' legkisebb tisztelettel
 A' maga szülei eránt a' legkisebb tisztelettel nincs
 Nincsen a' legkisebb tisztelettel a' maga szülei eránt
 Nincsen a' maga szülei eránt a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel a' maga szülei eránt nincsen
 A' legkisebb tisztelettel nincsen a' maga szülei eránt
 A' maga szülei eránt nincsen a' legkisebb tisztelettel
 A' maga szülei eránt a' legkisebb tisztelettel nincsen.

Ő nincs legkisebb tisztelettel szülei eránt
 Ő legkisebb tisztelettel szülei eránt nincs

Ó szü lé ji eránt nincs legkisebb tisztelettel
 Ó szü lé ji eránt legkisebb tisztelettel nincs
 Nincs ó legkisebb tisztelettel szü lé ji eránt
 Nincs ó szü lé ji eránt legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel ó szü lé ji eránt nincs
 Legkisebb tisztelettel nincs ó szü lé ji eránt
 Szü lé ji eránt ó nincs legkisebb tisztelettel
 Szü lé ji eránt nincs ó legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel szü lé ji eránt ó nincs
 Szü lé ji eránt legkisebb tisztelettel ó nincs
 Legkisebb tisztelettel szü lé ji eránt nincs ó
 Szü lé ji eránt legkisebb tisztelettel nincs ó
 Legkisebb tisztelettel nincs szü lé ji eránt ó
 Ó nincsen legkisebb tisztelettel szü lé ji eránt
 Ó nincsen szü lé ji eránt legkisebb tisztelettel
 Ó legkisebb tisztelettel szü lé ji eránt nincsen
 Ó legkisebb tisztelettel nincsen szü lé ji eránt
 Ó szü lé ji eránt nincsen legkisebb tisztelettel
 Ó szü lé ji eránt legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincsen ó legkisebb tisztelettel szü lé ji eránt
 Nincsen ó szü lé ji eránt legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel ó szü lé ji eránt nincsen
 Legkisebb tisztelettel nincsen ó szü lé ji eránt
 Szü lé ji eránt ó nincsen legkisebb tisztelettel
 Szü lé ji eránt nincsen ó legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel szü lé ji eránt ó nincsen
 Szü lé ji eránt legkisebb tisztelettel ó nincsen
 Legkisebb tisztelettel szü lé ji eránt nincsen ó
 Szü lé ji eránt legkisebb tisztelettel nincsen ó
 Legkisebb tisztelettel nincsen szü lé ji eránt ó
 Ó nincs a' legkisebb tisztelettel szü lé ji eránt
 Ó nincs szü lé ji eránt a' legkisebb tisztelettel
 Ó a' legkisebb tisztelettel szü lé ji eránt nincs
 Ó a' legkisebb tisztelettel nincs szü lé ji eránt

Ő szülei eránt nincs a' legkisebb tisztelettel
 Ő szülei eránt a' legkisebb tisztelettel nincs
 Nincs ő a' legkisebb tisztelettel szülei eránt
 Nincs ő szülei eránt a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel ő szülei eránt nincs
 A' legkisebb tisztelettel nincs ő szülei eránt
 Szülei eránt ő nincs a' legkisebb tisztelettel
 Szülei eránt nincs ő a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel szülei eránt ő nincs
 Szülei eránt a' legkisebb tisztelettel ő nincs
 A' legkisebb tisztelettel szülei eránt nincs ő
 Szülei eránt a' legkisebb tisztelettel nincs ő
 A' legkisebb tisztelettel nincs szülei eránt ő
 Ő nincsen a' legkisebb tisztelettel szülei eránt
 Ő nincsen szülei eránt a' legkisebb tisztelettel
 Ő a' legkisebb tisztelettel szülei eránt nincsen
 Ő a' legkisebb tisztelettel nincsen szülei eránt
 Ő szülei eránt nincsen a' legkisebb tisztelettel
 Ő szülei eránt a' legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincsen ő a' legkisebb tisztelettel szülei eránt
 Nincsen ő szülei eránt a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel ő szülei eránt nincsen
 A' legkisebb tisztelettel nincsen ő szülei eránt
 Szülei eránt ő nincsen a' legkisebb tisztelettel
 Szülei eránt nincsen ő a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel szülei eránt ő nincsen
 Szülei eránt a' legkisebb tisztelettel ő nincsen
 A' legkisebb tisztelettel szülei eránt nincsen ő
 Szülei eránt a legkisebb tisztelettel nincsen ő
 A' legkisebb tisztelettel nincsen szülei eránt ő
 Ő nincs legkisebb tisztelettel a' maga szülei eránt
 Ő nincs a' maga szülei eránt legkisebb tisztelettel
 Ő legkisebb tisztelettel a' maga szülei eránt nincs
 Ő legkisebb tisztelettel nincs a' maga szülei eránt

Szüléji eránt nincs legkisebb tisztelettel is
Nincsen szüléji eránt legkisebb tisztelettel is
Nincsen legkisebb tisztelettel is szüléji eránt
Szüléji eránt nincsen legkisebb tisztelettel is
Nincs a' legkisebb tisztelettel is szüléji eránt
Nincs szüléji eránt a' legkisebb tisztelettel is
Szüléji eránt nincs a' legkisebb tisztelettel is
Nincsen a' legkisebb tisztelettel is szüléji eránt
Nincsen szüléji eránt a' legkisebb tisztelettel is
Szüléji eránt nincsen a' legkisebb tisztelettel is
Nincs legkisebb tisztelettel is a' maga szüléji eránt
Nincs a' maga szüléji eránt legkisebb tisztelettel is
A' maga szüléji eránt nincs legkisebb tisztelettel is
Nincsen legkisebb tisztelettel is a' maga szüléji eránt
Nincsen a' maga szüléji eránt legkisebb tisztelettel is
A' maga szüléji eránt nincsen legkisebb tisztelettel is
Nincs a' legkisebb tisztelettel is a' maga szüléji eránt
Nincs a' maga szüléji eránt a' legkisebb tisztelettel is
A' maga szüléji eránt nincs a' legkisebb tisztelettel is
Nincsen a' legkisebb tisztelettel is a' maga szüléji eránt
Nincsen a' maga szüléji eránt a' legkisebb tisztelettel is
A' maga szüléji eránt nincsen a' legkisebb tisztelettel is
Ő nincs legkisebb tisztelettel is szüléji eránt
Ő nincs szüléji eránt legkisebb tisztelettel is
Nincs ő legkisebb tisztelettel is szüléji eránt
Nincs ő szüléji eránt legkisebb tisztelettel is
Ő nincsen legkisebb tisztelettel is szüléji eránt
Ő nincs szüléji eránt legkisebb tisztelettel is
Nincsen ő legkisebb tisztelettel is szüléji eránt
Nincsen ő szüléji eránt legkisebb tisztelettel is
Ő nincs a' legkisebb tisztelettel is szüléji eránt
Ő nincs szüléji eránt a' legkisebb tisztelettel is
Nincs ő a' legkisebb tisztelettel is szüléji eránt
Nincs ő szüléji eránt a' legkisebb tisztelettel is

Ó nincsen a' legkisebb tisztelettel is szü léji eránt
 Ó nincsen szü léji eránt a' legkisebb tisztelettel is
 Nincsen ő a' legkisebb tisztelettel is szü léji eránt
 Nincsen ő szü léji eránt a' legkisebb tisztelettel is
 Ó nincs legkisebb tisztelettel is a' maga szü léji eránt
 Ó nincs a' maga szü léji eránt legkisebb tisztelettel is
 Nincs ő legkisebb tisztelettel is a' maga szü léji eránt
 Nincs ő a' maga szü léji eránt legkisebb tisztelettel is
 Ó nincsen legkisebb tisztelettel is a' maga szü léji eránt
 Ó nincsen a' maga szü léji eránt legkisebb tisztelettel is
 Nincsen ő legkisebb tisztelettel is a' maga szü léji eránt
 Nincsen ő a' maga szü léji eránt legkisebb tisztelettel is
 Ó nincs a' legkisebb tisztelettel is a' maga szü léji eránt
 Ó nincs a' maga szü léji eránt a' legkisebb tisztelettel is
 Nincs ő a' legkisebb tisztelettel is a' maga szü léji eránt
 Nincs ő a' maga szü léji eránt a' legkisebb tisztelettel is
 Ó nincsen a' legkisebb tisztelettel is a' maga szü léji eránt
 Ó nincsen a' maga szü léji eránt a' legkisebb tisztelettel is
 Nincsen ő a' legkisebb tisztelettel is a' maga szü léji eránt
 Nincsen ő a' maga szü léji eránt a' legkisebb tisztelettel is.

Tisztelettel szü léji eránt legkisebbel nincs
 Szü léji eránt tisztelettel legkisebbel nincs
 Tisztelettel szü léji eránt legkisebbel nincsen
 Szü léji eránt tisztelettel legkisebbel nincsen
 Tisztelettel szü léji eránt a' legkisebbel nincs
 Szü léji eránt tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Tisztelettel szü léji eránt a' legkisebbel nincsen
 Szü léji eránt tisztelettel a' legkisebbel nincsen
 Tisztelettel a' maga szü léji eránt legkisebbel nincs
 A' maga szü léji eránt tisztelettel legkisebbel nincs
 Tisztelettel a' maga szü léji eránt legkisebbel nincsen
 A' maga szü léji eránt tisztelettel legkisebbel nincsen

Tisztelettel a' maga szülei eránt a' legkisebbel nincs
 A' maga szülei eránt tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Tisztelettel a' maga szülei eránt a' legkisebbel nincsen
 A' maga szülei eránt tisztelettel a' legkisebbel nincsen
 Ő tisztelettel szülei eránt legkisebbel nincs
 Ő szülei eránt tisztelettel legkisebbel nincs
 Tisztelettel ő szülei eránt legkisebbel nincs
 Szülei eránt ő tisztelettel legkisebbel nincs
 Tisztelettel szülei eránt legkisebbel nincs ő
 Szülei eránt tisztelettel legkisebbel nincs ő
 Ő szülei eránt tisztelettel legkisebbel nincsen
 Ő tisztelettel szülei eránt legkisebbel nincsen
 Tisztelettel ő szülei eránt legkisebbel nincsen
 Szülei eránt ő tisztelettel legkisebbel nincsen
 Tisztelettel szülei eránt legkisebbel nincsen ő
 Szülei eránt tisztelettel legkisebbel nincsen ő
 Ő tisztelettel szülei eránt a' legkisebbel nincs
 Ő szülei eránt tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Tisztelettel ő szülei eránt a' legkisebbel nincs
 Szülei eránt ő tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Tisztelettel szülei eránt a' legkisebbel nincs ő
 Szülei eránt tisztelettel a' legkisebbel nincs ő
 Ő tisztelettel szülei eránt a' legkisebbel nincsen
 Ő szülei eránt tisztelettel a' legkisebbel nincsen
 Tisztelettel ő szülei eránt a' legkisebbel nincsen
 Szülei eránt ő tisztelettel a' legkisebbel nincsen
 Tisztelettel szülei eránt a' legkisebbel nincsen ő
 Szülei eránt tisztelettel a' legkisebbel nincsen ő
 Ő tisztelettel a' maga szülei eránt legkisebbel nincs
 Ő a' maga szülei eránt tisztelettel legkisebbel nincs
 Tisztelettel ő a' maga szülei eránt legkisebbel nincs
 A' maga szülei eránt ő tisztelettel legkisebbel nincs
 Tisztelettel a' maga szülei eránt legkisebbel nincs ő
 A' maga szülei eránt tisztelettel legkisebbel nincs ő

Ő tisztelettel a' maga szülei eránt legkisebbel nincsen
 Ő maga a' szülei eránt tisztelettel legkisebbel nincsen
 Tisztelettel ő a' maga szülei eránt legkisebbel nincsen
 A' maga szülei eránt ő tisztelettel legkisebbel nincsen
 Tisztelettel a' maga szülei eránt legkisebbel nincsen ő
 A' maga szülei eránt tisztelettel legkisebbel nincsen ő
 Ő tisztelettel a' maga szülei eránt a' legkisebbel nincs
 Ő a' maga szülei eránt tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Tisztelettel a' maga szülei eránt ő a' legkisebbel nincs
 A' maga szülei eránt ő tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Tisztelettel a' maga szülei eránt a' legkisebbel nincs ő
 A' maga szülei eránt tisztelettel a' legkisebbel nincs ő
 Ő tisztelettel a' maga szülei eránt a' legkisebbel nincsen
 Ő a' maga szülei eránt tisztelettel a' legkisebbel nincsen
 Tisztelettel ő a' maga szülei eránt a' legkisebbel nincsen
 A' maga szülei eránt ő tisztelettel a' legkisebbel nincsen
 Tisztelettel a' maga szülei eránt a' legkisebbel nincsen ő
 A' maga szülei eránt tisztelettel a' legkisebbel nincsen ő
 Tisztelettel szülei eránt nincs legkisebbel is
 Szülei eránt tisztelettel nincs legkisebbel is
 Tisztelettel szülei eránt nincsen legkisebbel is
 Szülei eránt tisztelettel nincsen legkisebbel is
 Tisztelettel szülei eránt nincs a' legkisebbel is
 Szülei eránt tisztelettel nincs a' legkisebbel is
 Tisztelettel szülei eránt nincsen a' legkisebbel is
 Szülei eránt tisztelettel nincsen a' legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szülei eránt nincs legkisebbel is
 A' maga szülei eránt tisztelettel nincs legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szülei eránt nincsen legkisebbel is
 A' maga szülei eránt tisztelettel nincsen legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szülei eránt nincs a' legkisebbel is
 A' maga szülei eránt tisztelettel nincs a' legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szülei eránt nincsen a' legkisebbel is
 A' maga szülei eránt tisztelettel nincsen a' legkisebbel is

Ó tisztelettel szü léji eránt nincs legkisebbel is
 Ó szü léji eránt tisztelettel nincs legkisebbel is
 Tisztelettel szü léji eránt ő nincs legkisebbel is
 Szü léji eránt tisztelettel ő nincs legkisebbel is
 Tisztelettel szü léji eránt nincs legkisebbel is ő
 Szü léji eránt tisztelettel nincs legkisebbel is ő
 Ó tisz elettel szü léji eránt nincsen legkisebbel is
 Ó szü léji eránt tisztelettel nincsen legkisebbel is
 Tisztelettel szü léji eránt ő nincsen legkisebbel is
 Szü léji eránt tisztelettel ő nincsen legkisebbel is
 Tisztelettel szü léji eránt nincsen legkisebbel is ő
 Szü léji eránt tisztelettel nincsen legkisebbel is ő
 Ó tisztelettel szü léji eránt nincsen a' legkisebbel is
 Ó szü léji eránt tisztelettel nincs a' legkisebbel is
 Tisztelettel szü léji eránt ő nincs a' legkisebbel is
 Szü léji eránt tisztelettel ő nincs a' legkisebbel is
 Tisztelettel szü léji eránt nincs a' legkisebbel is ő
 Szü léji eránt tisztelettel nincs a' legkisebbel is ő
 Ó tisztelettel szü léji eránt nincsen a' legkisebbel is
 Ó szü léji eránt tisztelettel nincsen a' legkisebbel is
 Tisztelettel szü léji eránt ő nincsen a' legkisebbel is
 Szü léji eránt tisztelettel ő nincsen a' legkisebbel is
 Tisztelettel szü léji eránt nincsen a' legkisebbel is ő
 Szü léji eránt tisztelettel nincsen a' legkisebbel is ő
 Ó tisztelettel a' maga szü léji eránt nincs legkisebbel is
 Ó a' maga szü léji eránt tisztelettel nincs legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szü léji eránt ő nincs legkisebbel is
 A' maga szü léji eránt tisztelettel ő nincs legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szü léji eránt nincs legkisebbel is ő
 A' maga szü léji eránt tisztelettel nincs legkisebbel is ő
 Ó tisztelettel a' maga szü léji eránt nincsen legkisebbel is
 Ó a' maga szü léji eránt tisztelettel nincsen legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szü léji eránt ő nincsen legkisebbel is
 A' maga szü léji eránt tisztelettel ő nincsen legkisebbel is

Tisztelettel a' maga szüléji eránt nincsen legkisebbel is ő
 A' maga szüléji eránt tisztelettel nincsen legkisebbel is ő
 Ő a' maga szüléji eránt tisztelettel nincs a' legkisebbel is
 Ő tisztelettel a' maga szüléji eránt nincs a' legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szüléji eránt ő nincs a' legkisebbel is
 A' maga szüléji eránt tisztelettel ő nincs a' legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szüléji eránt nincs a' legkisebbel is ő
 A' maga szüléji eránt tisztelettel nincs a' legkisebbel is ő
 Ő tisztelettel a' maga szüléji eránt nincsen a' legkiseb. is
 Ő a' maga szüléji eránt tisztelettel nincsen a' legkiseb. is
 Tisztelettel a' maga szüléji eránt ő nincsen a' legkiseb. is
 A' maga szüléji eránt tisztelettel ő nincsen a' legkis. is
 Tisztelettel a' maga szüléji eránt nincsen a' legkiseb. is ő
 A' maga szüléji eránt tisztelettel nincsen a' legkiseb. is ő
 Tisztelettel a' maga szüléji eránt nincsen ő a' legkiseb. is
 A' maga szüléji eránt tisztelettel ő nincsen a' legkiseb. is.

Nincs legkisebb tisztelettel szüléjinek erántok
 Nincs szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel szüléjinek erántok nincs
 Legkisebb tisztelettel nincs szüléjinek erántok
 Szüléjinek erántok nincs legkisebb tisztelettel
 Szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel nincs
 Nincsen legkisebb tisztelettel szüléjinek erántok
 Nincsen szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel szüléjinek erántok nincsen
 Legkisebb tisztelettel nincsen szüléjinek erántok
 Szüléjinek erántok nincsen legkisebb tisztelettel
 Szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincs a' legkisebb tisztelettel szüléjinek erántok
 Nincs szüléjinek erántok a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel szüléjinek erántok nincs
 A' legkisebb tisztelettel nincs szüléjinek erántok

Szüléjinek erántok nincs a' legkisebb tisztelettel
 Szüléjinek erántok a' legkisebb tisztelettel nincs
 Nincsen a' legkisebb tisztelettel szüléjinek erántok
 Nincsen szüléjinek erántok a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel szüléjinek erántok nincsen
 A' legkisebb tisztelettel nincsen szüléjinek erántok
 Szüléjinek erántok a' legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincs legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek erántok
 Nincs a' maga szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincs
 Legkisebb tisztelettel nincs a' maga szüléjinek erántok
 A' maga szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel nincs
 A' maga szüléjinek erántok nincs legkisebb tisztelettel
 Nincsen legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek erántok
 Nincsen a' maga szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincsen
 Legkisebb tisztelettel nincsen a' maga szüléjinek erántok
 A' maga szüléjinek erántok nincsen legkisebb tisztelettel
 A' maga szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincs a' legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek erántok
 Nincs a' maga szüléjinek erántok a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincs
 A' legkisebb tisztelettel nincs a' maga szüléjinek erántok
 A' maga szüléjinek erántok nincs a' legkisebb tisztelettel
 A' maga szüléjinek erántok a' legkisebb tisztelettel nincs
 Nincsen a' legkis. tisztelettel a' maga szüléjinek erántok
 Nincsen a' maga szüléjinek erántok a' legkis. tisztelettel
 A' legkis. tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincsen
 A' legkis. tisztelettel nincsen a' maga szüléjinek erántok
 A' maga szüléjinek erántok nincsen a' legkisebb tisztelettel
 A' maga szüléjinek erántok a' legkis. tisztelettel nincsen
 Ó nincs legkisebb tisztelettel szüléjinek erántok
 Ó nincs szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel
 Ó legkisebb tisztelettel szüléjinek erántok nincs

ő legkisebb tisztelettel nincs szülejének erántok
 Ő szülejének erántok nincs legkisebb tisztelettel
 Ő szülejének erántok legkisebb tisztelettel nincs
 Nincs ő legkisebb tisztelettel szülejének erántok
 Nincs ő szülejének erántok legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel ő szülejének erántok nincs
 Legkisebb tisztelettel nincs ő szülejének erántok
 Szülejének erántok ő nincs legkisebb tisztelettel
 Szülejének erántok nincs ő legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel szülejének erántok ő nincs
 Szülejének erántok legkisebb tisztelettel ő nincs
 Legkisebb tisztelettel szülejének erántok nincs ő
 Szülejének erántok legkisebb tisztelettel nincs ő
 Legkisebb tisztelettel nincs szülejének erántok ő
 Ő nincsen legkisebb tisztelettel szülejének erántok
 Ő nincsen szülejének erántok legkisebb tisztelettel
 Ő legkisebb tisztelettel szülejének erántok nincsen
 Ő legkisebb tisztelettel nincsen szülejének erántok
 Ő szülejének erántok nincsen legkisebb tisztelettel
 Ő szülejének erántok legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincsen ő legkisebb tisztelettel szülejének erántok
 Nincsen ő szülejének erántok legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel ő szülejének erántok nincsen
 Legkisebb tisztelettel nincsen ő szülejének erántok
 Szülejének erántok ő nincsen legkisebb tisztelettel
 Szülejének erántok nincsen ő legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel szülejének erántok ő nincsen
 Szülejének erántok legkisebb tisztelettel ő nincsen
 Legkisebb tisztelettel szülejének erántok nincsen ő
 Szülejének erántok legkisebb tisztelettel nincsen ő
 Legkisebb tisztelettel nincsen szülejének erántok ő
 Ő nincs a' legkisebb tisztelettel szülejének erántok
 Ő nincs szülejének erántok a' legkisebb tisztelettel
 Ő a' legkisebb tisztelettel szülejének erántok nincs

Szüléjinek erántok nincs a' legkisebb tisztelettel
 Szüléjinek erántok a' legkisebb tisztelettel nincs
 Nincsen a' legkisebb tisztelettel szüléjinek erántok
 Nincsen szüléjinek erántok a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel szüléjinek erántok nincsen
 A' legkisebb tisztelettel nincsen szüléjinek erántok
 Szüléjinek erántok a' legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincs legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek erántok
 Nincs a' maga szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincs
 Legkisebb tisztelettel nincs a' maga szüléjinek erántok
 A' maga szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel nincs
 A' maga szüléjinek erántok nincs legkisebb tisztelettel
 Nincsen legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek erántok
 Nincsen a' maga szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincsen
 Legkisebb tisztelettel nincsen a' maga szüléjinek erántok
 A' maga szüléjinek erántok nincsen legkisebb tisztelettel
 A' maga szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincs a' legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek erántok
 Nincs a' maga szüléjinek erántok a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincs
 A' legkisebb tisztelettel nincs a' maga szüléjinek erántok
 A' maga szüléjinek erántok nincs a' legkisebb tisztelettel
 A' maga szüléjinek erántok a' legkisebb tisztelettel nincs
 Nincsen a' legkis. tisztelettel a' maga szüléjinek erántok
 Nincsen a' maga szüléjinek erántok a' legkis. tisztelettel
 A' legkis. tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincsen
 A' legkis. tisztelettel nincsen a' maga szüléjinek erántok
 A' maga szüléjinek erántok nincsen a' legkisebb tisztelettel
 A' maga szüléjinek erántok a' legkis. tisztelettel nincsen
 Ó nincs legkisebb tisztelettel szüléjinek erántok
 Ó nincs szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel
 Ó legkisebb tisztelettel szüléjinek erántok nincs

ő legkisebb tisztelettel nincs szülejének erántok
 Ő szülejének erántok nincs legkisebb tisztelettel
 Ő szülejének erántok legkisebb tisztelettel nincs
 Nincs ő legkisebb tisztelettel szülejének erántok
 Nincs ő szülejének erántok legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel ő szülejének erántok nincs
 Legkisebb tisztelettel nincs ő szülejének erántok
 Szülejének erántok ő nincs legkisebb tisztelettel
 Szülejének erántok nincs ő legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel szülejének erántok ő nincs
 Szülejének erántok legkisebb tisztelettel ő nincs
 Legkisebb tisztelettel szülejének erántok nincs ő
 Szülejének erántok legkisebb tisztelettel nincs ő
 Legkisebb tisztelettel nincs szülejének erántok ő
 Ő nincsen legkisebb tisztelettel szülejének erántok
 Ő nincsen szülejének erántok legkisebb tisztelettel
 Ő legkisebb tisztelettel szülejének erántok nincsen
 Ő legkisebb tisztelettel nincsen szülejének erántok
 Ő szülejének erántok nincsen legkisebb tisztelettel
 Ő szülejének erántok legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincsen ő legkisebb tisztelettel szülejének erántok
 Nincsen ő szülejének erántok legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel ő szülejének erántok nincsen
 Legkisebb tisztelettel nincsen ő szülejének erántok
 Szülejének erántok ő nincsen legkisebb tisztelettel
 Szülejének erántok nincsen ő legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel szülejének erántok ő nincsen
 Szülejének erántok legkisebb tisztelettel ő nincsen
 Legkisebb tisztelettel szülejének erántok nincsen ő
 Szülejének erántok legkisebb tisztelettel nincsen ő
 Legkisebb tisztelettel nincsen szülejének erántok ő
 Ő nincs a' legkisebb tisztelettel szülejének erántok
 Ő nincs szülejének erántok a' legkisebb tisztelettel
 Ő a' legkisebb tisztelettel szülejének erántok nincs

Ó a' legkisebb tisztelettel nincs szülejinek erántok
Ó szülejinek erántok nincs a' legkisebb tisztelettel
Ó szülejinek erántok a' legkisebb tisztelettel nincs
Nincs ó a' legkisebb tisztelettel szülejinek erántok
Nincs ó szülejinek erántok a' legkisebb tisztelettel
A' legkisebb tisztelettel ó szülejinek erántok nincs
A' legkisebb tisztelettel nincs ó szülejinek erántok
Szülejinek erántok ó nincs a' legkisebb tisztelettel
Szülejinek erántok nincs ó a' legkisebb tisztelettel
A' legkisebb tisztelettel szülejinek erántok ó nincs
Szülejinek erántok a' legkisebb tisztelettel ó nincs
A' legkisebb tisztelettel szülejinek erántok nincs ó
Szülejinek erántok a' legkisebb tisztelettel nincs ó
A' legkisebb tisztelettel nincs szülejinek erántok ó
Ó nincsen a' legkisebb tisztelettel szülejinek erántok
Ó nincsen szülejinek] erántok a' legkisebb tisztelettel
Ó a' legkisebb tisztelettel szülejinek erántok nincsen
Ó a' legkisebb tisztelettel nincsen szülejinek erántok
Ó szülejinek erántok nincsen a' legkisebb tisztelettel
Ó szülejinek erántok a' legkisebb tisztelettel nincsen
Nincsen ó a' legkisebb tisztelettel szülejinek erántok
Nincsen ó szülejinek erántok a' legkisebb tisztelettel
A' legkisebb tisztelettel ó szülejinek erántok nincsen
A' legkisebb tisztelettel nincsen ó szülejinek erántok
Szülejinek erántok ó nincsen a' legkisebb tisztelettel
Szülejinek erántok nincsen ó a' legkisebb tisztelettel
A' legkisebb tisztelettel szülejinek erántok ó nincsen
Szülejinek erántok a' legkisebb tisztelettel ó nincsen
A' legkisebb tisztelettel szülejinek erántok nincsen ó
Szülejinek erántok a' legkisebb tisztelettel nincsen ó
A' legkisebb tisztelettel nincsen szülejinek erántok ó
Ó nincs legkisebb tisztelettel a' maga szülejinek erántok
Ó nincs a' maga szülejinek erántok legkisebb tisztelettel
Ó legkisebb tisztelettel a' maga szülejinek erántok nincs

Ő legkisebb tisztelettel nincs a' maga szüléjinek erántok
 Ó a' maga szüléjinek erántok nincs legkisebb tisztelettel
 Ő a' maga szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel nincs
 Nincs ő legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek erántok
 Nincs ő a' maga szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel ő a' maga szüléjinek erántok nincs
 Legkisebb tisztelettel nincs ő a' maga szüléjinek erántok
 A' maga szüléjinek erántok ő nincs legkisebb tisztelettel
 A' maga szüléjinek erántok nincs ő legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek erántok ő nincs
 A' maga szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel ő nincs
 Legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincs ő
 A' maga szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel nincs ő
 Legkisebb tisztelettel nincs a' maga szüléjinek erántok ő
 Ő nincsen legkis. tisztelettel a' maga szüléjinek erántok
 Ő nincsen a' maga szüléjinek erántok legkis. tisztelettel
 Ő legkis. tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincsen
 Ő legkis. tisztelettel nincsen a' maga szüléjinek erántok
 Ő a' maga szüléjinek erántok nincsen legkis. tisztelettel
 Ő a' maga szüléjinek erántok legkis. tisztelettel nincsen
 Nincsen ő legkis. tisztelettel a' maga szüléjinek erántok
 Nincsen ő a' maga szüléjinek erántok legkis. tisztelettel
 Legkisebb tisztelet. ő a' maga szüléjinek erántok nincsen
 Legkisebb tisztelet. nincsen ő a' maga szüléjinek erántok
 A' maga szüléjinek erántok ő nincsen legkis. tisztelettel
 A' maga szüléjinek erántok nincsen ő legkis. tisztelettel
 Legkisebb tisztelet. a' maga szüléjinek erántok ő nincsen
 A' maga szüléjinek erántok legkis. tisztelettel ő nincsen
 Legkisebb tisztelet. a' maga szüléjinek erántok nincsen ő
 A' maga szüléjinek erántok legkis. tisztelettel nincsen ő
 Legkisebb tisztelet. nincsen a' maga szüléjinek erántok ő
 Ő nincs a' legkis. tisztelettel a' maga szüléjinek erántok
 Ő nincs a' maga szüléjinek erántok a' legkis. tisztelettel
 Ő a' legkis. tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincs

Ő a' legkis. tisztelettel nincs a' maga szüléjinek erántok
 Ő a' maga szüléjinek erántok nincs a' legkis. tisztelettel
 Ő a' maga szüléjinek erántok a' legkis. tisztelettel nincs
 Nincs ő a' legkis. tisztelettel a' maga szüléjinek erántok
 Nincs ő a' maga szüléjinek erántok a' legkis. tisztelettel
 A' legkisebb tisztelet. ő a' maga szüléjinek erántok nincs
 A' legkisebb tisztelet. nincs ő maga a' szüléjinek erántok
 A' maga szüléjinek erántok ő nincs a' legkis. tisztelettel
 A' maga szüléjinek erántok nincs ő a' legkis. tisztelettel
 A' legkisebb tisztelet. a' maga szüléjinek erántok ő nincs
 A' maga szüléjinek erántok a' legkis. tisztelettel ő nincs
 A' legkisebb tisztelet. a' maga szüléjinek erántok nincs ő
 A' maga szüléjinek erántok a' legkis. tisztelettel nincs ő
 A' legkis. tisztelettel nincs a' maga szüléjinek erántok ő
 Ő nincsen a' legk. tisztelettel a' maga szüléjinek erántok
 Ő nincsen a' maga szüléjinek erántok a' legk. tisztelettel
 Ő a' legk. tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincsen
 Ő a' legk. tisztelettel nincsen a' maga szüléjinek erántok
 Ő a' maga szüléjinek erántok a' legk. tisztelettel nincsen
 Ő a' maga szüléjinek erántok nincsen a' legk. tisztelettel
 Nincsen ő a' legk. tisztelettel a' maga szüléjinek erántok
 Nincsen ő a' maga szüléjinek erántok a' legk. tisztelettel
 A' legk. tisztelettel ő a' maga szüléjinek erántok nincsen
 A' legk. tisztelettel nincsen ő a' maga szüléjinek erántok
 A' maga szüléjinek erántok ő nincsen a' legk. tisztelettel
 A' maga szüléjinek erántok nincsen ő a' legk. tisztelettel
 A' legk. tisztelettel a' maga szüléjinek erántok ő nincsen
 A' maga szüléjinek erántok a' legk. tisztelettel ő nincsen
 A' legk. tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincsen ő
 A' maga szüléjinek erántok a' legk. tisztelettel nincsen ő
 A' legk. tisztelettel nincsen a' maga szüléjinek erántok ő
 Nincs legkisebb tisztelettel is szüléjinek erántok
 Nincs szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel is
 Szüléjinek erántok nincs legkisebb tisztelettel is

Nincsen legkisebb tisztelettel is szülejinek erántok
 Nncsen szülejinek erántok legkisebb tisztelettel is
 Szülejinek erántok nincsen legkisebb tisztelettel is
 Nincs a' legkisebb tisztelettel is szülejinek erántok
 Nincs szülejinek erántok a' legkisebb tisztelettel is
 Szülejinek erántok nincs a' legkisebb tisztelettel is
 Nincsen a' legkisebb tisztelettel is szülejinek erántok
 Nincsen szülejinek erántok a' legkisebb tisztelettel is
 Szülejinek erántok nincsen a' legkisebb tisztelettel is
 Nincs legkisebb tisztelettel is a' maga szülejinek erántok
 Nincs a' maga szülejinek erántok legkisebb tisztelettel is
 A' maga szülejinek erántok nincs legkisebb tisztelettel is
 Nincsen legkis. tisztelettel is a' maga szülejinek erántok
 Nincsen a' maga szülejinek erántok legkis. tisztelettel is
 A' maga szülejinek erántok nincsen legkis. tisztelettel is
 Nincs a' legkis. tisztelettel is a' maga szülejinek erántok
 Nincs a' maga szülejinek erántok a' legkis. tisztelettel is
 A' maga szülejinek erántok nincs a' legkis. tisztelettel is
 Nincsen a' legk. tisztelettel is a' maga szülejinek erántok
 Nincsen a' maga szülejinek erántok a' legk. tisztelettel is
 A' maga szülejinek erántok nincsen a' legk. tisztelettel is
 Ó nincs legkisebb tisztelettel is szülejinek erántok
 Ó nincs szülejinek erántok legkisebb tisztelettel is—
 Nincs ó legkisebb tisztelettel is szülejinek erántok
 Nincs ó szülejinek erántok legkisebb tisztelettel is
 Ó nincsen legkisebb tisztelettel is szülejinek erántok
 Ó nincsen szülejinek erántok legkisebb tisztelettel is
 Nincsen ó legkisebb tisztelettel is szülejinek erántok
 Nincsen ó szülejinek erántok legkisebb tisztelettel is
 Ó nincs a' legkisebb tisztelettel is szülejinek erántok
 Ó nincs szülejinek erántok a' legkisebb tisztelettel is
 Nincs ó a' legkisebb tisztelettel is szülejinek erántok
 Nincs ó szülejinek erántok a' legkisebb tisztelettel is
 Ó nincsen a' legkisebb tisztelettel is szülejinek erántok

Ő nincsen szülejének erántok a' legkisebb tisztelettel is
 Nincsen ő a' legkisebb tisztelettel is szülejének erántok
 Nincsen ő szülejének erántok a' legkisebb tisztelettel is
 Ő nincs legkis. tisztelettel is a' maga szülejének erántok
 Ő nincs a' maga szülejének erántok legkis. tisztelettel is
 Nincs ő legkis. tisztelettel is a' maga szülejének erántok
 Nincs ő a' maga szülejének erántok legkis. tisztelettel is
 Ő nincsen legk. tisztelettel is a' maga szülejének erántok
 Ő nincsen a' maga szülejének erántok legk. tisztelettel is
 Nincsen ő legk. tisztelettel is a' maga szülejének erántok
 Nincsen ő a' maga szülejének erántok a' legk. tisztelettel is
 Ő nincs a' legk. tisztelettel is a' maga szülejének erántok
 Ő nincs a' legk. tisztelettel is a' maga szülejének erántok
 Nincs ő a' legk. tisztelettel is a' maga szülejének erántok
 Nincs ő a' maga szülejének erántok a' legk. tisztelettel is
 Ő nincsen a' legk. tisztelet. is a' maga szülejének erántok
 Ő nincsen a' maga szülejének erántok a' legk. tisztelet. is
 Nincsen ő a' legk. tisztelet. is a' maga szülejének erántok
 Nincsen ő a' maga szülejének erántok a' legk. tisztelet. is
 Tisztelettel szülejének erántok legkisebbel nincs
 Szülejének erántok tisztelettel legkisebbel nincs
 Tisztelettel szülejének erántok legkisebbel nincsen
 Szülejének erántok tisztelettel legkisebbel nincsen
 Tisztelettel szülejének erántok a' legkisebbel nincs
 Szülejének erántok tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Tisztelettel szülejének erántok a' legkisebbel nincsen
 Szülejének erántok tisztelettel a' legkisebbel nincsen
 Tisztelettel a' maga szülejének erántok legkisebbel nincs
 A' maga szülejének erántok tisztelettel legkisebbel nincs
 Tisztelettel a' maga szülejének erántok legkiseb. nincsen
 A' maga szülejének erántok tisztelettel kegkiseb. nincsen
 Tisztelettel a' maga szülejének erántok a' legkiseb. nincs
 A' maga szülejének erántok tisztelettel a' legkiseb. nincs
 Tisztelettel a' maga szülejének erántok a' legkis. nincsen

A' maga szüléjinek erántok tisztelet. a' legkisebb. nincsen
 Ó tisztelettel szüléjinek erántok legkisebbel nincs
 Tisztelettel ő szüléjinek erántok legkisebbel nincs
 Szüléjinek erántok ő tisztelettel legkisebbel nincs
 Tisztelettel szüléjinek erántok legkisebbel nincs ő
 Szüléjinek erántok tisztelettel legkisebbel nincs ő
 Ó szüléjinek erántok tisztelettel legkisebbel nincsen
 Ó tisztelettel szüléjinek erántok legkisebbel nincsen
 Tisztelettel ő szüléjinek erántok legkisebbel nincsen
 Szüléjinek erántok ő tisztelettel legkisebbel nincsen
 Tisztelettel szüléjinek erántok legkisebbel nincsen ő
 Szüléjinek erántok tisztelettel legkisebbel nincsen ő
 Ó szüléjinek erántok tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Ó szüléjinek erántok tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Tisztelettel ő szüléjinek erántok a' legkisebbel nincs
 Szüléjinek erántok ő tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Tisztelettel szüléjinek erántok a' legkisebbel nincs ő
 Szüléjinek erántok tisztelettel a' legkisebbel nincs ő
 Ó szüléjinek erántok tisztelettel a' legkisebbel nincsen
 Ó tisztelettel szüléjinek erántok a' legkisebbel nincsen
 Tisztelettel ő szüléjinek erántok a' legkisebbel nincsen
 Szüléjinek erántok ő tisztelettel a' legkisebbel nincsen
 Tisztelettel szüléjinek erántok a' legkisebbel nincsen ő
 Szüléjinek erántok tisztelettel a' legkisebbel nincsen ő
 Ó tisztelettel a' maga szüléjinek erántok legkiseb. nincs
 Ó a' maga szüléjinek erántok tisztelettel legkiseb. nincs
 Tisztelettel ő a' maga szüléjinek erántok legkiseb. nincs
 A' maga szüléjinek erántok ő tisztelettel legkiseb. nincs
 Tisztelettel a' maga szüléjinek erántok legkiseb. nincs ő
 A' maga szüléjinek erántok tisztelettel legkiseb. nincs ő
 Ó tisztelettel a' maga szüléjinek erántok legkis. nincsen
 Ó a' maga szüléjinek erántok tisztelettel legkis. nincsen
 Tisztelettel ő a' maga szüléjinek erántok legkis. nincsen
 A' maga szüléjinek erántok ő tisztelettel legkis. nincsen

Tisztelettel a' maga szülejének erántok legkis. nincsen ő
 A' maga szülejének erántok tisztelettel legkis. nincsen ő
 Ó tisztelettel a' maga szülejének erántok a' legkis. nincs
 Ő a' maga szülejének erántok tisztelettel a' legkis. nincs
 Tisztelettel a' maga szülejének erántok ő a' legkis. nincs.
 A' maga szülejének erántok ő tisztelettel a' legkis. nincs.
 Tisztelettel a' maga szülejének erántok a' legkis. nincs ő
 A' maga szülejének erántok tisztelettel a' legkis. nincs ő
 Ő tisztelettel a' maga szülejének erántok a' legkis. nincsen
 Ó a' maga szülejének erántok tisztelettel a' legk. nincsen
 Tisztelettel ő a' maga szülejének erántok a' legk. nincsen
 A' maga szülejének erántok ő tisztelett. a' legk. nincsen
 Tisztelettel a' maga szülejének erántok a' legk. nincsen ő
 A' maga szülejének erántok tisztelettel a' legk. nincsen ő
 Tisztelettel szülejének erántok nincs legkisebbel is
 Szülejének erántok tisztelettel nincs legkisebbel is
 Tisztelettel szülejének erántok nincsen legkisebbel is
 Szülejének erántok tisztelettel nincsen legkisebbel is
 Tisztelettel szülejének erántok nincs a' legkisebbel is
 Szülejének erántok tisztelettel nincs a' legkisebbel is
 Tisztelettel szülejének erántok nincsen a' legkisebbel is
 Szülejének erántok tisztelettel nincsen a' legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szülejének erántok nincs legkiseb. is
 A' maga szülejének erántok tisztelettel nincs legkiseb. is
 Tisztelettel a' maga szülejének erántok nincsen legkis. is
 A' maga szülejének erántok tisztelettel nincsen legkis. is
 Tisztelettel a' maga szülejének erántok nincs a' legkis. is
 A' maga szülejének erántok tisztelettel nincs a' legkis. is
 Tisztelettel a' maga szülejének erántok nincsen a' legk. is
 A' maga szülejének erántok tisztelettel nincsen a' legk. is
 Ó tisztelettel szülejének erántok nincs legkisebbel is
 Ő szülejének erántok tisztelettel nincs legkisebbel is
 Tisztelettel szülejének erántok ő nincs legkisebbel is
 Szülejének erántok tisztelettel ő nincs legkisebbel is

Tisztelettel szüléjinek erántok nincs legkisebbel is ő
 Szüléjinek erántok tisztelettel nincs legkisebbel is ő
 Ó tisztelettel szüléjinek erántok nincsen legkisebbel is
 Ó szüléjinek erántok tisztelettel nincsen legkisebbel is
 Tisztelettel szüléjinek erántok ő nincsen legkisebbel is
 Szüléjinek erántok tisztelettel ő nincsen legkisebbel is
 Tisztelettel szüléjinek erántok nincsen legkisebbel is ő
 Szüléjinek erántok tisztelettel nincsen legkisebbel is ő
 Ó tisztelettel szüléjinek erántok nincs a' legkisebbel is
 Ó szüléjinek erántok tisztelettel nincs a' legkisebbel is
 Tisztelettel szüléjinek erántok ő nincs a' legkisebbel is
 Szüléjinek erántok tisztelettel ő nincs a' legkisebbel is
 Tisztelettel szüléjinek erántok nincs a' legkisebbel is ő
 Szüléjinek erántok tisztelettel nincs a' legkisebbel is ő
 Ó tisztelettel szüléjinek erántok nincsen a' legkisebbel is
 Ó szüléjinek erántok tisztelettel nincsen a' legkisebbel is
 Tisztelettel szüléjinek erántok ő nincsen a' legkisebbel is
 Szüléjinek erántok tisztelettel ő nincsen a' legkisebbel is
 Tisztelettel szüléjinek erántok nincsen a' legkisebbel is ő
 Szüléjinek erántok tisztelettel nincsen a' legkisebbel is ő
 Ó tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincs legkis. is
 Ó a' maga szüléjinek erántok tisztelettel nincs legkis. is
 Tisztelettel a' maga szüléjinek erántok ő nincs legkis. is
 A' maga szüléjinek erántok tisztelettel ő nincs legkis. is
 Tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincs legkis. is ő
 A' maga szüléjinek erántok tisztelettel nincs legkis. is ő
 Ó tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincsen legk. is
 Ó a' maga szüléjinek erántok tisztelettel nincsen legk. is
 Tisztelettel a' maga szüléjinek erántok ő nincsen legk. is
 A' maga szüléjinek erántok tisztelettel ő nincsen legk. is
 Tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincsen legk. is ő
 A' maga szüléjinek erántok tisztelettel nincsen legk. is ő
 Ó a' maga szüléjinek erántok tisztelettel nincs a' legk. is
 Ó tisztelettel a' maga szüléjinek erántok nincs a' legk. is

Tisztelettel a' maga szülejinek erántok ő nincs a' legk. is
 A' maga szülejinek erántok tisztelettel ő nincs a' legk. is
 Tisztelettel a' maga szülejinek erántok nincs ő a' legk. is
 A' maga szülejinek erántok tisztelettel nincs ő a' legk. is
 Tisztelettel a' maga szülejinek erántok nincs a' legk. is ő
 A' maga szülejinek erántok tisztelettel nincs a' legk. is ő
 Ó tisztelet. a' maga szülejinek erántok nincsen a' legk. is
 Ó a' maga szülejinek erántok tisztelet. nincsen a' legk. is
 Tisztelet. a' maga szülejinek erántok ő nincsen a' legk. is
 A' maga szülejinek erántok tisztelet. ő nincsen a' legk. is
 Tisztelet. a' maga szülejinek erántok nincsen ő a' legk. is
 A' maga szülejinek erántok tisztelet. nincsen ő a' legk. is
 Tisztelet. a' maga szülejinek erántok nincsen a' legk. is ő
 A' maga szülejinek erántok tisztelet. nincsen a' legk. is ő.

Nincs legkisebb tisztelettel erántok szülejinek
 Nincs erántok szülejinek legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel erántok szülejinek nincs
 Legkisebb tisztelettel nincs erántok szülejinek
 Erántok szülejinek nincs legkisebb tisztelettel
 Erántok szülejinek legkisebb tisztelettel nincs
 Nincsen legkisebb tisztelettel erántok szülejinek
 Nincsen erántok szülejinek legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel erántok szülejinek nincsen
 Legkisebb tisztelettel nincsen erántok szülejinek
 Erántok szülejinek nincsen legkisebb tisztelettel
 Erántok szülejinek legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincs a' legkisebb tisztelettel erántok szülejinek
 Nincs erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel erántok szülejinek nincs
 A' legkisebb tisztelettel nincs erántok szülejinek
 Erántok szülejinek nincs a' legkisebb tisztelettel
 Erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel nincs

Nincsen a' legkisebb tisztelettel erántok szülejinek
 Nincsen erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel erántok szülejinek nincsen
 A' legkisebb tisztelettel nincsen erántok szülejinek
 Nincs legkisebb tisztelettel erántok a' maga szülejinek
 Nincs erántok a' maga szülejinek legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel erántok a' maga szülejinek nincs
 Erántok a' maga szülejinek nincs legkisebb tisztelettel
 Erántok a' maga szülejinek legkisebb tisztelettel nincs
 Nincsen legkisebb tisztelettel erántok a' maga szülejinek
 Nincsen erántok a' maga szülejinek legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelet. erántok a' maga szülejinek nincsen
 Legkisebb tisztelet. nincsen erántok a' maga szülejinek
 Erántok a' maga szülejinek nincsen legkisebb tisztelettel
 Erántok a' maga szülejinek legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincs a' legkisebb tisztelettel erántok a' maga szülejinek
 Nincs erántok a' maga szülejinek a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel erántok a' maga szülejinek nincs
 A' legkisebb tisztelettel nincs erántok a' maga szülejinek
 Erántok a' maga szülejinek nincs a' legkisebb tisztelettel
 Erántok a' maga szülejinek a' legkisebb tisztelettel nincs
 Nincsen a' legkis. tisztelettel erántok a' maga szülejinek
 Nincsen erántok a' maga szülejinek a' legkise. tisztelettel
 A' legkis. tisztelettel erántok a' maga szülejinek nincsen
 A' legkisebb tisztelet. nincsen erántok a' maga szülejinek
 Erántok a' maga szülejinek nincsen a' legkis. tisztelettel
 Erántok a' maga szülejinek a' legkisebb tisztelet. nincsen
 Ő legkisebb tisztelettel nincs erántok szülejinek
 Ő erántok szülejinek nincs legkisebb tisztelettel
 Ő erántok szülejinek legkisebb tisztelettel nincs
 Nincs ő legkisebb tisztelettel erántok szülejinek
 Nincs ő erántok szülejinek legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel ő erántok szülejinek nincs
 Legkisebb tisztelettel nincs ő erántok szülejinek

Erántok szülejinek ő nincs legkisebb tisztelettel
 Erántok szülejinek nincs ő legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel erántok szülejinek ő nincs
 Legkisebb tisztelettel erántok szülejinek nincs ő
 Erántok szülejinek legkisebb tisztelettel ő nincs
 Legkisebb tisztelettel erántok szülejinek nincs ő
 Erántok szülejinek legkisebb tisztelettel nincs ő
 Legkisebb tisztelettel nincs erántok szülejinek ő
 Ó nincsen legkisebb tisztelettel erántok szülejinek
 Ó nincsen erántok szülejinek legkisebb tisztelettel
 Ó legkisebb tisztelettel erántok szülejinek nincsen
 Ó legkisebb tisztelettel nincsen erántok szülejinek
 Ó erántok szülejinek nincsen legkisebb tisztelettel
 Ó erántok szülejinek legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincsen ő legkisebb tisztelettel erántok szülejinek
 Nincsen ő erántok szülejinek legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel ő erántok szülejinek nincsen
 Legkisebb tisztelettel nincsen ő erántok szülejinek
 Erántok szülejinek ő nincsen legkisebb tisztelettel
 Erántok szülejinek nincsen ő legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel erántok szülejinek nincsen ő
 Erántok szülejinek legkisebb tisztelettel ő nincsen
 Legkisebb tisztelettel erántok szülejinek nincsen ő
 Erántok szülejinek legkisebb tisztelettel nincsen ő
 Legkisebb tisztelettel nincsen erántok szülejinek ő
 Ó nincs a' legkisebb tisztelettel erántok szülejinek
 Ó nincs erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel
 Ó a' legkisebb tisztelettel erántok szülejinek nincs
 Ó a' legkisebb tisztelettel nincs erántok szülejinek
 Ó erántok szülejinek nincs a' legkisebb tisztelettel
 Ó erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel nincs
 Nincs ő a' legkisebb tisztelettel erántok szülejinek
 Nincs ő erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel ő erántok szülejinek nincs

A' legkisebb tisztelettel nincs ő erántok szülejinek
 Erántok szülejinek ő nincs a' legkisebb tisztelettel
 Erántok szülejinek nincs ő a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel erántok szülejinek ő nincs
 Erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel ő nincs
 A' legkisebb tisztelettel erántok szülejinek nincs ő
 Erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel nincs ő
 A' legkisebb tisztelettel nincs erántok szülejinek ő
 Ó nincsen a' legkisebb tisztelettel erántok szülejinek
 Ó nincsen erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel
 Ó a' legkisebb tisztelettel erántok szülejinek nincsen
 Ó a' legkisebb tisztelettel nincsen erántok szülejinek
 Ó erántok szülejinek nincsen a' legkisebb tisztelettel
 Ó erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincsen ő a' legkisebb tisztelettel erántok szülejinek
 Nincsen ő erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel ő erántok szülejinek nincsen
 A' legkisebb tisztelettel nincsen ő erántok szülejinek
 Erántok szülejinek ő nincsen a' legkisebb tisztelettel
 Erántok szülejinek nincsen ő a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel erántok szülejinek ő nincsen
 Erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel ő nincsen
 A' legkisebb tisztelettel erántok szülejinek nincsen ő
 Erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel nincsen ő
 A' legkisebb tisztelettel nincsen erántok szülejinek ő
 Ó nincs legkisebb tisztelettel erántok a' maga szülejinek
 Ó nincs erántok a' maga szülejinek legkisebb tisztelettel
 Ó legkisebb tisztelettel erántok a' maga szülejinek nincs
 Ó legkisebb tisztelettel nincs erántok a' maga szülejinek
 Ó erántok a' maga szülejinek nincs legkisebb tisztelettel
 Ó erántok a' maga szülejinek legkisebb tisztelettel nincs
 Nincs ő legkisebb tisztelettel erántok a' maga szülejinek
 Nincs ő erántok a' maga szülejinek legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel ő erántok a' maga szülejinek nincs

Legkisebb tisztelettel nincs ő erántok a' maga szülejinek
 Erántok a' maga szülejinek ő nincs legkisebb tisztelettel
 Erántok a' maga szülejinek nincs ő legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel erántok a' maga szülejinek ő nincs
 Erántok a' maga szülejinek legkisebb tisztelettel ő nincs
 Legkisebb tisztelettel erántok a' maga szülejinek nincs ő
 Erántok a' maga szülejinek legkisebb tisztelettel nincs ő
 Legkisebb tisztelettel nincs erántok a' maga szülejinek ő
 Ó nincsen legkis. tisztelettel erántok a' maga szülejinek
 Ó nincsen erántok a' maga szülejinek legkis. tisztelettel
 Ó legkis. tisztelettel erántok a' maga szülejinek nincsen
 Ó legkis. tisztelettel nincsen erántok a' maga szülejinek
 Ó erántok a' maga szülejinek nincsen legkis. tisztelettel
 Ó erántok a' maga szülejinek legkisebb tisztelet. nincsen
 Nincsen ő legkis. tisztelettel erántok a' maga szülejinek
 Nincsen ő erántok a' maga szülejinek legkis. tisztelettel
 Legkisebb tisztelet. ő erántok a' maga szülejinek nincsen
 Legkisebb tisztelet. nincsen ő erántok a' maga szülejinek
 Erántok a' maga szülejinek ő nincsen legkis. tisztelettel
 Erántok a' maga szülejinek nincsen ő legkis. tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel erántok a' maga szülejinek nincsen
 Erántok a' maga szülejinek legkisebb tisztelet. ő nincsen
 Legkisebb tisztelet. erántok a' maga szülejinek nincsen ő
 Erántok a' maga szülejinek legkisebb tisztelet. nincsen ő
 Legkisebb tisztelet. nincsen erántok a' maga szülejinek ő
 Ó nincs a' legkisebb tisztelet. erántok a' maga szülejinek
 Ó nincs erántok a' maga szülejinek a' legkis. tisztelettel
 Ó a' legkisebb tisztelet. erántok a' maga szülejinek nincs
 Ó a' legkisebb tisztelet. nincs erántok a' maga szülejinek
 Ó erántok a' maga szülejinek nincs a' legkis. tisztelettel
 Ó erántok a' maga szülejinek a' legkis. tisztelettel nincs
 Nincs ő a' legkis. tisztelettel erántok a' maga szülejinek
 Nincs ő erántok a' maga szülejinek a' legkis. tisztelettel
 A' legkisebb tisztelet. ő erántok a' maga szülejinek nincs

A' legkisebb tisztelet. nincs ő erántok a' maga szülejinek
 Erántok a' maga szülejinek ő nincs a' legkis. tisztelettel
 Erántok a' maga szülejinek nincs ő a' legkis. tisztelettel
 A' legkis. tisztelettel erántok a' maga szülejinek ő nincs
 Erántok a' maga szülejinek a' legkis. tisztelettel ő nincs
 A' legkis. tisztelettel erántok a' maga szülejinek nincs ő
 Erántok a' maga szülejinek a' legkis. tisztelettel nincs ő
 A' legkis. tisztelettel nincs erántok a' maga szülejinek ő
 Ő nincsen a' legk. tisztelettel erántok a' maga szülejinek
 Ő nincsen erántok a' maga szülejinek a' legk. tisztelettel
 Ő a' legk. tisztelettel erántok a' maga szülejinek nincsen
 Ő a' legk. tisztelettel nincsen erántok a' maga szülejinek
 Ő erántok a' maga szülejinek nincsen a' legk. tisztelettel
 Ő erántok a' maga szülejinek a' legk. tisztelettel nincsen
 Nincsen ő a' legk. tisztelettel erántok a' maga szülejinek
 Nincsen ő erántok a' maga szülejinek a' legk. tisztelettel
 A' legkis. tisztelet. ő erántok a' maga szülejinek nincsen
 A' legk. tisztelettel nincsen ő erántok a' maga szülejinek
 Erántok a' maga szülejinek ő nincsen a' legk. tisztelettel
 Erántok a' maga szülejinek nincsen ő a' legk. tisztelettel
 A' legk. tisztelettel erántok a' maga szülejinek ő nincsen
 Erántok a' maga szülejinek a' legk. tisztelettel ő nincsen
 A' legk. tisztelettel erántok a' maga szülejinek nincsen ő
 Erántok a' maga szülejinek a' legk. tisztelettel nincsen ő
 A' legk. tisztelettel nincsen erántok a' maga szülejinek ő
 Nincs legkisebb tisztelettel is erántok szülejinek
 Nincs erántok szülejinek legkisebb tisztelettel is
 Erántok szülejinek nincs legkisebb tisztelettel is
 Nincsen legkisebb tisztelettel is erántok szülejinek
 Erántok szülejinek nincsen legkisebb tisztelettel is
 Nincsen erántok szülejinek legkisebb tisztelettel is
 Nincs a' legkisebb tisztelettel is erántok szülejinek
 Nincs erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel is
 Erántok szülejinek nincs a' legkisebb tisztelettel is

Nincsen a' legkisebb tisztelettel is erántok szüeljinek
 Nincsen erántok szüeljinek a' legkisebb tisztelettel is
 Erántok szüeljinek nincsen a' legkisebb tisztelettel is
 Nincs legkisebb tisztelettel is erántok a' maga szüeljinek
 Nincs erántok a' maga szüeljinek legkisebb tisztelettel is
 Erántok a' maga szüeljinek nincs legkisebb tisztelettel is
 Nincsen legkis. tisztelettel is erántok a' maga szüeljinek
 Nincsen erántok a' maga szüeljinek legkis. tisztelettel is
 Erántok a' maga szüeljinek nincsen legkisebb tisztelet, is
 Nincs a' legkis. tisztelettel is erántok a' maga szüeljinek
 Nincs erántok a' maga szüeljinek a' legkis. tisztelettel is
 Erántok a' maga szüeljinek nincs a' legkis. tisztelettel is
 Nincsen a' legk. tisztelettel is erántok a' maga szüeljinek
 Nincsen erántok a' maga szüeljinek a' legk. tisztelettel is
 Erántok a' maga szüeljinek nincsen a' legk. tisztelettel is
 Ó nincs legkisebb tisztelettel is erántok szüeljinek
 Ó nincs erántok szüeljinek legkisebb tisztelettel is
 Nincs ó legkisebb tisztelettel is erántok szüeljinek
 Nincs ó erántok szüeljinek legkisebb tisztelettel is
 Ó nincsen legkisebb tisztelettel is erántok szüeljinek
 Ó nincsen erántok szüeljinek legkisebb tisztelettel is
 Nincsen ó legkisebb tisztelettel is erántok szüeljinek
 Nincsen ó erántok szüeljinek legkisebb tisztelettel is
 Ó nincs a' legkisebb tisztelettel is erántok szüeljinek
 Ó nincs erántok szüeljinek a' legkisebb tisztelettel is
 Nincs ó a' legkisebb tisztelettel is erántok szüeljinek
 Nincs ó erántok szüeljinek a' legkisebb tisztelettel is
 Ó nincsen a' legkisebb tisztelettel is erántok szüeljinek
 Ó nincsen erántok szüeljinek a' legkisebb tisztelettel is
 Nincsen ó a' legkisebb tisztelettel is erántok szüeljinek
 Nincsen ó erántok szüeljinek a' legkisebb tisztelettel is
 Ó nincs legkis. tisztelettel is erántok a' maga szüeljinek
 Ó nincs erántok a' maga szüeljinek legk. tisztelettel is
 Nincs ó legk. tisztelettel is erántok a' maga szüeljinek

Nincs ő erántok a' maga szülejinek legkisebb tisztelet. is
Ő nincsen legk. tisztelettel is erántok a' maga szülejinek
Ő nincsen erántok a' maga szülejinek legk. tisztelettel is
Nincsen ő legk. tisztelettel is erántok a' maga szülejinek
Nincsen ő erántok a' maga szülejinek legk. tisztelettel is
Erántok a' maga szülejinek nincs legkis. tisztelettel is ő
Nincsen legk. tisztelettel is erántok a' maga szülejinek ő
Ő nincs a' legk. tisztelettel is erántok a' maga szülejinek
Ő nincs erántok a' maga szülejinek a' legk. tisztelettel is
Nincs ő a' legk. tisztelettel is erántok a' maga szülejinek
Nincs ő erántok a' maga szülejinek a' legk. tisztelettel is
Erántok a' maga szülejinek ő nincs a' legk. tisztelettel is
Erántok a' maga szülejinek nincs a' legk. tisztelettel is ő
Nincs a' legk. tisztelettel is erántok a' maga szülejinek ő
Ő nincsen a' legk. tisztelet. is erántok a' maga szülejinek
Ő nincsen erántok a' maga szülejinek a' legk. tisztelet. is
Nincsen ő a' legk. tisztelet. is erántok a' maga szülejinek
Nincsen ő erántok a' maga szülejinek a' legk. tisztelet. is
Erántok a' maga szülejinek ő nincsen a' legk. tisztelet. is
Erántok a' maga szülejinek nincsen ő a' legk. tisztelet. is
Nincsen a' legk. tisztelet. is erántok a' maga szülejinek ő
Tisztelettel erántok szülejinek legkisebbel nincs
Erántok szülejinek tisztelettel legkisebbel nincs
Tisztelettel erántok szülejinek legkisebbel nincsen
Erántok szülejinek tisztelettel legkisebbel nincsen
Tisztelettel erántok szülejinek a' legkisebbel nincs
Erántok szülejinek tisztelettel a' legkisebbel nincs
Tisztelettel erántok szülejinek a' legkisebbel nincsen
Erántok szülejinek tisztelettel a' legkisebbel nincsen
Tisztelettel erántok a' maga szülejinek legkisebbel nincs
Erántok a' maga szülejinek tisztelettel legkisebbel nincs
Tisztelettel erántok a' maga szülejinek legkiseb. nincsen
Erántok a' maga szülejinek tisztelettel legkiseb. nincsen
Tisztelettel erántok a' maga szülejinek a' legkiseb. nincs

Erántok a' maga szülejinek tisztelettel a' legkiseb. nincs
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek a' legk. nincsen
 Erántok a' maga szülejinek tisztelettel a' legk. nincsen
 Ő tisztelettel erántok szülejinek legkisebbel nincs
 Ő erántok szülejinek tisztelettel legkisebbel nincs
 Tisztelettel ő erántok szülejinek legkisebbel nincs
 Erántok szülejinek ő tisztelettel legkisebbel nincs
 Tisztelettel erántok szülejinek ő legkisebbel nincs
 Tisztelettel erántok szülejinek legkisebbel nincs ő
 Erántok szülejinek tisztelettel legkisebbel nincs ő
 Nincs ő tisztelettel erántok szülejinek legkisebbel
 Nincs ő erántok szülejinek tisztelettel legkisebbel
 Nincs tisztelettel erántok szülejinek ő legkisebbel
 Nincs erántok szülejinek ő tisztelettel legkisebbel
 Nincs erántok szülejinek tisztelettel legkisebbel ő
 Ő tisztelettel erántok szülejinek legkisebbel nincsen
 Ő erántok szülejinek tisztelettel legkisebbel nincsen
 Tisztelettel ő erántok szülejinek legkisebbel nincsen
 Erántok szülejinek ő tisztelettel legkisebbel nincsen
 Tisztelettel erántok szülejinek ő legkisebbel nincsen
 Tisztelettel erántok szülejinek legkisebbel nincsen ő
 Erántok szülejinek tisztelettel legkisebbel nincsen ő
 Nincsen ő erántok szülejinek tisztelettel legkisebbel
 Nincsen ő tisztelettel erántok szülejinek legkisebbel
 Nincsen tisztelettel erántok szülejinek ő legkisebbel
 Nincsen erántok szülejinek tisztelettel legkisebbel ő
 Ő tisztelettel erántok szülejinek a' legkisebbel nincs
 Ő erántok szülejinek tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Tisztelettel ő erántok szülejinek a' legkisebbel nincs
 Erántok szülejinek ő tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Tisztelettel erántok szülejinek a' legkisebbel nincs ő
 Erántok szülejinek tisztelettel a' legkisebbel nincs ő
 Ő tisztelettel erántok szülejinek a' legkisebbel nincsen
 Ő erántok szülejinek tisztelettel a' legkisebbel nincsen

Tisztelettel ő erántok szülejinek a' legkisebbel nincsen
 Erántok szülejinek ő tisztelettel a' legkisebbel nincsen
 Tisztelettel erántok szülejinek a' legkisebbel nincsen ő
 Erántok szülejinek tisztelettel a' legkisebbel nincsen ő
 ő tisztelettel erántok a' maga szülejinek legkisebbel nincs
 ő erántok a' maga szülejinek tisztelettel legkiseb. nincs
 Tisztelettel ő erántok a' maga szülejinek legkiseb. nincs
 Erántok a' maga szülejinek ő tisztelettel legkiseb. nincs
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek legkiseb. nincs ő
 Erántok a' maga szülejinek tisztelettel legkiseb. nincs ő
 Nincs ő tisztelettel erántok a' maga szülejinek legkiseb.
 Nincs ő erántok a' maga szülejinek tisztelettel legkiseb.
 Nincs tisztelettel ő erántok a' maga szülejinek legkiseb.
 Nincs erántok a' maga szülejinek ő tisztelettel legkiseb.
 Nincs erántok a' maga szülejinek tisztelettel legkiseb. ő
 Nincs tisztelettel erántok a' maga szülejinek ő legkiseb.
 ő tisztelettel erántok a' maga szülejinek legkis. nincsen
 ő erántok a' maga szülejinek tisztelettel legkis. nincsen
 Tisztelettel ő erántok a' maga szülejinek legkis nincsen
 Erántok a' maga szülejinek ő tisztelettel legkis. nincsen
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek legk. nincsen ő
 Erántok a' maga szülejinek tisztelettel legkis. nincsen ő
 Nincsen ő tisztelettel erántok a' maga szülejinek legkis.
 Nincsen ő erántok a' maga szülejinek tisztelettel legkis.
 Nincsen tisztelettel ő erántok a' maga szülejinek legkis.
 Nincsen erántok a' maga szülejinek ő tisztelettel legkis.
 Nincsen erántok a' maga szülejinek tisztelettel legkis. ő
 Nincsen tisztelettel erántok a' maga szülejinek legkis. ő
 Nincsen tisztelettel erántok a' maga szülejinek ő legkis.
 ő tisztelettel erántok a' maga szülejinek a' legkis. nincs
 ő erántok a' maga szülejinek tisztelettel a' legkis. nincs
 ő tisztelettel erántok a' maga szülejinek nincs a' legkis.
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek nincs ő a' legkis.
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek ő a' legkis. nincs

Erántok a' maga szülejinek ő tisztelettel a' legkis. nincs
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek a' legkis. nincs ő
 Erántok a' maga szülejinek tisztelettel a' legkis. nincs ő
 Nincs ő tisztelettel erántok a' maga szülejinek a' legkis.
 Nincs ő erántok a' maga szülejinek tisztelettel a' legkis.
 Nincs tisztelettel ő erántok a' maga szülejinek a' legkis.
 Nincs erántok a' maga szülejinek ő tisztelettel a' legkis.
 Nincs erántok a' maga szülejinek tisztelettel a' legkis. ő
 Ő tisztelettel erántok a' maga szülejinek a' legk. nincsen
 Ő erántok a' maga szülejinek tisztelettel a' legk. nincsen
 Tisztelettel ő erántok a' maga szülejinek a' legk. nincsen
 Erántok a' maga szülejinek ő tisztelettel a' legk. nincsen
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek a' legk. nincsen ő
 Erántok a' maga szülejinek tisztelettel a' legk. nincsen ő
 Nincsen ő tisztelettel erántok a' maga szülejinek a' legk.
 Nincsen ő erántok a' maga szülejinek tisztelettel a' legk.
 Nincsen tisztelettel ő erántok a' maga szülejinek a' legk.
 Nincsen erántok a' maga szülejinek ő tisztelettel a' legk.
 Nincsen erántok a' maga szülejinek tisztelettel a' legk. ő
 Nincsen tisztelettel erántok a' maga szülejinek a' legk. ő
 Nincsen tisztelettel erántok a' maga szülejinek ő a' legk.

Legkisebb tisztelettel sincs szüleji eránt
 Szüleji eránt legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincsen szüleji eránt
 Szüleji eránt legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincs szüleji eránt
 Szüleji eránt a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincsen szüleji eránt
 Szüleji eránt a' legkisebb tisztelettel sincsen
 A' maga szüleji eránt legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs a' maga szüleji eránt
 A' maga szüleji eránt legkisebb tisztelettel sincs

Legkisebb tisztelettel sincsen a' maga szülei eránt
 A' maga szülei eránt a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincs a' maga szülei eránt
 A' maga szülei eránt a' legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincsen a' maga szülei eránt
 Ó legkisebb tisztelettel sincs szülei eránt
 Ó szülei eránt legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs ó szülei eránt
 Szülei eránt ó legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs szülei eránt ó
 Szülei eránt legkisebb tisztelettel sincs ó
 Ó legkisebb tisztelettel sincsen szülei eránt
 Ó szülei eránt legkisebb tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztelettel sincsen ó szülei eránt
 Szülei eránt ó legkisebb tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztelettel sincsen szülei eránt ó
 Szülei eránt legkisebb tisztelettel sincsen ó
 Ó a' legkisebb tisztelettel sincs szülei eránt
 Ó szülei eránt a' legkisebb tisztelettel sinc
 A' legkisebb tisztelettel sincs ó szülei eránt
 Szülei eránt ó a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincs szülei eránt ó
 Szülei eránt a' legkisebb tisztelettel sincs ó
 Ó a' legkisebb tisztelettel sincsen szülei eránt
 Ó szülei eránt a' legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincsen ó szülei eránt
 Szülei eránt ó a' legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincsen szülei eránt ó
 Szülei eránt a' legkisebb tisztelettel sincsen ó
 Ó legkisebb tisztelettel sincs a' maga szülei eránt
 Ó a' maga szülei eránt legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs ó a' maga szülei eránt
 A' maga szülei eránt ó legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs a' maga szülei eránt ó

A' maga szü léji eránt legkisebb tisztelettel sincs ő
 Ó legkisebb tisztelettel sincsen a' maga szü léji eránt
 Ő a' maga szü léji eránt legkisebb tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztelettel sincsen ő a' maga szü léji eránt
 A' maga szü léji eránt ő legkisebb tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztelettel sincsen a' maga szü léji eránt ő
 A' maga szü léji eránt legkisebb tisztelettel sincsen ő
 Ő a' legkisebb tisztelettel sincs a' maga szü léji eránt
 Ő a' maga szü léji eránt a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincs ő a' maga szü léji eránt
 A' maga szü léji eránt ő a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincs a' maga szü léji eránt ő
 A' maga szü léji eránt a' legkisebb tisztelettel sincs ő
 Ő a' legkisebb tisztelettel sincsen a' maga szü léji eránt
 Ő a' maga szü léji eránt a' legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincsen ő a' maga szü léji eránt
 A' maga szü léji eránt ő a' legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincsen a' maga szü léji eránt ő
 A' maga szü léji eránt a' legkisebb tisztelettel sincsen ő

Tisztelettel szü léji eránt legkisebbel sincs

Szü léji eránt tisztelettel legkisebbel sincs
 Tisztelettel legkisebbel sincs szü léji eránt
 Legkisebbel sincs szü léji eránt tisztelettel
 Tisztelettel szü léji eránt legkisebbel sincsen
 Szü léji eránt tisztelettel legkisebbel sincsen
 Tisztelettel legkisebbel sincsen szü léji eránt
 Legkisebbel sincsen szü léji eránt tisztelettel
 Tisztelettel szü léji eránt a' legkisebbel sincs
 Szü léji eránt tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel a' legkisebbel sincs szü léji eránt
 A' legkisebbel sincs szü léji eránt tisztelettel
 Tisztelettel szü léji eránt legkisebbel sincsen
 Szü léji eránt tisztelettel a' legkisebbel sincsen
 Tisztelettel a' legkisebbel sincsen szü léji eránt

A' legkisebbel sincsen szülei eránt tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szülei eránt legkisebbel sincs
 A' maga szülei eránt tisztelettel legkisebbel sincs
 Tisztelettel legkisebbel sincs a' maga szülei eránt
 Legkisebbel sincs a' maga szülei eránt tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szülei eránt legkisebbel sincsen
 A' maga szülei eránt tisztelettel legkisebbel sincsen
 Tisztelettel legkisebbel sincsen a' maga szülei eránt
 Legkisebbel sincsen a' maga szülei eránt tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szülei eránt a' legkisebbel sincs
 A' maga szülei eránt tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel a' legkisebbel sincs a' maga szülei eránt
 A' legkisebbel sincs a' maga szülei eránt tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szülei eránt a' legkisebbel sincsen
 A' maga szülei eránt tisztelettel a' legkisebbel sincsen
 Tisztelettel a' legkisebbel sincsen a' maga szülei eránt
 A' legkisebbel sincsen a' maga szülei eránt tisztelettel
 Ó tisztelettel szülei eránt legkisebbel sincs
 Ó szülei eránt tisztelettel legkisebbel sincs
 Ó tisztelettel legkisebbel sincs szülei eránt
 Ó legkisebbel sincs szülei eránt tisztelettel
 Tisztelettel Ó szülei eránt legkisebbel sincs
 Szülei eránt Ó tisztelettel legkisebbel sincs
 Tisztelettel Ó legkisebbel sincs szülei eránt
 Legkisebbel sincs Ó szülei eránt tisztelettel
 Tisztelettel szülei eránt Ó legkisebbel sincs
 Szülei eránt tisztelettel Ó legkisebbel sincs
 Tisztelettel legkisebbel sincs Ó szülei eránt
 Legkisebbel sincs szülei eránt tisztelettel Ó
 Tisztelettel szülei eránt legkisebbel sincs Ó
 Szülei eránt tisztelettel legkisebbel sincs Ó
 Ó tisztelettel szülei eránt legkisebbel sincsen
 Ó szülei eránt tisztelettel legkisebbel sincsen
 Ó legkisebbel sincsen szülei eránt tisztelettel

Ő legkisebbel sincsen szülei eránt tisztelettel
 Tisztelettel ő szülei eránt legkisebbel sincsen
 Szülei eránt ő tisztelettel legkisebbel sincsen
 Tisztelettel ő legkisebbel sincsen szülei eránt
 Legkisebbel sincsen ő szülei eránt tisztelettel
 Tisztelettel szülei eránt ő legkisebbel sincsen
 Szülei eránt tisztelettel ő legkisebbel sincsen
 Tisztelettel legkisebbel sincsen ő szülei eránt
 Legkisebbel sincsen szülei eránt tisztelettel ő
 Tisztelettel szülei eránt legkisebbel sincsen ő
 Szülei eránt tisztelettel legkisebbel sincsen ő
 Ő tisztelettel szülei eránt a' legkisebbel sincs
 Ő szülei eránt tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Ő tisztelettel legkisebbel sincs szülei eránt
 Ő a' legkisebbel sincs szülei eránt tisztelettel
 Tisztelettel ő szülei eránt a' legkisebbel sincs
 Szülei eránt ő tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel ő a' legkisebbel sincs szülei eránt
 A' legkisebbel sincs ő szülei eránt tisztelettel
 Tisztelettel szülei eránt ő a' legkisebbel sincs
 Szülei eránt tisztelettel ő a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel a' legkisebbel sincs ő szülei eránt
 A' legkisebbel sincs szülei eránt tisztelettel ő
 Tisztelettel szülei eránt a' legkisebbel sincs ő
 Szülei eránt tisztelettel a' legkisebbel sincs ő
 Ő tisztelettel szülei eránt a' legkisebbel sincsen
 Ő szülei eránt tisztelettel a' legkisebbel sincsen
 Ő tisztelettel a' legkisebbel sincsen szülei eránt
 Ő a' legkisebbel sincsen szülei eránt tisztelettel
 Tisztelettel ő szülei eránt a' legkisebbel sincsen
 Szülei eránt ő tisztelettel a' legkisebbel sincsen
 Tisztelettel ő a' legkisebbel sincsen szülei eránt
 A' legkisebbel sincsen ő szülei eránt tisztelettel
 Tisztelettel szülei eránt ő a' legkisebbel sincsen

Szü léji eránt tisztelettel ő a' legkisebbel sincsen
 Tisztelettel a' legkisebbel sincsen ő szü léji eránt
 A' legkisebbel sincsen szü léji eránt tisztelettel ő
 Tisztelettel szü léji eránt a' legkisebbel sincsen ő
 Szü léji eránt tisztelettel a' legkisebbel sincsen ő
 Ő tisztelettel a' maga szü léji eránt legkisebbel sincs
 Ő a' maga szü léji eránt tisztelettel legkisebbel sincs
 Ő tisztelettel legkisebbel sincs a' maga szü léji eránt
 Ő legkisebbel sincs a' maga szü léji eránt tisztelettel
 Tisztelettel ő a' maga szü léji eránt legkisebbel sincs
 A' maga szü léji eránt ő tisztelettel legkisebbel sincs
 Tisztelettel ő legkisebbel sincs a' maga szü léji eránt
 Legkisebbel sincs ő a' maga szü léji eránt tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szü léji eránt ő legkisebbel sincs
 A' maga szü léji eránt tisztelettel ő legkisebbel sincs
 Tisztelettel legkisebbel sincs ő a' maga szü léji eránt
 Legkisebbel sincs a' maga szü léji eránt tisztelettel ő
 Tisztelettel a' maga szü léji eránt legkisebbel sincs ő
 A' maga szü léji eránt tisztelettel legkisebbel sincs ő
 Ő tisztelettel legkisebbel sincsen a' maga szü léji eránt
 Ő a' maga szü léji eránt tisztelettel legkisebbel sincsen
 Ő tisztelettel a' maga szü léji eránt legkisebbel sincsen
 Ő legkisebbel sincsen a' maga szü léji eránt tisztelettel
 Tisztelettel ő a' maga szü léji eránt legkisebbel sincsen
 A' maga szü léji eránt ő tisztelettel legkisebbel sincsen
 Tisztelettel ő legkisebbel sincsen a' maga szü léji eránt
 Legkisebbel sincsen ő a' maga szü léji eránt tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szü léji eránt ő legkisebbel sincsen
 A' maga szü léji eránt tisztelettel ő legkisebbel sincsen
 Tisztelettel legkisebbel sincsen ő a' maga szü léji eránt
 Legkisebbel sincsen a' maga szü léji eránt tisztelettel ő
 Tisztelettel a' maga szü léji eránt legkisebbel sincsen ő
 A' maga szü léji eránt tisztelettel legkisebbel sincsen ő
 Ő tisztelettel a' maga szü léji eránt a' legkisebbel sincs

Ő a' maga szü léji eránt tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Ó tisztelettel a' legkisebbel sincs a' maga szü léji eránt
 Ő a' legkisebbel sincs a' maga szü léji eránt tisztelettel
 Tisztelettel ő a' maga szü léji eránt a' legkisebbel sincs
 A' maga szü léji eránt ő tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel ő a' legkisebbel sincs a' maga szü léji eránt
 A' legkisebbel sincs ő a' maga szü léji eránt tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szü léji eránt ő a' legkisebbel sincs
 A' maga szü léji eránt tisztelettel ő a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel a' legkisebbel sincs ő a' maga szü léji eránt
 A' legkisebbel sincs a' maga szü léji eránt tisztelettel ő
 Tisztelettel a' maga szü léji eránt a' legkisebbel sincs ő
 A' maga szü léji eránt tisztelettel a' legkisebbel sincs ő
 Ó tisztelettel a' maga szü léji eránt a' legkisebbel sincsen
 Ó a' maga szü léji eránt tisztelettel a' legkisebbel sincsen
 Ó tisztelettel a' legkisebbel sincsen a' maga szü léji eránt
 Ó a' legkisebbel sincsen a' maga szü léji eránt tisztelettel
 Tisztelettel ő a' maga szü léji eránt a' legkisebbel sincsen
 A' maga szü léji eránt ő tisztelettel a' legkisebb. sincsen
 Tisztelettel ő a' legkisebb. sincsen a' maga szü léji eránt
 A' legkisebb. sincsen ő a' maga szü léji eránt tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szü léji eránt ő a' legkisebb. sincsen
 A' maga szü léji eránt tisztelettel ő a' legkisebb. sincsen
 Tisztelettel a' legkisebb. sincsen ő a' maga szü léji eránt
 A' legkisebb. sincsen a' maga szü léji eránt tisztelettel ő
 Tisztelettel a' maga szü léji eránt a' legkisebb. sincsen ő
 A' maga szü léji eránt tisztelettel a' legkisebb. sincsen ő

Legkisebb tisztelettel sincs szü léjinek erántok
 Szü léjinek erántok legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincsen szü léjinek erántok
 Szü léjinek erántok legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincs szü léjinek erántok
 Szü léjinek erántok a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincsen szü léjinek erántok

Szüléjinek erántok a' legkisebb tisztelettel sincsen
 A' maga szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs a' maga szüléjinek erántok
 A' maga szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztelettel sincsen a' maga szüléjinek erántok
 A' maga szüléjinek erántok a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincs a' maga szüléjinek erántok
 A' maga szüléjinek erántok a' legkis. tisztelettel sincsen
 A' legkis. tisztelettel sincsen a' maga szüléjinek erántok
 Ő legkisebb tisztelettel sincs szüléjinek erántok
 Ő szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs ő szüléjinek erántok
 Szüléjinek erántok ő legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs szüléjinek erántok ő
 Szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel sincs ő
 Ő legkisebb tisztelettel sincsen szüléjinek erántok
 Ő szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztelettel sincsen ő szüléjinek erántok
 Szüléjinek erántok ő legkisebb tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztelettel sincsen szüléjinek erántok ő
 Szüléjinek erántok legkisebb tisztelettel sincsen ő
 Ő a' legkisebb tisztelettel sincs szüléjinek erántok
 Ő szüléjinek erántok a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincs ő szüléjinek erántok
 Szüléjinek erántok ő a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincs szüléjinek erántok ő
 Szüléjinek erántok a' legkisebb tisztelettel sincs ő
 Ő a' legkisebb tisztelettel sincsen szüléjinek erántok
 Ő szüléjinek erántok a' legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincsen ő szüléjinek erántok
 Szüléjinek erántok ő a' legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincsen szüléjinek erántok ő
 Szüléjinek erántok a' legkisebb tisztelettel sincsen ő
 Ő legkisebb tisztelettel sincs a' maga szüléjinek erántok

Ő a' maga szülejének erántok legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs ő a' maga szülejének erántok
 A' maga szülejének erántok ő a' legkis. tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelett. sincs a' maga szülejének erántok ő
 A' maga szülejének erántok legkis. tisztelettel sincs ő
 Ő legkis. tisztelettel sincsen a' maga szülejének erántok
 Ő a' maga szülejének erántok legkis. tisztelettel sincsen
 Legkisebb tiszt. sincsen ő a' maga szülejének erántok
 A' maga szülejének erántok ő legk. tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztel. sincsen a' maga szülejének erántok ő
 A' maga szülejének erántok legk. tisztelettel sincsen ő
 Ő a' legk. tisztelettel sincs a' maga szülejének erántok
 Ő a' maga szülejének erántok a' legkis. tisztelettel sincs
 A' legkis. tisztelettel sincs ő a' maga szülejének erántok
 A' a' maga szülejének erántok ő a' legk. tisztelettel sincs
 A' legk. tisztelettel sincs a' maga szülejének erántok ő
 A' maga szülejének erántok a' legk. tisztelettel sincs ő
 Ő a' legk. tisztelettel sincsen a' maga szülejének erántok
 Ő a' maga szülejének erántok a' legk. tisztelettel sincsen
 A' legk. tisztelettel sincsen ő a' maga szülejének erántok
 A' maga szülejének erántok ő a' legk. tisztelettel sincsen
 A' legk. tisztelettel sincsen a' maga szülejének erántok ő
 A' maga szülejének erántok a' legk. tisztelettel sincsen ő
 Tisztelettel szülejének erántok legkisebbel sincs
 Szülejének erántok tisztelettel legkisebbel sincs
 Tisztelettel legkisebbel sincs szülejének erántok
 Legkisebbel sincs szülejének erántok tisztelettel
 Tisztelettel szülejének erántok legkisebbel sincsen
 Szülejének erántok tisztelettel legkisebbel sincsen
 Tisztelettel legkisebbel sincsen szülejének erántok
 Legkisebbel sincsen szülejének erántok tisztelettel
 Tisztelettel szülejének erántok a' legkisebbel sincs
 Szülejének erántok tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel a' legkisebbel sincs szülejének erántok

A' legkisebbel sincs szülejinek erántok tisztelettel
 Tisztelettel szülejinek erántok a' legkisebbel sincsen
 Szülejinek erántok tisztelettel a' legkisebbel sincsen
 Tisztelettel a' legkisebbel sincsen szülejinek erántok
 A' legkisebbel sincsen szülejinek erántok tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szülejinek erántok legkisebb. sincs
 A' maga szülejinek erántok tisztelettel legkisebb. sincs
 Tisztelettel legkisebbel sincs a' maga szülejinek erántok
 Legkisebbel sincs a' maga szülejinek erántok tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szülejinek erántok legkiseb. sincsen
 A' maga szülejinek erántok tisztelettel legkiseb. sincsen
 Tisztelettel legkise. sincsen a' maga szülejinek erántok
 Legkisebbel sincsen a' maga szülejinek erántok tisztelet.
 Tisztelettel a' maga szülejinek erántok legkisebbel sincs
 A' maga szülejinek erántok tisztelettel a' legkiseb. sincs
 Tisztelettel a' legkiseb. sincs a' maga szülejinek erántok
 A' legkiseb. sincs a' maga szülejinek erántok tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szülejinek erántok a' legkis. sincsen
 A' maga szülejinek erántok tisztelettel a' legkis. sincsen
 Tisztelettel a' legkis. sincsen a' maga szülejinek erántok
 A' legkis. sincsen a' maga szülejinek erántok tisztelettel
 Ő tisztelettel szülejinek erántok legkisebbel sincs
 Ő szülejinek erántok tisztelettel legkisebbel sincs
 Ő tisztelettel legkisebbel sincs szülejinek erántok
 Ő legkisebbel sincs szülejinek erántok tisztelettel
 Tisztelettel ő szülejinek erántok legkisebbel sincs
 Szülejinek erántok ő tisztelettel legkisebbel sincs
 Tisztelettel ő legkisebbel sincs szülejinek erántok
 Legkisebbel sincs ő szülejinek erántok tisztelettel
 Tisztelettel szülejinek erántok ő legkisebbel sincs
 Szülejinek erántok tisztelettel ő legkisebbel sincs
 Tisztelettel legkisebbel sincs ő szülejinek erántok
 Legkisebbel sincs szülejinek erántok tisztelettel ő
 Tisztelettel szülejinek erántok legkisebbel sincs ő

Szüléjinek erántok tisztelettel legkisebbel sincs ő
 Ó tisztelettel szüléjinek erántok le kisebbel sincsen
 Ó szüléjinek erántok tisztelettel legkisebbel sincsen
 Ó tisztelettel legkisebbel sincsen szüléjinek erántok
 Ó legkisebbel sincsen szüléjinek erántok tisztelettel
 Tisztelettel ő szüléjinek erántok legkisebbel sincsen
 Szüléjinek erántok ő tisztelettel legkisebbel sincsen
 Tisztelettel ő legkisebbel sincsen szüléjinek erántok
 Legkisebbel sincsen ő szüléjinek erántok tisztelettel
 Tisztelettel szüléjinek erántok ő legkisebbel sincsen
 Szüléjinek erántok tisztelettel ő legkisebbel sincsen
 Tisztelettel legkisebbel sincsen ő szüléjinek erántok
 Legkisebbel sincsen szüléjinek erántok tisztelettel ő
 Tisztelettel szüléjinek erántok legkisebbel sincsen ő
 Szüléjinek erántok tisztelettel legkisebbel sincsen ő
 Ó tisztelettel szüléjinek erántok a' legkisebbel sincs
 Ó szüléjinek erántok tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Ó tisztelettel a' legkisebbel sincs szüléjinek erántok
 Ó a' legkisebbel sincs szüléjinek erántok tisztelettel
 Tisztelettel ő szüléjinek erántok a' legkisebbel sincs
 Szüléjinek erántok ő tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel ő a' legkisebbel sincs szüléjinek erántok
 A' legkisebbel sincs ő szüléjinek erántok tisztelettel
 Tisztelettel szüléjinek erántok ő a' legkisebbel sincs
 Szüléjinek erántok tisztelettel ő a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel a' legkisebbel sincs ő szüléjinek erántok
 A' legkisebbel sincs szüléjinek erántok tisztelettel ő
 Tisztelettel szüléjinek erántok a' legkisebbel sincs ő
 Szüléjinek erántok tisztelettel a' legkisebbel sincs ő
 Ó tisztelettel szüléjinek erántok a' legkisebbel sincsen
 Ó szüléjinek erántok tisztelettel a' legkisebbel sincsen
 Ó tisztelettel a' legkisebbel sincsen szüléjinek erántok
 Ó a' legkisebbel sincsen szüléjinek erántok tisztelettel
 Tisztelettel ő szüléjinek erántok a' legkisebbel sincsen

Szüléjinek erántok ő tisztelettel a' legkisebbel sincsen
 Tisztelettel ő a' legkisebbel sincsen szüléjinek erántok
 A' legkisebbel sincsen ő szüléjinek erántok tisztelettel
 Tisztelettel szüléjinek erántok ő a' legkisebbel sincsen
 Szüléjinek erántok tisztelettel ő a' legkisebbel sincsen
 Tisztelettel a' legkisebbel sincsen ő szüléjinek erántok
 A' legkisebbel sincsen szüléjinek erántok tisztelettel ő
 Tisztelettel szüléjinek erántok a' legkisebbel sincsen ő
 Szüléjinek erántok tisztelettel a' legkisebbel sincsen ő
 Ő tisztelettel a' maga szüléjinek erántok legkisebb. sincs
 Ő a' maga szüléjinek erántok tisztelettel legkisebb. sincs
 Ő tisztelettel legkisebbel sincs a' maga szüléjinek erántok
 Ő legkiseb. sincs a' maga szüléjinek erántok tisztelettel
 Tisztelettel ő a' maga szüléjinek erántok legkis. sincs
 A' maga szüléjinek erántok ő tisztelettel legkis. sincs
 Tisztelettel ő legkis. sincs a' maga szüléjinek erántok
 Legkisebbel sincs ő a' maga szüléjinek erántok tisztel.
 Tisztelettel a' maga szüléjinek erántok ő legkis. sincs
 A' maga szüléjinek erántok tisztelettel ő legkis. sincs
 Tisztelettel legkis. sincs ő a' maga szüléjinek erántok
 Legkisebbel sincs a' maga szüléjinek erántok tisztelet. ő
 Tisztelettel a' maga szüléjinek erántok legkis. sincs ő
 A' maga szüléjinek erántok tisztelettel legkis. sincs ő
 Ő tisztelettel a' maga szüléjinek erántok legk. sincsen
 Ő a' maga szüléjinek erántok tisztelettel legk. sincsen
 Ő erántok a' maga szüléjinek tisztelettel legk. sincsen
 Ő legk. sincsen a' maga szüléjinek erántok tisztelettel
 Tisztelettel ő a' maga szüléjinek erántok legk. sincsen
 A' maga szüléjinek erántok ő tisztelettel legk. sincsen
 Tisztelettel ő legk. sincsen a' maga szüléjinek erántok
 Legkisebbel sincsen ő a' maga szüléjinek erántok tisztel.
 Tisztelettel a' maga szüléjinek erántok ő legk. sincsen
 A' maga szüléjinek erántok tisztelettel ő legk. sincsen
 Tisztelettel legk. sincsen ő a' maga szüléjinek erántok

Legkisebbel sincsen a' maga szülejének erántok tiszt. ő
 Tisztelettel a' maga szülejének erántok legkis. sincsen ő
 A' maga szülejének erántok tisztelettel legkis. sincsen ő
 Ó tisztelettel a' maga szülejének erántok a' legkis. sincs
 Ó a' maga szülejének erántok tisztelettel a' legkis. sincs
 Ó tisztelettel a' legkis. sincs a' maga szülejének erántok
 Ó a' legkis. sincs a' maga szülejének erántok tisztelettel
 Tisztelettel ő a' maga szülejének erántok a' legkis. sincs
 A' maga szülejének erántok ő tisztelettel a' legkis. sincs
 Tisztelettel ő a' legkis. sincs a' maga szülejének erántok
 A' legkis. sincs ő a' maga szülejének erántok tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szülejének erántok ő a' legkis. sincs
 A' maga szülejének erántok tisztelettel ő a' legkis. sincs
 Tisztelettel a' legkis. sincs ő a' maga szülejének erántok
 A' legkis. sincs a' maga szülejének erántok tisztelettel ő
 Tisztelettel a' maga szülejének erántok a' legkis. sincs ő
 A' maga szülejének erántok tisztelettel a' legkis. sincs ő
 Ó tisztelettel a' maga szülejének erántok a' legk. sincsen
 Ó a' maga szülejének erántok tisztelettel a' legk. sincsen
 Ó tisztelettel a' legk. sincsen a' maga szülejének erántok
 Ó a' legk. sincsen a' maga szülejének erántok tisztelettel
 Tisztelettel ő a' maga szülejének erántok a' legk. sincsen
 A' maga szülejének erántok ő tisztelettel a' legk. sincsen
 Tisztelettel ő a' legk. sincsen a' maga szülejének erántok
 A' legk. sincsen ő a' maga szülejének erántok tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szülejének erántok ő a' legk. sincsen
 A' maga szülejének erántok tisztelettel ő a' legk. sincsen
 Tisztelettel a' legk. sincsen ő a' maga szülejének erántok
 A' legk. sincsen a' maga szülejének erántok tisztelettel ő
 Tisztelettel a' maga szülejének erántok a' legk. sincsen ő
 A' maga szülejének erántok tisztelettel a' legk. sincsen ő

Legkisebb tisztelettel sincs erántok szülejének
 Erántok szülejének legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincsen erántok szülejének

Erántok szülejinek legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincs erántok szülejinek
 Erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincsen erántok szülejinek
 Erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel sincsen
 Erántok a' maga szülejinek legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs erántok a' maga szülejinek
 Erántok a' maga szülejinek legkisebb tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztelettel sincsen erántok a' maga szülejinek
 Erántok a' maga szülejinek a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincs erántok a' maga szülejinek
 Erántok a' maga szülejinek a' legkis. tisztelettel sincsen
 A' legkis. tisztelettel erántok a' maga szülejinek sincsen
 Ó legkisebb tisztelettel sincs erántok szülejinek
 Ó erántok szülejinek legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs ő erántok szülejinek
 Erántok szülejinek ő legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs erántok szülejinek ő
 Erántok szülejinek legkisebb tisztelettel sincs ő
 Ó legkisebb tisztelettel sincsen erántok szülejinek
 Ó erántok szülejinek legkisebb tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztelettel sincsen ő erántok szülejinek
 Erántok szülejinek ő legkisebb tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztelettel sincsen erántok szülejinek ő
 Erántok szülejinek legkisebb tisztelettel sincsen ő
 Ó a' legkisebb tisztelettel sincs erántok szülejinek
 Ó erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincs ő erántok szülejinek
 Erántok szülejinek ő a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincs erántok szülejinek ő
 Erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel sincs ő
 Ó a' legkisebb tisztelettel sincsen erántok szülejinek
 Ó erántok szülejinek a' legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincsen ő erántok szülejinek

Erántok szülejének ő a' legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincsen erántok szülejének ő
 Erántok szülejének a' legkisebb tisztelettel sincsen ő
 Ó legkisebb tisztelettel sincs erántok a' maga szülejének
 Ó erántok a' maga szülejének legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs ő erántok a' maga szülejének
 Erántok a' maga szülejének ő legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs erántok a' maga szülejének ő
 Erántok a' maga szülejének legkisebb tisztelettel sincs ő
 Ó legk. tisztelettel sincsen erántok a' maga szülejének
 Ó erántok a' maga szülejének legk. tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztelettel sincsen ő erántok a' maga szülejének
 Erántok a' maga szülejének ő legkis. tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztelettel sincsen erántok a' maga szülejének ő
 Erántok a' maga szülejének legkis. tisztelettel sincsen ő
 Ó a' legkis. tisztelettel sincs erántok a' maga szülejének
 Ó erántok a' maga szülejének a' legkis. tisztelettel sincs
 A' legkis. tisztelettel sincs ő erántok a' maga szülejének
 Erántok a' maga szülejének ő a' legkis. tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincs erántok a' maga szülejének ő
 Erántok a' maga szülejének a' legkis. tisztelettel sincs ő
 Ó a' legk. tisztelettel sincsen erántok a' maga szülejének
 Ó erántok a' maga szülejének a' legk. tisztelettel sincsen
 A' legk. tisztelettel sincsen ő erántok a' maga szülejének
 Erántok a' maga szülejének ő a' legk. tisztelettel sincsen
 A' legk. tisztelettel sincsen erántok a' maga szülejének ő
 Erántok a' maga szülejének a' legk. tisztelettel sincsen ő
 Tisztelettel erántok szülejének legkisebbel sincs
 Erántok szülejének tisztelettel legkisebbel sincs
 Tisztelettel legkisebbel sincs erántok szülejének
 Legkisebbel sincs erántok szülejének tisztelettel
 Tisztelettel erántok szülejének legkisebbel sincsen
 Erántok szülejének tisztelettel legkisebbel sincsen
 Tisztelettel legkisebbel sincsen erántok szülejének

Legkisebbel sincsen erántok szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel erántok szülejinek a' legkisebbel sincs
 Erántok szülejinek tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel a' legkisebbel sincs erántok szülejinek
 A' legkisebbel sincs erántok szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel erántok szülejinek a' legkisebbel sincsen
 Erántok szülejinek tisztelettel a' legkisebbel sincsen
 Tisztelettel a' legkisebbel sincsen erántok szülejinek
 A' legkisebbel sincsen erántok szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek legkisebb. sincs
 Erántok a' maga szülejinek tisztelettel legkisebb. sincs
 Tisztelettel legkisebb. sincs erántok a' maga szülejinek
 Legkisebb. sincs erántok a' maga szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek legkis. sincsen
 Erántok a' maga szülejinek tisztelettel legkis. sincsen
 Tisztelettel legkis. sincsen erántok a' maga szülejinek
 Legkisebbel sincsen erántok a' maga szülejinek tisztel.
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek a' legkis. sincs
 Erántok a' maga szülejinek tisztelettel a' legkis. sincs
 Tisztelettel a' legkis. sincs erántok a' maga szülejinek
 A' legkis. sincs erántok a' maga szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek a' legkis. sincsen
 Erántok a' maga szülejinek tisztelettel a' legkis. sincsen
 Tisztelettel a' legkis. sincsen erántok a' maga szülejinek
 A' legkis. sincsen erántok a' maga szülejinek tisztelettel
 Ő tisztelettel erántok szülejinek legkisebbel sincs
 Ő erántok szülejinek tisztelettel legkisebbel sincs
 Ő tisztelettel legkisebbel sincs erántok szülejinek
 Ő legkisebbel sincs erántok szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel ő erántok szülejinek legkisebbel sincs
 Erántok szülejinek ő tisztelettel legkisebbel sincs
 Tisztelettel ő legkisebbel sincs erántok szülejinek
 Legkisebbel sincs ő erántok szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel erántok szülejinek ő legkisebbel sincs

Erántok szülejinek tisztelettel ő legkisebbel sincs
 Tisztelettel legkisebbel sincs ő erántok szülejinek
 Legkisebbel sincs erántok szülejinek tisztelettel ő
 Tisztelettel erántok szülejinek legkisebbel sincs ő
 Erántok szülejinek tisztelettel legkisebbel sincs ő
 Ő tisztelettel erántok szülejinek legkisebbel sincsen
 Ő erántok szülejinek tisztelettel legkisebbel sincsen
 Ő tisztelettel legkisebbel sincsen erántok szülejinek
 Ő legkisebbel sincsen erántok szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel ő erántok szülejinek legkisebbel sincsen
 Erántok szülejinek ő tisztelettel legkisebbel sincsen
 Tisztelettel ő legkisebbel sincsen erántok szülejinek
 Legkisebbel sincsen ő erántok szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel erántok szülejinek ő legkisebbel sincsen
 Erántok szülejinek tisztelettel ő legkisebbel sincsen
 Tisztelettel legkisebbel sincsen ő erántok szülejinek
 Legkisebbel sincsen erántok szülejinek tisztelettel ő
 Tisztelettel erántok szülejinek legkisebbel sincsen ő
 Erántok szülejinek tisztelettel legkisebbel sincsen ő
 Ő tisztelettel erántok szülejinek a' legkisebbel sincs
 Ő erántok szülejinek tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Ő tisztelettel a' legkisebbel sincs erántok szülejinek
 Ő a' legkisebbel sincs erántok szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel ő erántok szülejinek a' legkisebbel sincs
 Erántok szülejinek ő tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel ő a' legkisebbel sincs erántok szülejinek
 A' legkisebbel sincs ő erántok szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel erántok szülejinek ő a' legkisebbel sincs
 Erántok szülejinek tisztelettel ő a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel a' legkisebbel sincs ő erántok szülejinek
 A' legkisebbel sincs erántok szülejinek tisztelettel ő
 Tisztelettel erántok szülejinek a' legkisebbel sincs ő
 Erántok szülejinek tisztelettel a' legkisebbel sincs ő
 Ő tisztelettel erántok szülejinek a' legkisebbel sincsen

Ő erántok szülejinek tisztelettel a' legkisebbel sincsen
 Ő tisztelettel a' legkisebbel sincsen erántok szülejinek
 Ő a' legkisebbel sincsen erántok szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel ő erántok szülejinek a' legkisebbel sincsen
 Erántok szülejinek ő tisztelettel a' legkisebbel sincsen
 Tisztelettel ő a' legkisebbel sincsen erántok szülejinek
 A' legkisebbel sincsen ő erántok szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel erántok szülejinek ő a' legkisebbel sincsen
 Erántok szülejinek tisztelettel ő a' legkisebbel sincsen
 Tisztelettel a' legkisebbel sincsen ő erántok szülejinek
 A' legkisebbel sincsen erántok szülejinek tisztelettel ő
 Tisztelettel erántok szülejinek a' legkisebbel sincsen ő
 Erántok szülejinek tisztelettel a' legkisebbel sincsen ő
 Ő tisztelettel erántok a' maga szülejinek legkis. sincs
 Ő erántok a' maga szülejinek tisztelettel legkisebb. sincs
 Ő tisztelettel legkisebb. sincs erántoka' maga szülejinek
 Ő legkisebb. sincs erántok a' maga szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel ő erántok a' maga szülejinek legkisebb. sincs
 Erántok a' maga szülejinek ő tisztelettel legkisebb. sincs
 Tisztelettel ő legkisebb. sincs erántok a' maga szülejinek
 Legkisebbel sincs ő erántok a' maga szülejinek tisztelett.
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek ő legkisebb. sincs
 Erántok a' maga szülejinek tisztelettel ő legkisebb. sincs
 Tisztelettel legkisebb. sincs ő erántok a' maga szülejinek
 Legkisebbel sincs erántok a' maga szülejinek tisztelett. ő
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek legkisebb. sincs ő
 Erántok a' maga szülejinek tisztelettel legkisebb. sincs ő
 Ő tisztelettel erántok a' maga szülejinek legkis. sincsen
 Ő erántok a' maga szülejinek tisztelettel legkis. sincsen
 Ő tisztelettel a' maga szülejinek erántok legkis. sincsen
 Ő legkis. sincsen erántok a' maga szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel ő erántok a' maga szülejinek legkis. sincsen
 Erántok a' maga szülejinek ő tisztelettel legkis. sincsen
 Tisztelettel ő legkis. sincsen erántok a' maga szülejinek

Legkisebbel sincsen ő erántok a' maga szülejinek tisztel.
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek ő legkis. sincsen
 Erántok a' maga szülejinek tisztelettel ő legkis. sincsen
 Tisztelettel legkis. sincsen ő erántok a' maga szülejinek
 Legkisebbel sincsen erántok a' maga szülejinek tisztel. ő
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek legkis. sincsen ő
 Erántok a' maga szülejinek tisztelettel legkis. sincsen ő
 Ó tisztelettel erántok a' maga szülejinek a' legkis. sincs
 Ó erántok a' maga szülejinek tisztelettel a' legkis. sincs
 Ó tisztelettel a' legkis. sincs erántok a' maga szülejinek
 Ó a' legkis. sincs erántok a' maga szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel ő erántok a' maga szülejinek a' legkis. sincs
 Erántok a' maga szülejinek ő tisztelettel a' legkis. sincs
 Tisztelettel ő a' legkis. sincs erántok a' maga szülejinek
 A' legkis. sincs ő erántok a' maga szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek ő a' legkis. sincs
 Erántok a' maga szülejinek tisztelettel ő a' legkis. sincs
 Tisztelettel a' legkis. sincs ő erántok a' maga szülejinek
 A' legkis. sincs erántok a' maga szülejinek tisztelettel ő
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek a' legkis. sincs ő
 Erántok a' maga szülejinek tisztelettel a' legkis. sincs ő
 Ó tisztelettel erántok a' maga szülejinek a' legk. sincsen
 Ó erántok a' maga szülejinek tisztelettel a' legk. sincsen
 Ó tisztelettel a' legk. sincsen erántok a' maga szülejinek
 Ó a' legk. sincsen erántok a' maga szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel ő erántok a' maga szülejinek a' legk. sincsen
 Erántok a' maga szülejinek ő tisztelettel a' legk. sincsen
 Tisztelettel ő a' legk. sincsen erántok a' maga szülejinek
 A' legk. sincsen ő erántok a' maga szülejinek tisztelettel
 Tisztelettel erántok a' maga szülejinek ő a' legk. sincsen
 Erántok a' maga szülejinek tisztelettel ő a' legk. sincsen
 Tisztelettel a' legk. sincsen ő erántok a' maga szülejinek
 A' legk. sincsen erántok a' maga szülejinek tisztelettel ő

Tisztelettel erántok a' maga szülejinek a' legk. sincsen ő
Erántok a' maga szülejinek tisztelettel a' legk. sincsen ő

Nincs szülejinek legkisebb tisztelettel erántok
Szülejinek nincs legkisebb tisztelettel erántok
Szülejinek legkisebb tisztelettel nincs erántok
Legkisebb tisztelettel szülejinek nincs erántok
Nincsen szülejinek legkisebb tisztelettel erántok
Szülejinek nincsen legkisebb tisztelettel erántok
Szülejinek legkisebb tisztelettel nincsen erántok
Legkisebb tisztelettel szülejinek nincsen erántok
Nincs szülejinek a' legkisebb tisztelettel erántok
Szülejinek nincs a' legkisebb tisztelettel erántok
A' legkisebb tisztelettel szülejinek nincs erántok
Szülejinek a' legkisebb tisztelettel nincs erántok
Nincsen szülejinek a' legkisebb tisztelettel erántok
Szülejinek nincsen a' legkisebb tisztelettel erántok
Szülejinek a' legkisebb tisztelettel nincsen erántok
A' legkisebb tisztelettel szülejinek nincsen erántok
Nincs a' maga szülejinek legkisebb tisztelettel erántok
A' maga szülejinek nincs legkisebb tisztelettel erántok
A' maga szülejinek legkisebb tisztelettel nincs erántok
Legkisebbel tisztelettel a' maga szülejinek nincs erántok
Nincsen a' maga szülejinek legkisebb tisztelettel erántok
A' maga szülejinek nincsen legkisebb tisztelettel erántok
A' maga szülejinek legkisebb tisztelettel nincsen erántok
Legkisebb tisztelettel a' maga szülejinek nincsen erántok
Nincs a' maga szülejinek a' legkis. tisztelettel erántok
A' maga szülejinek nincs a' legkis. tisztelettel erántok
A' maga szülejinek a' legkis. tisztelettel nincs erántok
A' legkis. tisztelettel a' maga szülejinek nincs erántok
Nincsen a' maga szülejinek a' legkis. tisztelettel erántok
A' maga szülejinek nincsen a' legk. tisztelettel erántok

A' maga szülejének a' legk. tisztelettel nincsen erántok
 A' legkis. tisztelettel a' maga szülejének nincsen erántok
 Ó nincs szülejének legkisebb tisztelettel erántok
 Ó szülejének nincs legkisebb tisztelettel erántok
 Ó szülejének legkisebb tisztelettel nincs erántok
 Ó legkisebb tisztelettel szülejének nincs erántok
 Nincs ó szülejének legkisebb tisztelettel erántok
 Szülejének ó nincs legkisebb tisztelettel erántok
 Szülejének ó legkisebb tisztelettel nincs erántok
 Nincs szülejének ó legkisebb tisztelettel erántok
 Szülejének nincs ó legkisebb tisztelettel erántok
 Legkisebb tisztelettel szülejének nincs ó erántok
 Szülejének legkisebb tisztelettel erántok nincs ó
 Ó nincsen szülejének legkisebb tisztelettel erántok
 Ó szülejének nincsen legkisebb tisztelettel erántok
 Ó szülejének legkisebb tisztelettel nincsen erántok
 Ó legkisebb tisztelettel szülejének nincsen erántok
 Nincsen ó szülejének legkisebb tisztelettel erántok
 Szülejének ó nincsen legkisebb tisztelettel erántok
 Szülejének ó legkisebb tisztelettel nincsen erántok
 Nincsen szülejének ó legkisebb tisztelettel erántok
 Szülejének nincsen ó legkisebb tisztelettel erántok
 Legkisebb tisztelettel szülejének nincsen ó erántok
 Ó nincs szülejének a' legkisebb tisztelettel erántok
 Ó szülejének nincs a' legkisebb tisztelettel erántok
 Ó szülejének a' legkisebb tisztelettel nincs erántok
 Ó a' legkisebb tisztelettel szülejének nincs erántok
 Nincs ó szülejének a' legkisebb tisztelettel erántok
 Szülejének ó nincs a' legkisebb tisztelettel erántok
 Szülejének ó a' legkisebb tisztelettel nincs erántok
 Nincsen szülejének ó a' legkisebb tisztelettel erántok
 Szülejének nincs ó a' legkisebb tisztelettel erántok
 A' legkisebb tisztelettel szülejének nincs ó erántok
 Ó nincsen szülejének a' legkisebb tisztelettel erántok

Ó szüléjinek nincsen a' legkisebb tisztelettel erántok
 Ő szüléjinek a' legkisebb tisztelettel nincsen erántok
 Ő a' legkisebb tisztelettel szüléjinek nincsen erántok
 Nincsen ő szüléjinek a' legkisebb tisztelettel erántok
 Szüléjinek ő nincsen a' legkisebb tisztelettel erántok
 Szüléjinek ő a' legkisebb tisztelettel nincsen erántok
 Nincsen szüléjinek ő a' legkisebb tisztelettel erántok
 Szüléjinek nincsen ő a' legkisebb tisztelettel erántok
 A' legkisebb tisztelettel szüléjinek nincsen ő erántok
 Ő nincs a' maga szüléjinek legkisebb tisztelettel erántok
 Ő a' maga szüléjinek nincs legkisebb tisztelettel erántok
 Ő a' maga szüléjinek legkisebb tisztelettel nincs erántok
 Ő legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek nincs erántok
 Nincs ő a' maga szüléjinek legkisebb tisztelettel erántok
 A' maga szüléjinek ő nincs legkisebb tisztelettel erántok
 A' maga szüléjinek ő legkisebb tisztelettel nincs erántok
 Nincs a' maga szüléjinek ő legkisebb tisztelettel erántok
 A' maga szüléjinek ő legkisebb tisztelettel nincs erántok
 Legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek ő nincs erántok
 Ő legkis. tisztelettel a' maga szüléjinek nincsen erántok
 Ő nincsen a' maga szüléjinek legkis. tisztelettel erántok
 Ő a' maga szüléjinek nincsen legkis. tisztelettel erántok
 Ő a' maga szüléjinek legkis. tisztelettel nincsen erántok
 Nincsen ő a' maga szüléjinek legkis. tisztelettel erántok
 A' maga szüléjinek ő nincsen legkis. tisztelettel erántok
 A' maga szüléjinek ő legkis. tisztelettel nincsen erántok
 Nincsen a' maga szüléjinek ő legkis. tisztelettel erántok
 A' maga szüléjinek legkis. tisztelettel nincsen ő erántok
 Legkisebb tisztelettel a' maga szüléjinek ő nincsen erántok
 Ő nincs a' maga szüléjinek a' legkis. tisztelettel erántok
 Ő a' maga szüléjinek nincs a' legkis. tisztelettel erántok
 Ő a' maga szüléjinek a' legkis. tisztelettel nincs erántok
 Ő a' legkis. tisztelettel a' maga szüléjinek nincs erántok
 Nincs ő a' maga szüléjinek a' legkis. tisztelettel erántok

A' maga szülejinek ő nincs a' legkis. tisztelettel erántok
 Nincs a' maga szülejinek ő a' legkis. tisztelettel erántok
 A' maga szülejinek ő a' legkis. tisztelettel nincs erántok
 A' maga szülejinek a' legkis. tisztelettel nincs ő erántok
 A' legkis. tisztelettel a' maga szülejinek ő nincs erántok
 Ő nincsen a' maga szülejinek a' legk. tisztelettel erántok
 Ő a' maga szülejinek nincsen a' legk. tisztelettel erántok
 Ő a' maga szülejinek a' legk. tisztelettel nincsen erántok
 Ő a' legk. tisztelettel a' maga szülejinek nincsen erántok
 Nincsen ő a' maga szülejinek a' legk. tisztelettel erántok
 A' maga szülejinek ő nincsen a' legk. tisztelettel erántok
 Nincsen a' maga szülejinek ő a' legk. tisztelettel erántok
 A' maga szülejinek ő a' legk. tisztelettel nincsen erántok
 A' maga szülejinek a' legk. tisztelettel nincsen ő erántok
 A' legk. tisztelettel a' maga szülejinek ő nincsen erántok
 Szülejinek nincs legkisebb tisztelettel is erántok
 Szülejinek nincsen legkisebb tisztelettel is erántok
 Szülejinek nincs a' legkisebb tisztelettel is erántok
 Szülejinek nincsen a' legkisebb tisztelettel is erántok
 A' maga szülejinek nincs legkis. tisztelettel is erántok
 A' maga szülejinek nincsen legkis. tisztelettel is erántok
 A' maga szülejinek nincs a' legkis. tisztelettel is erántok
 A' maga szülejinek nincsen a' legk. tisztelettel is erántok
 Nincsen a' maga szülejinek a' legk. tisztelettel is erántok
 Ő szülejinek nincs legkisebb tisztelettel is erántok
 Ő nincs szülejinek legkisebb tisztelettel is erántok
 Ő szülejinek nincs legkisebb tisztelettel is erántok
 Nincs ő szülejinek legkisebb tisztelettel is erántok
 Szülejinek nincs ő legkisebb tisztelettel is erántok
 Ő szülejinek nincsen legkisebb tisztelettel is erántok
 Ő nincsen szülejinek legkisebb tisztelettel is erántok
 Ő szülejinek nincsen legkisebb tisztelettel is erántok
 Nincsen ő szülejinek legkisebb tisztelettel is erántok
 Szülejinek nincsen ő legkisebb tisztelettel is erántok

Ő szüléjinek nincs a' legkisebb tisztelettel is erántok
 Ő nincs szüléjinek a' legkisebb tisztelettel is erántok
 Ő szüléjinek a' legkisebb tisztelettel is nincs erántok
 Nincs ő szüléjinek a' legkisebb tisztelettel is erántok
 Szüléjinek nincs ő a' legkisebb tisztelettel is erántok
 Ő szüléjinek nincsen a' legkisebb tisztelettel is erántok
 Ő nincsen szüléjinek a' legkisebb tisztelettel is erántok
 Ő a' legkisebb tisztelettel is nincsen szüléjinek erántok
 Nincsen ő szüléjinek a' legkisebb tisztelettel is erántok
 Szüléjinek nincsen ő a' legkisebb tisztelettel is erántok

Szüléjinek legkisebb tisztelettel sincs erántok
 Szüléjinek legkisebb tisztelettel sincsen erántok
 Szüléjinek a' legkisebb tisztelettel sincs erántok
 Szüléjinek a' legkisebb tisztelettel sincsen erántok
 A' maga szüléjinek legkisebb tisztelettel sincs erántok
 A' maga szüléjinek legkisebb tisztelettel sincsen erántok
 Ő szüléjinek legkisebb tisztelettel sincs erántok
 Szüléjinek ő legkisebb tisztelettel sincsen erántok
 Ő szüléjinek legkisebb tisztelettel sincsen erántok
 Szüléjinek ő legkisebb tisztelettel sincsen erántok
 Ő szüléjinek a' legkisebb tisztelettel sincs erántok
 Szüléjinek ő a' legkisebb tisztelettel sincs erántok
 Ő szüléjinek a' legkisebb tisztelettel sincsen erántok
 Szüléjinek ő a' legkisebb tisztelettel sincsen erántok
 Ő a' maga szüléjinek legkisebb tisztelettel sincs erántok
 A' maga szüléjinek ő legkisebb tisztelettel sincs erántok
 Ő a' maga szüléjinek legkis. tisztelettel sincsen erántok
 A' maga szüléjinek legkisebb tisztelettel sincsen erántok
 Ő a' maga szüléjinek a' legkis. tisztelettel sincs erántok
 A' maga szüléjinek ő a' legkis. tisztelettel sincs erántok
 Ő a' maga szüléjinek a' legk. tisztelettel sincsen erántok
 A' maga szüléjinek ő a' legk. tisztelettel sincsen erántok
 Tisztelettel szüléjinek legkisebbel sincs erántok
 Szüléjinek tisztelettel legkisebbel sincs erántok

Tisztelettel szülei-nek legkisebbel sincsen erántok
 Szülei-nek tisztelettel legkisebbel sincsen erántok
 Tisztelettel szülei-nek a' legkisebbel sincs erántok
 Szülei-nek tisztelettel a' legkisebbel sincs erántok
 Tisztelettel szülei-nek a' legkisebbel sincsen erántok
 Szülei-nek tisztelettel a' legkisebbel sincsen erántok
 Tisztelettel a' maga szülei-nek legkiseb. sincs erántok

Nincs legkisebb tisztelettel szülei-HEZ

Nincs szülei-hez legkisebbel tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel szülei-hez nincs
 Legkisebb tisztelettel nincs szülei-hez
 Szülei-hez nincs legkisebb tisztelettel
 Szülei-hez legkisebb tisztelettel nincs
 Nincsen legkisebb tisztelettel szülei-hez
 Nincsen szülei-hez legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel szülei-hez nincsen
 Legkisebb tisztelettel nincsen szülei-hez
 Szülei-hez nincsen legkisebb tisztelettel
 Szülei-hez legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincs a' legkisebb tisztelettel szülei-hez
 Nincs szülei-hez a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel szülei-hez nincs
 A' legkisebb tisztelettel nincs szülei-hez
 Szülei-hez nincs a' legkisebb tisztelettel
 Szülei-hez a' legkisebb tisztelettel nincs
 Nincsen a' legkisebb tisztelettel szülei-hez
 Nincsen szülei-hez a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel szülei-hez nincsen
 A' legkisebb tisztelettel nincsen szülei-hez
 Szülei-hez nincsen a' legkisebb tisztelettel
 Szülei-hez a' legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincs legkisebb tisztelettel a' maga szülei-hez

Nincs a' maga szüleihez legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez nincs
 Legkisebb tisztelettel nincs a' maga szüleihez
 A' maga szüleihez nincs legkisebb tisztelettel
 A' maga szüleihez legkisebb tisztelettel nincs
 Nincsen legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez
 Nincsen a' maga szüleihez legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez nincsen
 Legkisebb tisztelettel nincsen a' maga szüleihez
 A' maga szüleihez nincsen legkisebb tisztelettel
 A' maga szüleihez legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincs a' legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez
 Nincs a' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez nincs
 A' legkisebb tisztelettel nincs a' maga szüleihez
 A' maga szüleihez nincs a' legkisebb tisztelettel
 A' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel nincs
 Nincsen a' legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez
 Nincsen a' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez nincsen
 A' legkisebb tisztelettel nincsen a' maga szüleihez
 A' maga szüleihez nincsen a' legkisebb tisztelettel
 A' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel nincsen
 Ő nincs legkisebb tisztelettel szüleihez
 Ő legkisebb tisztelettel szüleihez nincs
 Ő szüleihez legkisebb tisztelettel nincs
 Nincs ő legkisebb tisztelettel szüleihez
 Nincs ő szüleihez legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel ő szüleihez nincs
 Legkisebb tisztelettel nincs ő szüleihez
 Szüleihez ő nincs legkisebb tisztelettel
 Szüleihez nincs ő legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel szüleihez ő nincs
 Szüleihez legkisebb tisztelettel ő nincs

Legkisebb tisztelettel szüleihez nincs ő
 Szüleihez legkisebb tisztelettel nincs ő
 Legkisebb tisztelettel nincs szüleihez ő
 Ő nincsen legkisebb tisztelettel szüleihez
 Ő nincsen szüleihez legkisebb tisztelettel
 Ő legkisebb tisztelettel szüleihez nincsen
 Ő legkisebb tisztelettel nincsen szüleihez
 Ő szüleihez nincsen legkisebb tisztelettel
 Ő szüleihez legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincsen ő legkisebb tisztelettel szüleihez
 Nincsen ő szüleihez legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel ő szüleihez nincsen
 Legkisebb tisztelettel nincsen ő szüleihez
 Szüleihez ő nincsen legkisebb tisztelettel
 Szüleihez nincsen ő legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel szüleihez ő nincsen
 Szüleihez legkisebb tisztelettel ő nincsen
 Legkisebb tisztelettel szüleihez nincsen ő
 Szüleihez legkisebb tisztelettel nincsen ő
 Legkisebb tisztelettel nincsen szüleihez ő
 Ő nincs a' legkisebb tisztelettel szüleihez
 Ő nincs szüleihez a' legkisebb tisztelettel
 Ő a' legkisebb tisztelettel nincs szüleihez
 Ő szüleihez nincs a' legkisebb tisztelettel
 Ő szüleihez a' legkisebb tisztelettel nincs
 Nincs ő a' legkisebb tisztelettel szüleihez
 Nincs ő szüleihez a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel ő szüleihez nincs
 A' legkisebb tisztelettel nincs ő szüleihez
 Szüleihez ő nincs a' legkisebb tisztelettel
 Szüleihez nincs ő a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel szüleihez ő nincs
 Szüleihez a' legkisebb tisztelettel ő nincs
 A' legkisebb tisztelettel szüleihez nincs ő

Szüléjéhez a' legkisebb tisztelettel nincs ő
A' legkisebb tisztelettel nincs szüléjéhez ő
Ő nincsen a' legkisebb tisztelettel szüléjéhez
Ő nincsen szüléjéhez a' legkisebb tisztelettel
Ő a' legkisebb tisztelettel szüléjéhez nincsen
Ő a' legkisebb tisztelettel nincsen szüléjéhez
Ő szüléjéhez nincsen a' legkisebb tisztelettel
Ő szüléjéhez a' legkisebb tisztelettel nincsen
Nincsen ő szüléjéhez a' legkisebb tisztelettel
Nincsen ő a' legkisebb tisztelettel szüléjéhez
A' legkisebb tisztelettel ő szüléjéhez nincsen
A' legkisebb tisztelettel nincsen ő szüléjéhez
Szüléjéhez ő nincsen a' legkisebb tisztelettel
Szüléjéhez nincsen ő a' legkisebb tisztelettel
A' legkisebb tisztelettel szüléjéhez ő nincsen
Szüléjéhez a' legkisebb tisztelettel ő nincsen
A' legkisebb tisztelettel szüléjéhez nincsen ő
Szüléjéhez a' legkisebb tisztelettel nincsen ő
A' legkisebb tisztelettel nincsen szüléjéhez ő
Ő nincs legkisebb tisztelettel a' maga szüléjéhez
Ő nincs a' maga szüléjéhez legkisebb tisztelettel
Ő legkisebb tisztelettel a' maga szüléjéhez nincs
Ő legkisebb tisztelettel nincs a' maga szüléjéhez
Ő a' maga szüléjéhez nincs legkisebb tisztelettel
Ő a' maga szüléjéhez legkisebb tisztelettel nincs
Nincs ő legkisebb tisztelettel a' maga szüléjéhez
Nincs ő a' maga szüléjéhez legkisebb tisztelettel
Legkisebb tisztelettel ő a' maga szüléjéhez nincs
Legkisebb tisztelettel nincs ő a' maga szüléjéhez
A' maga szüléjéhez ő nincs legkisebb tisztelettel
A' maga szüléjéhez nincs ő legkisebb tisztelettel
Legkisebb tisztelettel a' maga szüléjéhez ő nincs
A' maga szüléjéhez legkisebb tisztelettel ő nincs
Legkisebb tisztelettel a' maga szüléjéhez nincs ő

A' maga szüleihez legkisebb tisztelettel nincs ő
 Legkisebb tisztelettel nincs a' maga szüleihez ő
 Ő nincsen legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez
 Ő nincsen a' maga szüleihez legkisebb tisztelettel
 Ő legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez nincsen
 Ő legkisebb tisztelettel nincsen a' maga szüleihez
 Ő a' maga szüleihez nincsen legkisebb tisztelettel
 Ő a' maga szüleihez legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincsen ő legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez
 Nincsen ő a' maga szüleihez legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel ő a' maga szüleihez nincsen
 Legkisebb tisztelettel nincsen ő a' maga szüleihez
 A' maga szüleihez ő nincsen legkisebb tisztelettel
 A' maga szüleihez nincsen ő legkisebb tisztelettel
 Legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez ő nincsen
 A' maga szüleihez legkisebb tisztelettel ő nincsen
 Legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez nincsen ő
 A' maga szüleihez legkisebb tisztelettel nincsen ő
 Legkisebb tisztelettel nincsen a' maga szüleihez ő
 Ő nincs a' legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez
 Ő nincs a' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel
 Ő a' legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez nincs
 Ő a' legkisebb tisztelettel nincs a' maga szüleihez
 Ő a' maga szüleihez nincs a' legkisebb tisztelettel
 Ő a' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel nincs
 Nincs ő a' legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez
 Nincs ő a' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel ő a' maga szüleihez nincs
 A' legkisebb tisztelettel nincs ő a' maga szüleihez
 A' maga szüleihez ő nincs a' legkisebb tisztelettel
 A' maga szüleihez nincs ő a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez ő nincs
 A' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel ő nincs
 A' legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez nincs ő

A' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel nincs ő
 A' legkisebb tisztelettel nincs a' maga szüleihez ő
 Ő nincsen a' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel ;
 Ő a' legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez nincsen
 Ő a' legkisebb tisztelettel nincsen a' maga szüleihez
 Ő a' maga szüleihez nincsen a' legkisebb tisztelettel
 Ő a' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel nincsen
 Nincsen ő a' legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez
 Nincsen ő a' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel ő a' maga szüleihez nincsen
 A' legkisebb tisztelettel nincsen ő a' maga szüleihez
 A' maga szüleihez ő nincsen a' legkisebb tisztelettel
 A' maga szüleihez nincsen ő a' legkisebb tisztelettel
 A' legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez ő nincsen
 A' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel ő nincsen
 A' legkisebb tisztelettel a' maga szüleihez nincsen ő
 A' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel nincsen ő
 A' legkisebb tisztelettel nincsen a' maga szüleihez ő
 Nincs legkisebbel tisztelettel is szüleihez
 Nincs szüleihez legkisebb tisztelettel is
 Szüleihez nincs legkisebb tisztelettel is
 Nincsen szüleihez legkisebb tisztelettel is
 Nincsen legkisebb tisztelettel is szüleihez
 Szüleihez nincsen legkisebb tisztelettel is
 Nincs a' legkisebb tisztelettel is szüleihez
 Nincs szüleihez a' legkisebb tisztelettel is
 Szüleihez nincs a' legkisebb tisztelettel is
 Nincsen a' legkisebb tisztelettel is szüleihez
 Nincsen szüleihez a' legkisebb tisztelettel is
 Szüleihez nincsen a' legkisebb tisztelettel is
 Nincs legkisebb tisztelettel is a' maga szüleihez
 Nincs a' maga szüleihez legkisebb tisztelettel is
 A' maga szüleihez nincs legkisebb tisztelettel is
 A' maga szüleihez nincs legkisebb tisztelettel is

Nincsen legkisebb tisztelettel is a' maga szüleihez
 Nincsen a' maga szüleihez legkisebb tisztelettel is
 A' maga szüleihez nincsen legkisebb tisztelettel is
 Nincs a' legkisebb tisztelettel is a' maga szüleihez
 Nincs a' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel is
 A' maga szüleihez nincs a' legkisebb tisztelettel is
 Nincsen a' legkisebb tisztelettel is a' maga szüleihez
 Nincsen a' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel is
 A' maga szüleihez nincsen a' legkisebb tisztelettel is
 Ó nincs legkisebb tisztelettel is szüleihez
 Ó nincs szüleihez legkisebb tisztelettel is
 Nincs ó legkisebb tisztelettel is szüleihez
 Nincs ó szüleihez legkisebb tisztelettel is
 Ó nincsen legkisebb tisztelettel is szüleihez
 Ó nincsen szüleihez legkisebb tisztelettel is
 Nincsen ó legkisebb tisztelettel is szüleihez
 Nincsen ó szüleihez legkisebb tisztelettel is
 Ó nincs a' legkisebb tisztelettel is szüleihez
 Ó nincs szüleihez a' legkisebb tisztelettel is
 Nincs ó a' legkisebb tisztelettel is szüleihez
 Nincs ó szüleihez a' legkisebb tisztelettel is
 Ó nincsen a' legkisebb tisztelettel is szüleihez
 Ó nincsen szüleihez a' legkisebb tisztelettel is
 Nincsen ó a' legkisebb tisztelettel is szüleihez
 Nincsen ó szüleihez a' legkisebb tisztelettel is
 Ó nincs legkisebb tisztelettel is a' maga szüleihez
 Ó nincs a' maga szüleihez legkisebb tisztelettel is
 Nincs ó legkisebb tisztelettel is a' maga szüleihez
 Nincs ó a' maga szüleihez legkisebb tisztelettel is
 Ó nincsen legkisebb tisztelettel is a' maga szüleihez
 Ó nincsen a' maga szüleihez legkisebb tisztelettel is
 Nincsen ó legkisebb tisztelettel is a' maga szüleihez
 Nincsen ó a' maga szüleihez legkisebb tisztelettel is
 Ó nincs a' legkisebb tisztelettel is a' maga szüleihez

Ó nincs a' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel is
 Nincs ó a' legkisebb tisztelettel is a' maga szüleihez
 Nincs ó a' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel is
 Ó nincsen a' legkisebb tisztelettel is a' maga szüleihez
 Ó nincsen a' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel is
 Nincsen ó a' legkisebb tisztelettel is a' maga szüleihez
 Nincsen ó a' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel is
 Tisztelettel szüleihez legkisebbel nincs
 Szüleihez tisztelettel legkisebbel nincs
 Tisztelettel szüleihez legkisebbel nincsen
 Szüleihez tisztelettel legkisebbel nincs en
 Tisztelettel szüleihez a' legkisebbel nincs
 Szüleihez tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Tisztelettel szüleihez a' legkisebbel nincsen
 Szüleihez tisztelettel a' legkisebbel nincsen
 Tisztelettel a' maga szüleihez legkisebbel nincs
 A' maga szüleihez tisztelettel legkisebbel nincs
 Tisztelettel a' maga szüleihez a' legkisebbel nincsen
 A' maga szüleihez tisztelettel legkisebbel nincsen
 Tisztelettel a' maga szüleihez a' legkisebbel nincs
 A' maga szüleihez tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Tisztelettel a' maga szüleihez a' legkisebbel nincsen
 A' maga szüleihez tisztelettel a' legkisebbel nincsen
 Ó tisztelettel szüleihez legkisebbel nincs
 Ó szüleihez tisztelettel legkisebbel nincs
 Tisztelettel ó szüleihez legkisebbel nincs
 Szüleihez ó tisztelettel legkisebbel nincs
 Tisztelettel szüleihez legkisebbel nincs ó
 Szüleihez tisztelettel legkisebbel nincs ó
 Ó szüleihez tisztelettel legkisebbel nincsen
 Ó tisztelettel szüleihez legkisebbel nincsen
 Tisztelettel ó szüleihez legkisebbel nincsen
 Szüleihez ó tisztelettel legkisebbel nincsen
 Tisztelettel szüleihez legkisebbel nincsen ó

Szülőjéhez tisztelettel legkisebbel nincsen ő
 Ő tisztelettel szülőjéhez a' legkisebbel nincs
 Ő szülőjéhez tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Tisztelettel ő szülőjéhez a' legkisebbel nincs
 Szülőjéhez ő tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Tisztelettel szülőjéhez a' legkisebbel nincs ő
 Szülőjéhez tisztelettel a' legkisebbel nincs ő
 Ő tisztelettel szülőjéhez a' legkisebbel nincsen
 Ő szülőjéhez tisztelettel a' legkisebbel nincsen
 Tisztelettel ő szülőjéhez a' legkisebbel nincsen
 Szülőjéhez ő tisztelettel a' legkisebbel nincsen
 Tisztelettel szülőjéhez a' legkisebbel nincsen ő
 Szülőjéhez tisztelettel a' legkisebbel nincsen ő
 Ő tisztelettel a' maga szülőjéhez legkisebbel nincs
 Ő a' maga szülőjéhez tisztelettel legkisebbel nincs
 Tisztelettel ő a' maga szülőjéhez legkisebbel nincs
 A' maga szülőjéhez ő tisztelettel legkisebbel nincs
 Tisztelettel a' maga szülőjéhez legkisebbel nincs ő
 A' maga szülőjéhez tisztelettel legkisebbel nincs ő
 Ő tisztelettel a' maga szülőjéhez legkisebbel nincsen
 Ő a' maga szülőjéhez tisztelettel legkisebbel nincsen
 Tisztelettel ő a' maga szülőjéhez legkisebbel nincsen
 A' maga szülőjéhez ő tisztelettel legkisebbel nincsen
 Tisztelettel a' maga szülőjéhez legkisebbel nincsen ő
 A' maga szülőjéhez tisztelettel legkisebbel nincsen ő
 Ő tisztelettel a' maga szülőjéhez a' legkisebbel nincs
 Ő a' maga szülőjéhez tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Tisztelettel a' maga szülőjéhez ő a' legkisebbel nincs
 A' maga szülőjéhez ő tisztelettel a' legkisebbel nincs
 Tisztelettel a' maga szülőjéhez a' legkisebbel nincs ő
 A' maga szülőjéhez tisztelettel a' legkisebbel nincs ő
 Ő tisztelettel a' maga szülőjéhez a' legkisebbel nincsen
 Ő a' maga szülőjéhez tisztelettel a' legkisebbel nincsen
 Tisztelettel ő a' maga szülőjéhez a' legkisebbel nincsen

A' maga szüleihez ő tisztelettel a' legkisebbel nincsen
 Tisztelettel a' maga szüleihez a' legkisebbel nincsen ő
 A' maga szüleihez tisztelettel a' legkisebbel nincsen ő
 Tisztelettel szüleihez nincs legkisebbel is
 Szüleihez tisztelettel nincs legkisebbel is
 Tisztelettel szüleihez nincsen legkisebbel is
 Szüleihez tisztelettel nincsen legkisebbel is
 Tisztelettel szüleihez nincs a' legkisebbel is
 Szüleihez tisztelettel nincs a' legkisebbel is
 Tisztelettel szüleihez nincsen a' legkisebbel is
 Szüleihez tisztelettel nincsen a' legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szüleihez nincs legkisebbel is
 A' maga szüleihez tisztelettel nincs legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szüleihez nincsen legkisebbel is
 A' maga szüleihez tisztelettel nincsen legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szüleihez nincs a' legkisebbel is
 A' maga szüleihez tisztelettel nincs a' legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szüleihez nincsen a' legkisebbel is
 A' maga szüleihez tisztelettel nincsen a' legkisebbel is
 Ő tisztelettel szüleihez nincs legkisebbel is
 Ő szüleihez tisztelettel nincsen legkisebbel is
 Tisztelettel szüleihez ő nincs legkisebbel is
 Szüleihez tisztelettel ő nincs legkisebbel is
 Tisztelettel szüleihez nincs legkisebbel is ő
 Szüleihez tisztelettel nincs legkisebbel is ő
 Ő tisztelettel szüleihez nincsen legkisebbel is
 Ő szüleihez tisztelettel nincsen legkisebbel is
 Tisztelettel szüleihez ő nincsen legkisebbel is
 Szüleihez tisztelettel ő nincsen legkisebbel is
 Tisztelettel szüleihez nincsen legkisebbel is ő
 Szüleihez tisztelettel nincsen legkisebbel is ő
 Ő tisztelettel szüleihez nincs a' legkisebbel is
 Ő szüleihez tisztelettel nincs a' legkisebbel is
 Tisztelettel szüleihez ő nincs a' legkisebbel is

Szülőjéhez tisztelettel ő nincs a' legkisebbel is
 Tisztelettel szülőjéhez nincs a' legkisebbel is ő
 Szülőjéhez tisztelettel nincs a' legkisebbel is ő
 Ő tisztelettel szülőjéhez nincsen a' legkisebbel is
 Ő szülőjéhez tisztelettel nincsen a' legkisebbel is
 Tisztelettel szülőjéhez ő nincsen a' legkisebbel is
 Szülőjéhez tisztelettel ő nincsen a' legkisebbel is
 Tisztelettel szülőjéhez nincsen a' legkisebbel is ő
 Szülőjéhez tisztelettel nincsen a' legkisebbel is ő
 Ő tisztelettel a' maga szülőjéhez nincs legkisebbel is
 Ő a' maga szülőjéhez tisztelettel nincs legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szülőjéhez ő nincs legkisebbel is
 A' maga szülőjéhez tisztelettel ő nincs legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szülőjéhez nincs legkisebbel is ő
 A' maga szülőjéhez tisztelettel nincs legkisebbel is ő
 Ő tisztelettel a' maga szülőjéhez nincsen legkisebbel is
 Ő a' maga szülőjéhez tisztelettel nincsen legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szülőjéhez ő nincsen legkisebbel is
 A' maga szülőjéhez tisztelettel ő nincsen legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szülőjéhez nincsen legkisebbel is ő
 A' maga szülőjéhez tisztelettel nincsen legkisebbel is ő
 Ő a' maga szülőjéhez tisztelettel nincs a' legkisebbel is
 Ő tisztelettel a' maga szülőjéhez nincs a' legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szülőjéhez ő nincs a' legkisebbel is
 A' maga szülőjéhez tisztelettel ő nincs a' legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szülőjéhez nincs a' legkisebbel is ő
 A' maga szülőjéhez tisztelettel nincs a' legkisebbel is ő
 Ő a' maga szülőjéhez tisztelettel nincsen a' legkisebbel is
 Ő a' maga szülőjéhez tisztelettel nincsen a' legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szülőjéhez ő nincsen a' legkisebbel is
 A' maga szülőjéhez tisztelettel ő nincsen a' legkisebbel is
 Tisztelettel a' maga szülőjéhez nincsen a' legkisebbel is ő
 A' maga szülőjéhez tisztelettel nincsen a' legkisebbel is ő
 Tisztelettel a' maga szülőjéhez nincsen ő a' legkisebbel is

A' maga szüleihez tisztelettel ő nincsen a' legkis. is
 Legkisebb tisztelettel sincs szüleihez
 Szüleihez legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincsen szüleihez
 Szüleihez legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincs szüleihez
 Szüleihez a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincsen szüleihez
 Szüleihez a' legkisebb tisztelettel sincsen
 A' maga szüleihez legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs a' maga szüleihez
 A' maga szüleihez legkisebb tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztelettel sincsen a' maga szüleihez
 A' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincs a' maga szüleihez
 A' maga szüleihez a' legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincsen a' maga szüleihez
 Ő legkisebb tisztelettel sincs szüleihez
 Ő szüleihez legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs ő szüleihez
 Szüleihez ő legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs szüleihez ő
 Szüleihez legkisebb tisztelettel sincs ő
 Ő legkisebb tisztelettel sincsen szüleihez
 Ő szüleihez legkisebb tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztelettel sincsen ő szüleihez
 Szüleihez ő legkisebb tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztelettel sincsen szüleihez ő
 Szüleihez legkisebb tisztelettel sincsen ő
 Ő a' legkisebb tisztelettel sincs szüleihez
 Ő szüleihez a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincs ő szüleihez
 Szüleihez ő a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincs szüleihez ő

Szüléjihez a' legkisebb tisztelettel sincs ő
 Ő a' legkisebb tisztelettel sincsen szüléjihez
 Ő szüléjihez a' legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincsen ő szüléjihez
 Szüléjihez ő a' legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincsen szüléjihez ő
 Szüléjihez a' legkisebb tisztelettel sincsen ő
 Ő legkisebb tisztelettel sincs a' maga szüléjihez
 Ő a' maga szüléjihez legkisebb tisztelettel sincs
 Legkisebb tisztelettel sincs ő a' maga szüléjihez
 A' maga szüléjihez ő legkisebb tisztelettel sincs
 A' maga szüléjihez legkisebb tisztelettel sincs ő
 Ő legkisebb tisztelettel sincsen a' maga szüléjihez
 Ő a' maga szüléjihez legkisebb tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztelettel sincsen ő a' maga szüléjihez
 A' maga szüléjihez ő legkisebb tisztelettel sincsen
 Legkisebb tisztelettel sincsen a' maga szüléjihez ő
 Ő a' legkisebb tisztelettel sincs a' maga szüléjihez
 Ő a' maga szüléjihez a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincs ő a' maga szüléjihez
 A' maga szüléjihez ő a' legkisebb tisztelettel sincs
 A' legkisebb tisztelettel sincs a' maga szüléjihez ő
 Ő a' legkisebb tisztelettel sincsen a' maga szüléjihez
 Ő a' maga szüléjihez a' legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincsen ő a' maga szüléjihez
 A' maga szüléjihez ő a' legkisebb tisztelettel sincsen
 A' legkisebb tisztelettel sincsen a' maga szüléjihez ő
 A' maga szüléjihez a' legkisebb tisztelettel sincsen ő
 Tisztelettel szüléjihez legkisebbel sincs
 Szüléjihez tisztelettel legkisebbel sincs
 Tisztelettel legkisebbel sincs szüléjihez
 Legkisebbel sincs szüléjihez tisztelettel
 Tisztelettel szüléjihez legkisebbel sincsen
 Szüléjihez tisztelettel legkisebbel sincsen

Tisztelettel legkisebbel sincsen szüleihez
 Legkisebbel sincsen szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel szüleihez a' legkisebbel sincs
 Szüleihez tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel a' legkisebbel sincs szüleihez
 A' legkisebbel sincs szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel szüleihez a' legkisebbel sincsen
 Szüleihez tisztelettel a' legkisebbel sincsen
 Tisztelettel a' legkisebbel sincsen szüleihez
 A' legkisebbel sincsen szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szüleihez legkisebbel sincs
 A' maga szüleihez tisztelettel legkisebbel sincs
 Tisztelettel legkisebbel sincs a' maga szüleihez
 Legkisebbel sincs a' maga szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szüleihez legkisebbel sincsen
 A' maga szüleihez tisztelettel legkisebbel sincsen
 Tisztelettel legkisebbel sincsen a' maga szüleihez
 Legkisebbel sincsen a' maga szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szüleihez e' legkisebbel sincs
 A' maga szüleihez tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel a' legkisebbel sincs a' maga szüleihez
 A' legkisebbel sincs a' maga szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szüleihez a' legkisebbel sincsen
 A' maga szüleihez tisztelettel a' legkisebbel sincsen
 Tisztelettel a' legkisebbel sincsen a' maga szüleihez
 A' legkisebbel sincsen a' maga szüleihez tisztelettel
 Ő tisztelettel szüleihez legkisebbel sincs
 Ő szüleihez tisztelettel legkisebbel sincs
 Ő tisztelettel legkisebbel sincs szüleihez
 Ő legkisebbel sincs szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel ő szüleihez legkisebbel sincs
 Szüleihez ő tisztelettel legkisebbel sincs
 Tisztelettel ő legkisebbel sincs szüleihez
 Legkisebbel sincs ő szüleihez tisztelettel

Tisztelettel szüleihez ő legkisebbel sincs
 Szüleihez tisztelettel ő legkisebbel sincs
 Tisztelettel legkisebbel sincs ő szüleihez
 Legkisebbel sincs szüleihez tisztelettel ő
 Tisztelettel szüleihez legkisebbel sincs ő
 Szüleihez tisztelettel legkisebbel sincs ő
 Ő tisztelettel szüleihez legkisebbel sincsen
 Ő szüleihez tisztelettel legkisebbel sincsen
 Ő tisztelettel legkisebbel sincsen szüleihez
 Ő legkisebbel sincsen szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel ő szüleihez legkisebbel sincsen
 Szüleihez ő tisztelettel legkisebbel sincsen
 Tisztelettel ő legkisebbel sincsen szüleihez
 Legkisebbel sincsen ő szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel szüleihez ő legkisebbel sincsen
 Szüleihez tisztelettel ő legkisebbel sincsen
 Tisztelettel legkisebbel sincsen ő szüleihez
 Legkisebbel sincsen szüleihez tisztelettel ő
 Tisztelettel szüleihez legkisebbel sincsen ő
 Szüleihez tisztelettel legkisebbel sincsen ő
 Ő tisztelettel szüleihez a' legkisebbel sincs
 Ő szüleihez tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Ő tisztelettel a' legkisebbel sincs szüleihez
 Ő a' legkisebbel sincs szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel ő szüleihez a' legkisebbel sincs
 Szüleihez ő tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel ő a' legkisebbel sincs szüleihez
 A' legkisebbel sincs ő szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel szüleihez ő a' legkisebbel sincs
 Szüleihez tisztelettel ő a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel a' legkisebbel sincs ő szüleihez
 Tisztelettel szüleihez a' legkisebbel sincs ő
 Szüleihez tisztelettel a' legkisebbel sincs ő
 Ő tisztelettel szüleihez a' legkisebbel sincsen

Ő szüleihez tisztelettel a' legkisebbel sincsen
 Ő tisztelettel a' legkisebbel sincsen szüleihez
 Ő a' legkisebbel sincsen szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel ő szüleihez a' legkisebbel sincsen
 Szüleihez ő tisztelettel a' legkisebbel sincsen
 Tisztelettel ő a' legkisebbel sincsen szüleihez
 A' legkisebbel sincsen ő szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel szüleihez ő a' legkisebbel sincsen
 Szüleihez tisztelettel ő a' legkisebbel sincsen
 Tisztelettel a' legkisebbel sincsen ő szüleihez
 A' legkisebbel sincsen szüleihez tisztelettel ő
 Tisztelettel szüleihez a' legkisebbel sincsen ő
 Szüleihez tisztelettel a' legkisebbel sincsen ő
 Ő tisztelettel a' maga szüleihez legkisebbel sincs
 Ő a' maga szüleihez tisztelettel legkisebbel sincs
 Ő tisztelettel legkisebbel sincs a' maga szüleihez
 Ő legkisebbel sincs a' maga szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel ő a' maga szüleihez legkisebbel sincs
 A' maga szüleihez ő tisztelettel legkisebbel sincs
 Tisztelettel ő legkisebbel sincs a' maga szüleihez
 Legkisebbel sincs ő a' maga szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szüleihez ő legkisebbel sincs
 A' maga szüleihez tisztelettel ő legkisebbel sincs
 Tisztelettel legkisebbel sincs ő a' maga szüleihez
 Legkisebbel sincs a' maga szüleihez tisztelettel ő
 Tisztelettel a' maga szüleihez legkisebbel sincs ő
 A' maga szüleihez tisztelettel legkisebbel sincs ő
 Ő tisztelettel a' maga szüleihez legkisebbel sincsen
 Ő a' maga szüleihez tisztelettel legkisebbel sincsen
 Ő tisztelettel legkisebbel sincsen a' maga szüleihez
 Ő legkisebbel sincsen a' maga szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel ő a' maga szüleihez legkisebbel sincsen
 A' maga szüleihez ő tisztelettel legkisebbel sincsen
 Tisztelettel ő legkisebbel sincsen a' maga szüleihez

Legkisebbel sincsen ő a' maga szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szüleihez ő legkisebbel sincsen
 A' maga szüleihez tisztelettel ő legkisebbel sincsen
 Tisztelettel legkisebbel sincsen ő a' maga szüleihez
 Legkisebbel sincsen a' maga szüleihez tisztelettel ő
 Tisztelettel a' maga szüleihez legkisebbel sincsen ő
 Ő tisztelettel a' maga szüleihez a' legkisebbel sincs
 Ő a' maga szüleihez tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Ő tisztelettel a' legkisebbel sincs a' maga szüleihez
 Ő a' legkisebbel sincs a' maga szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel ő a' maga szüleihez a' legkisebbel sincs
 A' maga szüleihez ő tisztelettel a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel ő a' legkisebbel sincs a' maga szüleihez
 A' legkisebbel sincs ő a' maga szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szüleihez ő a' legkisebbel sincs
 A' maga szüleihez tisztelettel ő a' legkisebbel sincs
 Tisztelettel a' legkisebbel sincsen ő a' maga szüleihez
 A' legkisebbel sincs a' maga szüleihez tisztelettel ő
 Tisztelettel a' maga szüleihez a' legkisebbel sincs ő
 Ő tisztelettel a' maga szüleihez a' legkisebbel sincsen
 Ő a' maga szüleihez tisztelettel a' legkisebbel sincsen
 Ő tisztelettel a' legkisebbel sincsen a' maga szüleihez
 Ő a' legkisebbel sincsen a' maga szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel ő a' maga szüleihez a' legkisebbel sincsen
 A' maga szüleihez ő tisztelettel a' legkisebbel sincsen
 Tisztelettel ő a' legkisebbel sincsen a' maga szüleihez
 A' ' legkisebbel sincsen ő a' maga szüleihez tisztelettel
 Tisztelettel a' maga szüleihez ő a' legkisebbel sincsen
 A' maga szüleihez tisztelettel ő a' legkisebbel sincsen
 Tisztelettel a' legkisebbel sincsen ő a' maga szüleihez
 A' legkisebbel sincsen a' maga szüleihez tisztelettel ő
 Tisztelettel a' maga szüleihez a' legkisebbel sincsen ő
 A' maga szüleihez tisztelettel a' legkisebbel sincsen ő.

TIZENKILENCZEDIK RÉSZ.

NYELVGÉNIUSZ.

KAZINCZY. SZENTMIKLÓSSY.

Kazinczy. (Széphalom, Februarius' 9dikén, 1818.) A' mit Iskoláink tanítanak, hogy a' Nyelvbeli Vizsgálatokban az Etymológia, az Analógia, az Euphónia, az Írás a' Törvénytörő, vagy, ha úgy tetszik, a' törvénytörő-törő Bírak, azt én kitoldottam az Ízléssel (így hajdan a' Pápay Sám. Munk. Recenziójában; 's most, Beregszászi és Sípos ellen: Tud. Gyűjt. 1817. XII. K.) — és a' Nyelvek' Ideáljával. Uram Öcsém Főbírónak a' Nyelv' ügyében a' mint látom, a' NYELV' GÉNIUSZÁT teszi.

Nekem úgy tetszik, hogy a' Nyelv nagyon jól hasonlít az ég' ívéhez: ebben is a' színek úgy folynak egymásba, hogy a' szem meg nem kaphatja a' különbözés' határ-vonalait, de hogy más a' kék szín, más a' veres, más a' fehér, azt jól látja. Mind az Etymológia, mind az Analógia,

mind az Euphónia, mind a' Szokás, mind a' biztos és jó mívelt szemléltetett gyakorlott Ízlés, mind a' Nyelv' Ideálja, mind a' Nyelv' Génusza tisztelést kívánhatnak; de hol az egyik a' másika felett? azt sokszor csak az Ízlés határozza meg.

Horvát István nagy meglepéssel, java-lással vette Recenziómat Pápay Sám. Munkája felől, de az Ízlés' curúlis székére azt jegyzette meg, hogy az nagyon *precario* ül a' Tribunál-ban, mert az gyakran csak makacskodik. — — Mi olyak vagyunk mint az Adeptusok, kik mindég keresik a' Bölcsék' Kövét, 's arra soha sem akadnak, — talán mert az sehol fel nem található. Azt kellene látnunk, hogy a' Nyelvtudomány nem Mathézis; ehhez hijában hozunk czirkalmat, 's itt nincs helye a' Problémák' feloldása' végén azt mondani el:

Q(uod). E(rat). D(emonstrandum).

Csak nézni kell azt, mint a' szivárványt, 's csudálni a' színek' gyönyörű játékát, 's a' magunkban lakó (de igen is, iskolában jártatott) érzést kérde-nünk, jó e így vagy amúgy a' Szó 's a' Syntaxis.

Uram Öcsém a' Nyelv' Génuszát isteneli, mint én ezt is egyebet is, de nevezetesen a' Nyelvek' Ideálját. Mit értek én ez alatt, elmondám a' Beregszászi' Recenziójának végelótti lapján — azt, hogy a' szebb, világosabb, bővebb etc. etc.... legyen. Hát az én barátom mit ért a'

Nyelv' Géniusza alatt? Azt én is értem, mert hiszen tisztelem is; de csak érteni nem elég. — — Wieland azon Munkájában, melyet egyik Schö-lionom a' Beregszászi' Recenziója alatt említ, azt olly formán definiálja, hogy az az a' mód, a' hogyan egy Nemzet szól vagy szólhat — 's ez is szívárvány színnel vagy on definiálva.

Ugyan-a z. (Széphalom, Junius' 23kán, 1820). Régen akartam én kérni Uram Öcsémet, méltóztassék velem tudatni, mit nevez NYELV' GÉNIUSZÁNAK. Egy Értekezésemben a' Nyelv' Bírója felől szóllok, 's ott ez a' § jó elő: „Né-melleyek a' Nyelv' Géniuszát is Bírónak akarják ismertetni, még pedig a' legelsőbbek' egyikének. Nem ellenkezünk, mert nem tagadhatni, hogy az legkevésbbé tűri az ellenmondást; de midőn rá ok vagy on, 's nagy ok, csakugyan tűri (*barátné* nem barát' felesége, hanem asszony és leánybarát; *Urné* Herrin, és nem Frau); egyedül az a' baj, hogy még eddig egyikünk sem tudja, mit kell a' Nyelv' Géniusza alatt értenünk. Hogy ez a' Nyelv-nek tulajdon nemzeti arczát, a' mennyiben az más nemzetek' Nyelvének arczától különböz, je-lenti, annyi bizonyos; valamint az, hogy ámbár az hasonló valami a' szokáshoz, az nem egyes-tetteket jegyez, hanem egy bizonyos fonalszálat, melly az egész Nyelvszövedékén végig fut. Így

ezen a' Logica és minden más ismeretesbb Nyelvek' törvénye 's példája ellen: *két ember*, nem *emberek*.... úgy az, hogy a' mi Nyelvünknek is vannak saját szóllásai, mellyeket szorosán a' Lexicon szerint mások úgy nem fordíthatnak, mint mi nem a' másokét; kárt *vallottam*, ich habe Schaden *bekannt*; je me *porte bien*, jól *hordom* magamat. — — 'S nem magyarázza e a' Nyelv' Génuszát a' szokás?

Az én tisztelt barátom Gróf Dessewffy József az Erd. Muz. VIII. Füzetében vétkezik az Etymológia ellen, 's a' szép Asszonyokra provocál, 's ezt mondja:

Malo convivis quam placuisse coquis.

Ha valahogy Krajnai Oroszokat hív ebédre, kevés becse lesz a' Tokajinak, mert azok, a' Baróti' szemeiben igen nagy Gvadányi' tapasztalása szerint, inkább szeretik a' pályinkát mint a' Tokajit, 's némelly vendég a' foghagymás kolbászt. — — Wieland a' Horátz' Epistolájihoz írt Jegyzésekben valami ilyen forinát mond: Die Grossen, die stets amüsirt werden wollen, aber oft nicht amüsable sind — itt megtartám az *amüzirozást*, ha jól emlékezem, mert festi a' Nagyúri lihaságot. Erdélyi Utazásimban azt beszéltem, hogy Tieltschnél rendes látni azon egy boltban a' *fichük*, *bijouk* és *porcellán* mellett a' könyveket; 's Gróf Dessewffy, ki a' zsalút (az ablakon) ku-

k u c s k á l t a t ó n a k k í v á n j a t é t e t n i P u r i s m u s b ó l ,
 a' *fichü* és *bijou* mellett semmi jegyzést nem teve.
 — — — Hogy a' Magyarban is elfogadtassék a'
 Liebe, mivel szebben illik az édes érzéshez,
 mint a' *szerelem* szó, ezt a' Nyelv' Ideálja soha
 nem fogja sugni, mert ez azt tanítja, hogy a' Ma-
 gyar Beszédnek nem szabad megtarkólni idegenek-
 kel, a' hol nem idegenektől vett dolgot festünk.

Képlaki tetszik nekem a' maga igen rendes
 Magyarázatjával, midőn azt mondja, hogy a'
 Magyar Nyelv' Génusza az, hogy az minden szé-
 pítő, javító, bővítő igazítást megtűr, sőt szeret,
 ha ellenkezik is az Etymológiával, Analógiával,
 Ússussal.

Einheit in Mannigfaltigkeit — ez a' mi a'
 Szépet teszi. A' mi a' Nyelv' részeit így köti
 össze — az a' Nyelv Génusza. Gyönyörű idea,
 de nem tudni, ha a' Nyelv' Geniusza nem egyéb
 e? ha ki van e merítve az idea a' definíció által?

Szentmiklóssy. (Eger, Julius' 14kén,
 1820.) Mi a' Nyelvgénusz? A' Nyelvnek azon
 különös éltető ereje, melly annak egyes részeit
 harmóniai összeköttetésben tartván, azt egy
 kellemesen összehangzó Egészé olvasztja, 's
 minden más nyelvektől megkülömbözteti. E' sze-
 rint a' Génusz az a' Nyelvben, mi a' vege-
 tatio a' növényben, vagy inkább a' mi a'

lélek az élő testben: 'S valamint azon része a' testnek, mellyre a' léleknek ereje ki nem hat, *holt - tetemnek* mondatik: úgy viszont azon szó, mellyet a' Nyelvgénusz az egészszel össze nem köt, 's összehangzásba nem hoz, méltán *holt - szónak* neveztetthetik; 's az egy nyelvből sem sív - ki annyira, mint a' miénkből, minthogy ennek remekalkotványa legtöbb étellel, legtöbb harmóniával bír. Kitetszik ezekből, hogy a' Génusz ellen véteni annyit tenne, mint a' Nyelvet rútítani.

Kazinczy. (Széphalom, Augustus' 29dikán, 1820.) A' mit Uram Öcsém a' Nyelv' Génusza felől mond, az az Uram Öcsém' tolla' bájával van előadva. Gyönyörűen fejti ki a' gondolatot, 's örvendek hogy az a' mit ez eránt utolsó levelemben írtam, 's gond és rend és csín nélkül írtam, ezzel egyez.

A' Nyelv Génusza tehát nem *egyes eseteket* határoz meg, mint péld. hogy *adj* e vagy *adjál*, hogy *egyez* e vagy *egyezik* van jól, hanem azon olly valamit kell érteni, melly mint egy különös fonalszál a' Nyelv' egész szövédéken végig fut, 's az által érezteti magát, hogy egy Nyelvet egyéb Nyelvektől megkülömböztet. Az épen említett kérdéseket nem a' Nyelv' Génusza, hanem az Etymológia' törvénye eléggé megfejti. De az, hogy szabad e sziszegni a' sisegést sze-

retők' protestatiója ellen (Épós, vagy Epósz inkább) arra már nem az Etymológia' törvénye, hanem a' Nyelv' Génusza felelhet. Péld. ha valakinek az jutna eszébe, hogy mivel a' mi Nyelvünknek sok k betűje van, bizonyos esetekben éljük CH-val k helyett. Ezt a' Magyar Nyelv' Génusza (a' magyar szóokban) nem tűri, mint azt nem tűri, legalább nem kívánja, hogy a' CHa-ost Khaosnak mondjuk. De ha az a' Nyelv' Génusza', a' minek Uram Öcsém festi 's én is vallom, melly kevés esetekben fogjuk azt Bírónak ismerni! 's miként mondhatjuk, hogy a' melly szót ez kárhoztat, *holt szó* lesz? Ezt szeretném megfejteni.

Keine der genannten Sprachen, scheint es, kann z. B. folgenden Satz mit dieser Kürze, und mit dieser Energie so mannigfaltig abwechseln:

Er hat nicht die mindeste Achtung für seine Eltern.
Nicht die mindeste Achtung hat er für seine Eltern.
Für seine Eltern hat er nicht die mindeste Achtung.
Achtung hat er nicht die mindeste für seine Eltern.

Jenisch. Vergl. v. XIV. Spr.

Lap.	Sor.	Olvasd:
114	26	's mélyen, az érzetnél mélyebben...
117	17	gyásznak...
123	15	álom utóbb,...
136	21	hősege'...
157	5	Mambrin'...
161	4	... — Töröld ki. ugymond.'
167	12	gondatlanságomat...
188	22	Sok század oltá...
203	14	's nem mere.
220.	19.	be; be-t.
